

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของ
สถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554-2563

นายนพดล จิรบญดิลก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตร และการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)

are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

FUTURE SCENARIOS OF PROFESSIONAL PREPARATION IN
HEALTH EDUCATION, PHYSICAL EDUCATION, SPORTS, AND RECREATION OF
THAI HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BETWEEN B.E. 2554 AND B.E. 2563

Mr. Nopadol Jiraboondilok

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Physical Education

Department of Curriculum and Instruction

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2011

Copyright of Chulalongkorn University

นพดล จิรบุญดิลก : อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ใน พ.ศ. 2554 – 2563 (FUTURE SCENARIOS OF PROFESSIONAL PREPARATION IN HEALTH EDUCATION, PHYSICAL EDUCATION, SPORTS, AND RECREATION OF THAI HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BETWEEN B.E. 2554 AND B.E. 2563) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ.ดร.เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม : ผศ.ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน, 250 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอนาคตภาพของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 โดยใช้เทคนิคการวิจัย EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) เพื่อหาแนวโน้มที่พึงประสงค์และเป็นไปได้ของการผลิตบุคลากรวิชาชีพ

การวิจัยดำเนินการตามกระบวนการของเทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ในขั้นตอนแรกใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ทรงคุณวุฒิ 11 คน เพื่อรวบรวมประเด็นแนวโน้มของอนาคตภาพที่พึงประสงค์ และเป็นไปได้ในการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 – 2563 นำข้อมูลมาวิเคราะห์จัดทำแบบสอบถามประกอบด้วย 14 ประเด็นแนวโน้ม รวม 111 ข้อความ ดังนี้ 1) ด้านบริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการ 2) ด้านวิสัยทัศน์และเป้าหมาย 3) ด้านสถาบันผลิต 4) ด้านนักศึกษา 5) ด้านอาจารย์ 6) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 7) ด้านการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล 8) ด้านการควบคุมคุณภาพ 9) ด้านการวิจัย 10) ด้านการทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม 11) ด้านการบริการวิชาการและสังคม 12) ด้านการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือ 13) ด้านการประเมินผลหลักสูตร และการจัดการศึกษา และ 14) ด้านผลผลิตและผลลัพธ์

ในขั้นตอนที่สอง นำแบบสอบถามไปสอบถามความคิดเห็นในระดับความเป็นไปได้ของแต่ละข้อความ แนวโน้มจากผู้เชี่ยวชาญ 18 คน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยคำมัยฐาน ฐานนิยม พิสัยควอไทล์ และค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าแนวโน้ม 70 ข้อความ มีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุด และแนวโน้ม 36 ข้อความ มีโอกาสเป็นไปได้มาก ที่จะเกิดขึ้นได้ภายในปี พ.ศ. 2554 - 2563 ขั้นตอนสุดท้าย การสนทนากลุ่มเพื่ออภิปรายข้อค้นพบและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม พบว่าอนาคตภาพและประเด็นแนวโน้มที่เป็นผลของการศึกษา สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนกลยุทธ์ในการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยได้

ภาควิชา	หลักสูตร และการสอน	ลายมือชื่อนิติ
สาขาวิชา	พลศึกษา	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
ปีการศึกษา	2554	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

5084542027 MAJOR: PHYSICAL EDUCATION

KEYWORDS: FUTURE SCENARIOS /PROFESSIONAL PREPARATION / HEALTH EDUCATION/ PHYSICAL EDUCATION/ SPORTS/ RECREATION/ THAI HIGHER EDUCATION/

NOPADOL JIRABOONDILOK : FUTURE SCENARIOS OF PROFESSIONAL PREPARATION IN HEALTH EDUCATION, PHYSICAL EDUCATION, SPORTS, AND RECREATION OF THAI HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BETWEEN B.E. 2554 AND B.E. 2563. ADVISOR : ASSOC. PROF. AIM-UTCHA WATTANABURANON, Ed. D., CO-ADVISOR : ASST. PROF. CHUMPOL POOLPATARACHEWIN, Ph. D.,250 pp .

The purpose of this research was to study the future scenarios of the professional preparation in Health Education, Physical Education, Sports, and Recreation of Thai Higher Education Institutions between B.E. 2554 and B.E. 2563. The EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) was implemented to find the desirable and probable trends of the professional preparation in the professional fields.

The research was conducted in three steps following the EDFR procedures. In the first step, an in-depth interview was utilized to gather opinions regarding the desirable and probable future scenarios from 11 experts. The information was analyzed and used to construct questionnaires comprising of 111 trend items categorized into 14 sub-scenarios, namely; 1) social context and demands, 2) vision and aim, 3) institute, 4) student, 5) instructor, 6) curriculum and curriculum administration, 7) learning management and assessment , 8) quality control, 9) research , 10) promotion of arts, culture, and environment, 11) academic and social services, 12) collaboration and networking, 13) curriculum and educational management assessment, and 14) product and outcome. The instrument was administered to another group of 18 experts. The data were analyzed in terms of median, mode, interquartile range, and difference between mode and median.

It was found that 70 most probable and 36 more probable and desirable trend items in the professional preparation in Health Education, Physical Education, Sports, and Recreation of Thai higher education institutions, achieved a consensus among the experts, could be realized between B.E. 2554 and B.E. 2563. In the final step, a Focus group of 12 experts was conducted to discuss on the findings and additional suggestions. It was suggested that the future scenarios and related trend items could be used as pertinent information in a strategic planning of the professional preparation in the fields under the study.

Department : Curriculum and Instruction	Student's Signature
Field of Study : Physical Education	Advisor's Signature
Academic Year : 2011	Co-advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณา ความอนุเคราะห์ ความร่วมมือ และความช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณและกัลยาณมิตรจำนวนมาก ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. เอมอัสฉมา วัฒนบูรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุมพล พูลภัทรชีวิน อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำและติดตาม ทำให้งานวิจัยลุล่วงไปได้ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ 11 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญ 30 ท่าน ที่ร่วมเป็นส่วนสำคัญในการวิจัยแต่ละขั้นตอน ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุธนะ ติงศภทิพย์ ดร.ศุภกล อริยสังข์สีสกุล และ ดร. อนุชิตร์ แท้สูงเนิน ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ขอขอบคุณ อาจารย์วดีพรรณ สว่างอรุณ คุณสาธิตี คุณทา คุณนิสาชล นิลประดิษฐ์ คุณบัญญัติ ไพรัช คุณวัชรารวรรณ เพ็ชรสุวรรณ และคุณภักควัฒย์ แก้วประพันธ์ ทีมงานคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา ที่ช่วยในการจัดพิมพ์เอกสาร และตรวจทาน แก้ไขการพิมพ์ด้วยความอุตสาหะ ขอขอบคุณคุณแม่บุญยืน ขอขอบคุณน้องๆในตระกูล “จิรบุญดิลก” คุณปริศนา จิรบุญดิลก และลูกทั้งสอง ที่ให้ความรัก ความห่วงใย และสนับสนุนให้กำลังใจเสมอมา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ สถาบันการพลศึกษาที่ให้ทุนการศึกษาเพื่อประสบการณ์การเรียนรู้ ที่มีคุณค่าต่อชีวิตและอาชีพ “ครู” ของผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อจำกัดการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	8
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	
แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับแนวโน้มทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ และเกณฑ์มาตรฐาน.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับการอุดมศึกษาประเทศไทย.....	36
แนวคิดเกี่ยวกับแนวโน้มของกีฬา การออกกำลังกาย สุขภาพ และนันทนาการ.....	54
เทคนิคการวิจัยอนาคต EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research).....	65
เทคนิคการสนทนากลุ่ม.....	69
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	72

3 วิธีการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารเพื่อกำหนดแนวคิดเบื้องต้น.....	88
ระยะที่ 2 ดำเนินการวิจัยโดยใช้เทคนิค EDFR.....	88
ระยะที่ 3 การสนทนากลุ่ม (Focus Group).....	89
กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	89
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	90
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	93

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ.....	94
ตอนที่ 2 ผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับอนาคตภาพ การผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยในพ.ศ. 2554 -2563 จากการให้สัมภาษณ์.....	96
ตอนที่ 3 ผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอนาคตภาพการผลิต บุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของ สถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากการตอบแบบสอบถาม.....	105
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group).....	145

5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....

รายการอ้างอิง.....

ภาคผนวก.....

ภาคผนวก ก หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำ EDFR รอบที่ 1.....	180
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	182
ภาคผนวก ข หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคุณภาพ ของเครื่องมือวิจัย.....	183
ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคุณภาพของเครื่องมือวิจัย.....	185
ภาคผนวก ค หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญสำหรับงานวิจัย EDFR รอบที่ 2 และ 3.....	186
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการทำ EDFR รอบที่ 2 และ 3.....	188
ภาคผนวก ง หนังสือขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group).....	190

รายชื่อผู้สนทนากลุ่ม (Focus Group).....	191
ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์ในการทำ EDFR รอบที่ 1.....	193
แบบสอบถามในการทำ EDFR รอบที่ 2.....	194
แบบสอบถามในการทำ EDFR รอบที่ 3.....	212
คู่มือสนทนากลุ่ม.....	237
ประวัติผู้เชี่ยวชาญนิพนธ์.....	250

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงสรุปเปรียบเทียบระหว่าง EDFR และ DELPHI.....	67
2	แสดงสรุปเปรียบเทียบระหว่าง EDFR และ EFR.....	68
3	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ.....	94
4	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ในขั้นตอน EDFR 2 และ3.....	95
5	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอน การสนทนากลุ่ม.....	96
6	แสดงค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ใน พ.ศ.2554-2563 ด้านบริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการ.....	106
7	แสดงค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ใน พ.ศ.2554-2563 ด้านวิสัยทัศน์และเป้าหมาย.....	108
8	แสดงค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ใน พ.ศ.2554-2563 ด้านสถาบันการผลิต.....	111
9	แสดงค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ใน พ.ศ.2554-2563 ด้านนักศึกษา.....	113
10	แสดงค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ใน พ.ศ.2554-2563 ด้านอาจารย์.....	116

ตารางที่	หน้า	
11	แสดงค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านหลักสูตรการศึกษาและการบริหารหลักสูตร.....	119
12	แสดงค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล.....	122
13	แสดงค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านการควบคุมคุณภาพ.....	128
14	แสดงค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันการพลศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านการวิจัย.....	131
15	แสดงค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านการทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม.....	133
16	แสดงค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านการบริการวิชาการและสังคม.....	135
17	แสดงค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ.....	137

ตารางที่	หน้า
18	
แสดงค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตรายการวิชาชีพชั้นสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย	
ใน พ.ศ.2554-2563 ด้านการประเมินหลักสูตรและการจัดการศึกษา.....	
	141
19	
แสดงค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตรายการวิชาชีพชั้นสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย	
ใน พ.ศ.2554-2563 ด้านผลผลิตและผลลัพธ์.....	
	143

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์เป็นหัวใจและกลไกสำคัญของกระบวนการพัฒนาประเทศ การพัฒนามนุษย์ (Human Development) หรือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) จึงควรได้รับการเอาใจใส่จากองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพ มีศักยภาพ มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านและรอบด้าน เพื่อพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้ายั่งยืนท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงได้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550) ถูกกำหนดให้เป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศ แผนการพัฒนาการศึกษาและแผนพัฒนาสังคมต่างๆ ตัวอย่างเช่น แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550- 2554 (กระทรวงสาธารณสุข, 2550) แผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2550-2554 (กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา, 2551) และแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2550-2554 (สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ, 2551) ที่จัดทำเพื่อสนองตอบนโยบาย ล้วนให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในบริบท ขอบเขต และมิติต่างๆ ของภารกิจการพัฒนา

สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการเป็นกระบวนการและกิจกรรมทางการศึกษาที่มีคุณค่า สามารถช่วยพัฒนามนุษย์ให้มีพัฒนาการอย่างสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาได้เป็นอย่างดี การที่จะดำเนินการส่งเสริมสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการให้มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องใช้บุคลากรวิชาชีพที่ได้รับการศึกษา ฝึกหัด และเตรียมประสบการณ์เฉพาะทางตามมาตรฐานหลักสูตรและมาตรฐานวิชาชีพมาเป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้ จึงได้มีการจัดการศึกษาวิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการเป็นระยะเวลา นับศตวรรษมาแล้วในต่างประเทศ ตัวอย่าง เช่น สหรัฐอเมริกาเริ่มมีการผลิตครูพลศึกษา อย่างเป็นทางการตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 19 (Zeigler, E., 1989) แล้วพัฒนาอย่างก้าวกระโดดในช่วง ทศวรรษ 1920 เพราะมีความต้องการครูพลศึกษาจำนวนมากเนื่องจากการกำหนดให้เรียน พลศึกษาในโรงเรียนของรัฐ ในราวปี 1980 มีมหาวิทยาลัยมากกว่า 700 แห่ง เปิดสอนพลศึกษา

ระดับปริญญาตรี มี 275 แห่ง เปิดสอนหลักสูตรปริญญาโท และมี 60 แห่ง เปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอก (Massengale, J. 1987) การผลิตบุคลากรทางด้านกีฬาเป็นการพัฒนามาจากการผลิตครูพลศึกษา เริ่มต้นในช่วงปลายทศวรรษ 1960 เป็นการเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบสนองโอกาสและศักยภาพทางวิชาชีพที่ขยายตัวตามพัฒนาการของสังคมด้านสุขภาพ การออกกำลังกายและกีฬา และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ วิชาการและเทคโนโลยี โดยมีการจัดการเรียนการสอนการจัดการกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา และธุรกิจกีฬา เป็นวิชาเอก ตัวอย่างเช่น วิชาชีพการจัดการจัดการกีฬา ได้เริ่มเปิดสอนเป็นครั้งแรกในปี 1966 ที่มหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไฮโอ (Ohio State University) เป็นโปรแกรมระดับบัณฑิตศึกษา ในปี 1993 มีจำนวนวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนโปรแกรมการจัดการจัดการกีฬาในระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา 193 แห่ง ในจำนวนนี้เป็นโปรแกรมระดับปริญญาเอก 5 แห่ง (Stier, 1993) ในทำนองเดียวกันวิชาชีพนันทนาการเป็นสาขาวิชาชีพที่พัฒนาจากพลศึกษา เนื่องจากความต้องการบุคลากรสำหรับงานบริการและกิจกรรมการนันทนาการและการใช้เวลาว่างที่มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีรูปแบบกิจกรรมที่แปลกใหม่ หลากหลาย ทำให้โอกาสในตลาดแรงงานของวิชาชีพนันทนาการพัฒนาไปสู่ความเฉพาะทาง เช่น นักนันทนาการบำบัด นันทนาการในกองทัพ การท่องเที่ยวและการจัดการกีฬา ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาต้องตอบสนองต่อแนวโน้มนี้ โดยการผลิตบุคลากรนันทนาการที่เฉพาะทางมากขึ้น ในปัจจุบันอาชีพนันทนาการสามารถจัดประเภทได้เป็น 10 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) นันทนาการและสวนสาธารณะ 2) นันทนาการ ในหน่วยงานอาสาสมัครที่ไม่แสวงหารายได้ 3) นันทนาการเชิงธุรกิจ 3) นันทนาการบำบัด 5) นันทนาการในกองทัพ 6) บริการและนันทนาการสำหรับลูกจ้าง 7) นันทนาการสโมสรรเอกชน 8) นันทนาการในสถานศึกษา 9) การบริหารจัดการกีฬา และ 10) นันทนาการท่องเที่ยวและการให้บริการต้อนรับ (Kraus, 2002)

สำหรับประเทศไทยได้มีการผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2452 (วรศักดิ์เพียรชอบ, 2548) เมื่อมีการตั้ง “สโมสรรกายบริหาร” ในสมาคมอาจารย์สโมสรรสถาน ต่อมาวิชาชีพพลศึกษาได้รับการพัฒนา ให้เป็นสาขาวิชาที่สอนในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา เมื่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เปิดหลักสูตรผลิตครูพลศึกษา ระดับปริญญาตรีเป็นครั้งแรกในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2502 ซึ่งนับเป็นความก้าวหน้าที่สำคัญยิ่งของการฝึกหัดครูพลศึกษาของไทยที่เข้ามามีบทบาทในระดับอุดมศึกษาได้อย่างสมบูรณ์ นับตั้งแต่นั้นมาการผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษาได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง (วณิช นิรันทรานนท์ และศศิธร นิรันทรานนท์, 2551) ต่อมาได้มีการผลิตครูสุขศึกษาแยกจากโปรแกรมพลศึกษา ตัวอย่างเช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตรสุขศึกษาระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2516 และเปิดสอนระดับปริญญาโท ในปี

การศึกษา 2526 และระดับปริญญาเอก ในปีการศึกษา 2552 ส่วนสาขาวิชาชีพด้านกีฬาและนันทนาการ ตัวอย่างเช่น วิทยาศาสตร์การกีฬา การบริหารจัดการกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา ผู้นำนันทนาการ การสื่อสารการกีฬา เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนในระยะไม่นานนัก สำนักวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเปิดสอนวิทยาศาสตร์การกีฬาระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2541

ปัจจุบันในประเทศไทยมีเปิดการสอนหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ครอบคลุมระดับปริญญา สถาบันอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตส่วนใหญ่จะเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยราชภัฏหลายแห่ง และสถาบันการพลศึกษา เป็นต้น โดยใช้หลักสูตรและการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันและยังไม่มีมาตรฐานคุณวุฒิหรือมาตรฐานวิชาชีพกลาง และขาดการประสานร่วมมือในการผลิต ทำให้เกิดสภาวะต่างคนต่างผลิตตามศักยภาพของตนเอง

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สอนและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เยาวชนและผู้เรียน พร้อมๆ กับทำหน้าที่รวบรวม สังเคราะห์ วิเคราะห์ สร้าง และเผยแพร่ “ความรู้” ผ่านกระบวนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโลกในอดีต สิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ผลที่สังคมควรได้รับจากมหาวิทยาลัยคือ “บัณฑิต” ที่มีความรู้ สามารถเข้าสู่ชีวิตการทำงาน เป็นพลเมืองที่ได้รับการขัดเกลาทางสังคมและวัฒนธรรมมาเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย ตันศิริ (2547 : 113) ที่ได้กล่าวไว้ว่า สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเนื่องจากสถาบันดังกล่าวมีหน้าที่หลักในการสร้างผู้นำสังคมสาขาวิชาชีพต่างๆ และสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) ซึ่งเป็นผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) อันประกอบด้วย 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม และจริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตนและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม 2) ด้านความรู้ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ทั้งนี้หมายรวมถึงความรู้ในวิทยาการใหม่ และความรู้จากภูมิปัญญาไทย 3) ทักษะทางปัญญา

หมายถึงความเจริญเติบโต และการอยู่รอดในโลก แสดงถึงความสามารถในการวิเคราะห์ สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการ คิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่เคยคิดมาก่อน 4) ด้าน ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบในการทำงานเป็นกลุ่ม มีภาวะผู้นำ ความ รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การมีอิสระในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถด้านภาษา การสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตาม าระดับของคุณวุฒิการศึกษา ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิตหรือหลักสูตร บัณฑิตศึกษาในวิชาชีพสุขภาพศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการที่เป็นผลผลิตของกระบวนการ จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต้องมีคุณสมบัติเช่นนั้น และเป็นหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษา ที่จะต้องพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าว

ในปัจจุบัน ประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้มีการปฏิรูปการศึกษาซึ่งเป็นผลมาจากการ เปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยน อย่างใหญ่หลวงของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ได้แก่ การเพิ่มปริมาณนักศึกษา ความเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ และความต้องการทรัพยากรมนุษย์ กระแสโลกาภิวัตน์ การปรับเปลี่ยนระบบ เศรษฐกิจมาเป็นระบบตามกลไกตลาด และข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ ความเปลี่ยนแปลง ดังกล่าวส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาต้องปรับการบริหารจัดการ เพื่อรับสภาพการแข่งขันที่รุนแรง ยิ่งขึ้น (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2544) ในทำนองเดียวกันนักวิชาการ เช่น ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2543) ได้แสดงทรรศนะว่ากระแสการเปลี่ยนแปลงของอุดมศึกษาทั่วโลกมองเห็นชัดถึงแนวโน้มใหญ่ (Megatrend) 4 ประการ คือการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับการอุดมศึกษาอย่างกว้างขวาง (Massification) การปรับอุดมศึกษาให้มีลักษณะเชิงธุรกิจและเอกชนมากขึ้น (Privatization) การ ใช้เทคโนโลยีมากขึ้น (Technologicalization) และการมีลักษณะความเป็นนานาชาติ (Internationalization) มากขึ้น และ อมรวิรัช นาคกรทรรพ (2543) ได้นำเสนอ “วิถิตรรศนะเพื่อ พัฒนาอุดมศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21” ประกอบด้วย 1) การเป็นประชาคมแห่งการสร้างความรู้ และองค์กรแห่งการเรียนรู้ 2) อุดมศึกษามหาชนในโลกแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3) มหาวิทยาลัย ไยแก้วในเครือข่ายแห่งความรู้ 4) ความเป็นเลิศที่ใช้การได้ในสังคมแห่งการตรวจสอบ 5) สำนัก ราชการ นิสัยประกอบการ 6) อุดมศึกษาสากล บนถนนนานาชาติ 7) ความหลากหลายในสังคม พหุลักษณะ โดยมีเป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนอุดมศึกษาไทยให้สามารถดำรงและแข่งขันได้ในอนาคต

สถาบันอุดมศึกษาไทยจำเป็นต้องพัฒนาไปตามแนวโน้มและกระแสอิทธิพลดังกล่าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และการปรับเปลี่ยนของระบบ กลไก และวิธีการจัดการศึกษาย่อมส่งผลกระทบต่อส่วนของการผลิตบัณฑิตทุกหลักสูตรและสาขาวิชาทำให้เกิดความจำเป็นที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องวางแผนยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ สำหรับดำเนินกิจการและกิจกรรมโดยมีภาพอนาคตที่พึงประสงค์และเป็นไปได้เป็นกรอบกระบวนทัศน์และแนวทาง

ในช่วงระยะเวลาประมาณหนึ่งศตวรรษของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พยาบาลศึกษา กิจการพยาบาล และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องจากวิชาชีพเดียวคือ การผลิตครูพลศึกษาจบจนกระทั่งปัจจุบันที่มีการผลิตบุคลากรหลากหลายสาขาที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กัน และมีความเป็นสาขาวิชาเฉพาะทางมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตวิชาชีพออกไปทำหน้าที่รับใช้สังคมในการส่งเสริมการสุขภาพ พยาบาลศึกษา กิจการพยาบาล และนันทนาการที่มีการขยายขอบเขตความต้องการทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพในอัตราที่รวดเร็ว

ในขณะที่แนวโน้มความสนใจ ความต้องการและพฤติกรรมการเข้าร่วมในกิจกรรมการออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการของประชากรไทยทุกกลุ่มวัย มีอัตราที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงของวิถีการดำเนินชีวิตด้านอื่นๆ สังคมไทยยังคงมีปัญหาคู่ขนานเกี่ยวกับการพัฒนาสู่ความทันสมัยที่การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและการบริโภคได้ทำให้เกิดโรคเรื้อรังต่างๆ เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง มะเร็ง เป็นต้น ซึ่ง โรคกลุ่มนี้เป็นสาเหตุการตายอันดับต้นๆ ในปัจจุบัน กล่าวคือ ในช่วงปี 2548 มีอัตราการป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคหลอดเลือดสมอง และโรคมะเร็ง มีอุบัติการณ์ 544.08, 530.75, 490.53, 174.88 และ 114.31 ต่อประชากรแสนคนตามลำดับ ความเจ็บป่วยจากโรคเรื้อรังเหล่านี้เกิดจากพฤติกรรมเสี่ยงที่สามารถป้องกันได้ เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา สิ่งมีเน่า สารเสพติด รวมทั้งเกิดจากความเครียด การบริโภคอาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะ และการขาดการออกกำลังกาย ปรากฏให้เห็นปัญหาด้านสุขภาพและคุณภาพชีวิต (กระทรวงสาธารณสุข, 2546) เช่น การเสพยาสูบ บุหรี่ และสารเสพติด ภาวะโรคอ้วน โรคที่เกี่ยวข้องกับการขาดการออกกำลังกาย อาทิ โรคหลอดเลือดหัวใจ สำหรับข้อมูลการออกกำลังกาย (กองสุขศึกษา, 2552) จากการสำรวจภาวะสุขภาพอนามัยของประชาชนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ในปี 2547 พบว่าเพศชายมีกิจกรรมทางกายไม่เพียงพอหรืออยู่ในระดับต่ำร้อยละ 21 เพศหญิงร้อยละ 24 และมีอัตราเพิ่มขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้น และจากการเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพประชาชนของกองสุขศึกษา กระทรวงสาธารณสุข พบว่าประชาชนมีพฤติกรรม

การออกกำลังกายสัปดาห์ละอย่างน้อย 3-5 วันๆ ละอย่างน้อย 30 นาที เป็นประจำมีแค่เพียงร้อยละ 37.7 เท่านั้น ความประพฤติกการใช้เวลาว่างไม่เหมาะสมของเยาวชน การใช้ความรุนแรงเป็นต้น ยังคงเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทยที่สะท้อนถึงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา และการพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทั้งตระหนัก และพิจารณาทบทวน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของสถาบันอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพสาขาที่เกี่ยวข้อง ควรตั้งข้อสงสัยว่าปริมาณและคุณภาพของนักศึกษาที่ผลิตออกไปรับใช้สังคมนั้น มีความเหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจส่งเสริมสนับสนุน การจัดการศึกษา การกีฬาและการออกกำลังกาย การส่งเสริมสุขภาพ การใช้เวลาว่าง ให้กับประชากรทั้งประเทศเพียงใด และสถาบันอุดมศึกษาจะเตรียมการอย่างไรเพื่อผลิตนักศึกษาไปแก้ปัญหาดังกล่าว

อนาคตภาพที่พึงประสงค์ ของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ และข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์เพื่อการดำเนินการสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น อันเป็นผลการวิจัยที่ได้จากการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่เป็นฉันทามติของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพตามกระบวนการวิจัยอนาคตที่เชื่อถือได้ จะเป็นสารสนเทศสำคัญให้สถาบันอุดมศึกษาประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจ วางแผน และดำเนินการในกระบวนการจัดการศึกษาของแต่ละสถาบันให้สามารถผลิตนักศึกษาที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติออกไปทำหน้าที่สอน ให้บริการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ ตลอดจนกิจกรรมสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ในบริบทและมิติต่างๆ อันจะเป็นกิจกรรมสำคัญในการสร้างคุณลักษณะประชากรที่พึงประสงค์ สร้างคุณภาพชีวิตแก่บุคคล ชุมชน และความมั่นคงของสังคมโดยรวมอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

คำถามการวิจัย

อนาคตภาพที่พึงประสงค์และเป็นไปได้ของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 – 2563 มีลักษณะเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 - 2563

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มีขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. การวิจัยเกี่ยวข้องกับการผลิตบุคลากรระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาชีพสาขา พละศึกษา กีฬา และนันทนาการ ของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกแห่งในประเทศไทยที่เปิดทำการสอนในหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวในปีการศึกษา 2553

2. ช่วงระยะเวลาในอนาคตที่ทำการศึกษาคือ ช่วงระยะเวลา 10 ปี เริ่มต้นปี พ.ศ. 2554 และสิ้นสุดปี พ.ศ. 2563

3. ประเด็นการศึกษา กำหนดให้ศึกษาอนาคตภาพที่พึงประสงค์และเป็นไปได้ของการผลิตบุคลากรวิชาชีพ พละศึกษา กีฬา และนันทนาการในประเด็นมิติต่างๆ เช่น นวัตกรรม หลักสูตร การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การสร้างประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานวิชาชีพและคุณภาพบัณฑิต ความร่วมมือระหว่างสถาบัน และ/หรือประเด็นอื่นๆ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้ให้ข้อมูล

4. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญหลักเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารคณะวิชา หรือภาควิชา และนักวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพ พละศึกษา กีฬา และนันทนาการ หรือผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานที่ใช้บุคลากรวิชาชีพ พละศึกษา กีฬา และนันทนาการที่ได้รับการเลือกแบบเจาะจงให้เป็นผู้ให้ข้อมูลสำหรับงานวิจัย

ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยอนาคต EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) เป็นการวิจัยที่ศึกษาจากบุคคลที่คัดเลือกโดยมีคุณสมบัติเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตบุคลากรวิชาชีพ พละศึกษา กีฬา และนันทนาการในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลที่ได้คัดเลือก และข้อจำกัดด้านข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงในขณะที่ผู้วิจัยกำลังดำเนินการวิจัย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

อนาคตภาพของการผลิตบุคลากรวิชาชีพ หมายถึง ภาพที่แสดงสาระเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นไปได้ในการดำเนินการจัดการศึกษาและกิจกรรมเกี่ยวเนื่องของสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย ที่มีภารกิจด้านการผลิตบุคลากรวิชาชีพด้าน พละศึกษา กีฬา และนันทนาการใน พ.ศ. 2554 - 2563 จากการคาดการณ์อย่างเป็นระบบของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้วยระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยอนาคตที่เชื่อถือได้

การผลิตบุคลากรวิชาชีพ หมายถึง ระบบและกระบวนการทางการศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดและดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและพันธกิจในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณสมบัติและคุณลักษณะนักวิชาชีพตามมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เช่น หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การรับและคัดเลือกผู้เข้าศึกษา การพัฒนาประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานคุณวุฒิและวิชาชีพ การประเมินผล ความร่วมมือระหว่างสถาบัน การประกันคุณภาพการศึกษา ศักยภาพอาจารย์ เป็นต้น

วิชาชีพสุขศึกษา หมายถึง วิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษาและบริการด้านสุขศึกษา ทั้งในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ ครูหรือผู้สอนสุขศึกษาในทุกระดับชั้นของการศึกษา นักสุขศึกษาของสถานพยาบาล สถานบริการสาธารณสุข หน่วยงานต่างๆ และชุมชน เป็นต้น

วิชาชีพพลศึกษา หมายถึง วิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการการศึกษาด้านพลศึกษา ทั้งในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ ครูหรือผู้สอนพลศึกษาในการศึกษาทุกระดับชั้นผู้ให้ความรู้ และพัฒนาทักษะด้านการพัฒนาเคลื่อนไหวและกิจกรรมทางกาย เป็นต้น

วิชาชีพกีฬา หมายถึง วิชาชีพที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับมิติต่างๆ ของการส่งเสริมพัฒนา บริหารจัดการ และให้บริการ ด้านกิจกรรม ทรัพยากร บุคลากร และ องค์การกีฬา เช่น นักบริหารจัดการการกีฬา นักวิทยาศาสตร์การกีฬา ผู้นำการออกกำลังกาย ผู้ฝึกสอนกีฬา ผู้สื่อข่าวกีฬา เป็นต้น

วิชานันทนาการ หมายถึง วิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการใช้กิจกรรมนันทนาการในเวลารว่างของประชาชนทุกกลุ่ม เช่น นันทนาการ ผู้นำนันทนาการ นันทนาการบำบัด เป็นต้น

ประโยชน์ที่จะได้รับ

ผลของการวิจัยจะทำให้ได้ภาพอนาคตที่พึงประสงค์และเป็นไปได้ของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 – 2563 เป็นสารสนเทศที่สำคัญสำหรับสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ ดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษาที่มีภารกิจในการผลิตบุคลากรวิชาชีพสามารถใช้ข้อมูลผลการวิจัยเป็นกรอบแนวทางในการกำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์และการดำเนินกิจกรรมในเชิงรุก

ให้สอดคล้องขนาดภาพที่พึงประสงค์และสามารถเตรียมการป้องกัน ลดหรือจัดการเกิดอนาคตภาพที่ไม่พึงประสงค์ได้

2. หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและดำเนินการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยใช้กิจกรรมสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ สามารถใช้สารสนเทศผลการวิจัยในการกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการและกิจกรรม

3. หน่วยงานและผู้ปฏิบัติที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและดำเนินกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพและทรัพยากรบุคคลด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ สามารถใช้ข้อมูลผลการวิจัยในการกำหนดเป้าหมาย และแนวทางการดำเนินการได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 - 2563 ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 8 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับแนวโน้มทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ และเกณฑ์มาตรฐาน

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการอุดมศึกษาประเทศไทย

ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับแนวโน้มของกีฬา การออกกำลังกาย สุขภาพ และนันทนาการ

ตอนที่ 6 เทคนิคการวิจัยอนาคต EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research)

ตอนที่ 7 เทคนิคการสนทนากลุ่ม

ตอนที่ 8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ

1.1 วิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ

วิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการเป็นทั้งศาสตร์หรือสาขาทางวิชาการ (Academic Disciplines) และสาขาวิชาชีพ (Professional Fields) ที่มีความใกล้ชิดเกี่ยวข้องกัน ในฐานะที่เป็นวิชาการนั้นกลุ่มวิชาเหล่านี้มีคุณลักษณะที่เป็นองค์ประกอบ (Lumpkin, 1998) ดังนี้

1. มีองค์ความรู้ (A body of knowledge)
2. มีกรอบความคิดเชิงมโนทัศน์ (A Conceptual Framework)
3. เป็นกระบวนการเชิงวิชาการและวิธีการสืบค้น (Scholarly Procedures and Methods of Inquiry)
4. เป็นทั้งกระบวนการค้นพบและผลลัพธ์ (Both the Process of Discovery and the End Result)

ในฐานะวิชาชีพพลศึกษาได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของวิชาชีพครูมาเป็นเวลายาวนานแล้ว ตัวอย่างเช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา พลศึกษาได้เป็นส่วนหนึ่งของสมาคมการศึกษาแห่งชาติ (National Education Association) ตั้งแต่ปี ค.ศ.1937 ในปัจจุบัน สมาคมสุขศึกษา พลศึกษานันทนาการและการเต้นรำอเมริกา (American Alliance for Health, Physical Education, Recreation and Dance) หรือ AAHPERD เป็นสมาคมวิชาชีพที่มีประวัติรากฐานยาวนาน ต่อเนื่อง มีบทบาทและผลการดำเนินงานสนับสนุนส่งเสริมวิชาชีพ นักวิชาการและนักวิชาชีพ ด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาเป็นที่ประจักษ์ และเป็นต้นแบบของสมาคมวิชาชีพที่แพร่หลายทั่วโลก

การที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นวิชาชีพแสดงว่าสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ มีคุณลักษณะตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. อยู่บนฐานองค์ความรู้เชิงทฤษฎีที่ซับซ้อน เป็นระบบ
2. ยอมรับบุคคลที่ได้รับการศึกษา มีความรู้และประสบการณ์ที่กว้างขวางผ่านกระบวนการของการศึกษาในระบบ
3. กำหนดมาตรฐานและสมรรถนะสำหรับการเข้าสู่วิชาชีพ
4. จัดกลไกและโอกาสสำหรับความเจริญก้าวหน้าในสาขาวิชาชีพเพื่อให้แน่ใจว่าจะปฏิบัติตามมาตรฐานและสมรรถนะที่ได้กำหนดไว้
5. ทำหน้าที่สำคัญมีคุณค่าต่อสังคมและได้รับการยอมรับและมีสถานะทางสังคม
6. ควบคุมโดยจรรยาบรรณวิชาชีพ

ผู้ที่เข้าสู่วิชาชีพจึงต้องผ่านการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้มีความรู้ ความชำนาญเป็นระยะเวลายาวนานพอสมควร เพื่อให้สามารถประกอบวิชาชีพได้ด้วยวิธีการแห่งปัญญา (Intellectual Method) มีอิสระในการใช้วิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ (Professional Autonomy) และมีจรรยาบรรณของวิชาชีพ (Professional Ethics) โดยมีสถาบันวิชาชีพ (Professional Institution) หรือองค์กรวิชาชีพ (Professional Organization) เป็นแหล่งกลางในการสร้างสรรค์จรรยาบรรณวิชาชีพ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2550)

วูเอสต์ และบูเชอร์ (Wuest ,D.A. and Bucher, C.A. 1999) อธิบายว่าแต่เดิมนั้นอาชีพพลศึกษาและกีฬาจะมุ่งเน้นในการเป็นครูผู้สอนพลศึกษาและผู้ฝึกสอนกีฬาในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ สอดคล้องกับการวิเคราะห์ของ บูลเกอร์ และคณะ (Bulger, S.M.,Housner, L.D. & Lee, A.M.,2008) ที่แสดงความเห็นว่า ก่อนช่วงทศวรรษ 1960 พันธกิจของโปรแกรมพลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาได้ถูกกำหนดให้เป็นการเตรียมบุคลากรวิชาชีพสำหรับการสอนและการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬา แต่ในปัจจุบันอาชีพการสอนและฝึก

กีฬาได้ขยายไปนอกสถานศึกษาเช่น ศูนย์ชุมชน สโมสรกีฬาและนันทนาการของเอกชน นอกจากนั้น โอกาสในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องกับกิจกรรมทางกาย การออกกำลังกาย สุขภาพและนันทนาการได้ ขยายตัวกว้างขวางและมีลักษณะของความเฉพาะทางมากขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และตลาดแรงงาน

สุชาติ โสมประยูรและเอมอัชฌา วัฒนบุรณนทร์ (2542) ได้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง สุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการว่าเป็นการศึกษาทั่วไปเพื่อให้ชีวิตของบุคคลมีสุขภาพดีและมีความสุขทั้งสิ้น ในประเทศไทย สุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการรวมเรียกว่าพลานามัยมานานแล้วและมีสมาคมวิชาชีพชื่อ “สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการแห่งประเทศไทย” จึงอาจกล่าวได้ว่าการศึกษาทั้ง 3 สาขามีความสัมพันธ์หรือมีความใกล้ชิดกันมากเป็นพิเศษไม่ว่าจะเป็นด้านจุดมุ่งหมาย ขอบเขต และ วิธีดำเนินการ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการเป็นกลุ่มสาขาวิชาชีพเดียวกัน ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรวิชาชีพเหล่านี้จึงมักจะพบว่าหลักสูตรการศึกษาในวิชาชีพมักจะถูกบรรจุในคณะวิชาเดียวกัน

ถึงแม้จะมีลักษณะขององค์ความรู้ หลักการ ทฤษฎีรองรับ และแนวปฏิบัติในวิชาชีพที่ใกล้เคียงกัน ฮันเดิลสตันและคณะ (Huddleston, Mertesdorf, and Araki, 2002.) ได้ชี้ให้เห็นความแตกต่างและจุดเน้นของแต่ละวิชาชีพ ดังนี้

นักวิชาชีพพลศึกษา พยายามที่จะช่วยสนับสนุนกระบวนการศึกษาที่ต่อเนื่องของบุคคลทางด้านพัฒนาการอารมณ์ สังคมและร่างกาย ผ่านกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย โปรแกรมการศึกษาในระดับปริญญาจึงได้รับการออกแบบให้เป็นการศึกษาเพื่อเตรียมนักพลศึกษาให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่จำเป็นสำหรับการสอนและการส่งเสริมกิจกรรมการเคลื่อนไหว

นักวิชาชีพสุขภาพ (สุขศึกษา) จะมุ่งเน้นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อสุขภาพจะทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักสุขศึกษาจะเกี่ยวข้องกับการสอน การสนับสนุน และการบริหาร โปรแกรมที่มุ่งเปลี่ยนแปลงสุขภาพของบุคคล องค์กรและชุมชน ดังนั้น โปรแกรมการผลิตบุคลากรวิชาชีพในระดับอุดมศึกษาจะเป็นการเตรียมนักวิชาชีพที่สามารถใช้บริบทเชิงพื้นที่ที่หลากหลายในการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล

นักวิชาชีพนันทนาการ จะมุ่งเน้นในการจัดและบริหารโปรแกรมและกิจกรรมนันทนาการ การช่วยบุคคลให้มีข้อมูลเพื่อสามารถตัดสินใจในการใช้เวลาว่างได้อย่างเหมาะสม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ดังนั้น การออกแบบหลักสูตรสำหรับนักวิชาชีพนันทนาการ

จะรวบรวมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมนุษย์ และเทคนิคการจัดองค์กรและการบริหารจัดการ สำหรับโปรแกรมและกิจกรรมนันทนาการและการใช้เวลาว่างที่หลากหลาย

1.2 การผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา กีฬา และนันทนาการในประเทศไทย

ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพ็ชร (2525) ได้ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของพลศึกษาในประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. 2325 -2525 พบว่าประเทศไทยได้เริ่มผลิตครูพลศึกษาตั้งแต่รัชสมัยพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ซึ่งอยู่ในช่วงของการเริ่มยุคกีฬาสากล โดยการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สนใจการกีฬา หรือต้องไปสอนวิชาพลศึกษา เรียกว่า สโมสรกายบริหารใน รศ. 128 (พ.ศ. 2452) และได้มีวิวัฒนาการผ่านยุคสมัยการเปลี่ยนแปลงของประเทศและสังคมไทย ในช่วงหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง (พ.ศ. 2475-2501) และยุคสมัยเร่งรัดพัฒนาประเทศ (พ.ศ. 2502-2525)

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้แบ่งวิวัฒนาการของการผลิตบุคลากรทางพลศึกษาออกเป็น 4 สมัย คือ

1. สมัยเริ่มต้น การผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา กีฬา และนันทนาการ เริ่มต้นจากการประกาศใช้หลักสูตรตามโครงการศึกษาของไทย ฉบับแรกในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อปี ร.ศ.117 (พ.ศ. 2441) ที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องเรียนวิชาพลศึกษา (หรือที่เรียกชื่อในสมัยนั้นว่า “วิชากายกรรม” หรือ “วิชาตัดตน” หรือ “วิชาฝึกหัดร่างกาย” หรือ “วิชากายบริหาร”) มีผลให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องมีการสอนวิชาดังกล่าว โดยเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ซึ่งมีบรรดาศักดิ์เป็น หลวงไพศาลศิลปศาสตร์ฯ ในขณะนั้น ได้แต่งตำรากายกรรมเพื่อช่วยให้ครูสามารถนำไปเรียนด้วยตนเองแล้วนำมาสอนนักเรียนได้ และต่อมาได้มีการจัดตั้ง “สามัคยาจารย์สมาคม” อย่างเป็นทางการ เมื่อ วันที่ 1 มกราคม ร.ศ.123 (พ.ศ. 2447) นับเป็นองค์กรแรกที่มีบทบาทในการผลิตครูพลศึกษา ภายในสามัคยาจารย์สมาคมได้มีการจัดตั้ง “สามัคยาจารย์สโมสรสถาน” เป็นที่ฝึกซ้อมการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายชนิดต่างๆ มีผู้สมัครเข้าเรียนและรับการอบรมเป็นจำนวนมาก เพื่อนำความรู้ไปสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนได้

ปี ร.ศ.128 (พ.ศ. 2452) เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ได้ผลักดันให้มีการจัดตั้งสถานศึกษาวิชาพลศึกษาสำหรับครูขึ้นเป็นแห่งแรก ในสามัคยาจารย์สโมสรสถาน เรียกว่า “สโมสรกายบริหาร” โดยมีความมุ่งหมายสำคัญเพื่อฝึกหัดครูให้มีความรู้พิเศษในวิชาการจัดระเบียบแถว การหัดตัดตน การหัดยิมนาสติก และกีฬาต่างๆ ซึ่งต่อมา ในปี ร.ศ.132 (พ.ศ.2456) สโมสรกายบริหารนี้ ได้ปรับปรุงเป็น “ห้องพลศึกษากลาง” และเมื่อเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีได้ดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวง

กรรมการ ท่านได้มีเจตนารมณ์ว่า พลศึกษาเป็นวิชาที่มีบทบาทสำคัญวิชาหนึ่งของโรงเรียนที่จะช่วยพัฒนาเยาวชนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ได้อย่างแท้จริง จึงควรมีครูที่มีความรู้ความเข้าใจในวิชาพลศึกษาเป็นอย่างดีเพื่อช่วยทำการสอนในโรงเรียนให้เพียงพอด้วย จึงได้ประกาศยกระดับห้องพลศึกษากลางที่มีอยู่เดิมนั้นเป็น “โรงเรียนพลศึกษากลาง” เมื่อปี พ.ศ. 2462 เปิดสอนหลักสูตรक्रमมัธยมพลศึกษา หลักสูตรครุประถม พลศึกษา และหลักสูตรครุมูลพลศึกษา ซึ่งผู้สอบไล่ได้ตามหลักสูตรจะได้รับประกาศนียบัตร อีก สี่ปีต่อมาได้มีการแก้ไขระเบียบการฝึกหัดครูและหลักสูตรครุมูล ครุประถม และक्रमมัธยม โดยกำหนดว่าครุมูลพลศึกษา ให้เรียกว่า “ครูสอนพลศึกษาชั้นตรี” ครุประถมพลศึกษาให้เรียกว่า “ครูพลศึกษาชั้นโท” และक्रमมัธยมพลศึกษาให้เรียกว่า “ครูสอนพลศึกษาชั้นเอก”

2. สมัยหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในปี พ.ศ. 2475 มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองและมีการประกาศใช้แผนการศึกษาชาติที่ได้กำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาไว้ว่าเพื่อความสมบูรณ์แห่งพสกนิกรสยาม จึงควรได้จัดการศึกษาทั้งสามส่วนล้วนพอเหมาะกัน คือ 1) จริยศึกษา อบรมให้มีศีลธรรมอันดีงาม 2) พุทธิศึกษา ปัญญาให้มีความรู้ และ 3) พลศึกษา ฝึกหัดให้เป็นผู้มีร่างกายบริบูรณ์ และได้มีการจัดตั้งกรมพลศึกษาขึ้นในกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2476 ในส่วนของกรมผลิตครูพลศึกษานั้น โรงเรียนพลศึกษากลางได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรโดยแบ่งออกเป็น 2 หมวดวิชา คือ

2.1 หมวดวิชาบังคับ ประกอบด้วยวิชาจรรยา วิชาลูกเสือ วิชาสุขศึกษา วิชาการปฐมพยาบาล วิชากายบริหาร วิชาการกีฬาและวิชาการกรีฑา เฉพาะวิชากีฬาแบ่งเป็นสองแผนกคือแผนกกีฬาหญิง ได้แก่ เนตบอล และวอลเลย์บอล แผนกกีฬาชาย เรียน บาสเกตบอล ตะกร้อ และฟุตบอล

2.2 หมวดวิชาไม่บังคับ แบ่งออกเป็น 4 ชุด คือ

2.2.1 มวยไทยและมวยสากล

2.2.2 กระบี่กระบองและฟันดาบ

2.2.3 ดัดตนส่วนห้อยโหน (ยิมนาสติก)

2.2.4 ญูญิตสู (ยูโด)

ผู้ที่สอบวิชาบังคับได้หมดทุกวิชาจะได้วุฒิประโยคผู้สอนพลศึกษาตรี (พ.ต.) ผู้ที่สอบวิชาบังคับได้หมดทุกวิชาพร้อมกับสอบวิชาไม่บังคับได้อีก 2 ชุด จะได้วุฒิประโยคผู้สอน พลศึกษาโท (พ.ท.) และผู้ที่สอบวิชาบังคับได้หมดทุกวิชาพร้อมกับสอบวิชาไม่บังคับได้หมด 4 ชุด จะได้วุฒิประโยคผู้สอนพลศึกษาเอก (พ.อ.)

3. ยุคเริ่มเข้าสู่สมัยปัจจุบัน เป็นยุคที่เริ่มจะมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร กระบวนการเรียน การสอนและระบบอื่นๆ ที่ให้มีความสมบูรณ์และทันสมัยอย่างแท้จริง คือในปี พ.ศ. 2493 เป็นปีที่ การฝึกหัดครูพลศึกษาของไทยเข้าสู่ยุคของการพัฒนาเพื่อเข้าสู่ระบบใหม่เป็นครั้งแรก โดยโรงเรียน พลศึกษากลางซึ่งเคยมีแต่เดิมนั้นได้เปลี่ยนเป็น “โรงเรียนฝึกหัดครูพลศึกษา” ที่มีหลักสูตร การเรียนการสอนที่สมบูรณ์แบบเต็มเวลาครบตามหลักการของฝึกหัดครูพลศึกษาแนวใหม่ โดย กำหนดให้มีหลักสูตรของการเรียนการสอนที่ประกอบไปด้วยกลุ่มด้วยกันคือ กลุ่มแรกเป็นกลุ่ม วิชาการที่มุ่งเสริมสร้างให้ครูเป็นคนที่สมบูรณ์และเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและความพร้อม ในทุกๆ ด้านอย่างแท้จริง และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มที่เป็นวิชาการภาคปฏิบัติในด้านกีฬาและ กิจกรรมพลศึกษาต่างๆ ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการใช้วิจารณญาณในการจะจัดสอน ในการที่จะสาธิตและเป็นเจ้าหน้าที่จัดการแข่งขัน ตัดสินการแข่งขันกีฬาและกิจกรรมทางพลศึกษา ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกระดับชั้นเรียน ในปี พ.ศ. 2497 ได้มีการโอนโรงเรียนฝึกหัดครู รวมทั้งโรงเรียนฝึกหัดครูพลศึกษาซึ่งสังกัดอยู่ในกรมพลศึกษา มารวมอยู่ในความดูแลและ รับผิดชอบของกรมการฝึกหัดครูด้วยกันเพียงแห่งเดียว โดยที่ได้ฝากให้กรมพลศึกษาได้เป็นผู้ดูแล ในระยะแรก จากนั้น “วิทยาลัยพลศึกษา” ได้ก่อตั้งเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2489 โดยมีนายแพทย์ บุญสม มาร์ติน เป็นผู้อำนวยการคนแรก ซึ่งท่านได้นำหลักวิชาหลายๆ ด้านมาประยุกต์ในวิชาพลศึกษา จนได้รับการยกย่องว่าเป็น “บิดาของการพลศึกษาสมัยใหม่ของไทย” นอกจากนั้นยังได้นำเสนอให้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปิดหลักสูตรการฝึกหัดครูพลศึกษาในระดับปริญญาตรี และได้รับอนุมัติ ให้เปิดในปี พ.ศ. 2502 จนกระทั่งนำไปสู่การเปิดหลักสูตรการเปิดหลักสูตรการฝึกหัดครูพลศึกษา ในระดับ ปริญญาโทและปริญญาเอกต่อมา

4. ยุคปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2511 เปิดหลักสูตรการฝึกหัดครูพลศึกษาในระดับมหาบัณฑิต ทางพลศึกษา โดยรับเฉพาะนิสิตหรือนักศึกษาที่เรียนจบปริญญาบัณฑิตในสาขาพลศึกษาเข้าเรียน ต่อ โดยมีหลักสูตรการเรียน 2 ปี โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการ ทางด้านหลักการและปรัชญาทางพลศึกษาเพื่อให้สามารถเป็นผู้นำในสถาบันการศึกษา ได้อย่าง แท้จริง และในปี พ.ศ. 2530 ได้ก้าวเข้าสู่จุดสูงสุดโดยได้สอนในระดับดุษฎีบัณฑิต โดยมีหลักสูตร การเรียนการสอน 3 ปี ตลอดจนได้ขยายวงกว้างออกไปยังมหาวิทยาลัยต่างๆ ได้ทำการเปิด การเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษาเพิ่มขึ้นอีกต่อมา

ในปัจจุบันการเตรียมบุคลากรวิชาชีพลูกชาสุศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ในประเทศไทยเป็นภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ส่วนมากเป็นมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษา ของรัฐ มีการเปิดหลักสูตรจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโท

และปริญญาเอก) ในหลายสาขาวิชา เช่น พลศึกษา พลศึกษาสำหรับคนพิการ สุขศึกษา ผู้ฝึกสอน กีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา นันทนาการ การส่งเสริมสุขภาพ สรีรวิทยาการออกกำลังกาย สื่อสารการ กีฬา การบริหารจัดการกีฬา และธุรกิจกีฬา เป็นต้น โดยมีสมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสนทนา การแห่งประเทศไทย เป็นสมาคมวิชาชีพที่ให้การสนับสนุนด้านวิชาการ

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับแนวโน้มทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา

2.1 ผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ต่อการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

โลกาภิวัตน์ เป็นปรากฏการณ์ของสังคมโลกที่เกิดการเชื่อมโยงถึงกันอย่างไร้พรมแดน สภาวะที่อุปสรรคกั้นขวางปฏิสัมพันธ์ถูกลดทอน ทำให้แต่ละส่วนของโลกเข้าถึงกันได้ง่าย เกิดการ ถ่ายโอนเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ ทู่น แรงงาน ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ

ในขณะเดียวกันโลกาภิวัตน์มีผลโดยตรงต่อการสลายข้อจำกัดในมิติเวลาและพื้นที่ สิ่งที่เกิดขึ้นจุดหนึ่งสามารถแผ่อิทธิพลไปส่วนอื่นของโลกได้รวดเร็วกว้างขวาง และอาจขยายอิทธิพล ครอบคลุมไปทั่วโลก

2.1.1 การพึ่งพิงร่วมกัน (Interdependence) สภาวะแห่งการพึ่งพิงร่วมกัน เป็นผล จากการเชื่อมโยงถึงกันของประเทศต่างๆ ผ่านเครือข่ายสารสนเทศและการเปิดกว้างทางการค้า ลงทุน ทำให้ไม่มีประเทศหรือหน่วยสังคมใดที่จะคงอยู่ เปลี่ยนแปลง หรือดำเนินบทบาทและ กิจกรรมด้านต่างๆ โดยไม่ถูกแรงกระทบจากภายนอก ส่งผลให้ไม่มีประเทศหรือหน่วยทางสังคมใด สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ

2.1.2 ความคล่องตัวในการเคลื่อนย้ายถ่ายโอน (Mobility) โลกาภิวัตน์ ก่อให้เกิดเสรีภาพ ในการเคลื่อนย้ายสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จากแหล่งหนึ่งไปยังอีกแหล่งหนึ่งโดยง่าย/มีอุปสรรคน้อยลง ตัวอย่างการเคลื่อนย้าย เช่น การเคลื่อนย้ายข้อมูลข่าวสาร การเคลื่อนย้ายการลงทุน การอพยพ ย้ายถิ่นของแรงงาน การเคลื่อนย้ายของสินค้าและบริการ ฯลฯ

2.1.3 การเกิดขึ้นในขณะเดียวกัน (Simultaneity) เป็นสภาวะที่บางสิ่งเกิดขึ้นในเวลา เดียวกันหรือใกล้เคียงกัน แม้จะอยู่ต่างพื้นที่ต่างภูมิภาค จะเห็นได้จากกรณีที่ดินค้า บริการหรือ ข่าวสารอย่างเดียวกัน สามารถพบได้ในที่ต่างๆ ทั่วโลก เช่นภาพยนตร์เรื่องใหม่เปิดตัวในหลาย ประเทศพร้อมกัน หาซื้อสินค้าบางชนิดได้ในตลาดทั่วโลกในเวลาเดียวกัน ชมการถ่ายทอดสดกีฬา โอลิมปิกผ่านดาวเทียมได้พร้อมกันทุกประเทศทั่วโลก ฯลฯ

2.1.4 การมีมาตรฐานเดียวกันทั้งโลก (Standardization) ยุคโลกาภิวัตน์ก่อให้เกิดชุด มาตรฐานบางประการที่คนทั่วโลกยอมรับและทำตาม อาทิ ยอมรับภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล

มาตรฐานสินค้าและบริการด้วยระบบ ISO มาตรฐานระบบคอมพิวเตอร์ที่เหมือนกันทั่วโลก มาตรฐานเรื่องสิทธิมนุษยชนหรือการรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากกระแสโลกาภิวัตน์ เช่นเดียวกับประเทศอื่นทั่วโลก โดยเปิดรับการไหลบ่าของเทคโนโลยีสารสนเทศ วัฒนธรรม และองค์ความรู้ต่างๆ มีการเชื่อมโยงกับประเทศต่างๆ ทั่วโลกทั้งทางด้านการสื่อสาร การถ่ายเทสินค้า บริการ เงินตรา ข้อมูลข่าวสาร และวัฒนธรรมแบบไร้พรมแดนอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยงได้ สิ่งที่เกิดขึ้น ณ ที่ใดที่หนึ่งสามารถแผ่อิทธิพลหรือมีผลกระทบไปส่วนอื่นของโลกได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง สิ่งที่เคยเป็นอุปสรรคขวางกั้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเทศต่างๆ ถูกลดทอนทำให้แต่ละส่วนของโลกติดต่อถึงกันได้อย่างสะดวก

สภาพโลกาภิวัตน์นี้ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงและอนาคตของประเทศไทย หากประเทศไทยสามารถตั้งรับได้เป็นอย่างดีจะสามารถป้องกัน บรรเทาปัญหาที่มาพร้อมกับกระแสโลกาภิวัตน์ สามารถพัฒนาและแข่งขันกับนานาประเทศได้ ในทางตรงกันข้ามหากประเทศไทยไม่ตระหนักและไม่ได้ตั้งรับกระแสโลกาภิวัตน์อย่างเท่าทัน จะเกิดปัญหาตามมาอย่างมาก เช่น ปัญหาคุณธรรมจริยธรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาความรุนแรงทางการเมือง ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาความล้มเหลวของประเทศ ฯลฯ และอาจต้องเสียประโยชน์หรือถูกเอาเปรียบจากประเทศอื่นได้ ดังนั้นประเทศไทยจำเป็นต้องตื่นตัว และเร่งพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ให้เท่าทันกระแสโลกาภิวัตน์ โดยปัจจัยสำคัญที่สุดคือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และสร้างองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งบทบาทหลักจะตกอยู่กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่ต้องเร่งพัฒนากำลังคนให้มีความสามารถ มีองค์ความรู้ที่จำเป็น มีทักษะการคิด มีทักษะการประกอบอาชีพ สามารถแก้ปัญหาของตนเองและสังคม เพื่อรองรับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้น อย่างเท่าทันและชาญฉลาด

2.2 การเปลี่ยนผ่านการศึกษาเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้

ในยุคปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและเศรษฐกิจของโลกโดยเฉพาะความสะดวกรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทั่วโลก ทำให้เกิดโลกไร้พรมแดน ประชาชนในโลกสามารถเข้าถึงข้อมูลใหม่ๆ ที่มีอยู่บนฐานข้อมูลทั่วโลกผ่านทางอินเทอร์เน็ตทำให้รูปแบบการศึกษาของสมาชิกโลกเปลี่ยนแปลง สังคมใดที่ดำรงอยู่แบบเดิม ขาดการศึกษาค้นคว้า ไม่มีการสร้างองค์ความรู้ให้ มีสังคมที่มีแต่การเลียนแบบและถูกครอบงำความคิดทางเศรษฐกิจ การเมืองไม่มีเอกลักษณ์ของตนเอง จะเป็นสังคมที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันต่ำและอยู่รอดได้ยาก

ด้วยเหตุนี้จึงต้องปรับเปลี่ยนสังคมใหม่ให้เป็นสังคมฐานความรู้ (Knowledge-based Society) มีผู้คนที่รู้จักคิดสามารถสร้างหรือผลิตงานใหม่ มีการพัฒนาเชื่อมโยงความรู้ เป็นสังคมที่มีเหตุมีผล และเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2550)

เศรษฐกิจฐานความรู้ หมายถึง เศรษฐกิจที่อาศัยการผลิต การแพร่กระจายและการใช้ความรู้ เป็นตัวขับเคลื่อนหลักที่ทำให้เกิดการเติบโต สร้างความมั่นคงและสร้างงานในอุตสาหกรรมทุกรูปแบบ โดยเศรษฐกิจฐานความรู้จะมีขอบข่ายกว้างกว่า “เศรษฐกิจใหม่” หรือ “เศรษฐกิจสารสนเทศ” ในระบบเศรษฐกิจความรู้ที่แท้จริงทุกภาคเศรษฐกิจจะมีความเข้มข้นของความรู้

เศรษฐกิจฐานความรู้มีจุดเริ่มต้นมาจากการศึกษาของธนาคารโลก แต่เดิมการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) พิจารณาจากการเติบโตของ แรงงาน ทุน ผลิต ฯลฯ แต่ในระยะหลังพบว่าเทคโนโลยี การจัดระบบฐานความรู้จะช่วยให้ GDP สูงขึ้น .01% และเมื่อพัฒนาสู่การจดสิทธิบัตร จะทำให้ GDP สูงอีก 3% ลักษณะสำคัญของเศรษฐกิจฐานความรู้ประกอบด้วย 5 มิติ ได้แก่

1) นวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี มีให้เห็นอย่างชัดเจนและได้รับการสนับสนุนจาก “ระบบนวัตกรรมแห่งชาติ” ซึ่งเป็นเครือข่ายของสถาบันของรัฐและเอกชนที่มีกิจกรรมและปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้อันนำไปสู่การริเริ่ม นำเข้า การดัดแปลง และการแพร่กระจายของเทคโนโลยีและวิธีการปฏิบัติใหม่ๆ

2) การพึ่งพิงการจดสิทธิบัตร/ลิขสิทธิ์มากขึ้น ทุกองค์ความรู้จะต้องเข้าสู่ระบบฐานความรู้ทั้งหมด บัณฑิตการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเปลี่ยนไปเป็นการนำความรู้มาใช้ทำให้เกิดนวัตกรรม

3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีความสำคัญมากเพราะเป็นการสร้างและกระจายความรู้ ฉะนั้นการให้การศึกษาและการฝึกอบรม ต้องมีมาตรฐานสูงและเป็นไปอย่างกว้างขวางตลอดชีวิตการทำงานของบุคคล

4) เทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคม เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการประมวล เก็บรักษา ถ่ายโอนและสื่อสารข้อมูลทั้งในรูปแบบข้อความ เสียงและภาพเทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคม ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่ทำให้ประชาชนและธุรกิจ เข้าถึงสารสนเทศจากทั่วทุกมุมโลกและดึงสารสนเทศนั้นออกมาเป็นความรู้ได้

5) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ นโยบายทางกฎหมายและเศรษฐกิจของรัฐบาลและรูปแบบของวิสาหกิจในระบบเศรษฐกิจที่ขาดดุล จะเอื้อประโยชน์และสนับสนุนการพัฒนาและเติบโตของวิสาหกิจอย่างเต็มที่ ส่งผลให้เกิดนวัตกรรมทรัพยากรมนุษย์และเทคโนโลยีสารสนเทศกับเทคโนโลยี

เศรษฐกิจฐานความรู้จะส่งผลกระทบต่อทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อบุคคลและองค์กร ดังนี้

ผลกระทบเชิงบวก ได้แก่ 1) ตื่นตัวในการพัฒนาความรู้ องค์กรธุรกิจจะมุ่งปรับและพัฒนาตนเองให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการจัดการความรู้ภายในองค์กรอย่างเป็นระบบ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างองค์กร บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันได้ ผู้ที่มีความรู้ที่หลากหลายในตัวเองจะอยู่รอดได้ในปัจจุบันและมีความจำเป็นในโลกอนาคตมากขึ้น 2) เพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการผ่านการพัฒนาองค์ความรู้ การผลิตสินค้าและบริการจะมุ่งพัฒนาองค์ความรู้นวัตกรรมเข้าไปด้วย ซึ่งมีสวนเพิ่มมูลค่าของสินค้านั้น และมีการพัฒนาสินค้าและบริการที่ใช้นวัตกรรมอย่างต่อเนื่องจนสามารถเป็นผู้ผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูงเหล่านี้ 3) ผลักดันสังคมให้หันมาบริโภคความรู้มากขึ้น เมื่อองค์ความรู้ได้รับการพัฒนาผ่านฐานความรู้ ทำให้การเข้าถึงโอกาสในการศึกษามีมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการเปิดเสรีทางการศึกษาจะเป็นสินค้าที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นตามไปได้

ในด้านผลกระทบเชิงลบนั้น ได้แก่ การขาดความพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการก้าวสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ โดยกำลังคนจำนวนมาก ยังขาดความพร้อมด้านความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ขาดทักษะทางภาษา ความคิดสร้างสรรค์ อีกทั้งการผลิตกำลังคนของสถานศึกษาตื่นตัวและมุ่งเน้นด้านปริมาณ แต่ยังไม่มีความคุณภาพเท่าที่ควร

ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ บทบาท ยุทธศาสตร์ การดำเนินงานของประเทศ โครงสร้าง รวมถึงแนวปฏิบัติทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อสร้างให้ประเทศไทยสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้ในยุคที่โลกแข่งขันกันบนเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge Based Economy) ในกระบวนการปรับเปลี่ยนนี้ การศึกษาถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญที่ต้องเร่งพัฒนาก่อนการดำเนินการภาคส่วนอื่นๆ ของประเทศเนื่องจากการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถสนองต่อการเปลี่ยนแปลง

2.3 ผลกระทบของการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา, 2554)

ผู้นำอาเซียนได้ลงนามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน เพื่อประกาศจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ในปี พ.ศ. 2558 เพื่อเป็นองค์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โดยการสนับสนุนการรวมตัวและความร่วมมืออย่างรอบด้าน คือ ด้านการเมือง ให้จัดตั้งประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียนด้านเศรษฐกิจ ให้จัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และด้านสังคมวัฒนธรรม ให้จัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน เป็น 3 เสาหลัก และมีการจัดโครงสร้างองค์กรอาเซียนรองรับภารกิจและพันธกิจและกำหนดกรอบทางกฎหมายภายใต้

กฎบัตรอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและเคารพกติกาในการทำงานประชาคมอาเซียน

การขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนทั้ง 3 เสาหลักนี้ การศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อน ดังปรากฏในปฏิญญาว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน ที่ได้เน้นย้ำความสำคัญของการศึกษาว่าเป็นกลไกสำคัญในการนำอาเซียนให้บรรลุวิสัยทัศน์ 2020 ซึ่งได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนามนุษย์โดยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาต่างๆ อาทิ การศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีวิต การฝึกอบรม นวัตกรรม การส่งเสริมการป้องกันคุณภาพการทำงานและการประกอบการ รวมทั้งการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิจัย การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายใต้ประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความร่วมมือทางด้านวิชาการและการพัฒนาซึ่งจะช่วยสนับสนุนกระบวนการรวมตัวของอาเซียน การเสริมสร้างขีดความสามารถและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อลดช่องว่างการพัฒนา จึงทำให้ความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอาเซียนได้ทวีบทบาทต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอาเซียนให้มีความเจริญก้าวหน้าและแข่งขันได้ในระดับสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องในหลากหลายมิติที่ส่งผลให้โลกเข้าสู่ยุคของสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้

แผนงานจัดตั้งประชาคมสังคม และวัฒนธรรมอาเซียน

การขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในกรอบอาเซียน ซึ่งปรากฏในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (Blueprint for ASEAN Socio-Cultural Community) ได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินการ เพื่อก้าวสู่ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับประเทศในภูมิภาคด้านการศึกษา โดยเฉพาะความร่วมมือด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านเทคโนโลยีและทรัพยากรมนุษย์ในอาเซียน

การจัดการศึกษาในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ประกอบด้วย

1. การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

1.1 เพื่อให้ประชากรอาเซียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ภายในปี พ.ศ. 2558 อันจะนำไปสู่การขจัดการไม่รู้หนังสือในภูมิภาค ส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาภาคบังคับ การจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนทุกเพศอย่างเท่าเทียมโดยปราศจากความเหลื่อมล้ำทางสังคม เชื้อชาติ ภูมิภาคและความบกพร่องทางร่างกาย

1.2 การปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษา เช่น การให้การศึกษ้อบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านเทคนิคการอาชีวศึกษาในอาเซียน การพัฒนาโครงการความช่วยเหลือด้านเทคนิค เช่น การจัดการฝึกอบรมครู และโครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรระดับอุดมศึกษา ภายในปี 2552

1.3 การส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาสำหรับสตรีและเด็กอย่างเท่าเทียม รวมทั้งการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับหลักสูตรด้านความเสมอภาคทางเพศในโรงเรียน

1.4 การส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศด้านการศึกษา รวมทั้งความร่วมมือข้ามภูมิภาคเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาในภูมิภาค

1.5 การแลกเปลี่ยนการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนในกลุ่มประเทศอาเซียน เป็นเวลา 1 ภาคเรียน หรือ 1 ปี

1.6 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะในชุมชน โดยผ่านการศึกษาทางไกล การเรียนด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. การส่งเสริมทุนอาเซียนและเครือข่ายการศึกษา

2.1 การดำเนินการศึกษาเพื่อทบทวนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับโครงการทุนการศึกษาของอาเซียนในปี พ.ศ. 2552 (ค.ศ. 2009) เพื่อสร้างเสริมประโยชน์และลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน

2.2 การส่งเสริมเครือข่ายการศึกษาในสถาบันการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง ขยายเครือข่ายและให้การช่วยเหลือนักเรียน

2.3 การแลกเปลี่ยนบุคลากรและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างคณาจารย์ เช่น การส่งเสริมการวิจัยระหว่างสถาบันอุดมศึกษา โดยความร่วมมือกับองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Ministers of Education Organization) และเครือข่ายมหาวิทยาลัยในอาเซียน

3. การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

3.1 การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยผ่านระบบการศึกษาเพื่อสร้างเสริมความสำเร็จและความเข้าใจอันดีในประเทศสมาชิกที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน

3.2 การสอนค่านิยมร่วมและมรดกทางวัฒนธรรมอาเซียน ในหลักสูตรของโรงเรียน รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพและอุปกรณ์การเรียนการสอน

3.3 การส่งเสริมการเรียนภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางภาษา

3.4 การจัดทำหลักสูตรอาเซียนศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา

4. การพัฒนาเยาวชนอาเซียน

4.1 การดำเนินโครงการพัฒนาผู้นำเยาวชนอาเซียนและโครงการที่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

4.2 การดำเนินการกีฬามหาวิทยาลัยอาเซียน อาสาสมัครเยาวชนอาเซียน เกมคอมพิวเตอร์และโอลิมปิกวิชาการอาเซียน เพื่อส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างเยาวชนในภูมิภาค

4.3 การดำเนินโครงการแข่งขันระดับเยาวชนอย่างต่อเนื่อง เช่น ASEAN Youth Day Award และ Ten Accomplished Youth Organizations in ASEAN (TAYO ASEAN) เพื่อยกย่องเยาวชนและบุคคลที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมความดีและค่านิยมอาเซียนระหว่างเยาวชนในภูมิภาคอาเซียน

4.4 ดำเนินการจัดตั้งกองทุนเยาวชนอาเซียนเพื่อส่งเสริมการดำเนินโครงการและกิจกรรมต่างๆ ของเยาวชนในอาเซียน

4.5 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน และสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กและเยาวชน

4.6 ศึกษาการจัดทำ ASEAN Youth Development Index เพื่อประเมินผลลัพธ์และประสิทธิผลโครงการเยาวชนภายในภูมิภาค และช่วยเหลือประเทศสมาชิกในการวางแผนสร้างสรรค์นวัตกรรมของเยาวชนในภูมิภาค

จากแผนงานประชาคมสังคมและนวัตกรรมอาเซียนข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าประเทศสมาชิกอาเซียนได้ให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาของภูมิภาคในประเด็นด้านการเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนอย่างเท่าเทียม การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการศึกษาในภูมิภาคทุกระดับ การส่งเสริมความร่วมมือด้านเครือข่ายเยาวชนตลอดจนการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ และเกณฑ์มาตรฐาน

3.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2542 : ออนไลน์) ได้ระบุข้อความในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในหมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 7 8 และ 9 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 23 24 และ 26 หมวด 6 มาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 หมวด 7 คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 52 และ 53 หมวด 9 มาตรา 65 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

หมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการ

มาตรา 6 “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข”

มาตรา 7 “ในกระบวนการเรียนรู้ต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งพาตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง”

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

มาตรา 22 “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ”

มาตรา 23 “การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา”

มาตรา 24 “การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ”

หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรา 47 “ให้มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ทุกระบบ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก”

หมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา 52 “ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อม มีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง โดยรัฐพึงจัดสรรงบประมาณ และจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ”

มาตรา 53 “ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพ ในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่กำหนด มาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตาม มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหาร การศึกษา”

3.2 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ [สกศ.], 2545) จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ยึดทางสายกลางบนพื้นฐานของความสมดุลพอดี รู้จักประมาณอย่างมีเหตุผล มีความรอบรู้เท่าทันโลก เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เพื่อมุ่งให้เกิด “การพัฒนาที่ยั่งยืนและความเป็นอยู่ดีและมีสุขของคนไทย” และมีกรอบแนวคิดในการ 1) ยึด “คน” เป็นศูนย์กลางการพัฒนา 2) เป็นแผนบูรณาการแบบองค์รวม 3) พัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และ 4) พัฒนาสังคมให้เข้มแข็งและมีคุณภาพ

แผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดวัตถุประสงค์และแนวนโยบายเพื่อดำเนินการไว้ในวัตถุประสงค์ 3 ข้อ และแนวนโยบาย 11 ประการ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พัฒนาคอนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 1 การพัฒนาทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิตให้มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 2 การปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 3 การปลูกฝังและเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระบบวิถีชีวิตที่ดีงาม

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 4 การพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพึ่งพาตนเองและเพิ่มสมรรถนะการแข่งขันในระดับนานาชาติ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 5 การพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรม

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 6 การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และการเรียนรู้ของคนและสังคมไทย

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 7 การสร้างสรรค้ประยุกต์ใช้ และเผยแพร่ความรู้และการเรียนรู้ เพื่อสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 8 การส่งเสริมและสร้างสรรค้ทุนทางสังคม วัฒนธรรม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม บนฐานของศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 9 การกำจัด ลด ขจัดปัญหาทางโครงสร้างที่ก่อให้เกิด และหรือคงไว้ซึ่งความยากจน ชัดสน ด้อยทั้งโอกาสและศักดิ์ศรีของคนและสังคมไทย เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 10 การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการพัฒนาประเทศ

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 11 การจัดระบบทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาคนและสังคมไทย

3.3 การกำหนดมาตรฐานหลักสูตรการผลิตผู้ประกอบการวิชาชีพครู

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2553) ...“ มาตรา 43 ให้วิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาเป็นวิชาชีพควบคุม...” “มาตรา 44 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพควบคุมต้องมีคุณสมบัติ...(ก) (2) มีวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา(ก) (3) ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามเกณฑ์วิชาการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนดประกาศคุรุสภา เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษา เพื่อการประกอบวิชาชีพ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 13 กรกฎาคม 2549 วัตถุประสงค์ของประกาศดังกล่าวเพื่อให้บัณฑิตหรือผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู และประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการบริหารการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่คุรุสภาให้การรับรองหลักสูตร เป็นคุณสมบัติในการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ รวมทั้งเป็นคุณสมบัติในการขอต่อใบประกอบวิชาชีพ ในการพิจารณาให้การรับรองปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) คุรุสภาได้กำหนดมาตรฐาน 3 ด้าน คือ

1. มาตรฐานหลักสูตร พิจารณาจากองค์ประกอบ
 - 1.1 โครงสร้างของหลักสูตร
 - 1.2 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ กระบวนการร่างหลักสูตร
 - 1.3 คุณสมบัติคณะกรรมการร่างหลักสูตร การพัฒนาหรือการปรับปรุงหลักสูตร
2. มาตรฐานการผลิต พิจารณาจากองค์ประกอบ
 - 2.1 กระบวนการคัดเลือกนิสิต นักศึกษา
 - 2.2 คุณสมบัติของบุคคลที่รับผิดชอบ ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน วิชาชีพครู อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง
 - 2.3 ทรัพยากร ได้แก่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้

2.4 ระบบการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการ อาทิเช่น การบริหารหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา การจัดกิจกรรมเสริมความเป็นครู

2.5 การประกันคุณภาพการศึกษา

3. มาตรฐานบัณฑิต พิจารณาจากองค์ประกอบ

3.1 ความรู้

3.2 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

3.3 การปฏิบัติตน

3.4 การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครู

3.4 เกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา [สกอ.], 255.) มาตรา 34 กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่พิจารณาเสนอมาตรฐาน การอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตาม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ดังนั้น จึงได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา ลงวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ซึ่งถือได้ว่าเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษา ฉบับแรกของประเทศไทย มาตรฐานฉบับนี้ประกอบด้วย มาตรฐานย่อย 3 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการ อุดมศึกษา และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต

บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทาง ร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบต่อในฐานะพลเมืองและ พลโลก มาตรฐานนี้มี ตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

1) บัณฑิตมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้างและ ประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงานและสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถ แข่งขันได้ในระดับสากล

2) บัณฑิตมีจิตสำนึก ดำรงชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบต่อโดยยึดหลัก คุณธรรมจริยธรรม

3) บัณฑิตมีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีการดูแลเอาใจใส่รักษาสุขภาพของตนเองอย่างถูกต้องเหมาะสม

2. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา

มีการบริหารจัดการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลและพันธกิจของการอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพ

ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงความหลากหลาย และความเป็นอิสระทางวิชาการ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

1) มีการบริหารจัดการบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีอิสระทางวิชาการ

2) มีการบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีการจัดการศึกษาผ่านระบบและวิธีการต่างๆ อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าคุ้มทุน

3) มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา การดำเนินงานตามพันธกิจของการอุดมศึกษาทั้ง 4 ด้าน อย่างมีคุณภาพ โดยมีการประสานความร่วมมือรวมพลังจากทุกภาคส่วนของชุมชนและสังคมในการจัดการความรู้ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

1) มีหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ทันสมัย ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง ใช้การวิจัยเป็นฐาน มีการประเมินและใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการบริหารจัดการหลักสูตร ตลอดจนมีการบริหารกิจการนิสิตนักศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอน

2) มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นการขยายพรมแดนความรู้ และทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมตามศักยภาพของประเภทสถาบัน มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งใน

และต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับนานาชาติของสังคมและประเทศชาติ

3) มีการให้บริการวิชาการที่ทันสมัย เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ตามระดับความเชี่ยวชาญของประเภทสถาบัน มีการประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของสังคม และประเทศชาติ

4) มีการอนุรักษ์ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนา เผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีการปรับใช้ศิลปะ วัฒนธรรม ต่างประเทศอย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

3. มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้

การแสวงหา การสร้าง และการจัดการความรู้ตามแนวทาง/หลักการ อันนำไปสู่สังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

1) มีการแสวงหา การสร้าง และการใช้ประโยชน์ความรู้ ทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทศ เพื่อเสริมสร้างสังคมฐานความรู้

2) มีการบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการวิจัยแบบบูรณาการ หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักการสร้างเครือข่ายและหลักการประสานความร่วมมืออรวมพลังอันนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

3.5 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2548: ออนไลน์) เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การรับรองวิทยะฐานะและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อให้การบริหารงานด้านวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับหลักสูตรปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาทุกสาขาวิชาที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ของรัฐและเอกชน โดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในประเด็นของปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ระบบการจัดการศึกษา การคิดหน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา การรับและเทียบโอนหน่วยกิต โครงสร้างหลักสูตร จำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา การลงทะเบียนเรียน เกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา ชื่อปริญญา การประกันคุณภาพหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ

อ้างถึงใน วิชิตา กิจธรรม, 2549) นอกจากนั้นแล้ว กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 มีสาระสำคัญสำหรับการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ตอนหนึ่งว่า “... สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ต้องรับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา และควรกำหนดตัวบ่งชี้ด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ อาทิ จำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร สัดส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ผู้สอน...”

3.6 การกำหนดมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา

คณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้จัดทำมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ(สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551: ออนไลน์) โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาตามกลุ่มสถาบันที่มีปรัชญา วัตถุประสงค์ และพันธกิจในการจัดตั้งที่แตกต่างกัน และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงประกาศมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ไว้ ดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วยมาตรฐาน 2 ด้าน ดังนี้

1) มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานย่อยด้านต่าง ๆ 4 ด้าน

1.1.1 ด้านกายภาพ

สถาบันอุดมศึกษามีอาคารที่ประกอบด้วยลักษณะสำคัญของอาคารเรียนที่ดี มีห้องครบทุกประเภท พื้นที่ใช้สอยที่ใช้ในการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทุกประเภท มีจำนวนเพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนอาจารย์ประจำ จำนวนนักศึกษาในแต่ละหลักสูตร และจำนวนนักศึกษาตามแผนการรับนักศึกษา ตามเกณฑ์พื้นที่ใช้สอยอาคารโดยประมาณ รวมทั้งต้องจัดให้มีห้องสมุดตามเกณฑ์มาตรฐาน มีครุภัณฑ์ประจำอาคาร ครุภัณฑ์การศึกษา และคอมพิวเตอร์จำนวนเพียงพอต่อการ จัดการศึกษา ทั้งนี้ อาคารและบริเวณอาคารจะต้องมีความมั่นคง ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะหรือความจำเป็นอย่างอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

1.1.2 ด้านวิชาการ

สถาบันอุดมศึกษามีศักยภาพและความพร้อมในการปฏิบัติภารกิจด้านวิชาการสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถาบันอุดมศึกษาและแผนการผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการของประเทศและผู้ใช้บัณฑิตโดยรวม มีหลักประกันว่าผู้เรียนจะได้รับการบริการการศึกษาที่ดี สามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างมีคุณภาพ สถาบันต้องมีการบริหารวิชาการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลทั้งในด้านการวางแผนรับนักศึกษาและการผลิตบัณฑิต การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล การเรียนรู้ การประกันคุณภาพการเรียนการสอน และการพัฒนาปรับปรุงการบริหารวิชาการ

1.1.3 ด้านการเงิน

สถาบันอุดมศึกษามีความพร้อมด้านการเงิน ทั้งงบการเงินรวมและงบที่จำแนกตามกองทุน มีแผนการเงินที่มั่นคง เป็นหลักประกันได้ว่าสถาบันจะสามารถจัดการศึกษาได้ตามพันธกิจและเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งสอดคล้องกับแผนการพัฒนาในอนาคต เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและผู้ให้บริการอุดมศึกษา สถาบันมีการจัดทำรายงานการเงินที่แสดงถึงการได้มาของรายได้ รายรับ การจัดสรร การใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพ และทั่วถึงเป็นธรรม อย่างชัดเจน รวมทั้งการนำรายได้ไปลงทุนภายใต้การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง มีระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานควบคู่ไปกับการใช้เงินทุกประเภท และมีระบบการติดตามตรวจสอบผลประโยชน์ทับซ้อนของบุคลากรทุกระดับ

1.1.4 ด้านการบริหารจัดการ

สถาบันอุดมศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ ค่านิยม ไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และพันธกิจที่กำหนดไว้ โดยมีสภาสถาบันทำหน้าที่กำกับนโยบาย การดำเนินการตามแผน การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณและทรัพย์สิน การบริหารสวัสดิการที่จัดให้กับนักศึกษาและบุคลากรทุกระดับ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายที่กำหนดไว้ มีการเผยแพร่ผลการกำกับดำเนินงานของสภาสถาบันและการบริหารจัดการของผู้บริหารทุกระดับสู่ประชาคมภายในสถาบันและภายนอกสถาบัน ภายใต้หลักธรรมาภิบาล ที่ประกอบด้วย หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการตรวจสอบได้ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า

2) มาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐานย่อยด้านต่างๆ 4 ด้าน

1.2.1 ด้านการผลิตบัณฑิต

สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการรับนักศึกษาเข้าเรียนที่มีคุณสมบัติและจำนวน ตรงตามแผนการรับนักศึกษาและสอดคล้องกับเป้าหมายการผลิตบัณฑิตอย่างมีคุณภาพ สถาบันผลิตบัณฑิตได้ตามคุณลักษณะ จุดเน้นของสถาบัน ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด และจัดให้มี ข้อเสนอแนะที่ชัดเจน เผยแพร่ต่อสาธารณะในเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน คณาจารย์ ที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรม การพัฒนาการเรียนรู้ทั้งในและนอกหลักสูตร และตอบสนองความต้องการของนักศึกษา

1.2.2 ด้านการวิจัย

สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินพันธกิจด้านการวิจัยอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และภายใต้จุดเน้นเฉพาะ โดยมีการดำเนินการตามนโยบาย แผน งบประมาณ มีการ บริหาร จัดการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคณาจารย์ นักวิจัย บุคลากรให้มีสมรรถนะในการทำวิจัย ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายการทำวิจัยกับหน่วยงานภายนอกสถาบันเพื่อให้ได้ผลงานวิจัย ผลงาน ประดิษฐ์ และงานริเริ่ม สร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ มีประโยชน์ สนองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ สามารถตอบสนองความต้องการ ของสังคมได้ในวงกว้างและก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชน

1.2.3 ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

สถาบันอุดมศึกษามีการให้บริการทางวิชาการที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ทั้งในวงกว้างและกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งอาจให้บริการโดยการใช้ ทรัพยากรร่วมกันทั้งในระดับสถาบันและระดับบุคคลได้ในหลายลักษณะ อาทิ การให้คำปรึกษา การศึกษาวิจัย การค้นคว้าเพื่อแสวงหาคำตอบให้กับสังคม การให้บริการฝึกอบรมหลักสูตรระยะ สั้นต่าง ๆ การจัดให้มีการศึกษาต่อเนื่อง บริการแก่ประชาชนทั่วไป การให้บริการทางวิชาการนี้ สามารถจัดในรูปแบบของการให้บริการแบบให้เปล่าหรือเป็นการให้บริการเชิงพาณิชย์ที่ให้ ผลตอบแทนเป็นรายได้หรือเป็นข้อมูลย้อน กลับมาพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่

1.2.4 ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ ทั้งในระดับหน่วยงานและระดับสถาบัน มีระบบและกลไกในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ศิลปะ และวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้ผู้เรียนและ บุคลากรของสถาบันได้รับการปลูกฝังให้มีความรู้ ตระหนักถึงคุณค่า เกิดความซาบซึ้งและมี

สุนทรียะต่อศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องจรรโลงความดีงามในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ มีวิถีชีวิตที่ปรารถนาและเรียนรู้วิธีการจัดการวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่ไม่พึงปรารถนาได้ สถาบันมีการควบคุมการดำเนินงานด้านนี้ อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านการทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรมของสถาบัน

2. ประเภทหรือกลุ่มสถาบันที่กำหนดไว้ภายใต้มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษานี้ แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน

กลุ่ม ข สถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี

กลุ่ม ค สถาบันเฉพาะทาง

กลุ่ม ง สถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา

โดยเฉพาะ ระดับปริญญาเอก

สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งจะเป็นผู้เลือกประเภทหรือกลุ่มสถาบันเองตามปรัชญา วัตถุประสงค์และพันธกิจที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาอาจเปลี่ยนแปลงกลุ่มที่เลือกไว้ได้

กลุ่มสถาบันต่างๆ จะเน้นหนักในมาตรฐานหลักและมาตรฐานย่อยทั้ง 1.1 และ 1.2 ที่แตกต่างกันในด้านปรัชญา วัตถุประสงค์ และพันธกิจที่กำหนด

3.7 การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

มาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ([สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา](#), 2546: ออนไลน์) กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ และ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546 กำหนดให้คณะวิชาและสถานศึกษา พัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา เพื่อใช้กำกับ ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพภายใต้กรอบนโยบายและหลักการที่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่คณะวิชาและสถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างมีระบบและต่อเนื่อง โดยสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินภายนอก ซึ่งรายงานประจำปีดังกล่าวนี้ถือเป็นรายงานการ

ประเมินคุณภาพภายในที่เป็นหลักฐานสำคัญที่บ่งบอกถึงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สถานภาพของสถานศึกษาในมุมมองของตนเอง ทำให้สถานศึกษาได้เห็นถึงจุดเด่นจุดที่ควรพัฒนามารวมทั้งสะท้อนให้เห็นแนวปฏิบัติที่ดีของสถานศึกษา ซึ่งล้วนเป็นข้อมูลนำไปสู่การกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

3.8 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ (National Qualifications Framework for Higher Education: NQF) ([สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: ออนไลน์](#)) หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น การแบ่งสายวิชา มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิภาพการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้สรุปหลักการสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF : HEd) ได้ดังนี้

1) เป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามที่กำหนดใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

2) มุ่งเน้นที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพเพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต

3) มุ่งประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่างๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเข้าไว้ด้วยกันและเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน

4) มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันใดๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตรตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายโดยมั่นใจถึงคุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของนายจ้าง

วัตถุประสงค์ของการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2.4.1 เพื่อเป็นการประกันคุณภาพขั้นต่ำของบัณฑิตในแต่ละสาขา/สาขาวิชาหรือแต่ละคุณวุฒิ

2.4.2 เพื่อให้แต่ละสาขา/สาขาวิชามีการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเอง โดยบัณฑิตในแต่ละสาขา/สาขาวิชาเดียวกันของแต่ละสถาบันฯ มีคุณภาพไม่ต่ำกว่าที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับการศึกษาของสาขา/สาขาวิชานั้นๆ

2.4.3 เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอน/ระเบียบ (Deregulations) ในการดำเนินการให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็งและความพร้อมในการจัดการศึกษา

โครงสร้างและองค์ประกอบของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1. ระดับคุณวุฒิ (Levels of Qualifications) อุดมศึกษาของประเทศไทย มี 6 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี)

ระดับที่ 2 ปริญญาตรี

ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต

ระดับที่ 4 ปริญญาโท

ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

ระดับที่ 6 ปริญญาเอก

2. มาตรฐานผลการเรียน (Domains of Learning) ของคุณวุฒิของประเทศไทย มีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Morals) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมและด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

2) ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูลการวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลขความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียนและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

บางสาขาวิชาอาจกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้มีมากกว่า 5 ด้าน ก็ได้ เช่น บางสาขาวิชาเน้นทักษะ การฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ก็จะเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skills) หรือบางสาขาวิชาต้องการให้บัณฑิตของสาขาวิชามีมาตรฐานผลการเรียนรู้มากกว่าหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในสาขาวิชาอื่นก็สามารถกำหนดเพิ่มเติมได้

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการอุดมศึกษาประเทศไทย

4.1 หน้าที่ของการอุดมศึกษา

ภิญโญ สาร (2535) กล่าวถึงการอุดมศึกษาว่าเป็นการศึกษาหลังระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมุ่งพัฒนาความเจริญของงานทางสติปัญญาและความคิด เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการมุ่งสร้างสรรค์กำลังคนในระดับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ในการจัดการอุดมศึกษานั้น นักการศึกษายึดหลักการศึกษาคำคัญ 5 ประการ ให้อาจารย์ที่สอนระดับอุดมศึกษาทำคือ

1. วิจัยหาความรู้ใหม่และส่งเสริมวิชาการ (Research and Scholarship) การวิจัยและส่งเสริมวิชาการนี้หมายรวมถึงการเผยแพร่ (Publication) ผลงานวิจัย และงานวิชาการ
2. ให้ความรู้ทั่วไป (General Education) และความรู้เฉพาะ (Specialization) แก่สมาชิกของสังคมโดยการสอน (Instruction)
3. เตรียมพลเมืองผู้มีการศึกษาสูงให้แก่สังคม (Preparation of Educated People) ในการปฏิบัติหน้าที่หลักชนิดนี้ มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องจัดประสบการณ์ทุกชนิดทั้งในหลักสูตรและร่วมหลักสูตร (Curricular and Co-curricular Experiences) ให้แก่สมาชิกของสังคมที่มาใช้บริการอย่างเหมาะสมเพื่อให้สามารถได้รับประสบการณ์ตรง และรับการอบรมจนเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง (Educated Man) เมื่อออกจากมหาวิทยาลัยไป โดยมีลักษณะ 6 ประการคือ

3.1 ใช้ภาษาได้ดี มีประสิทธิภาพทั้งภาษาแม่หรือภาษากลางของชาติ และภาษาต่างประเทศ เพื่อการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ (Mother-Tongue and Foreign Languages)

3.2 มีจรรยาบรรณในสังคม (Social Manners)

3.3 มีรสนิยมสูงทั้งในเรื่องปกติธรรมดา และสุนทรีย์ภาพ (Proper Tastes)

3.4 รู้จักใช้ความคิด พิจารณาเหตุผล และตัดสินใจได้ถูกต้อง (Reflection)

3.5 มีความเจริญงอกงามอย่างไม่หยุดยั้ง (Continual Growth) ทั้งในทางเชาวน์ปัญญา สุขภาพ พลานามัย อารมณ์ จิตใจ จรรยาบรรณ และการวางตัวในสังคม

3.6 รู้จักนำหลักวิชาไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิต โดยทั่วไป (Interpretation of Academic Sources into Action)

4. ให้บริการแก่สังคม (Social Service) เป็นการให้บริการในเรื่องวิชาการ

5. ทำนุบำรุงรักษาวัฒนธรรมและชนบประเพณีอันดีงามของชาติ (Cultural Promotion and Transmission) เช่น การส่งเสริมให้เห็นคุณค่าและตระหนักในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เอกลักษณ์ของไทยเป็นต้น

4.2 สภาพปัจจุบันการผลิตอุดมศึกษาไทย

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยได้พัฒนามาเป็นเวลานานและในปัจจุบันกำลังประสบปัญหาวิกฤติหลายด้าน ดังที่ จรัส สุวรรณเวลา (2545) ได้แบ่งวิกฤติอุดมศึกษาไทยออกเป็น 4 ด้านคือ วิกฤติด้านคุณภาพ วิกฤติด้านความตรงเป่าตรงปัญหา วิกฤติด้านความเสมอภาค และวิกฤติความสามารถในการแข่งขันในสังคมนานาชาติ

1) วิกฤติคุณภาพ (Quality) บัณฑิตจากอุดมศึกษาไทย ยังมีคุณภาพต่ำ ห่างจากมาตรฐานสากล การวิจัยในระบบอุดมศึกษายังตั้งไม่ลึกซึ้ง และไม่ใช่นผลเนื่องจาก

1.1 อุดมศึกษาของไทยสร้างปัญญาไม่ลึก อาศัยเพียงการท่องจำ การท่องเพื่อสอบผ่าน แต่ไม่ได้เป็นการสร้างสรรค์ความคิดริเริ่มให้เกิดความรู้ใหม่ ทฤษฎีใหม่ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ที่จะใช้ในสังคม

1.2 วิชาการไทยไม่เข้มแข็ง วิชาการที่มีในโลกนั้นมากมายและลึกซึ้ง และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาของไทยเจาะความรู้บนผิว จำกัดเฉพาะที่หลักสูตรกำหนด หรือผู้สอนกำหนดเท่านั้น

2) วิกฤติด้านความตรงเป่าตรงปัญหา (Pertinence ในภาษาฝรั่งเศส หรือ มีความหมายแรงกว่า Relevance ในภาษาอังกฤษ) ความตรงเป่าตรงปัญหาเป็นส่วนหนึ่งของคุณภาพ แต่การ

วิเคราะห์ขององค์การยูเนสโก เห็นว่าเรื่องนี้มีความสำคัญมากจนควรได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ คือต้องปรับการอุดมศึกษาเพื่อตอบสนองปัญหาของสังคม ไม่ใช่ผลิตบัณฑิตที่ไม่สามารถทำงาน แก้ปัญหาให้สังคมได้ โดยควรพิจารณาในระบบอุดมศึกษาคือ

2.1 ความหลากหลายของสถาบัน สถาบันอุดมศึกษาไทยจะต้องมีหลากหลายรูปแบบ เพื่อสนองความต้องการของสังคมในอนาคตได้ แต่ละรูปแบบจะต้องมีเป้าหมายเฉพาะ

2.2 ความหลากหลายของรูปแบบการอุดมศึกษา อุดมศึกษาไม่ใช่การศึกษาที่จำกัดอยู่แต่ภายในห้องเรียน การศึกษาจากนอกห้องเรียน การศึกษาทางไกล การศึกษาต่อเนื่องในรูปแบบต่างๆ (Continuing Education) จึงควรมีหลากหลายรูปแบบ

2.3 ความตรงเป้าตรงปัญหาของหลักสูตร หลักสูตรจำนวนไม่น้อยจัดขึ้นด้วยกฎเกณฑ์ หรือข้อกำหนดที่ลอกมาจากต่างประเทศ หรือลอกจากต่างสถาบัน จึงมีโอกาที่จะไม่ตรงกับปัญหา หรือความต้องการของสังคมไทย หลักสูตรมักเน้นเนื้อหาสาระที่เพิ่มเติมมากขึ้น หลักสูตรแน่นมากจนไม่เหลือเวลาให้ผู้เรียนได้คิด นิสิตนักศึกษาจึงมุ่งแต่ท่องจำ เรียนเพื่อให้สอบผ่าน เมื่อผ่านแต่ละรายวิชาแล้ว ก็พยายามลืมสิ่งที่เรียนด้วย

3. วิกฤติด้านความเสมอภาคในโอกาสตามศักยภาพอุดมศึกษาไทยยังมีปัญหาด้านนี้ อยู่ไม่น้อย ที่จะต้องร่วมกันจัดพิจารณาทั้งระบบ คือ

3.1 วิกฤติเชิงปริมาณ ระบบอุดมศึกษาไทยมีความสามารถในการรับนิสิตนักศึกษา เข้าศึกษาต่อได้น้อยเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนของประชากรในกลุ่มอายุนั้น (เพียงร้อยละ 15) จึงทำให้ประชากรขาดโอกาสในการพัฒนาศักยภาพอย่างแท้จริง

3.2 วิกฤติความไม่เท่าเทียมกันในโอกาส กระบวนการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาเน้นการสอบเข้าซึ่งมีความยุติธรรมในการวัดด้วยการสอบ แต่ไม่ได้สร้างความยุติธรรมในโอกาสบนรากฐานของศักยภาพเนื่องจากความแตกต่างของคุณภาพการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาที่ไม่เท่าเทียมกัน อีกทั้งการระจุกตัวและการกระจายของสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาก็เป็นปัจจัยให้เยาวชนในท้องถิ่นห่างไกลขาดโอกาสด้วย

4. วิกฤติความสามารถในการแข่งขันในสังคมนานาชาติ (Competitiveness) สภาพอุดมศึกษาในปัจจุบันยังไม่สามารถแข่งขันในเวทีระดับนานาชาติได้เนื่องจาก การขาดคุณภาพของบัณฑิต จำนวนบัณฑิตในสาขาที่ขาดแคลน ความเก่งกล้าของบัณฑิตในศักยภาพด้านความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์ ตลอดจนความสามารถในทางภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศ จะเห็นได้ว่าสภาพวิกฤติด้านคุณภาพ วิกฤติความตรงเป้า

ตรงปัญหา และวิกฤติความเสมอภาคในโอกาสตามศักยภาพ เป็นเหตุให้เกิดวิกฤติด้านที่ 4 คือการ
 หย่อนความสามารถในการแข่งขันในสังคมนานาชาติ

สรุปว่าสภาพปัจจุบันการผลิตบุคลากรของอุดมศึกษาไทยมีปัญหาที่จะส่งผลให้จำเป็นต้อง
 จะต้องเร่งปรับปรุงกระบวนการในการผลิตบุคลากรทางวิชาชีพในระดับอุดมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

4.3 แนวโน้มการอุดมศึกษา

ประกอบ คูปรัตน์ (2538) ได้กล่าวถึงแนวโน้มการอุดมศึกษาของไทยในอนาคตไว้ ดังนี้

1. การพัฒนาระบบอุดมศึกษาให้เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น(Democratization) คือ
 ให้ตัวแทนประชาชน กลุ่มคนเข้าไปทำหน้าที่กำกับการทำงานของสถาบันอุดมศึกษา ประชาชน
 ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบด้านค่าใช้จ่ายทางการศึกษามากขึ้น โดยสถาบันอุดมศึกษาต้อง
 ตอบสนองต่อมหาชน โดยผลิตบัณฑิต ทำการวิจัยและบริการทางวิชาการมากขึ้น
2. การสร้างความหลากหลายให้เกิดขึ้นในระบบอุดมศึกษา (Diversity) สามารถ
 ตอบสนองต่อระบบเศรษฐกิจที่เป็นเสรีภาพของระบบการผลิตที่แตกต่างกันไป
3. อุดมศึกษาจะเน้นที่คุณภาพ (Quality) มากขึ้น มีกลไกตรวจสอบคุณภาพมากขึ้น
 สถาบันอุดมศึกษาที่ไม่มีคุณภาพจะไม่ได้รับความนิยมนำให้ต้องปรับเปลี่ยนหรือเลิกกิจการ
4. อุดมศึกษาในอนาคตจะเน้นการลดขนาดของการดำเนินการ (Downsizing) ลดต้นทุน
 และค่าใช้จ่ายแต่คงคุณภาพและประสิทธิภาพไว้ และทำให้มีขนาดพอเหมาะ (Rightsizing) ไม่ให้
 เสียค่าใช้จ่ายหรือทรัพยากรไปโดยที่ได้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า
5. การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจะเป็นไปอย่างกว้างขวาง (Technology in
 Education) ในอนาคตสถาบันอุดมศึกษาจะต้องปรับพัฒนาตามเทคโนโลยีให้ทันเพื่อใช้เทคโนโลยี
 เหล่านั้นเพื่อการศึกษา
6. ระบบความสัมพันธ์ หรือสายบังคับบัญชาแบบแนบดิ่งจะเปลี่ยนเป็นระบบ
 เครือข่าย (Net working) ต่างต้องพึ่งพาซึ่งกันและกันและมีผลประโยชน์ร่วมกัน แต่ต่างก็เป็นอิสระ
 ในการดำเนินงานโดยเน้นการตอบสนองต่อผู้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัวทันต่อ
 เหตุการณ์
7. การลงทุนร่วม (Joint Venture) กิจกรรมการอุดมศึกษา อันได้แก่ การผลิตบัณฑิต
 การวิจัย หรือการบริการแก่สังคม จำเป็นต้องเชื่อมโยงและสัมพันธ์กับภายนอกและองค์กรเอกชน
 ต่างๆ เพื่อจะได้รับประโยชน์จากกิจกรรมเหล่านั้น

8. ระบบการอุดมศึกษากำลังก้าวไปสู่ความเป็นนานาชาติ (Internationalization) ซึ่งเกิดขึ้นในหลายรูปแบบ สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องส่งเสริมให้สังคมไทยไปสู่การคบค้าและสัมพันธ์กับสังคมโลก และต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับความเป็นนานาชาติด้วย

9. การบุกเบิกด้านวิจัยพื้นฐานและการวิจัยเพื่อการพัฒนา (Research and Development) สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องสามารถสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ขึ้นได้เอง เพื่อประกันการพัฒนาทางเศรษฐกิจและความกินดีอยู่ดี ระบบอุดมศึกษาต้องหันมาให้ความสำคัญต่อบัณฑิตศึกษามากขึ้น และต้องดำเนินการไปอย่างมีคุณภาพ

10. สถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพมากขึ้น (Personality Development) การฝึกอบรมหรือพัฒนาความรู้เป็นอันมากจะถูกดำเนินการโดยภาคธุรกิจหรือชุมชนเอง สถาบันอุดมศึกษาต้องหันมาสนใจในการพัฒนาตัวคนอย่างสมบูรณ์มากขึ้น

จากรายงานวิจัยเอกสาร เรื่อง รูปแบบและภารกิจอุดมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) เสนอแนะว่า สถาบันอุดมศึกษาไทยในอนาคตควรมีลักษณะอันพึงประสงค์ 10 ประการ คือ

1. มีขนาดพอเหมาะ ไม่โตเกินไป ไม่เล็กเกินไป เหมาะแก่การบริหารและจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด
2. มีลักษณะเป็นประชาธิปไตย ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลผลประโยชน์และใช้ประโยชน์จากสถาบัน
3. มีการใช้เทคโนโลยีอันทันสมัยในการเรียนการสอนเพื่อถ่ายทอดทางวิชาการต่างๆ
4. มีการวิจัยและพัฒนาหาองค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อประโยชน์ของสังคมและความเจริญก้าวหน้าของชาติบ้านเมือง
5. มีการพัฒนาบุคลากรภายในสถาบันและพัฒนานิสิต นักศึกษาให้มีคุณภาพ จริยธรรม และคุณธรรม
6. มีการผลิตบัณฑิต มุ่งในคุณภาพพอๆ กับปริมาณ
7. มีความหลากหลายในหลักสูตรการเรียนการสอนที่สนองตอบตามความต้องการของชุมชน
8. มีการร่วมลงทุนเพื่อผลประโยชน์ของสถาบันและชุมชน
9. มีเครือข่ายสัมพันธ์ร่วมกับองค์กรอื่น สถาบันอื่น เพื่อดูดซึมองค์ความรู้
10. การถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆมีความเป็นนานาชาติ เข้าถึงระดับสากล

จรัส สุวรรณเวลา (2545) กล่าวถึงอุดมศึกษาไทยในอนาคต ประกอบด้วย

1. แนวโน้มกระบวนการหรือกลไกของความรู้

1.1 การสร้างความรู้ จากการวางแผนและการจัดการการวิจัย การสร้างสมรรถนะการวิจัย และการประสานร่วมมือเพื่อการวิจัย ซึ่งเป็นการค้นหาองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นภารกิจของอุดมศึกษา

1.2 การจัดการความรู้ (Knowledge Management) เพื่อให้สามารถเข้าถึงความรู้ และสามารถย่อยและปรุงความรู้ได้

1.3 การใช้ความรู้ เพื่อให้เป็นสังคมความรู้เป็นฐาน ความรู้เป็นสมบัติสาธารณะ ความรู้เป็นเครื่องมือในการศึกษา และความรู้เป็นเครื่องมือในการสร้างพลัง

2. แนวโน้มด้านคุณภาพอุดมศึกษา

2.1 คุณภาพเนื้อหาสาระความรู้

2.2 คุณภาพในการจัดการความรู้

2.3 ความตรงเป้าตรงปัญหา

2.4 กระบวนการคุณภาพการศึกษา

2.5 คุณภาพเชิงคุณลักษณะที่จำเป็นและความเป็นเลิศ

3. แนวโน้มการขยายตัวของอุดมศึกษา

3.1 อุดมศึกษาเพื่อมวลชน

3.2 อุดมศึกษาตลอดชีวิต

4. แนวโน้มธุรกิจและอุตสาหกรรมอุดมศึกษา

4.1 อุดมศึกษาเป็นสินค้าเสรี

4.2 การจัดการทรัพย์สินทางปัญญา

5. แนวโน้มการเงินเพื่ออุดมศึกษา

5.1 การลงทุนของรัฐ

5.2 ความหลากหลายของแหล่งทุน

5.3 ความเสมอภาคในโอกาสอุดมศึกษา

6. แนวโน้มเทคโนโลยีการสื่อสาร และสารสนเทศ

6.1 ภาวะคุกคาม

6.2 โอกาส

4.4 กรอบแผนอุดมศึกษา 15 ปี

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2565) จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ภายใต้การกำกับของคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสถาบันคลังสมองของชาติ (สกอ., 2550)

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาวฉบับที่สองนี้ ออกแบบโดยคำนึงถึงมิติบูรณาการและองค์รวมของการพัฒนาอุดมศึกษาเพื่อกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์ (Strategic Direction) สาระหลักมีสองส่วน ส่วนแรกเป็นการวิเคราะห์ภาพฉายและนัยยะสำคัญที่เป็นปัจจัยภายนอก หรือปัจจัยแวดล้อมรอบมรรุมเร้า ส่วนสองเป็นปัจจัยภายในระบบอุดมศึกษา ส่งผลกระทบต่อมนุษย์และโลกประเทศไทย จนถึงอุดมศึกษา

สำหรับปัจจัยภายนอก ภาพฉายปัจจุบันและอนาคต (Scenario) มี 7 เรื่อง คือ ความเปลี่ยนแปลงด้านประชากร พลังงานและสิ่งแวดล้อม การมีงานทำและตลาดแรงงานในอนาคต การจัดการความขัดแย้งและความรุนแรง การกระจายอำนาจการปกครองเยาวชนไทย นักศึกษาไทยและบัณฑิตในอนาคต และเศรษฐกิจพอเพียง

1. **ความเปลี่ยนแปลงด้านประชากร** ประชากรไทยยังเพิ่มขึ้นต่อไปอย่างช้าๆ จำนวนเด็กและเยาวชนที่ลดลง อัตราการบั้นผลประชากรที่จะหมดไป และผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ภาพฉายดังกล่าวชี้ให้อุดมศึกษาโดยเฉพาะสำหรับประชากรวัยอุดมศึกษา 18 - 22 ปี ต้องลดการขยายตัวอย่างไม่มีจุดสิ้นสุดเช่นหลายทศวรรษที่ผ่านมา โดยเน้นคุณภาพ อุดมศึกษาต้องเพิ่มบทบาทด้านการเพิ่มผลิตภาพเศรษฐกิจของกลุ่มวัยทำงาน เน้นการศึกษาต่อเนื่องเพื่อรองรับการเปลี่ยนงานและอาชีพ การเกิดอาชีพใหม่

2. **พลังงานและสิ่งแวดล้อม** เป็นปัญหาร่วมของทุกประเทศ ประเทศไทยพึ่งพิงพลังงานนำเข้าสูง ส่งผลต่อเศรษฐกิจประเทศ อุดมศึกษาต้องสร้างความตระหนักการอนุรักษ์พลังงาน สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ ในการศึกษาทุกระดับและในหมู่ประชาชน ผลิตบัณฑิตและความรู้ลึกด้านการอนุรักษ์และจัดการพลังงาน

3. **การมีงานทำและตลาดแรงงานในอนาคต** มี 4 ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงาน ได้แก่ โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ โลกาภิวัตน์ ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและโลกสารสนเทศ

3.1 **การเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไทย** ที่ชัดเจนต่อเนื่องคือภาคบริการและภาคอุตสาหกรรมเติบโตมาก สำคัญทั้งการจ้างงานและผลผลิตในรายได้ประชาชาติ อุดมศึกษาต้องทำงานกับภาคการผลิตจริง จำแนกบทบาทความสำคัญของกลไกที่ขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจทั้งผู้ประกอบการขนาดเล็ก SME ธุรกิจของครอบครัวกลุ่มสำคัญ บริษัทข้ามชาติ เพื่อให้โจทย์ชัดและ

สร้างผลงานได้ชัดเจน อุดมศึกษาต้องทำงานทั้งกับอุตสาหกรรมรายสาขาและกลุ่มอุตสาหกรรมเชิงพื้นที่ เช่น นิคมอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ ฝึกอบรมและเพิ่มผลิตภาพในลักษณะอุปสงค์ Demand Led ทำงานกับหน่วยงานวางแผนและภาคการผลิตเพื่อผลักดันอุตสาหกรรมความรู้ วิเคราะห์และชักนำภาคบริการใหม่ที่สำคัญจากการพิจารณาห่วงโซ่มูลค่าของบริการแต่ละประเภท ความรู้และเทคโนโลยีที่ใช้ในแต่ละห่วงโซ่

3.2 โลกาภิวัตน์ อุดมศึกษาจะถูกกระทบและมีทั้งโอกาสที่จะเติบโตจากโลกาภิวัตน์ และการเปิดเสรีทางการศึกษา โดยเฉพาะตามข้อตกลงของ WTO ข้อตกลงพหุภาคี และทวิภาคี จากการที่ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ที่พลเมืองส่วนใหญ่เป็นมุสลิม และพูดภาษาบาฮาซาอินโดนีเซีย อุดมศึกษาไทยสามารถวางตำแหน่งผู้เล่นหลักในอาเซียนได้โดยการดูต้นแบบจากประชาคมยุโรป เช่น การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เกิดมาตรฐาน การศึกษาและปริญญาที่ยอมรับร่วมกันได้ (Mutual Recognition)

3.3 ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี นำมาซึ่ง “ผลิตภาพ” (Productivity) และ “นวัตกรรม” (Innovation) ในกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ เรียนรู้จากนักคิดอนาคต (Futurists) ต่อเทคโนโลยีที่มองไม่เห็นในวันนี้หน่วยงานที่สำคัญของรัฐได้ร่วมกับภาคเอกชน กำหนดแผนยุทธศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่อุดมศึกษาเข้าไปเป็นผู้เล่นสำคัญ

3.4 โลกยุคสารสนเทศ เป็นสังคมไร้พรมแดนเกิดการจ้างงานและความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้กระทำได้ง่ายเทคโนโลยีแพร่กระจายอย่างกว้างขวาง โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ มีนวัตกรรมและตลาดแรงงานใหม่ๆ ที่มีมูลค่าเพิ่มและมูลค่าสูง บนฐานของนวัตกรรม ทรัพยากรมนุษย์ โครงสร้างพื้นฐานและสารสนเทศ

4. การจัดการความขัดแย้งและความรุนแรง ความขัดแย้งและความรุนแรงในโลกกระทบประเทศไทยมากบ้างน้อยบ้าง ความรุนแรงในสามจังหวัดภาคใต้ระเบิดขึ้นในปี พ.ศ. 2547 หลังจากมีเหตุการณ์รุนแรงระดับเล็กต่อเนื่องมาหลายสิบปี ด้วยปัจจัยภายในที่สะสมมาหลายร้อยปี ผสมกับการนำเข้าวิธีการทารุณโหดร้ายเพื่อแยกสามจังหวัดภาคใต้ รัฐกำลังแก้ปัญหาด้วยความเด็ดขาดในเบื้องต้น สร้างการเข้าถึงเข้าใจ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและอาชีพในปัจจุบัน ควบคู่กับการสร้างความเข้าใจและโอกาสอย่างถาวรในอนาคตด้วยการศึกษา ทั้งนี้อุดมศึกษาจะเป็นปัจจัยชี้ขาดในระยะกลางและยาว

5. การกระจายอำนาจการปกครอง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น โดยมีแนวทางการกระจาย

อำนาจประกอบด้วยการถ่ายโอนภารกิจ การกระจายอำนาจการเงินการถ่ายโอนบุคลากร การพัฒนาระบบตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชน การปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบ การกำกับดูแลการถ่ายโอนภารกิจ และการสร้างระบบประกันคุณภาพบริการสาธารณะ อปท. ต้องการการสนับสนุน ความเชี่ยวชาญในการติดตั้งระบบ การจัดการความรู้ การฝึกอบรมและยกระดับความสามารถของบุคลากรเป็นต้น

6. เยาวชนไทย นักศึกษาไทย และบัณฑิตในอนาคต เด็กเยาวชนและนักศึกษาในวันนี้เปลี่ยนแปลงทั้งในมิติการใช้ชีวิต การเรียนรู้ ครอบครัวยุคใหม่ สถานการณ์ความเสี่ยงต่างๆ สะท้อนถึงแนวโน้มของสังคมภายหลังยุคอุตสาหกรรมและความทันสมัยทั้งปวง (Post-industrial/Post-modern) มีสัญญาณชี้การเปลี่ยนแปลงชีวิตงานของบัณฑิตในอนาคตที่แตกต่างจากปัจจุบัน อาทิ เช่น การทำงานโดยมีหลายอาชีพทั้งตลอดช่วงอายุ การทำงานไร้สังกัด (Freelance) ความเสี่ยงต่อรายได้ไม่แน่นอน การจับคู่ผู้ร่วมงานและเปลี่ยนผู้ร่วมงาน เป็นต้น มีความไม่สอดคล้องกัน (Mismatch) ระหว่างการศึกษาและทักษะอาชีพที่พึงประสงค์ในอนาคต นอกจากความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์แล้ว ความสามารถที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนจะเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหา การรับความเสี่ยง การออกแบบและสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการตนเอง รวมไปถึงจริยธรรม คุณธรรมควรเพิ่มพื้นที่การเรียนรู้ของเยาวชนและนักศึกษาในแบบของทักษะชีวิต ทักษะสังคม (Socialization) สมรรถนะพื้นฐานร่วม (Baseline Competencies) ที่ข้ามพ้นความรู้วิชาการที่เป็นแท่ง ความรู้และความสามารถเชิงบูรณาการที่ฝังตัว (Tacit Knowledge and Ability) ที่หาไม่ได้จากการเรียนการสอนในห้องที่ขาดปฏิสัมพันธ์ สร้างความพร้อมเพื่อเปิดโลกทัศน์สำหรับบัณฑิตในสถานะโลกาภิวัตน์ด้านภาษาและวัฒนธรรม รู้และเห็นคุณค่าของพหุลักษณะณ์ พหุวัฒนธรรม เพิ่มการเคลื่อนย้าย (Mobility) และความหลากหลาย (Diversity) ของนักศึกษาต่างวัย ต่างภูมิภาค วัฒนธรรมและสังคม ต่างเผ่าพันธุ์ รวมถึงอาจารย์ การแลกเปลี่ยนและหลักสูตรสองภาษาจะเป็นกลไกสำคัญ คุณคดียุคใหม่พึงจัดให้มีการศึกษาในระบบ “ศิลปศาสตร์” (Liberal Arts Education) ในยุค Post Modern-Post Industrialization ทั้งนี้หมายรวมทั้งสาระแห่งศาสตร์และกระบวนการแห่งศาสตร์ เรียนรู้บนฐานการทำงานในภาคการผลิตและภาคสังคม (Work-based/Community-based Education) เช่น Internship/Apprenticeship ในภาคการผลิตและภาคสังคม สหกิจศึกษา (Co-operative Education), ทักษะวิศวกรรม (Engineering Practice School)

7. **เศรษฐกิจพอเพียง** ที่ประชาชนชาวไทยได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้น สถาบันอุดมศึกษาควรเป็นผู้นำให้วิเคราะห์ได้ ปฏิบัติได้ บนฐานทรัพยากรภูมิสังคม สร้างความรู้ใหม่เกิดผลเป็นรูปธรรมทั้งระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน พื้นที่องค์กร ภาคการผลิต

ส่วนที่เป็นปัจจัยภายในระบบอุดมศึกษาได้พิจารณา 9 ประเด็น ได้แก่ รอยต่อกับการศึกษาระดับอื่น การแก้ปัญหาอุดมศึกษาในปัจจุบัน ธรรมชาติของการบริหารจัดการ การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การเงินอุดมศึกษา การพัฒนาบุคลากรในอุดมศึกษา เครือข่ายอุดมศึกษา การพัฒนาอุดมศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้

1. **รอยต่อกับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา** คุณภาพโดยรวมต่ำลง ดูจากสัมฤทธิ์ผลการศึกษา จนถึงความสามารถพื้นฐานการอ่านภาษาไทยซึ่งเป็นฐานของการเรียนรู้วิชาการ ทุกคนตระหนักว่าคุณภาพนักเรียนตกต่ำเป็นผลจากคุณภาพของครู เกี่ยวพันไปถึงสถานภาพที่ต่ำของครูทำให้ไม่มีนักเรียนเก่งเป็นครู หมุนเวียนเป็นวัฏจักรที่ต้องแก้ไขได้ อุดมศึกษาเองต้องให้เวลากับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษาสามเรื่อง คือ พัฒนาและสร้างครูคุณภาพสูงซึ่งเป็นตัวคูณ (Multiplier) ทำให้มีคนเก่งมาเรียนครู พัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ผู้จบอาชีวศึกษาและกำลังทำงานสามารถเข้าศึกษาต่อในอุดมศึกษาได้ด้วยคามยืดหยุ่น

2. **การแก้ปัญหาอุดมศึกษาในปัจจุบัน** ต้องใช้กลไกมาตรฐานและการจัดสรรทรัพยากรเพื่อลดเล็กลูกสูตรที่ไม่ใช่ความต้องการของสังคมหรือการพัฒนาเศรษฐกิจ ปิดหน่วยงานที่มีคุณภาพการศึกษาต่ำเกิดระบบอุดมศึกษาที่แบ่งงานกันทำ (Division of Labor) วางตำแหน่งของแต่ละสถาบันให้เหมาะสม (Positioning) แบ่งอุดมศึกษาเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มวิทยาลัยชุมชน, กลุ่มมหาวิทยาลัยสี่ปีและกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) มหาวิทยาลัยศิลปศาสตร์, กลุ่มมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเฉพาะทางมหาวิทยาลัย Comprehensive, และกลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัย มหาวิทยาลัยบัณฑิตศึกษา

3. **ธรรมชาติและการบริหารจัดการ** อุดมศึกษาไทยต้องปรับปรุงเรื่องนี้ตั้งแต่ระดับองค์กรกำหนดและกำกับนโยบายคือสภามหาวิทยาลัย ผู้บริหารทุกระดับ ข้อเสนอของแผนอุดมศึกษาระยะยาวคือสร้างกลไกพัฒนาผู้ดำรงตำแหน่งสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารระดับต่างๆ ปรับระบบธรรมชาติซึ่งรวมถึงโครงสร้างสภามหาวิทยาลัยให้มีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก เป็นหลัก สภามหาวิทยาลัยมีสำนักงานเลขาธิการทำงานเต็มเวลาสนับสนุน

4. การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ด้วยความจำกัดของทรัพยากรและนักวิจัยคุณภาพสูง อุดมศึกษาต้องโฟกัสโจทย์วิจัยและสร้างกลไกความเป็นเลิศระบบการประเมินสมรรถนะการวิจัยของกลุ่มวิชาการในมหาวิทยาลัย - ระบบ Research Assessment Exercise (RAE) ที่ใช้ในต่างประเทศควรนำมาประยุกต์และปรับใช้ เพื่อการประเมินความสามารถการวิจัยและจัดสรรทรัพยากรเพื่อการวิจัยสำหรับอุดมศึกษาไทย มหาวิทยาลัยควรผลักดันให้เกิดระบบวิจัยแห่งชาติ ที่ควรประกอบด้วยองค์กรระดับชาติที่กำหนดนโยบายวิจัย องค์กรจัดสรรเงินทุนวิจัยและหน่วยงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้เล่น ระบบความเชื่อมโยงระหว่างอุดมศึกษาและภาคการผลิต เพื่อให้อุดมศึกษาทำภารกิจจากมุมมองอุปสงค์ (Demand Led) เพิ่มขึ้น มีกลไกการทำงานร่วมกันในลักษณะพหุภาคี ระหว่างมหาวิทยาลัย กลุ่มมหาวิทยาลัย ศูนย์ความเป็นเลิศภาคอุตสาหกรรมในและต่างประเทศ ภาคสังคมและชุมชน

5. การเงินอุดมศึกษา การลงทุนในอุดมศึกษาผ่านระบบงบประมาณปัจจุบันยังไม่สะท้อนคุณภาพการศึกษา และยังมีได้ใช้เป็นกลไกกำกับเชิงนโยบายอย่างเต็มที่ การแบ่งภาระค่าใช้จ่ายเพื่ออุดมศึกษาระหว่างผู้เรียน รัฐ และผู้ได้รับประโยชน์จากผลผลิตอุดมศึกษาแผนอุดมศึกษาระยะยาวเสนอให้รัฐปรับการจัดสรรงบประมาณประจำปีสำหรับมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่ยังเป็น Supply-side Financing ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศและ เป็นไปตาม Performance-based มากขึ้น

6. การพัฒนาบุคลากรในอุดมศึกษา ทั้งนี้การพัฒนาอาจารย์ในมหาวิทยาลัยต้องคำนึงถึง**การพัฒนาหลายมิติ** เช่น ด้านวิชาการ ความเป็นครู ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ความสามารถด้านการวิจัย สมรรถนะทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่ตนรับผิดชอบ การบริหารจัดการ การขัดเกลาทางสังคม คำนึงถึงช่วงวัยต่างๆ

7. เครือข่ายอุดมศึกษา เป็นสิ่งที่ควรสนับสนุนและผลักดันด้วยนโยบายและกลไกงบประมาณ สถาบันอุดมศึกษาควรรวบรวมการเรียนการสอน การทำงานและการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน จนนำไปสู่การรวบรวมสถาบันเมื่อพร้อม รัฐสนับสนุนให้สถาบันที่เข้มแข็งสร้างความสามารถสถาบันใหม่ สร้างเครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรการทำงานภาคสังคม

8. การพัฒนาอุดมศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นส่วนของแผนอุดมศึกษาระยะยาว ซึ่งประกอบด้วยการพัฒนาเด็กเยาวชนและนักศึกษาการพัฒนาครูและบุคลากรในพื้นที่ การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษา และการพัฒนาอุดมศึกษาสู่อาเซียน แนวทางหลักเป็นการใช้ปัญญาให้เข้าถึง เข้าใจ ยอมรับและเห็นคุณค่าของสังคมไทยที่มี

ความเป็นพหุลักษณะ พหุวัฒนธรรม การสร้าง Mobility สำหรับเด็กเยาวชนและประชาชนในภาคใต้ สร้างโอกาสการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ การประกอบอาชีพในภาคใต้ ความเชื่อมต่อกับ อาเซียนและประชาคมมุสลิมในโลก

9. โครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ของอุดมศึกษา เป็นทั้งหัวใจและปัจจัยสำคัญของ อุดมศึกษา ครอบคลุมทั้งโครงสร้างเชิงสาร์ตละและโครงสร้างทางกายภาพที่สำคัญ 4 ประการ ส่วนหัวใจคือโครงสร้างหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดและสังคมในปัจจุบันและอนาคต ส่วนที่เป็นปัจจัยคือ สังคมสารสนเทศ สังคมฐานความรู้ ทรัพยากรการเรียนรู้ ระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้ อุดมศึกษาต้องตระหนักว่าการ อุดมศึกษานานาคตเป็นทั้ง “การเตรียมคนเข้าสู่ชีวิตและการปรับแต่งคนเข้าสู่งาน” นอกจากความรู้ เทคนิค วิชาการ วิชาชีพแล้วรัฐพึงสนับสนุนการศึกษา “ศิลปศาสตร์” (Liberal Arts Education) ในฐานะโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้รวมทั้งคำนึงถึงการสนับสนุนการศึกษาพิเศษ ในรูปแบบต่างๆ ส่งเสริมให้อุดมศึกษาพัฒนาและใช้ศักยภาพทางด้านกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ประเด็นทิศทาง และนโยบายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว

เป้าหมายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 เมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ. 2565 คือ การ “ยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสู่ตลาดแรงงาน และพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไก ของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐาน และเครือข่ายอุดมศึกษาบนพื้นฐานของเสรีภาพทาง วิชาการ ความหลากหลายและเอกภาพเชิงระบบ”

1. แนวทางการพัฒนารอยต่อการศึกษาระดับอื่น

อุดมศึกษาตระหนักว่าการศึกษาระดับอื่นที่มีคุณภาพจะส่งต่อนักเรียนที่มีคุณภาพให้อุดมศึกษา การศึกษาระดับอื่นและการศึกษาอุดมศึกษาจึงเป็นส่วนที่แยกกันไม่ได้ อุดมศึกษาพึงสนับสนุนการศึกษาระดับอื่นเต็มความสามารถ รัฐควรขยายการลงทุนเองและส่งเสริมให้เอกชนสร้างโรงเรียนเฉพาะ (Special School) และห้องเรียนเฉพาะในโรงเรียนปกติ (School in School) บางแห่งเพื่อรองรับเยาวชนที่มีความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์โดยเร็ว (รวมทั้งด้านอื่น เช่น ภาษา ดนตรี ศิลปะการเป็นผู้นำ เป็นต้น) ทั้งนี้อุดมศึกษาต้องทำงานกับสถานศึกษาพื้นฐานด้านเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ร่วมจัดหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนกลุ่มนี้ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาในระบบการเรียนล่วงหน้า (Advanced Placement Program) วิชาการระดับอุดมศึกษา

การเป็นพี่เลี้ยง (Mentor) ในกิจกรรมและโครงการ เมื่อเข้าสู่ระบบอุดมศึกษาต้องมีการจัดหลักสูตร และการดูแลนักเรียนกลุ่มนี้เฉพาะในระบบ Fast-track หรือหลักสูตรเกียรตินิยม

2. แนวทางการพัฒนาการแก้ปัญหาอุดมศึกษา การไร้ทิศทาง ความซ้ำซ้อน การขาดคุณภาพ การขาดประสิทธิภาพ

กลไกการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาเป็นกลไกหลักหนึ่งในการแก้ปัญหาการไร้ทิศทาง ความซ้ำซ้อน การขาดคุณภาพ การขาดประสิทธิภาพ ของอุดมศึกษาได้ ทั้งนี้ให้มีการสร้างกลไกประเมินคุณภาพสถาบันอุดมศึกษา ตามพันธกิจของ 4 กลุ่มมหาวิทยาลัย โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และผู้ให้บริการอุดมศึกษา หลักสูตร โดยความร่วมมือของแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัยและสมาคมวิชาชีพ/วิชาการ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ หลีกเลียงการประเมินซ้ำซ้อน และมีการวางระบบฐานข้อมูลการประเมิน รวมทั้งกระบวนการนำผลการประเมินมาใช้ประโยชน์ในระยะยาว การประเมินคุณภาพควรนำไปสู่ระบบประกันคุณภาพ (Accreditation) ที่นักศึกษาและสาธารณะให้ความเชื่อถือ เป็นฐานและเงื่อนไขในการจัดสรรงบประมาณของรัฐและการสนับสนุนจากภาคเอกชน รวมทั้งการโอนย้ายหน่วยกิต ทั้งนี้ โดยความร่วมมือของหน่วยงานผู้ทำการประเมินในจำนวนที่เหมาะสม มีอิสระและไม่หวังผลกำไร มีระบบ Peerreview เพื่อประกันคุณภาพขั้นต่ำ (Threshold Quality) และนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องให้พัฒนาเพื่อการจัดสถาบันอุดมศึกษา 4 กลุ่ม คือ

: กลุ่มวิทยาลัยชุมชน (Community Colleges)

: กลุ่มมหาวิทยาลัยสี่ปี (4-year University) และมหาวิทยาลัยศิลปศาสตร์ (Liberal Arts University)

: กลุ่มมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง (Specialized University) มหาวิทยาลัย Comprehensive

: กลุ่มมหาวิทยาลัยวิจัย (Research University) และมหาวิทยาลัยบัณฑิตศึกษา (Graduate University)

3. แนวทางการพัฒนาการพัฒนาคณาจารย์ในอุดมศึกษา

การพัฒนาอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ต้องคำนึงถึงการพัฒนาหลายมิติ เช่น

3.1 ด้านวิชาการ ความเป็นครู ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ความสามารถด้านการวิจัย สมรรถนะทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่ตนรับผิดชอบ การบริหารจัดการ การขัดเกลาทางสังคม

3.2 ช่วงวัยต่างๆ ของการทำงานและพัฒนา (Life Cycle Development) ตั้งแต่การบ่มเพาะ (Incubation) ในช่วงต้นการทำงาน ช่วงการทำงานจริง ช่วงเป็นผู้สูงความรู้และประสบการณ์ และการเป็นคลังสมองหลังเกษียณ

โดยจัดให้มีกระบวนการ Mentoring โดยผู้มีความรู้และประสบการณ์ เน้นการพัฒนาจากการทำงานจริง เช่น Sabbatical, Shadowing กับภาคการผลิต ภาคสังคม โดยร่วมมือกับหน่วยงานวิจัย ภาคการผลิต สมาคมวิชาการวิชาชีพ และภาคประชาสังคม

4. แนวทางการพัฒนาเครือข่ายอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยในระบบอุดมศึกษาไทยมีความซ้ำซ้อน มีความแตกต่างและมีช่องว่างของระดับการพัฒนาสถาบัน อุดมศึกษา (University Divide) แก้ปัญหาไม่ได้ถ้าไม่รวมพลัง รวมทั้งข้อเท็จจริงที่ว่า ใจทย์ของสังคมและประเทศซับซ้อนและใหญ่เกินกว่าที่แต่ละมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งจะทำโดดๆ จำเป็นที่รัฐต้องสนับสนุนการทำงานในลักษณะเครือข่าย โดยใช้กลไกการจัดสรรทรัพยากรและอื่นๆ ที่นำไปสู่การรวบรวมในมิติต่างๆ เช่น หลักสูตร ทรัพยากรการเรียนรู้ การลงทุนร่วมโครงสร้างพื้นฐานและการใช้ร่วมการพัฒนาบุคลากรและระบบบริหาร ฯลฯ

ทั้งนี้ควรมีการสร้างแรงจูงใจในการช่วยยกระดับขีดความสามารถและคุณภาพ โดยเฉพาะระหว่างองค์กรที่เข้มแข็งและองค์กรใหม่หรืออ่อนแอกว่า สนับสนุนการทำงานในระบบเครือข่ายอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน เพื่อให้อุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญของรัฐในการสร้างความเข้มแข็งและความพร้อมให้กับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยร่วมมือกับผู้นำชุมชน และประชาสังคม สร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายทางวิชาการ เชื่อมโยงเครือข่ายอุดมศึกษากับภาคการผลิต อุตสาหกรรมระดับชาติ อุตสาหกรรมระดับท้องถิ่น การวิจัยร่วม การแบ่งภารกิจทางวิชาการแบบเดียวกับห่วงโซ่อุปทานของเอกชน การสร้างและพัฒนาเส้นทางอาชีพ “นักวิจัยอาชีพ” ร่วมกับภาคเอกชน สนับสนุนการทำงานระบบเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมจรรโลงเสรีภาพและประชาธิปไตย สร้างแบบอย่างที่ดีและแรงบันดาลใจในความรับผิดชอบต่อสังคมต่อเยาวชน

5. แนวทางการพัฒนาการพัฒนาศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

6. แนวทางการสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันอุดมศึกษา สร้างและพัฒนาอาจารย์มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยชุมชนที่มีคุณภาพโดยเงื่อนไขพิเศษ, ส่งเสริมการทำงานในระบบเครือข่ายอุดมศึกษาทั้งในและนอกพื้นที่, ใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, จัดให้มีกองทุนพัฒนาอุดมศึกษาของพื้นที่เฉพาะ, เรียนรู้จากประสบการณ์การบริหาร

การศึกษาพิเศษของประเทศอื่น โดยเฉพาะสร้างความเชื่อมต่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับโลกมุสลิม

โครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ของอุดมศึกษาครอบคลุมทั้งโครงสร้างเชิงเนื้อหาสาระและโครงสร้างทางกายภาพ ที่สำคัญมี 4 ประการ คือ

- 1) โครงสร้างหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดและสังคมในปัจจุบันและอนาคต
- 2) สังคมสารสนเทศ สังคมฐานความรู้ ทรัพยากรการเรียนรู้
- 3) ระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตจะเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อุดมศึกษาต้องเข้าใจนโยบายสำคัญของเป้าหมายและวิธีการ
- 4) สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้

4.5 แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา

(ร่าง) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

(มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2555 : ออนไลน์) มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

วิสัยทัศน์ ปี 2559 อุดมศึกษาเป็นแหล่งองค์ความรู้และพัฒนากำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน สร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีบทบาทสูงในประชาคมอาเซียนและมุ่งสู่คุณภาพอุดมศึกษาระดับนานาชาติ

เข็มมุ่ง/จุดเน้น ผลิตบัตินิตให้มึคุณภาพ มึศึกยภาพตรงตามความต้องการของสังคม มึความคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ มึทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น มึคุณธรรม มึความรับผิดชอบ มึสุขภาพะทั้งร่างกายและจิตใจ เน้นการใช้กลยุทธ์ผ่านการนำองค์กรเชิงรุก และกลยุทธ์การเงิน รวมทั้งพัฒนาอาจารย์ให้มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนและการวิจัย เพื่อให้ได้บัณฑิตที่พึงประสงค์ ทำให้สังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

“LEGS” STRATEGY มี 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

L = Leadership of Change Management for Quality Education

(All for Education and Education for All)

E = Educator Professional

G = Graduated with Quality and Social Responsibility

S = Satang Utilization

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เปลี่ยนระบบการนำองค์กรให้ขับเคลื่อนอุดมศึกษาแบบองค์รวม ประเด็นยุทธศาสตร์/เป้าประสงค์

สร้างความตระหนักในคุณค่าของอุดมศึกษา โดยเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ (Quality Education) โดยมีกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม ด้านอุดมศึกษา เพื่อเป็นเป้าหมายในการบริหาร อุดมศึกษาของประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 มีการเปลี่ยน กระบวนทัศน์ในการบริหารจัดการอุดมศึกษาในลักษณะเชิงรุก ให้มีขีดสมรรถนะสูง มุ่งสู่องค์กร แห่งการเรียนรู้ บนพื้นฐานของสารสนเทศอุดมศึกษาที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะการพัฒนา บัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการของสังคมที่ต้องคำนึงถึงการเคลื่อนย้ายแรงงาน และ ความ ต้องการที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละภูมิภาค (Manpower Mobilization and Demographic Change) สร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานสากลเป็นศูนย์กลาง ทางการศึกษา

กลยุทธ์

- 1.1 กำหนดคุณค่าและสร้างวิสัยทัศน์ร่วมของอุดมศึกษาไทย เพื่อเปลี่ยนกระบวนทัศน์ การนำองค์กรของผู้บริหารระดับสูงทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอุดมศึกษา
- 1.2 บริหารอุดมศึกษาโดยยึดเป้าหมายอุดมศึกษาตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) อย่างต่อเนื่อง
- 1.3 สร้างระบบการประเมินศักยภาพ และพัฒนาผู้บริหารระดับสูง กรรมการสภา ของสถาบันอุดมศึกษา
- 1.4 สร้างระบบการปิดและยุบรวม หลักสูตร/ คณะวิชา / มหาวิทยาลัย: โดยใช้ผลการ ประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกเป็นเครื่องมือ
- 1.5 พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของสารสนเทศอุดมศึกษา (Hardware, Software, Peopleware) ที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างข้อมูลสารสนเทศการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษาและ อุดมศึกษา เพื่อใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาทั้งในสังกัดและนอกสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ
- 1.6 ต่อยอดสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำระดับโลก
- 1.7 ยกกระดับอุดมศึกษาไทยให้เป็นผู้นำด้านอุดมศึกษาของประชาคมอาเซียน
- 1.8 สร้างระบบและกลไกเพื่อรองรับความร่วมมือร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ภาครัฐ สถาบันอุดมศึกษาภาคเอกชน และหน่วยงานภาคการผลิตในด้านการเรียนการสอน และการวิจัย
- 1.9 พัฒนาระบบโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้กำหนดยุทธศาสตร์ทั้งสิ้น 6 ยุทธศาสตร์ เป็นยุทธศาสตร์ทางด้านกีฬา 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ และพัฒนาระบบผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพให้เป็นอาจารย์

ประเด็นยุทธศาสตร์/เป้าประสงค์

อาจารย์มีจำนวนเพียงพอ ตรงความต้องการในการผลิตบัณฑิต มีความสามารถในการทำงานวิจัย งานสร้างสรรค์และนวัตกรรม มีทักษะประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถดำรงตนอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ได้รับการยกย่องจากสังคม และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ รวมทั้งพัฒนาผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญมีประสบการณ์ทางวิชาการหรือวิชาชีพ ให้เข้าสู่การเป็นอาจารย์

กลยุทธ์

- 2.1 เพิ่มปริมาณอาจารย์ให้ตรงตามความต้องการในการผลิตบัณฑิต
- 2.2 พัฒนาอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพอย่างเป็นระบบ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีคุณธรรม พัฒนาดตนเองด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง หาโอกาส ในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เพื่อให้มีความรู้ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการ
- 2.3 พัฒนาคุณภาพอาจารย์ให้มีความแข็งแกร่งในการทำวิจัย
- 2.4 ปฏิรูประบบค่าตอบแทนอาจารย์ โดยเน้น Performance Based Payment ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้ได้ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ที่ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อจูงใจในการทำงาน
- 2.5 พัฒนาระบบผู้เชี่ยวชาญเพื่อดึงดูดผู้มีความสามารถทางวิชาการหรือวิชาชีพเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกกระดับคุณภาพบัณฑิตอย่างก้าวกระโดด

ประเด็นยุทธศาสตร์/เป้าประสงค์

ยกระดับคุณภาพบัณฑิต โดยเปลี่ยนกระบวนทัศน์การเรียนรู้ของบัณฑิต ให้มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา อย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีกระบวนทัศน์ใหม่ใน

การเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต มีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของโลก ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้บัณฑิตมีคุณภาพ ระหว่างแรงงานและ เก่งความดี โดยเน้นความรับผิดชอบต่อ มีสุขภาพะทั้งร่างกายและจิตใจเพื่อตนเองและสังคม สามารถ ปรับตัวเข้ากับสภาพงานที่เปลี่ยนแปลง โดยมีการติดตามประเมินคุณภาพและพัฒนาบัณฑิตหลัง เข้าสู่ตลาดงาน

กลยุทธ์

3.2 พัฒนาระบบการเข้าศึกษาในอุดมศึกษา ระบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นหลากหลาย ในทุกกลุ่มวัยและการสำเร็จการศึกษา

3.3 ยกย่องคุณภาพของหลักสูตร ให้ได้รับการรับรองในระดับอาเซียนและระดับโลก

3.4 ระบบติดตาม ประเมินและพัฒนาบัณฑิตหลังเข้าสู่ตลาดงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปฏิรูปการบริหารการเงินอุดมศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสถาบันอุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ **ประเด็นยุทธศาสตร์/เป้าประสงค์**

ใช้ยุทธศาสตร์การเงินเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนและเป็นกลไกกำกับเชิงนโยบาย ให้สถาบันอุดมศึกษาการพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) และก้าวสู่ความเป็นเลิศตามกลุ่มสถาบัน ครอบคลุมการจัดสรรทุน การศึกษา เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษา มีการระดมทุนจากทุกภาคส่วนและบูรณาการในการใช้ทรัพยากร ร่วมกันและมีการกำกับติดตามประเมินผลระดับความสำเร็จของการดำเนินงานจากการใช้จ่าย งบประมาณอย่างเข้มงวด

กลยุทธ์

4.1 วิเคราะห์ต้นทุนค่าใช้จ่ายต่อหน่วยคุณภาพ (Quality Unit Cost) เพื่อกำหนดความ ชัดเจนของโครงสร้างการเงินอุดมศึกษา ให้มีการจัดสรรงบประมาณแก่สถาบันอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับความเป็นจริงในการดำเนินภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาและสามารถส่งเสริม ความเป็นเลิศในแต่ละกลุ่มสถาบัน

4.2 จัดทำแผนกลยุทธ์การเงินให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถาบันอุดมศึกษา และ แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

4.3 จัดสรรทุนการศึกษาเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาโดยคำนึงถึงความต้องการ กำลังคนของประเทศ

4.4 กำกับ ติดตามประเมินผลการใช้งบประมาณอย่างเหมาะสม (Utilization Management) ตามพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับแนวโน้มของกีฬา การออกกำลังกาย สุขภาพ และนันทนาการ

5.1 สถานการณ์และแนวโน้มของกีฬาการออกกำลังกาย และสุขภาพในประเทศ

ในการจัดทำยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2551-2554 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2551 : ออนไลน์) ได้มีการวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มที่เกี่ยวข้องกับกีฬา การออกกำลังกาย และสุขภาพของประเทศไทยไว้ ดังนี้

1. แนวโน้มการพัฒนาด้านสุขภาพประชาชน เน้นการนำประเด็นการพัฒนากีฬา และการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ให้เป็นแนวทางการพัฒนาสุขภาพของหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายมากขึ้น ดังนั้น การพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐานและการกีฬาเพื่อมวลชนจึงมีความสำคัญเพิ่มขึ้น

2. โครงสร้างสังคมไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมากขึ้น โดยประชากรกลุ่มผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศ ในปี พ.ศ. 2553 และจะเพิ่มขึ้นอีกเป็นร้อยละ 21 ในปี พ.ศ. 2558 การกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาและการออกกำลังกายในอนาคต จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงการส่งเสริมการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย รวมทั้งการนันทนาการให้แก่ประชาชนทั่วไป ให้สอดคล้องกับความต้องการและความเหมาะสม ในแต่ละช่วงวัยของประชากรกลุ่มเป้าหมายที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในวัยเด็กเข้าสู่วัยผู้ใหญ่และวัยสูงอายุ มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ

3. ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเยาวชน ปัญหาดังกล่าวทำให้ทุกฝ่ายในสังคม ตระหนักถึงความสำคัญของการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย เพื่อช่วยลดปัญหา ยาเสพติด โดยมีการรณรงค์และส่งเสริมให้เยาวชนหันมานิยมเล่นกีฬาและออกกำลังกายเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ปัญหาความไม่สงบในสังคมไทย โดยเฉพาะปัญหาการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีลักษณะยืดเยื้อและต่อเนื่องจึงควรมีการใช้มิติกีฬาด้านความมั่นคงเพื่อลดปัญหา

4. มีการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อช่วยให้ข่าวสารด้านการกีฬาทั่วโลกเข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน เพื่อสร้างกระแสค่านิยมและวัฒนธรรมในการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย

5. การวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มีแนวโน้มความต้องการเพิ่มสูงขึ้น ทั้งในด้านการพัฒนาศักยภาพนักกีฬาและสิ่งประดิษฐ์ หรือธุรกิจอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้สนับสนุนด้านกีฬาและการออกกำลังกายของประชาชน

6. จากความสำเร็จของนักกีฬาไทยในการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ เช่น กีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 15 และกีฬาเฟสปีคเกมส์ ครั้งที่ 9 ที่ผ่านมา ทำให้ภาคธุรกิจเอกชนและสมาคมกีฬาที่มีความตื่นตัวในการจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อธุรกิจเพิ่มมากขึ้น ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยมีโอกาสที่จะใช้การกีฬาในมิติเศรษฐกิจศาสตร์ เป็นเครื่องมือในการสร้างรายได้เพื่อพัฒนาประเทศ

7. อนาคตการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายของประชาชนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เพราะเรื่องสุขภาพเป็นเรื่องของทุกคน และเป็นส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องอยู่กับชีวิต อาชีพ และความเป็นอยู่ ดังนั้น ในอนาคตจึงมีแนวโน้มพัฒนาการกีฬาและการออกกำลังกายให้เป็นวิถีชีวิตของคนไทย

5.2 แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2550-2554) จัดทำโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และทำกรอบแนวคิด หลักการของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2551) ซึ่งัญญัติ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” นำมาเป็นแนวทางปฏิบัติ และการพัฒนาที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มาเป็นหลักในการปฏิบัติและการพัฒนาประเทศไทยสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขอย่างยั่งยืน ด้วยแนวความคิดเชิงนโยบายในการเสริมสร้างสุขภาพของคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจที่เน้น “ระบบสุขภาพเชิงป้องกัน” โดยใช้การกีฬาและออกกำลังกายเป็นกิจกรรมสำคัญ

แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฯ ฉบับนี้มุ่งหวังให้คนไทยทุกคนดูกีฬาเป็น เล่นกีฬาได้ มีสุขภาพ/สมรรถภาพทางกายที่ดี ปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้เป็นค่านิยม มีความภาคภูมิใจ และเกิดความสมานฉันท์ของคนในชาติ รวมทั้งสร้างรายได้ อาชีพและเศรษฐกิจของประเทศ

แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2550-2554) มีสาระสำคัญสรุป ดังนี้

1. วิสัยทัศน์

เด็ก เยาวชน และประชาชนเล่นกีฬาและออกกำลังกายอย่างถูกต้องจนเป็นวิถีชีวิต มีสุขภาพ และสมรรถภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม น้ำใจนักกีฬา พัฒนาศักยภาพของนักกีฬาให้มีมาตรฐานระดับสากลนำไปสู่การกีฬาอาชีพ โดยใช้วิทยาศาสตร์การกีฬาและการบริหารจัดการที่ดี

2. พันธกิจ

2.1 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการกีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการ ให้เป็นวิถีชีวิต เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม น้ำใจนักกีฬา ให้แก่ เด็กเยาวชนและประชาชน

2.2 สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาให้นักกีฬาให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน สูงขึ้น เพื่อสร้างรายได้และเกียรติภูมิแก่ทรัพยากรบุคคลและประเทศชาติ

2.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา เพื่อนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการกีฬาทุกระดับ

2.4 พัฒนาการบริหารจัดการการกีฬาอย่างเป็นระบบ โดยการมีส่วนร่วมของ ประชาชนทุกภาคส่วน

แผนพัฒนาการกีฬาฯ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และพันธกิจ และกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ เป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการกีฬา ขั้นพื้นฐาน 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการกีฬาเพื่อมวลชน 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการกีฬาเพื่อ ความเป็นเลิศ 4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการกีฬาเพื่ออาชีพ 5) ยุทธศาสตร์พัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีการกีฬา 6) ยุทธศาสตร์การบริหารการกีฬา

นอกจากนี้แล้ว แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2550-2554) ได้ระบุอย่าง ชัดเจนว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จของแผนฯ นั้น ปัจจัยหนึ่งคือ “.....” จัดให้มีและเพิ่มศักยภาพของ สถาบันพัฒนาบุคลากรทางการกีฬา ระบบการฝึกซ้อมและการผลิตนักกีฬา การออกกำลังกายและ นันทนาการ โดยพัฒนาองค์ความรู้การวิจัยและการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทางการศึกษาทางการกีฬา เพื่อสนับสนุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของนักกีฬา

5.3 แผนยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555-2559

แนวคิดหลักในการพัฒนายุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555-2559 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2555 : ออนไลน์) ได้นำหลักการสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 มาใช้เป็นกรอบในการพัฒนา โดยให้ความสำคัญ กับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติ ที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกระดับ ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ให้ความสำคัญกับการสร้าง กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของประชาชน

การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลในทุกมิติอย่างบูรณาการและเป็นองค์รวม และยึดวิสัยทัศน์ ปี พ.ศ. 2470 เป็นเป้าหมาย

การจัดทำยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555-2559 ได้ครอบคลุม การพิจารณาเงื่อนไขต่างๆ อาทิ การวิเคราะห์ศักยภาพองค์กรในด้านจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) ต่อการดำเนินงาน รวมถึงวิเคราะห์สภาพการณ์และแนวโน้มการท่องเที่ยวและการกีฬาการวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ภายใต้กรอบนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 และ ยุทธศาสตร์ระดับชาติ เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ใช้เทคนิคการวางแผนยุทธศาสตร์ (Strategy Planning) เป็นเครื่องมือประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร เพื่อค้นหาสถานะที่เป็นและนำผลการประเมินที่ได้ไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและแนวทางการพัฒนา

ยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555-2559 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว การกีฬา และนันทนาการ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

1. กำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในทุกระดับที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของประเทศ
2. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา และผลักดันการนำนโยบายด้านการท่องเที่ยว การกีฬา และนันทนาการไปสู่การปฏิบัติ
3. บูรณาการและบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการพัฒนาการท่องเที่ยว การกีฬา และนันทนาการของประเทศ รวมทั้งกำหนดแนวทางการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนในทุกภาคส่วนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนปัจจัยสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว การกีฬา และนันทนาการให้มีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากล
5. พัฒนาระบบการบริหาร ระบบสารสนเทศ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยว การกีฬา และนันทนาการให้มีศักยภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมและพัฒนาการพลศึกษา กีฬาขั้นพื้นฐาน กีฬาเพื่อมวลชน นันทนาการ และวิทยาศาสตร์การกีฬา เพื่อให้เยาวชนและประชาชนมีสุขภาพและพละนาามัยที่แข็งแรง มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่

1. รณรงค์ให้เด็ก เยาวชน และประชาชน เห็นความสำคัญและตื่นตัวในการเล่นกีฬา ออกกำลังกาย และประกอบกิจกรรมนันทนาการ
2. จัดกิจกรรมการกีฬา การออกกำลังกาย และกิจกรรมนันทนาการ สำหรับประชาชน ทุกกลุ่มอย่างเหมาะสมและทั่วถึง
3. สร้างองค์ความรู้ด้านการเล่นกีฬา การดูกีฬา และสร้างวัฒนธรรมการเล่นกีฬาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต
4. จัดสร้างสถานกีฬา ส่งเสริมการใช้และบริหารจัดการสถานกีฬา อุปกรณ์กีฬา สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ให้เพียงพอและมีคุณภาพ
5. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กร ชุมชน และเครือข่ายการกีฬา และนันทนาการ
6. พัฒนาบุคลากรทางการพลศึกษา กีฬา นันทนาการ และวิทยาศาสตร์การกีฬา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษาด้านการพลศึกษา นันทนาการกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่

1. ผลิตและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและผลิตบุคลากรด้านพลศึกษา สุขศึกษา กีฬานันทนาการ วิทยาศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์สุขภาพ และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม สร้างสังคมการเรียนรู้ให้เกื้อหนุน
3. ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬานันทนาการและบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย
4. ส่งเสริมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาและวิทยาศาสตร์การกีฬาอย่างเป็นระบบเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศและเพื่อการอาชีพ มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่

1. พัฒนาและสนับสนุนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาเพื่อเป็นกลไกสำคัญในความสำเร็จ ของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ กีฬาเพื่อการอาชีพและการให้บริการทางการกีฬา
2. พัฒนาสถานกีฬา อุปกรณ์กีฬา สิ่งอำนวยความสะดวกและบุคลากรเพื่อรองรับกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ กีฬาเพื่อการอาชีพ และการให้บริการทางการกีฬา
3. ส่งเสริม สนับสนุนในการเตรียมทีม การเก็บตัวฝึกซ้อม การเข้าร่วมการแข่งขัน รวมถึงกำหนดมาตรการจูงใจในรูปแบบต่างๆ สำหรับนักกีฬา เพื่อมุ่งเน้นความเป็นเลิศในการแข่งขันกีฬา ทั้งระดับเอเชียและนานาชาติ
4. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการธุรกิจกีฬา
5. ส่งเสริมและพัฒนากีฬาให้เป็นกีฬาอาชีพที่ได้มาตรฐาน สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่

1. ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และผลักดันงานเทศกาล ประเพณี และกิจกรรมที่มีเอกลักษณ์ความเป็นไทยให้เป็นงานเทศกาลระดับนานาชาติ
2. ดำเนินการตลาดเชิงรุกเพื่อประมวลสิทธิ์การจัดงานระดับโลก ระดับภูมิภาค รวมถึงการจัดงานประชุมงาน Event ระหว่างประเทศ และการจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ
3. สร้างเครือข่ายการพัฒนาและความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวและกีฬาทั้งในประเทศและต่างประเทศ
4. พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการบริหารจัดการองค์กร ระบบงาน และบุคลากรในกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

5.4 แผนนันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2550-2554)

สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวกีฬา เป็นหน่วยงานราชการที่มีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมกีฬานันทนาการให้แก่เด็ก เยาวชนและประชาชนของชาติ ได้จัดทำแผนนันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2550-2554) (สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ, 2551) เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการพัฒนานันทนาการของชาติให้ดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

แผนนันทนาการแห่งชาติ ฉบับนี้กำหนดขึ้นจากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของตัวแปร ที่มีผลกระทบจากข้อจำกัด ผลคุกคาม และโอกาสต่างๆ ประกอบกับการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาประเทศจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) การประมวลข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนร่วมดำเนินการ การจัดทำประชาพิจารณ์จากประชาชนทั่วไป และการทบทวนข้อมูลสถิติจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนันทนาการ ทำให้สามารถกำหนดสาระของแผนเป็นยุทธศาสตร์ 3 ด้าน คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมเด็ก เยาวชน และประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้เวลาที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ และประกอบกิจกรรมนันทนาการเป็นประจำจนเป็นวิถีชีวิต ก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีต่อตนเองและสังคม ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาบุคลากรในการจัดบริการนันทนาการ และ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการ

สำหรับยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรในการจัดบริการนันทนาการ ได้กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรวิชาชีพนันทนาการว่า “...เพื่อพัฒนาบุคลากรในการจัดบริการนันทนาการให้มีศักยภาพสู่ระดับมาตรฐานสากล” โดยมีแผนงานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการผลิตบุคลากรนันทนาการอาชีพ การออกไปประกอบวิชาชีพนันทนาการ และการจัดตั้งองค์กรรับรองมาตรฐานวิชาชีพนันทนาการ

5.5 แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554

แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554 (2550) ได้จัดทำขึ้นผ่านกระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ปัญหาและแนวโน้มของระบบสุขภาพไทยที่สัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมที่เป็นทุนทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ทั้งในบริบทภายในประเทศและภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในแผนนี้ยังคงมีทิศทางหลักสานต่อจากแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติที่ผ่านมา และได้เน้นนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เข้ามาใช้เป็นฐานคิดและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ ทั้งในการดำเนินชีวิต การบริหารและการพัฒนาทางด้านสุขภาพในทุกระดับ โดยมีสาระสำคัญสรุปพอสังเขป ดังนี้

1. ปรัชญาและแนวคิดการพัฒนาระบบสุขภาพไทย ได้นำ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการพัฒนาสุขภาพ” โดยยึดหลักการที่ว่า “สุขภาพดีเป็นผลจากสังคมดี” โดยมีแนวคิดหลัก 2 ประการ

1.1 จากเศรษฐกิจพอเพียงสู่ระบบสุขภาพพอเพียง ที่มีหลักสำคัญ 7 ประการ คือ
1) ยึดทางสายกลาง 2) มีความสมดุลพอดี 3) รู้จักพอประมาณ 4) การมีเหตุผล 5) มีระบบ

ภูมิคุ้มกัน 6) รู้เท่าทันโลก 7) มีคุณธรรมและจริยธรรม โดยระบบสุขภาพพอเพียงมีภาพลักษณ์ และคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ดังนี้

1.1.1 มีรากฐานที่เข้มแข็งจากการมีความพอเพียงทางสุขภาพในระดับ ครอบครัวและชุมชน

1.1.2 มีความรอบคอบและรู้จักประมาณอย่างมีเหตุผลในด้านการเงิน การคลังเพื่อสุขภาพในทุกระดับ เช่น การรู้จักระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายในการซื้อหาอุปกรณ์หรือ เครื่องมือทางการแพทย์

1.1.3 มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและใช้อย่างรู้เท่าทัน โดยเน้นภูมิปัญญาไทย และการพึ่งตนเอง

1.1.4 มีการบูรณาการด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาพยาบาลฟื้นฟูสุขภาพและคุ้มครองผู้บริโภค

1.1.5 มีระบบภูมิคุ้มกันที่ให้หลักประกันและคุ้มครองสุขภาพ

1.1.6 มีคุณธรรม จริยธรรมคือ ซื่อตรง ไม่โลภมาก และรู้จักพอ

1.2 แนวคิดหลักประการที่สองสุขภาพดีเป็นผลจากสังคมดี หรือสังคมแห่งสุขภาพวะ ซึ่งเป็นสังคมที่เป็นธรรม เอื้อเพื่อเกื้อกูลกัน ไม่กดขี่หรือเอาเปรียบกัน เคารพในคุณค่าความเป็นมนุษย์เสมอกัน ไม่เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่นและไม่เบียดเบียนธรรมชาติ

2. วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการพัฒนาระบบสุขภาพไทย จากกรอบแนวคิดดังกล่าว จึงได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการพัฒนาระบบสุขภาพไทยไว้ ดังนี้

2.1 วิสัยทัศน์ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ระบบสุขภาพไทยที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันภายใต้แนวปฏิบัติปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ได้ว่า “มุ่งสู่ระบบสุขภาพพอเพียง เพื่อสร้างให้สุขภาพดี บริการดี สังคมดี ชีวิตมีความสุขอย่างพอเพียง”

2.2 พันธกิจ การพัฒนาเพื่อมุ่งไปสู่วิสัยทัศน์ระบบสุขภาพไทยเพื่อสร้างระบบสุขภาพพอเพียงจะเป็นจริงได้ก็ด้วยภาคีร่วมพัฒนาทุกภาคส่วน ต้องมีพันธกิจที่สำคัญในการพัฒนาคือ

“สร้างเอกภาพทางความคิด สร้างจิตสำนึกสุขภาพใหม่

สร้างระบบจัดการที่โปร่งใส สร้างกลไกการมีส่วนร่วมในการพัฒนา”

2.3 เป้าหมายการพัฒนา ได้กำหนดเป้าหมายหลักในการพัฒนาระบบสุขภาพไทยที่มุ่งสู่ระบบสุขภาพพอเพียง 10 ประการ

- 2.3.1 เอกภาพและธรรมาภิบาลในการจัดการระบบสุขภาพที่สมดุลและยั่งยืน
- 2.3.2 งานสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุกที่สามารถสร้างปัจจัยพื้นฐานของการมีสุขภาพดี
- 2.3.3 วัฒนธรรมสุขภาพและวิถีชีวิตที่มีความสุขพอเพียงอย่างเป็นองค์รวม
- 2.3.4 ระบบสุขภาพชุมชนและเครือข่ายบริการปฐมภูมิที่เข้มแข็ง
- 2.3.5 ระบบบริการสุขภาพและการแพทย์ที่มีประสิทธิภาพ มีการใช้เทคโนโลยีอย่างพอประมาณตามหลักวิชาการอย่างถูกต้อง เหมาะสม ทำให้ผู้รับบริการมีความอุ่นใจและผู้ใช้บริการมีความสุข
- 2.3.6 หลักประกันสุขภาพที่เป็นธรรม ทั่วถึง มีคุณภาพ
- 2.3.7 ระบบภูมิคุ้มกันและความพร้อมรองรับเพื่อลดผลกระทบจากโรคและภัยคุกคามสุขภาพได้อย่างทันการณ์
- 2.3.8 ทางเลือกสุขภาพที่หลากหลายผสมผสานภูมิปัญญาไทยและสากลอย่างรู้เท่าทันและพึ่งตนเองได้
- 2.3.9 ระบบสุขภาพฐานความรู้ด้วยการจัดการความรู้อย่างมีเหตุผลรอบด้าน
- 2.3.10 สังคมที่ไม่ทอดทิ้งคนทุกซีกทุก เป็นสังคมที่ดูแลรักษาคนจน คนทุพพลภาพและผู้ด้อยโอกาสอย่างเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสุขภาพไทย แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับนี้ได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 6 ยุทธศาสตร์
- 3.1 การสร้างเอกภาพและธรรมาภิบาลในการจัดการระบบสุขภาพ
- 3.2 การสร้างวัฒนธรรมสุขภาพและวิถีชีวิตที่มีความสุขในสังคมแห่งสุขภาวะ
- 3.3 การสร้างระบบบริการสุขภาพและการแพทย์ที่ผู้รับบริการอุ่นใจ ผู้ให้บริการมีความสุข
- 3.4 การสร้างระบบภูมิคุ้มกันเพื่อลดผลกระทบจากโรคและภัยคุกคามสุขภาพ
- 3.5 การสร้างทางเลือกสุขภาพที่หลากหลายผสมผสานภูมิปัญญาไทยและสากล
- 3.6 การสร้างระบบสุขภาพฐานความรู้ด้วยการจัดการความรู้
4. การแปลงแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติการทางสังคม ได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติการที่ภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนต้องร่วมกันผลักดันและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ เป้าหมายการพัฒนาสุขภาพที่ได้ตั้งไว้

สถาบันอุดมศึกษาที่มีหน้าที่และบทบาทในการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษาพลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ย่อมมีพันธกิจในการผลิตบัณฑิตวิชาชีพที่จะตอบสนอง และเป็นกำลังสำคัญ ในการผลักดันขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ และระบบสุขภาพพอเพียงได้ต่อไป

5.6 ปฏิญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับการพลศึกษาและกีฬา : UNESCO

องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ (UNESCO) ได้เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เพื่อป้องกันในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ โดยแบ่งออกเป็นสองส่วน คือ ด้านสุขภาพ (สุขศึกษา) และด้านสมรรถภาพ (พลศึกษาและกีฬา) โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตลอดชีวิตของมนุษย์ทุกคน (Education is Life) พลศึกษาและการกีฬาจึงเป็นสาระที่เรียนรู้และพัฒนา ได้ตลอดชีวิต ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น (Education For Life) (วาสนา คุณาภภิสิทธิ์, 2547)

เมื่อ พ.ศ. 2519 มีการประชุมรัฐมนตรีและผู้บริหารระดับสูงระหว่างประเทศด้านพลศึกษา และกีฬาเป็นครั้งแรก ณ กรุงปารีส ที่ประชุมได้เน้นให้ทุกประเทศตระหนักถึงความสำคัญของพลศึกษา และกีฬาว่า เป็นสิทธิที่มนุษย์ทุกคนพึงได้รับ ดังนี้

1. ให้บรรจุวิชาพลศึกษาไว้ในหลักสูตรโดยกำหนดไว้ในกฎหมายทางการศึกษาของประเทศ
2. การจัดโครงการพลศึกษาและกีฬาควรเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม
3. ให้สตรีมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาและกีฬามากขึ้น
4. การส่งเสริมกีฬาสำหรับเยาวชนควรเริ่มจากโรงเรียนเพื่อเป็นการเผยแพร่ไปสู่การเล่นในชีวิตประจำวัน

โรงเรียนจึงเป็นสถาบันเริ่มแรกแห่งการปลูกฝังและทำได้ง่ายที่สุด เพราะเด็กต้องเข้าสู่ การศึกษาภาคบังคับ ถ้าทำได้สำเร็จจะเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมค่อนข้างถาวร

เมื่อ พ.ศ. 2521 UNESCO ได้ประกาศกฎบัตรหรือปฏิญญาสากลเกี่ยวกับการพลศึกษา และกีฬาไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. การพลศึกษาและกีฬา เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่พึงมีหรือพึงได้ของมนุษย์ทุกคน
2. การพลศึกษาและการกีฬา เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตลอดชีวิตที่สำคัญใน กระบวนการศึกษา
3. การจัดโครงการพลศึกษาและกีฬาควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับบุคคลและ สังคมของประเทศนั้นๆ

4. การสอน การฝึก และการบริหารการพลศึกษาและกีฬา ควรกระทำโดยบุคลากร หรือผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ
5. การพลศึกษาและกีฬาจะสัมฤทธิ์ผลได้ ต้องมีอุปกรณ์เพียงพอ
6. การวิจัยและการประเมินผล จำเป็นยิ่งต่อการพัฒนาการพลศึกษาและกีฬา
7. การเผยแพร่และการเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารต่างๆ ย่อมช่วยส่งเสริมการพลศึกษา และการกีฬา
8. การพลศึกษาและการกีฬาจะก้าวไปด้วยดี เมื่อมีการร่วมมือกับสื่อมวลชน
9. สถาบันต่างๆ ของรัฐ เป็นกำลังสำคัญในการทำให้การพลศึกษาและการกีฬา เจริญก้าวหน้า
10. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ถือว่าเป็นการส่งเสริมพลศึกษาและกีฬา

ต่อมา ค.ศ. 1997 ก็ได้ประกาศย้ำอีกครั้งในการประชุมวิชาการระดับโลก (ICHPER.SD World Congress) ณ กรุงโซล ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

ยูเนสโก (UNESCO) ได้ระบุถึงการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการพลศึกษาและกีฬา ในกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนไว้ 5 ด้าน ได้แก่

1. การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน
2. การจัดกิจกรรมกีฬาหรือการแข่งขันกีฬาในโรงเรียน
3. การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน
4. การจัดกิจกรรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ
5. การจัดกิจกรรมนันทนาการ

5.7 แผนปฏิบัติการกรุงเทพ ว่าด้วยการกีฬาและการพลศึกษาในโรงเรียน (The Bangkok Agenda for Action on Physical Education and Sport in School) (เกษม นครเขตต์, 2549) ผลจากการประชุมระหว่างประเทศด้านการกีฬาและการศึกษา (The International Conference on Sport and Education) เมื่อปี พ.ศ. 2548 ณ กรุงเทพมหานคร เป็นข้อเสนอให้ประเทศสมาชิกของสหประชาชาติบรรจุการกีฬาและการพลศึกษาเป็นประเด็นสำคัญในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้เกิดการนำแผนการปฏิบัติการฯ มาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยตระหนักถึงความสำคัญในด้านต่างๆ ดังนี้

6.1 การกีฬาและการพลศึกษาในมิติการออกกำลังกาย เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติโดยการพัฒนากีฬากรรมนุษย์ผ่านหลักสูตรกีฬาและโรงเรียนกีฬาที่มีคุณภาพ

6.2 การกีฬาและการพลศึกษา ควรได้รับการยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่มีคุณภาพ

6.3 ทุกโรงเรียนควรจัดหลักสูตรด้านการกีฬาและการพลศึกษาให้นักเรียนอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ (2 ชั่วโมง/สัปดาห์) และอย่างมากไม่ต่ำกว่า 180 นาที (3 ชั่วโมง/สัปดาห์)

6.4 หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และอาสาสมัคร ควรจัดหาอุปกรณ์กีฬาและบุคลากรด้านกีฬาสำหรับประชาชนทั่วไป

6.5 ทุกประเทศควรจัดทำนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพด้านการกีฬาและการพลศึกษา ประกอบด้วยแผน 2 ระยะ ระยะละ 5 ปี

6.6 ควรมีการรวบรวมผลการวิจัยองค์ความรู้ ผลของการวางแผนยุทธศาสตร์ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ระบบการจัดการ การวัดและประเมินผลไว้ในกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ และการพัฒนาแผนฯ

6.7 ควรนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติโดยอาศัยทุนและผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ เช่นเดียวกับผู้รับผิดชอบด้านกีฬาและการพลศึกษา โดยกระทรวง เครือข่ายสถาบัน และสมาคมวิชาชีพในระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับสากล

6.8 ขอบเขตของยุทธศาสตร์ชาติ ควรครอบคลุมถึงหลักสูตรการศึกษาด้านการกีฬาและการพลศึกษา สำหรับโรงเรียนระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา รวมไปถึงโปรแกรมการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียน และโปรแกรมความเชี่ยวชาญด้านการกีฬาและการพลศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานอาชีพด้านการกีฬาสำหรับเยาวชน

6.9 ประเด็นสำคัญในยุทธศาสตร์ชาติ ควรให้มีเรื่องของการขยายผลของการกีฬาและการพลศึกษาไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาในสหัสวรรษนี้ โดยเฉพาะเป้าหมายเพื่อขจัดความยากจน การรณรงค์ด้านการกีฬาสำหรับเยาวชน ความเสมอภาคทางเพศ การดูแลสุขภาพ

6.10 การจัดเตรียมผู้ฝึกสอนที่มีความเชี่ยวชาญด้านการกีฬาและการพลศึกษา ควรจัดประเด็นที่มีความสำคัญในยุทธศาสตร์ชาติ โดยเน้นความรู้ในหลักสูตรและข้อมูลเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญส่วนบุคคลในระดับโรงเรียน รวมถึงข้อมูลส่วนบุคคลอื่นๆ เช่น เพศ ความบกพร่องทางร่างกาย จริยธรรม เป็นต้น

ตอนที่ 6 เทคนิคการวิจัยอนาคต EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research)

เทคนิคการวิจัย EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) (สตีล ฆณะรัตน์, 2544) เป็นเทคนิคที่ได้รับการพัฒนาเมื่อปี พ.ศ. 2522 โดย จุมพล พุฒภัทรวชิรน์ ด้วยการผสมผสาน

เทคนิคการวิจัย EFR (Ethnographic Futures Research) และ เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เข้าด้วยกัน

จุมพล พูลภัทรชีวิน (2546) กล่าวว่า เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR เป็นเทคนิคการวิจัยอนาคตที่ตอบสนองจุดมุ่งหมายและความเชื่อพื้นฐานของการวิจัยอนาคตมากที่สุดวิธีหนึ่งในปัจจุบัน เป็นเทคนิคการวิจัยที่รวมเอาจุดเด่นหรือข้อดีของเทคนิค EFR และ Delphi เข้าด้วยกัน การรวมข้อดีทั้งสองเทคนิคช่วยแก้จุดอ่อนของแต่ละเทคนิคได้เป็นอย่างดี โดยหลักการแล้ว ขั้นตอนต่างๆ ของ EDFR ก็คล้ายๆ กับ Delphi เพียงแต่จะมีการปรับปรุงวิธีให้มีความยืดหยุ่น และเหมาะสมมากขึ้น โดยในรอบแรกของการวิจัยจะใช้การสัมภาษณ์แบบ EFR ที่ปรับปรุงแล้ว หลังจากการสัมภาษณ์ในรอบแรก ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์แล้วสร้างเป็นเครื่องมือ ซึ่งมักจะมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแล้วส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญตอบตามรูปแบบของเดลฟาย เพื่อที่จะทำการกรองความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาฉันทามติ ซึ่งมักจะทำประมาณ 2-3 รอบ หลังจากนั้นจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้มาก และมีความสอดคล้องทางความคิดเห็นระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อสรุปเขียนเป็นอนาคตภาพ

อาจสรุปขั้นตอนใหญ่ๆ ของการวิจัยแบบ EDFR ได้ดังนี้ คือ

1. สัมภาษณ์ (EDFR รอบที่หนึ่ง) การสัมภาษณ์ที่ลักษณะและขั้นตอนคล้ายกับ EFR แต่ EDFR มีความยืดหยุ่นมากกว่า กล่าวคือ ผู้วิจัยสามารถที่จะเลือกรูปแบบการสัมภาษณ์ที่จะสนองตอบต่อจุดมุ่งหมาย เวลา งบประมาณ และสถานการณ์ของการวิจัยได้ คือ อาจยึดตามรูปแบบของ EFR โดยเริ่มจาก อนาคตภาพที่ดี (Optimistic-Realistic) หรือ (O-R) อนาคตภาพทางร้าย (Pessimistic-Realistic) หรือ (P-R) และอนาคตภาพที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด (Most Probable) หรือ (M-P) ตามลำดับ หรืออาจจะเลือกสัมภาษณ์เฉพาะแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่า จะเป็นไปได้ และน่าจะเป็น โดยไม่คำนึงถึงว่าแนวโน้มเหล่านั้นจะเป็นไปในทางดีหรือร้าย เพราะในการทำ EDFR รอบที่สองและสาม ถ้าหากผู้วิจัยสนใจจะแยกศึกษาอนาคตภาพทั้ง 3 ภาพแบบ EFR ผู้วิจัยก็สามารถทำได้โดยการออกแบบสอบถามที่จะช่วยให้ได้อนาคตภาพทั้ง 3 ภาพอย่างเป็นระบบได้

2. วิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อสร้างเป็นเครื่องมือสำหรับทำเดลฟาย

3. สร้างเครื่องมือ

4. ทำเดลฟาย (EDFR รอบที่สอง สาม.....)

5. เขียนอนาคตภาพ (Scenario Write-up)

ข้อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่าง EDFR กับ Delphi

ประการแรก EDFR ต่างจาก Delphi ตรงที่ ในรอบแรกของการวิจัยนั้น EDFR ใช้การสัมภาษณ์แบบ EFR ซึ่งโดยวิธีการนี้จะช่วยให้ผู้วิจัยได้แนวโน้มที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด และทุกแนวโน้มจะนำไปศึกษาต่อในรอบที่สองและสาม การทำเช่นนี้เป็นการเคารพความเชี่ยวชาญของผู้เชี่ยวชาญอย่างแท้จริง

ประการที่สอง การวิจัยแบบเดลฟายตามรูปแบบเดิม มักจะเริ่มด้วยแบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองในการเก็บข้อมูลรอบที่หนึ่ง วิธีการนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นการดูถูก (Underestimate) ความเชี่ยวชาญของผู้เชี่ยวชาญ เพราะไปจำกัดข้อมูลที่ควรจะได้จากผู้เชี่ยวชาญ โดยการกำหนดกรอบความคิดของผู้เชี่ยวชาญโดยผู้วิจัย ตัวอย่างเช่น ถ้าผู้วิจัยสนใจจะศึกษาแนวโน้มของเศรษฐกิจไทยใน 10 ปีหน้า ผู้วิจัยอาจจะสร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมแนวโน้มเฉพาะที่ผู้วิจัยคิดว่าสอดคล้องและสำคัญ การทำเช่นนี้ ผู้วิจัยอาจจะละเลยแนวโน้มหรือประเด็นที่สำคัญอื่นๆ ที่ผู้วิจัยคาดไม่ถึงหรือไม่รู้ไปอย่างน่าเสียดาย ถึงแม้ว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญก็อาจจะไม่ตอบเพราะชี้แจงเขียนหรือเพราะถูกชักนำไปให้คิดเฉพาะเรื่องที่ถูกถามในแบบสอบถาม ทำให้ลืมประเด็นที่น่าสนใจไปได้ แต่ถ้าหากมีการสัมภาษณ์ในรอบแรก ผู้วิจัยก็จะได้แนวโน้มและประเด็นที่สอดคล้องมากที่สุด ซึ่งตอบสนองจุดมุ่งหมายของการวิจัยอนาคตได้ดีกว่า และยิ่งไปกว่านั้นแนวโน้มทุกแนวโน้มยังได้รับการพิจารณาจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญอีกใน EDFR รอบที่สอง สาม วิธี EDFR จึงน่าจะเป็นวิธีวิจัยที่ได้แนวโน้มอย่างครอบคลุม เป็นระบบและน่าเชื่อถือมากกว่าเดลฟาย

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบระหว่าง EDFR และ DELPHI

EDFR	DELPHI
ใช้แบบสัมภาษณ์ EFR ในรอบแรกของการวิจัย ซึ่งจะช่วยให้ผู้วิจัยได้แนวโน้มที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดและทุกแนวโน้มจะนำไปศึกษาต่อในรอบที่ 2 และ 3	เป็นการกำหนดกรอบความคิดของผู้เชี่ยวชาญโดยผู้วิจัย บางครั้งอาจละเลยแนวโน้มหรือประเด็นสำคัญอื่นๆ ได้

(อ้างถึงใน จุมพล พูลภัทรชีวิน, 2546)

ข้อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่าง EDFR กับ EFR

ประการแรก EDFR ต่างจาก EFR ที่ระเบียบวิธีวิจัย กล่าวคือ EFR ใช้การสัมภาษณ์รอบเดียว ส่วน EDFR ใช้การสัมภาษณ์รอบแรกแล้วตามด้วยเดลฟายในรอบที่สอง สาม วิธีการของ EDFR จึงมีระบบของการได้ข้อมูลที่เป็นที่น่าเชื่อถือได้มากกว่า

ประการที่สอง ผลสรุปของการวิจัยแบบ EFR คือ อนาคตภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์เพียงรอบเดียว โดยเลือกเอาแนวโน้มที่มีชั้นทามติระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์ จุดอ่อนของวิธีนี้คือการขาดระบบที่น่าเชื่อถือในการพิจารณาแนวโน้มที่มีชั้นทามติ และโดยระเบียบวิธีเองอาจทำให้แนวโน้มที่สำคัญต้องหลุดไปเพราะเป็นไปได้ที่ว่ามีผู้เชี่ยวชาญเพียงคนเดียวที่พูดถึงแนวโน้มเหล่านั้น ผู้เชี่ยวชาญคนอื่น ตลอดจนผู้วิจัยก็อาจลืม นึกไม่ถึงหรือ ไม่รู้ จึงไม่ได้พูดถึงแนวโน้มเหล่านั้น แนวโน้มเหล่านั้นจึงหลุดออกไปจากผลการวิจัยเพราะไม่มีชั้นทามติ ส่วนการวิจัยแบบ EDFR จะมีแนวโน้มที่ได้จากการสัมภาษณ์ในรอบแรกป้อนกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญทุกคนพิจารณาอีกในการทำเดลฟาย ทำให้ทุกแนวโน้มได้รับการพิจารณาอย่างเป็นระบบเท่าเทียมกัน ผลสรุปที่ได้จากการวิจัยแบบ EDFR จึงเป็นระบบและได้แนวโน้มครอบคลุมและน่าเชื่อถือมากกว่า EFR

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบระหว่าง EDFR และ EFR

EDFR	EFR
ใช้แบบสัมภาษณ์ EFR ในรอบแรกแล้วตามด้วยเดลฟาย รอบที่ 2, 3,...เป็นการนำแนวโน้มที่ได้จากการสัมภาษณ์ในรอบแรกป้อนกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญทุกคนพิจารณาอีกในการทำเดลฟาย ทำให้ทุกแนวโน้มได้รับการพิจารณาอย่างเป็นระบบเท่าเทียมกัน	ใช้การสัมภาษณ์รอบเดียว โดยเลือกเอาแนวโน้มที่มีชั้นทามติระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์

(อ้างอิงใน จุมพล พูลภัทรชีวิน, 2546)

การประยุกต์ EDFR

แม้ว่า EDFR จะเป็นเทคนิคการวิจัยที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อการวิจัยอนาคตก็ตาม แต่เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR รวมไปถึง Delphi และ EFR ก็สามารถนำไปใช้วิจัย ในทำนองเดียวกับการวิจัยรูปแบบอื่น ๆ ที่มีอยู่ได้เช่นการวิจัยเพื่อสำรวจความคิดเห็น สำรวจปัญหา วิจัยเพื่อหารูปแบบ เพื่อกำหนดนโยบาย เพื่อกำหนดมาตรฐาน เพื่อหาวิธีแก้ปัญหา และเพื่อการตัดสินใจ เป็นต้น สำหรับเกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ วิโรจน์ สารรัตนะ (2532) ได้กล่าวไว้ “เกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ สำหรับการวิจัยอนาคต มีลักษณะเป็นแบบเจาะจงเลือก(Purposive) มากกว่าการสุ่ม(Random) การระบุชื่อผู้เชี่ยวชาญในงานวิจัย อย่างทำให้มีผลกระทบทางร้ายต่อผู้ที่มีชื่อ ควรเป็นผลกระทบทางดี และควรขออนุญาตก่อนการเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากการวิจัยอนาคต EDFR หรือ Delphi นั้นใช้เวลามาก จึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่จากกลุ่ม

ผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้นจึงต้องมีการติดต่อล่วงหน้าก่อนเสมอ และจะต้องอธิบายถึงจุดหมาย ขั้นตอนระเบียบวิธีวิจัย เวลาที่ใช้ในแต่ละรอบ ย้ำให้ผู้เชี่ยวชาญเห็นความสำคัญของการวิจัยว่ามีจุดมุ่งหมาย และประโยชน์อย่างไรบ้าง ส่วนการเลือกเขียนรายงานการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการวิจัย ภาษาที่ใช้เขียนอาจเป็นภาษาที่เป็นทางการ หรือ เป็นภาษาธรรมดา ก็ได้ แต่เขียนแล้วให้อ่านราบรื่น คนทั่วไปอ่านแล้วรู้เรื่อง” จะเห็นได้ว่าในปัจจุบัน ได้มีการนำเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบต่าง ๆ ไปใช้ในวงการและองค์กรต่าง ๆ มากมายทั้งเพื่อการวางแผนในอนาคต วิเคราะห์และแก้ปัญหาในปัจจุบัน ตลอดจนการวิเคราะห์อดีตเพราะเทคนิคการวิจัยอนาคตโดยเฉพาะเดลฟาย และ EDFR นั้นช่วยให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่เป็นระบบและน่าเชื่อถือ

ตอนที่ 7 เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Technique)

การสนทนากลุ่ม (Focus Group Technique) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในประเด็นปัญหาที่เฉพาะเจาะจง โดยมีผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) เป็นผู้คอยจุดประเด็นในการสนทนา เพื่อชักจูงให้กลุ่มเกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางการสนทนาอย่างกว้างขวางละเอียดลึกซึ้ง โดยมีผู้เข้าร่วมสนทนาในแต่ละกลุ่ม ประมาณ 6-10 คน ซึ่งเลือกมาจากประชากรเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2549) ผู้ที่นำมาใช้ในการทำสนทนากลุ่มจะเป็นบุคคลที่ผู้ศึกษาคาดว่าจะเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษาได้เป็นอย่างดี โดยปกติจะใช้ผู้เข้าร่วมสนทนาประมาณ 8-12 คน หากใช้จำนวนน้อยกว่า 8 คน จะถือว่ากลุ่มตัวอย่างยังไม่เป็นตัวแทน แต่ถ้าใช้มากกว่า 12 คน จะทำให้เกิดปัญหายุ่งยากในการดำเนินการสนทนาจะเป็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างอิสระและกว้างขวางของกลุ่มบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลในประเด็นที่จะสนทนาร่วมกันได้ เป็นอย่างดี โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ประกอบด้วย การกำหนดประเด็นที่จะสนทนากลุ่ม การคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม การดำเนินการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การกำหนดประเด็น

การกำหนดประเด็น อาจจะมาจกสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมขณะนั้น หรือเรื่อง ที่ผู้วิจัยสนใจ ตลอดจนแนวคิดทฤษฎีต่างๆ นั่นเอง การกำหนดประเด็นหรือตัวบ่งชี้ที่คาดว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะสนทนา อาจจำแนกมาจากวัตถุประสงค์ของการศึกษาว่าต้องการทราบอะไร แล้วนำมาสร้างเป็นแนวคำถามย่อยๆ

2. การคัดเลือกกลุ่มผู้เข้าร่วม

การคัดเลือกกลุ่มผู้เข้าร่วมในการสนทนากลุ่ม นภาพร หะวานนท์ (2535) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้เข้าร่วมในการสนทนากลุ่มควรมีภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมคล้ายคลึงกัน เช่น ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ รวมทั้งลักษณะที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่จะศึกษาโดยตรงด้วย นอกจากนี้ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ หรือมีประสบการณ์ในเรื่องที่จะศึกษา และสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในเรื่องที่ต้องการจะศึกษา ส่วนจำนวนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มนั้นจะขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหาการวิจัย นอกจากนี้ Stewart และ Shamdasani (1991) ยังได้ให้ข้อเสนอแนะว่า จำนวนผู้เข้าร่วมการสนทนา ควรจะอยู่ระหว่าง 6-12 คน เพราะถ้ามากกว่า 12 คน แล้วจะทำให้ควบคุมและดำเนินการสนทนาดำบาก แต่ถ้าหากน้อยกว่า 6 คน อาจทำให้ปฏิสัมพันธ์หรือความเคลื่อนไหวภายในกลุ่มมีน้อย ทำให้ไม่ได้ข้อมูลเท่าที่ควรจะเป็น

3. การดำเนินการสนทนากลุ่ม

สิ่งที่จำเป็นในการดำเนินการจัดสนทนากลุ่มที่ต้องจัดเตรียมการ คือ การเตรียมกลุ่มผู้ดำเนินการ ซึ่งประกอบไปด้วย

3.1 ผู้ดำเนินการสนทนา ผู้ดำเนินการสนทนาควรเป็นผู้ที่มีความชัดเจนในตัวเอง เป็นผู้นำที่ดี ช่างสังเกตคำพูด ท่าทางของผู้ร่วมสนทนา จุดประเด็นคำถามได้อย่างกว้างขวาง และลึกซึ้ง แต่ไม่ใช่ประธานในการสนทนา จึงมีบทบาทน้อยที่สุด และไม่ควรแสดงท่าทางหรือคำพูดที่แสดงถึงการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมได้สนทนา และตะล่อมให้อยู่ในประเด็นและข้อสรุปของกลุ่มในประเด็นที่สนทนากันได้ มีความยืดหยุ่น คล่องแคล่วและสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า สามารถแสดงท่าทางที่บ่งบอกความรู้สึกได้ มีลักษณะเป็นธรรมชาติและมีชีวิตชีวา มีอารมณ์ขัน และเป็นคนหนักแน่น

3.2 ผู้บันทึกการสนทนากลุ่ม ซึ่งในการบันทึก อาจใช้ ผู้บันทึก 1-2 คนได้ โดยจดคำพูดของผู้เข้าร่วมสนทนา ตลอดจนบรรยากาศ อากัปกริยา ท่าทางของผู้ร่วมสนทนาแต่ละคนด้วย นอกจากนี้ควรทำผังการนั่งสนทนาในแต่ละครั้ง เพื่อให้ผู้ดำเนินการสนทนาเรียกชื่อให้ถูกต้อง อาจจะมีการบันทึกเทปด้วยก็ได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

3.3 ผู้ควบคุมเวลา ในการดำเนินการสนทนากลุ่ม ควรมีการควบคุมเวลาให้อยู่ในระยะเวลาที่กำหนด ผู้ควบคุมเวลาจึงมีบทบาทสำคัญในการควบคุมเวลา โดยประสานกับผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มให้ทราบเป็นระยะๆ เกี่ยวกับเวลาที่ใช้ไป และเวลาที่ยังคงเหลือ ตลอดจนเวลาที่ใช้เกินไป

3.4 ผู้บริการทั่วไป จะหมายถึง ผู้ที่อำนวยความสะดวกในทุกด้านแก่ผู้เข้าร่วมสนทนา อันได้แก่การให้บริการจัดหาเครื่องดื่ม และของว่างและอื่นๆ ให้กับผู้เข้าร่วมสนทนา

3.5 คู่มือการสนทนากลุ่ม จะเป็นเอกสารที่ระบุขั้นตอนและแนวคำถามในการสนทนา และในช่วงท้ายของแต่ละคำถามอาจจะมีคำถามเสริมหรือเพิ่มเติมเข้าไป โดยทั่วไปแนวคำถามในคู่มือสนทนากลุ่มจะมีลักษณะเป็น คำถามหลัก คำถามนำ คำถามตรวจสอบ คำถามเข้าสู่ประเด็น คำถามแบบชี้แจง คำถามในข้อเท็จจริง คำถามความรู้สึก คำถามสนทนา และคำถามโดยใช้ความเรียบง่าย

3.6 สถานที่และบรรยากาศการจัดสนทนากลุ่ม ควรเป็นสถานที่ที่มีความเหมาะสมกับจำนวนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม บรรยากาศเงียบสงบ อากาศถ่ายเทสะดวก ทำให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มสบายใจที่จะพูด และแสดงความคิดเห็นหรือวิสัยทัศน์ของตนออกมาได้อย่างอิสระและปลอดภัย

3.7 เวลาที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม ในการสนทนากลุ่มแต่ละครั้งควรใช้เวลาประมาณหนึ่งชั่วโมงครึ่งถึงสองชั่วโมงครึ่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขอบเขตและลักษณะปัญหาที่ต้องการศึกษา ลักษณะของผู้เข้าร่วมสนทนา ปฏิสัมพันธ์ ความเคลื่อนไหวภายในกลุ่มและบรรยากาศของการสนทนา

3.8 อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการสนทนากลุ่ม ในการจัดการสนทนากลุ่มบางครั้งจะอาศัยเพียงการจดบันทึกอย่างอย่างเดียวอาจจะทำให้ข้อมูลสารสนเทศขาดหายไปได้ในบางส่วน ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศจากการสนทนาได้ครบจึงจำเป็นต้องมีอุปกรณ์ที่จำเป็นในการช่วยเสริมในการจัดสนทนากลุ่มซึ่ง วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์และโยธิน แสงวงศ์ (2536) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า อุปกรณ์ที่ใช้ในการสนทนากลุ่มได้แก่ เทปบันทึกเสียง ควรใช้บันทึกเสียง 2 เครื่อง บันทึกข้อมูลเหลื่อมเวลากัน ประมาณ 5-10 นาที เพื่อจะได้บันทึกข้อมูลที่ครบถ้วน นอกจากนี้การสร้างบรรยากาศแบบเป็นกันเองด้วย เครื่องดื่ม อาหารว่าง ขนมขบเคี้ยว หรืออาจรวมถึงรูปภาพหรืออุปกรณ์ต่างๆ ที่ช่วยให้ผู้ร่วมสนทนาได้เข้าใจเรื่องหรือประเด็นที่เราสนใจมากขึ้น รวมถึงของกำนัลหรือของที่ระลึกที่ผู้จัดสนทนาเตรียมมามอบให้ผู้เข้าร่วมสนทนา เพื่อเป็นการตอบแทนที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาแสดงความคิดเห็น ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มที่ได้จากการจดบันทึก และบันทึกเทป แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล สามารถวิเคราะห์ได้สองระดับคือ

4.1 การวิเคราะห์เบื้องต้น คือการวิเคราะห์ผลการสนทนาโดยร่วมกันสรุปและเสนอความคิดเห็นในกลุ่มของผู้จัดสนทนา ซึ่งจะดำเนินการทันทีเมื่อการสนทนาแต่ละกลุ่มสิ้นสุดลง เพื่อ

เป็นการหาผลสรุปเบื้องต้นจากข้อค้นพบที่ได้จากการสนทนา และเพื่อหาข้อผิดพลาดในการดำเนินงานเพื่อนำไปปรับปรุงในการจัดสนทนาดังกล่าวครั้งต่อไป และป้องกันการหลงลืมของนักวิจัยเอง เนื่องจากข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพและมีจำนวนมาก

4.2 การวิเคราะห์อย่างละเอียด หน่วยของการวิเคราะห์ข้อมูลคือ กลุ่มสนทนา แต่ละกลุ่ม เมื่อการสนทนาดังกล่าวกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งสิ้นสุดลง โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งเมื่อมีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลไปตามหัวข้อที่วางเค้าโครงไว้

5. การรายงาน

หลังจากดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนาดังกล่าวแล้วควรมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการสนทนาดังกล่าว ได้ข้อสรุปของการสนทนาดังกล่าวอย่างไร มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรือไม่และแนวทางการดำเนินงานต่อไปควรเป็นอย่างไร

จากข้อมูลเทคนิคการสนทนาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าวิธีการดังกล่าวเป็นประโยชน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะในการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พยาบาลศาสตร์ กายภาพบำบัด และนันทนาการตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่จะนำไปสู่นโยบายที่พึงประสงค์ที่เป็นไปได้จากขั้นตอนวิจัยโดยเทคนิค EDRF

ตอนที่ 8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

การศึกษาวินิจฉัยเชิงอนาคตสำหรับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย มีรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

งานวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยอนาคต (Futures Research) เพื่อศึกษาปัญหาวิจัยในบริบทของการศึกษาระดับอุดมศึกษามีจำนวนไม่มากนัก ส่วนหนึ่งเป็นการศึกษาอนาคตภาพของสถาบันการศึกษา คณะวิชา หรือโปรแกรมหลักสูตร อาทิเช่น งานวิจัยของ วิลาวัณย์ จารุอรุณานนท์ (2542) ทำการศึกษาแนวโน้มการจัดโปรแกรมนานาชาติระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2543-2552 ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข (2548) ศึกษาอนาคตภาพการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิลาวัลย์ จารุอรียานนท์ (2542) ใช้เทคนิคการวิจัยอนาคต EDFR ศึกษาแนวโน้มของการจัดโปรแกรมนานาชาติระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2543-2552 ตามกรอบแนวคิดของการวิเคราะห์ระบบ จำแนกเป็น 1) ตัวป้อน (Input) ประกอบด้วย แนวคิด จุดมุ่งหมาย และองค์ประกอบสำคัญ 2) กระบวนการ (Process) ประกอบด้วย การจัดการศึกษาและการบริหารงาน และ 3) ผลผลิต (Output) ได้แก่ คุณภาพของบัณฑิต พบว่ามีแนวโน้มดังนี้ 1) ด้านแนวคิด สถาบันอุดมศึกษาจะมุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ โดยต้องมีทิศทาง กลุ่มเป้าหมายและแนวทางการควบคุมคุณภาพที่ชัดเจน 2) ด้านจุดมุ่งหมาย มุ่งพัฒนาและยกระดับบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาไทยให้สู่มาตรฐานสากล ให้ผู้เรียนมีความสามารถเทียบเคียงกับนานาชาติ เปิดสู่ความเป็นสากล และสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงของโลกไร้พรมแดนได้ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และวิชาการด้านการวิจัย เพื่อให้คนไทยมีบทบาทในนานาชาติ ตลอดจนการลดอัตราคนไทยไปศึกษาในต่างประเทศ 3) ด้านองค์ประกอบที่สำคัญ พบว่า ผู้เรียนและผู้สอนจากนานาชาติ หลักสูตรที่มีมาตรฐานสากล การใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอน กิจกรรม บรรยายภาค และการบริหารจัดการเป็นนานาชาติ 4) ด้านการจัดการศึกษา พบว่า หลักสูตรมีการพัฒนาสม่ำเสมอสนองความต้องการของผู้เรียน มีลักษณะสหวิทยาการ ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากหลายแหล่ง ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนมากขึ้น ผู้สอนต้องมีความเชี่ยวชาญในสาขา ใช้ภาษาอังกฤษได้ดี มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอกจากสถาบันที่ได้รับการยอมรับ มีโลกทัศน์กว้าง รู้ความเป็นไปของนานาชาติ ระบบการศึกษามีความยืดหยุ่น การสอนมีหลายรูปแบบ เน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ใช้เกณฑ์การคัดเลือกที่เป็นมาตรฐานสากลโดยเน้นการสัมภาษณ์ การวัดและประเมินผลมีหลายรูปแบบ 5) ด้านการบริหารงบประมาณ บุคลากร และอาคารสถานที่ เน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในสถาบันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด มีความยืดหยุ่นและคล่องตัว 6) ด้านคุณภาพบัณฑิต บัณฑิตมีความรู้เชิงวิชาการเทียบเท่านานาชาติ โลกทัศน์กว้าง ปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ ทำงานระดับนานาชาติได้ และสามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ดีโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ

ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข (2548) ใช้เทคนิคการวิจัยอนาคต EDFR ศึกษาอนาคตการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยแบ่งการวิจัยเป็น 2 ระยะ คือ (1) การพัฒนาตัวบ่งชี้การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 11 คน และการศึกษาบริบทมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามตัวบ่งชี้การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยที่พัฒนาขึ้น (2) การศึกษาอนาคตภาพการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่นจำนวน 2 รอบ โดยรอบแรกสัมภาษณ์เชิงลึก

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 15 คน และรอบสองสอบถามความเห็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมเพื่อประมาณค่าแนวโน้มความเป็นไปได้แต่ละด้านเป็นรายข้อด้วยแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ข้อมูลที่ได้รับวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน รฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ หลังจากนั้นได้เขียนอนาคตภาพการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยพิจารณาแนวโน้มความเป็นไปได้ที่มีค่ามัธยฐานมีค่า 3.5 ขึ้นไป มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.5 และมีค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐานไม่เกิน 1.0 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาตัวบ่งชี้การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยประกอบด้วย ตัวบ่งชี้หลัก 3 ด้าน คือ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการเรียนการสอนและการวิจัย มีองค์ประกอบย่อย 24 องค์ประกอบ

2. การศึกษาบริบทของมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่ามีบริบทที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยที่พัฒนาขึ้นจำนวน 14 องค์ประกอบย่อยจากจำนวน 24 องค์ประกอบ

3. การศึกษาอนาคตภาพการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่นจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้รับการพัฒนาตัวบ่งชี้หลักจาก 3 ด้านเป็น 4 ด้าน คือ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านการเรียนการสอนและด้านการบริหารการวิจัย มีองค์ประกอบย่อยจำนวน 86 องค์ประกอบ จากนั้นนำองค์ประกอบย่อยไปสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินค่าแนวโน้มความเป็นไปได้จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ พบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า “มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีศักยภาพในการพัฒนาสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยได้ในอนาคต” โดยแนวโน้มความเป็นไปได้ที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าอยู่ใน “ระดับมาก” ขึ้นไปในแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 ด้านงบประมาณ ประกอบด้วย กำหนดยุทธศาสตร์เชิงรุกในการเพิ่มทุนสนับสนุนงานวิจัย จัดสรรงบประมาณส่งเสริมอาจารย์ใหม่เพื่อการวิจัย ปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณให้สอดคล้องกับธรรมชาติงานวิจัยในแต่ละสาขาวิชาหรือแต่ละคณะ และการแสวงหาแหล่งทุนบริจาคจากองค์การภายนอกเพื่อพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย

3.2 ด้านบุคลากร ประกอบด้วย เร่งสร้างนักวิจัยมืออาชีพ พัฒนาคณาจารย์ระดับผู้เชี่ยวชาญให้ได้รับทุนศึกษาต่อในวิชาชีพ จ้างนักบริหารองค์การมืออาชีพมาประจำหรือเป็นที่ปรึกษาประจำโครงการวิจัยหรือสถาบันวิจัยต่าง ๆ ศึกษาเชิงเปรียบเทียบศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางกับของต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางของมหาวิทยาลัย

3.3 ด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วย เร่งจัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติการตามบริบทของแต่ละคณะ ปรับฐานการผลิตบัณฑิตไปสู่การศึกษาระดับบัณฑิต ปรับโครงสร้างการจัดหลักสูตร การรับเข้าและกระบวนการเรียนการสอนเน้นการวิจัยมากขึ้น มีการทำงานร่วมกัน

ระหว่างผู้สอน ที่มงานและผู้เรียนเป็นกลุ่มคณะทำงานและร่วมกับองค์การภายนอกตามสาขาที่เกี่ยวข้อง เพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางวิชาการในระดับสากล สร้างมาตรฐานเชิงรุกเพื่อให้ได้คนที่มีศักยภาพเข้าสู่ระบบ สร้างระบบการคัดเลือกนักศึกษาต่างชาติที่ดีเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีถึงปริญญาเอก รับนักศึกษาที่มีความพร้อมทั้งด้านวิชาการและด้านภาษา และการจัดสรรทุนเรียน

3.4 ด้านการบริหารงานวิจัย ประกอบด้วย การมีภาวะผู้นำทางการวิจัยของผู้บริหารทุกระดับ กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจร่วมที่ชัดเจน กำหนดทิศทางและแผนงานวิจัยระยะยาวที่เป็นระบบและเอกภาพ สร้างกลุ่มนักวิจัยทำโครงการวิจัยร่วมกับองค์การภายนอกในระดับนานาชาติ สร้างระบบ “Networking” กับหน่วยงานที่มีความชำนาญการวิจัยแสวงหา Chair Professor แลกเปลี่ยนบุคลากรกับมหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำของโลก ส่งเสริมโครงการวิจัยหลังปริญญาเอก จัดโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการทำวิจัย กำหนดเป้าหมายผลผลิตของงานวิจัย สนับสนุนการทำวิจัยในรูปแบบที่หลากหลาย มีกลไกการบริหารงานเชิงวิชาการในระดับภาควิชาหรือสาขาวิชา สร้างวัฒนธรรมการวิจัย กระตุ้นกิจกรรมการวิจัยต่อเนื่อง สร้างบรรยากาศการวิจัยในองค์กรทุกระดับ มีระบบติดตามประเมินผลและขยายผลการวิจัยให้สามารถนำไปใช้ได้จริง สร้างระบบการจัดการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ เปิดเวทีนำเสนอผลงานทางวิชาการในระดับชาติและระดับนานาชาติ ประจำปี วางมาตรฐานวัดคุณภาพและปริมาณการใช้ฐานข้อมูลประเภทต่าง ๆ ของห้องสมุด มีหน่วยงานดูแลระบบฐานข้อมูลประชาสัมพันธ์นำเสนอข้อมูลและผลงานวิจัยไปยังหน่วยงานภายนอกทั้งในและต่างประเทศ ทำการตลาดและสร้างเครือข่ายระบบฐานข้อมูลเชิงรุก

สุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์ (2549) ศึกษาอนาคตที่เป็นไปได้ ในด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โครงสร้างองค์กร เทคโนโลยี บุคลากร และวัฒนธรรมองค์กร ของมหาวิทยาลัยมหาสารคามในทศวรรษหน้าเป็นงานศึกษาวิจัยอนาคตที่มีวัตถุประสงค์ในการมองภาพอนาคตของสถาบันอุดมศึกษาโดยใช้กรอบพันธกิจของมหาวิทยาลัยเป็นกรอบแนวคิดพื้นฐาน

วิชุดา กิจธรรม (2549) ศึกษาภาพอนาคตทางเลือกของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2554 และนำเสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนการดำเนินงานตามพันธกิจที่จะนำไปสู่ภาพอนาคต มีการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาภาพปัจจุบัน เหตุการณ์ แนวโน้มที่เกิดขึ้น 2) การศึกษาผลกระทบของเหตุการณ์ และแนวโน้มที่อาจเกิดขึ้นกับภาพอนาคตของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 3) การศึกษาภาพอนาคตทางเลือกของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2554 และ 4) การนำเสนอนโยบาย

ยุทธศาสตร์ และแผนการดำเนินงานตามพันธกิจที่นำไปสู่ภาพอนาคตทางเลือกในปี พ.ศ.2554 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของคณะครุศาสตร์ ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ ศิษย์เก่า นิสิตปัจจุบัน และผู้ใช้นิสิต จำนวนรวม 16 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านสังคมและวัฒนธรรมด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการปกครอง และด้านสิ่งแวดล้อม รวม 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบกราดสำรวจสภาพแวดล้อม แบบวิเคราะห์เพื่อจัดอันดับความสำคัญ แบบวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทาน แบบวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ แบบวิเคราะห์ภาพอนาคต และแบบวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

ผลการวิจัยพบว่าปัจจุบันคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีพันธกิจ 4 ด้าน คือ 1) ด้านการผลิตบัณฑิต 2) ด้านการวิจัย 3) ด้านการบริการวิชาการ และ 4) ด้านการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม แบ่งโครงสร้างการบริหารออกเป็น 4 ภาควิชา โรงเรียนสาธิตฝ่ายประถมและ โรงเรียนสาธิตฝ่ายมัธยม สำหรับงานเลขานุการ ศูนย์การบริการวิชาการ 14 ศูนย์ และศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา 6 ศูนย์ เหตุการณ์และแนวโน้มที่มีความสำคัญที่สุดที่อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงาน มี 7 ประการ คือ 1) จำนวนนิสิตใหม่ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในปีการศึกษา 2549 บางสาขาไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด 2) นโยบายการลดกำลังคนของภาครัฐ 3) ภาครัฐกำหนดนโยบายให้มรการประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการตามคำรับรองการ ปฏิบัติราชการของส่วนราชการ 4) การดำเนินงานภายใต้ระบบประกันคุณภาพภายในและ ภายนอก 5) การลงทุนด้านการวิจัยของประเทศไทยมีมูลค่าต่ำ 6) ความต้องการในการพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเพิ่มวิทยฐานะ และ 7) กระแสการเปิดรับ วัฒนธรรมที่หลากหลายมีมากขึ้น เหตุการณ์เหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อทำให้เกิดเหตุการณ์อื่นๆ ตามมาในระดับที่ 1 จำนวน 34 เหตุการณ์ และผลกระทบระดับที่ 2 จำนวน 80 เหตุการณ์ เมื่อนำ มาวิเคราะห์ความสอดคล้องจะคงเหลือ 42 เหตุการณ์ และเมื่อวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ของ เหตุการณ์ ปรากฏว่า ภาพอนาคตที่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งหมด ใน พ.ศ. 2554 จำนวน 7 ภาพ เมื่อนำ ภาพที่มีโอกาสในการเกิดสูงและมีระดับของผลกระทบสูงมาสร้างภาพอนาคตเชิงตรรกะโดยอาศัย ปัจจัยภาพนอกที่มีแรงขับสูงคือการแข่งขันทางการบริการทางการศึกษาและการใช้เทคโนโลยี การศึกษา ทำให้ภาพอนาคตทางเลือกของคณะครุศาสตร์ในปี พ.ศ. 2554 มีจำนวน 4 ภาพ ภาพ อนาคตทางเลือกที่ควรเร่งรัดให้เกิด คือภาพอนาคตที่ 4 ความสามารถในการแข่งขันการบริการ ทางการศึกษาของคณะครุศาสตร์อยู่ในระดับสูง และการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการจัดการศึกษา ของคณะครุศาสตร์มีมาก ซึ่งมีข้อเสนอเชิงนโยบาย 3 ประการ คือ 1) การเร่งสร้างผลผลิตและ

บริการที่นำชื่อเสียงมาสู่คณะครุศาสตร์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันคณะครุศาสตร์
 2) การขยายฐานการแข่งขันสู่นานาชาติระดับภูมิภาค เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันคณะ
 ครุศาสตร์สู่ระดับสากล และ 3) การขยายการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาขั้นสูง เพื่อ
 ขยายของเขตการบริการการศึกษาให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา มุ่งเน้นศึกษาวิจัยการดำเนินกิจกรรม
 การศึกษา กระบวนการใดกระบวนการหนึ่งหรือมิติใดมิติของ เช่น เพ็ญพิไล ประเสริฐ (2542)
 ศึกษาอนาคตภาพการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในขณะที่
 ประเด็นอนาคตของหลักสูตรทั้งระดับอุดมศึกษาและการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนักวิจัยหลายราย เช่น
 ปนัดดา เจียรกุล (2541) ตรีนดา ปูนสำเร็จ (2541) อุดมสิทธิ์ จิตรวิจารณ์ (2545) อุไรวรรณ วินะพันธุ์
 (2545) ให้ความสนใจศึกษาด้วยระเบียบวิธีวิจัยอนาคตที่แตกต่างกัน ดังตัวอย่างของงานวิจัย
 ต่อไปนี้

ปนัดดา เจียรกุล (2541) ศึกษาแนวโน้มหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาสังกัด
 ทบวงมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2541-2550) ในด้านปรัชญาของหลักสูตร จุดมุ่งหมาย
 โครงสร้าง เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน การบริหาร
 หลักสูตร และปัญหาในการจัดหลักสูตร เป็นการศึกษาเชิงอนาคตโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ผลการวิจัย
 พบว่า หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า
 จะเน้นความเข้าใจและการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลก การปรับตัว การคิดวิเคราะห์และ
 การแก้ปัญหาอย่างมีปัญญาและมีคุณธรรม รวมทั้งให้ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต
 เพื่อการประยุกต์ใช้และเพื่อความรู้รอบรู้กว้าง โดยมุ่งพัฒนาบัณฑิตให้มีความสามารถในการ
 สื่อสาร มีทักษะพื้นฐานในเชิงสากล รู้จักการวิเคราะห์และแก้ปัญหา อย่างมีคุณธรรมและ
 จริยธรรม สามารถเข้าใจความสัมพันธ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ในสังคมไทยและสังคมโลก รู้จักแสวงหา
 ความรู้ มีมนุษยสัมพันธ์และมีความรับผิดชอบโครงสร้างหลักสูตรยังคงศึกษาไม่น้อยกว่า 30 หน่วย
 กิต ประกอบด้วย รายวิชาบังคับร่วมและรายวิชาบังคับเลือก และจะยังคงจัดให้ศึกษาในกลุ่มวิชา
 สังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์และกลุ่มวิชาภาษา การ
 จัดรายวิชาจะมีลักษณะการบูรณาการความรู้ โดยเน้นเนื้อหาสาระที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ
 การดำเนินชีวิตในสังคม ความเป็นมนุษย์ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและ
 ผลกระทบที่เกิดขึ้นและการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการค้นคว้าหาความรู้ การจัดการเรียน
 การสอนจะให้ความสำคัญกับผู้เรียนมากขึ้นและจะใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น มีการใช้บทความที่

ทันสมัยและกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายมากขึ้น โดยเน้นการปฏิบัติจริง การวัดและประเมินผลการเรียนจะวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบในการวัดผล จะบริหารหลักสูตรโดยคณะกรรมการกลางของมหาวิทยาลัย และจะมีหน่วยงานกลางเป็นหน่วยประสานงานการจัดการเรียนการสอนกับคณะวิชา สถาบันอุดมศึกษาจะให้การสนับสนุนด้านสื่อ ด้านการพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนและด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้สอนจะเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีและมีความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาทั่วไป มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระที่สอน รวมทั้งมีประสบการณ์และมีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชาที่สอน ปัญหาเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในทศวรรษหน้า ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับผู้สอน เช่น จำนวนผู้สอนไม่เพียงพอโดยเฉพาะผู้สอนรายวิชาที่มีลักษณะบูรณาการ ความไม่ก้าวหน้าทางวิชาการของผู้สอน การขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติของวิชาชีพที่มีต่อการศึกษาทั่วไป ปัญหาเกี่ยวกับนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัยในการจัดหลักสูตร และปัญหาเกี่ยวกับการคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระ

ชมพูนุท ร่วมชาติ (2548) ได้ทำวิจัยเรื่องอนาคตภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2550-2559) ได้สรุปคุณลักษณะครูที่พึงประสงค์ในอนาคตว่าควรมีลักษณะที่ครอบคลุม 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะปฏิบัติ ด้านคุณลักษณะของความเป็นครู และด้านการมีส่วนร่วมและพัฒนาชุมชน/ท้องถิ่น ดังนี้

1. ด้านความรู้ ประกอบด้วย ความรู้ในสาขาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้งอย่างน้อย 2 สาขาวิชา ความรู้ในวิชาชีพครู ได้แก่ ความรู้ทางด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ความรู้ทางด้านหลักการศึกษ ความรู้ทางด้านจิตวิทยา ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ ความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ความรู้เกี่ยวกับเด็ก ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการ ความรู้เกี่ยวกับภาษา ความรู้เกี่ยวกับชุมชนหรือท้องถิ่น และความรู้ทั่วไปในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา วัฒนธรรม กฎหมาย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อม หรือนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ด้านทักษะปฏิบัติ ประกอบด้วย ทักษะเฉพาะของแต่ละสาขาวิชา ทักษะวิชาชีพครูทั่วไป ได้แก่ ทักษะเกี่ยวกับการสื่อสาร ทักษะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ทักษะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอน ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว ผู้เรียนทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง ทักษะในการบริหารจัดการทักษะในการปรับตัว

3. ด้านคุณลักษณะของความเป็นครู มี 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านจรรยาบรรณ ด้านบุคลิกภาพ ดังนี้

3.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ มีจริยธรรมที่นำผู้เรียน เป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียนใน ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความอดทนในการสั่งสอน มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละ มีความเมตตากรุณา จิตใจรักเด็กดุจดั่งพ่อแม่ และไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขทั้งหลาย

3.2 ด้านจรรยาบรรณ ได้แก่ มีความศรัทธาต่อวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพครู มีความรักในวิชาชีพครู มีจิตสำนึกในวิชาชีพครู อุทิศเวลาและ อุทิศตน มีความรักและห่วงใยและปรารถนาดีต่อผู้เรียน และ ดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด

3.3 ด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ มีความคล่องตัวสูง มีวิสัยทัศน์รอบรู้การเปลี่ยนแปลง เป็น นักวิชาการ มีการใฝ่รู้ตลอดเวลาและค้นคว้าเพิ่มเติมองค์ความรู้อยู่เสมอ เป็นผู้นำทางการศึกษา เป็นผู้นำทางสังคมและชุมชน เป็นผู้ชี้แนะสังคม มีความกล้าที่จะพัฒนาการศึกษา สังคม และชุมชน กล้าวิพากษ์วิจารณ์ มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ เป็นนักบริหารจัดการทั้งทางด้านการศึกษา และองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีความเป็นนักจิตวิทยาสามารถแนะนำและแนะแนวผู้เรียนและบุคคล อื่นๆ ได้ มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลภายในและภายนอกโรงเรียน มีบุคลิกภาพที่มีความน่าเคารพนับ ถือ มีระดับสติปัญญาสูงกว่าปานกลาง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีค่านิยมที่ดีงาม มีจิตสำนึกในการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม และศาสนาของชาติ ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นสมาชิก ที่ดีของครอบครัวและสังคม มีสุขภาพกายและจิตดี

3.4 ด้านการมีส่วนร่วมและพัฒนาชุมชน/ท้องถิ่นครูในอนาคตควรมีส่วนร่วมและ พัฒนาท้องถิ่นทั้งในด้านการศึกษา ด้านสังคม และต้องสามารถที่จะปรับตัวเข้ากับชุมชน/ท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี

อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ (2551) ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชน คาทอลิกสังกัดคาทอลิกในทศวรรษหน้า โดยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคต EDFR ผลการวิจัยสามารถ กำหนดรูปแบบการบริหารที่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลใน ประเทศไทยในทศวรรษหน้า 3 รูปแบบ คือ โรงเรียนคาทอลิก “การประกาศข่าวดี” โรงเรียนเอกชน คาทอลิก “เครือข่าย” และ โรงเรียนเอกชนคาทอลิก “โรงเรียนทางเลือก” แต่ละรูปแบบมี กระบวนการบริหารด้านการวางแผน การจัดองค์กร การนำ และการควบคุมที่แตกต่างกัน

นอกจากนี้แล้วยังมีงานวิจัยที่ไม่ได้ศึกษาอนาคตแต่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยอนาคตเป็นเครื่องมือ ตัวอย่าง เช่น งานวิจัยของ ศกพลวรรณ เปลี่ยนขำ (2550) ศึกษารูปแบบการพัฒนาครูสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) และเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องทางด้านสุขศึกษา พลศึกษา การพัฒนาบุคลากรหรือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จำนวน 17 คน และผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ที่เป็นครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 12 คน พบว่า รูปแบบการพัฒนาครูสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาเป็นรูปแบบเชิงข้อความมีองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทิศทางการพัฒนา ประกอบด้วย แนวคิดที่เป็นจุดเน้นในการพัฒนา และจุดมุ่งหมายในการพัฒนา 2) กระบวนการพัฒนา ประกอบด้วย ข้อความรู้ที่ใช้ในการพัฒนาภายในและภายนอกสถานศึกษา กิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคลและโดยกลุ่ม ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนา สื่อที่ใช้ในการพัฒนา และหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนา และ 3) การประเมินผลการพัฒนา ได้แก่ การประเมินและติดตามผลการพัฒนา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบโลกาภิวัตน์ ต่อการจัดการศึกษาไทยใน 5 ปีข้างหน้า มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพปัจจุบันและอนาคตของสังคมโลกและสังคมไทยภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ใน 5 ปี ข้างหน้า 2) ผลกระทบสังคมโลกและสังคมไทยภายใต้ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ใน 5 ปีข้างหน้า และ 3) จัดทำข้อเสนอสำหรับการศึกษาไทย เพื่อรองรับสภาพโลกาภิวัตน์ และใช้เป็นฐานข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายและวางแผนการศึกษาไทยให้เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบผสม ได้แก่ การวิจัยเชิงเอกสาร การประชุมแบบเน้นกลุ่มเป้าหมาย และการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยสามารถฉายภาพอนาคต (Forecasting of Futures) ซึ่งเป็นแนวโน้มอนาคตทางการศึกษาที่จะเกิดขึ้นใน 5 ปีข้างหน้า โดยอาจเป็นภาพอนาคตที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นได้ค่อนข้างมาก (Probable Futures) หรือภาพอนาคตที่มีแนวโน้ม จะเกิดขึ้นหรืออาจไม่เกิดขึ้นก็ได้ (Possible Futures) และเป็นภาพอนาคตที่พึงประสงค์ (Preferable Futures) หรือที่ไม่พึงประสงค์ (Non Preferable Futures) ทั้งหมด 64 ภาพอนาคต ทั้งนี้มีข้อเสนอแนะที่สำคัญประการหนึ่งว่า การกำหนดทิศทางในการพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับกับกระแสโลกาภิวัตน์ต้องอยู่บนพื้นฐานความต้องการในการพัฒนาประเทศ มิใช่เป็นการเปิดหลักสูตรตามความต้องการของผู้เรียน หรือเปิดตามความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาที่แข่งขันกันมาก ซึ่งเป็นการส่งสัญญาณที่ผิดเพราะมีฉะนั้นบางสาขาที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศจะหายไป หรือไม่ได้คนเก่งเข้าไปศึกษา

นอกจากนั้นยังมีข้อเสนอว่าเป้าหมายหลักของการศึกษาคือ การพัฒนาผู้เรียนให้คิดเป็นและมีคุณธรรมจริยธรรม เพราะแม้จะมีสภาพการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดก็ตาม หรือมีสิ่งเข้ามากระทบทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ผู้เรียนจะสามารถวิเคราะห์ ไตร่ตรอง ตีความ และเลือกตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม อีกทั้งหากผู้เรียนมีทักษะการคิดที่ดี ย่อมเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน สามารถอยู่รอดและแข่งขันได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

โครงการวิจัยได้คาดการณ์แนวโน้มสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาไทยไว้หลายประการ ตัวอย่างเช่น

สถาบันอุดมศึกษาแสวงหาเอกลักษณ์ด้านคุณภาพและความแตกต่าง ผู้เรียนมีความต้องการการศึกษาที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และผู้เรียนมีโอกาสเลือกสถาบันอุดมศึกษาได้มากขึ้น ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาต่างพยายามพัฒนาตนเองให้แข่งขันได้ ด้วยเหตุนี้สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องค้นหาเอกลักษณ์เฉพาะที่ถนัด ทำได้ดี มีความเชี่ยวชาญ และมีประสิทธิภาพที่สุด เพื่อมุ่งทรัพยากรในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวิจัย

สถาบันอุดมศึกษาจะเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย สภาพของความจำกัดทางทรัพยากร ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาต่างมุ่งสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ มากขึ้น เพื่อเสริมจุดอ่อนจุดแข็งกันและกัน หรือแลกเปลี่ยนองค์ความรู้

สถาบันอุดมศึกษามุ่งจัดการศึกษาเฉพาะทาง มีแนวโน้มว่าจะมีบางมหาวิทยาลัยมุ่งจัดการศึกษาเฉพาะที่เป็นการลงลึกระดับเชี่ยวชาญ อันเป็นการพัฒนาการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพระดับสูง และเป็นการเพิ่มความสามารถแข่งขันให้มหาวิทยาลัย

สถาบันอุดมศึกษามุ่งผลิตผลงานวิจัย จากสภาพการแข่งขันของสถาบันอุดมศึกษาที่รุนแรงขึ้น ส่งผลให้มหาวิทยาลัยบางแห่งอาจปรับยุทธศาสตร์ไปสู่ทิศทางการมุ่งผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ โดยสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ รวมถึงการบุกเบิกการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จนเป็นที่รู้จักและยอมรับจากนักศึกษาทั่วโลก

สถาบันอุดมศึกษาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสร้างความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และการผลิตผู้เรียนให้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน อย่างไรก็ตาม ข้อพึงระวังในการจัดการศึกษารูปแบบนี้ คือ คุณภาพการจัดการศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาที่ใช้หลักสูตรต้นแบบจากต่างประเทศ การขยายตัวด้านการลงทุนทางการศึกษาที่แข่งขันมากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียงระดับโลกพยายามทำตลาด

การศึกษาไปยังประเทศต่าง ๆ รวมถึงประเทศไทย ในขณะที่คนในสังคมไทยต่างต้องการหลักสูตร การศึกษาที่มีคุณภาพที่มีความน่าเชื่อถือระดับสากล หรืออาจเป็นการเปิดหลักสูตรร่วมกันระหว่าง มหาวิทยาลัยในประเทศไทยกับมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ เป็นต้น

สถาบันอุดมศึกษาไทยยังไม่สามารถขยายตลาดการศึกษาไปยังต่างประเทศ การ เปิดเสรีทางการศึกษาของไทยยังไม่มีความพร้อมเพียงพอ ความสามารถในการแข่งขันกับสถาบัน อุดมศึกษาจากต่างประเทศที่มีคุณภาพมากกว่า

สถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งเชิงพาณิชย์มากขึ้น การเปลี่ยนแปลงสถาบันอุดมศึกษาเป็น มหาวิทยาลัยในกำกับส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องพึ่งตัวเองมากขึ้น โดยพัฒนาไปสู่การ ดำเนินกิจการเชิงพาณิชย์มากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่ต้องหารายได้เลี้ยง ตัวเองมากกว่าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ดังจะเห็นได้จากมหาวิทยาลัยในประเทศไทยหลายแห่งใน ปัจจุบัน ต่างหาช่องทางที่จะนำรายได้เข้าสู่มหาวิทยาลัยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดทำโฆษณา การเปิดหลักสูตรปริญญาโท ปริญญาเอก

ผลวิจัยยังได้พบแนวโน้มอนาคตของหลักสูตรอุดมศึกษาไทย อันเป็นผลมาจากกระแส โลกาภิวัตน์ ดังเช่น

1. หลักสูตรใหม่แบบบูรณาการ 2 ศาสตร์ ขึ้นไป

สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การแข่งขันในด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ทำให้ คนในสังคมต้องการเพิ่มความรู้ความสามารถในหลายสาขา เพื่อให้ตนเองรู้เท่าทันและอยู่รอด ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคมในทุกด้าน ดังนั้นหลักสูตรการศึกษาในอนาคตจะเป็น หลักสูตรการศึกษาที่ให้ความรู้ตั้งแต่สองศาสตร์ขึ้นไป เช่น บัญชีควบคู่กับเศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ ควบคู่กับเศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ควบคู่กับสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น

2. หลักสูตรนานาชาติมีแนวโน้มมากขึ้น

สภาพโลกาภิวัตน์มีการเชื่อมโยงด้านการค้าและการลงทุนทำให้ตลาดแรงงานในอนาคต ต้องการคนที่มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ ส่งผลให้เกิดความต้องการหลักสูตรนานาชาติ มากขึ้น และเนื่องมาจากการเปิดเสรีทางการศึกษา ส่งผลให้มีการเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษา จากต่างประเทศเข้าในไทย และเปิดหลักสูตรภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ฯลฯ ซึ่งเหล่านี้ล้วนกระตุ้นให้หลักสูตรการศึกษานานาชาติได้รับความนิยมมากขึ้น แต่ เนื่องจากหลักสูตรนานาชาติมีค่าใช้จ่ายสูง ดังนั้น การเรียนในหลักสูตรนี้จะยังคงจำกัดในกลุ่ม ผู้เรียนฐานะดี

3. หลักสูตรสำหรับกลุ่มคนทำงาน

หลักสูตรสำหรับกลุ่มคนทำงานจะมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับฝีมือแรงงานของบุคลากรในองค์กร สถาบันอุดมศึกษาอาจเปิดหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรภาคค้ำนอกเวลาทำงาน หลักสูตรทางไกลที่เรียนผ่านอินเทอร์เน็ต โดยเนื้อหาหลักสูตรควรมีความหลากหลาย มีความน่าสนใจ และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในวัยทำงาน อาทิ หลักสูตรเฉพาะที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาคนในวัยแรงงาน เป็นได้ทั้งหลักสูตรระยะสั้นหรือหลักสูตรหลักในสถาบันการศึกษาก็ได้ เช่น หลักสูตรที่เกี่ยวกับ Global literacy ได้แก่ ภาษา คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ กฎหมายระหว่างประเทศ สังคมและวัฒนธรรมในโลก หลักสูตรการคิด ได้แก่ การคิดเชิงสร้างสรรค์ การคิดเชิงกลยุทธ์ การคิดเชิงอนาคต การคิดเชิงวิพากษ์ การคิดเชิงสังเคราะห์ ฯลฯ หลักสูตรเพิ่มความสามารถสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงไปทั่วโลก ได้แก่ หลักสูตรในการสร้างหุ้นส่วน การเจรจาต่อรอง การประสานประโยชน์ เป็นต้น หลักสูตรปริญญา 2 ใบควบกันเหมาะสำหรับคนวัยทำงานที่ต้องการความคุ้มค่าจากการลงทุนด้านการศึกษา

ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ส่งผลต่อผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยในหลายๆ ด้าน รวมถึงด้านการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรการศึกษา โดยเฉพาะหลักสูตรอุดมศึกษา ซึ่งนิสิตนักศึกษาที่จะจบการศึกษาในระดับนี้ จะกลายมาเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้ทันกระแสโลกาภิวัตน์ ทุกฝ่ายต้องมีการศึกษาบริบทของการเปลี่ยนแปลงให้รอบคอบ

วนิช นรินทร์านนท์ และ ศศิธร นรินทร์านนท์ (2551) ศึกษาและวิเคราะห์สภาพการผลิตครูพลศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันผลิตครูพลศึกษาระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2515-2519) จนถึงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) และเพื่อสังเคราะห์ทิศทางการผลิตครูพลศึกษาในช่วง 15 ปี (พ.ศ. 2551-2556)

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูพลศึกษา จำนวน 194 ฉบับ และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูพลศึกษา 4 กลุ่ม จำนวน 65 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาที่มีต่อร่างทิศทางการผลิตครูพลศึกษาในช่วง 15 ปี และแบบบันทึกข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาและค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่าสภาพการผลิตครูพลศึกษาระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3-9 ขึ้นอยู่กับปรัชญาการผลิตครูพลศึกษาที่มุ่งมั่นเน้นผลและกระบวนการผลิตครูมากกว่าการเลือกคนเก่งและคนดีเข้าสู่ระบบการผลิตครู สถาบันที่ผลิตครูพลศึกษาประกอบด้วยมหาวิทยาลัยที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและสถาบันการพลศึกษาที่สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

นโยบายในการผลิตครูพลศึกษาไม่เป็นเอกภาพ ใน 4 ปีที่ผ่านมา จำนวนนักศึกษาที่สถาบันผลิตครูพลศึกษาผลิตได้มีจำนวนมากกว่าอัตราการบรรจุครูสุขศึกษาและพลศึกษาในส่วนที่สูง คุณภาพด้านความรู้ เทคนิคการสอนยังอยู่ในระดับต่ำ

ทิศทางการผลิตครูพลศึกษาในช่วง 15 ปี มีข้อค้นพบ ดังนี้

1. ปัจจัยการผลิตครูพลศึกษา ในเรื่องปรัชญาการผลิตครูพลศึกษา ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยจะต้องคำนึงถึงปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลิตครู และคุณภาพของบัณฑิตครูพลศึกษาในเรื่องของนโยบายการผลิตครูพลศึกษาต้องมีการปฏิรูปหลักสูตรการผลิตครูพลศึกษา และปรับปรุงคุณภาพคณาจารย์ในสถาบันผลิตครูพลศึกษา กำหนดมาตรการในการส่งเสริมให้คนเก่งทางด้านกีฬาเข้าเรียน

2. กระบวนการผลิตครูพลศึกษา ควรดำเนินการจัดหลักสูตรเป็นรูปแบบเอก-โท ให้นักศึกษามีความรู้เนื้อหาวิชาทั้งสุขศึกษาและพลศึกษา ควรจัดให้มีรายวิชาภาษาไทยสำหรับครู วิชาภาษาอังกฤษสำหรับครูและวิชาภาวะผู้นำ ปริมาณการผลิตครูพลศึกษาและความต้องการครูพลศึกษามีแนวโน้มลดลงจึงควรมีคณะกรรมการระดับนโยบายแก้ไขปัญหาการผลิตครูพลศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อกำหนดเป้าหมายการผลิตให้มีความสอดคล้องกับความต้องการครูพลศึกษาทั้งในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ

3. คุณภาพของบัณฑิตครูพลศึกษา ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา มโนทัศน์ หลักการ และทฤษฎีทางพลศึกษาอย่างลึกซึ้งและถูกต้อง มีเทคนิคการสอนที่หลากหลายสามารถบูรณาการสอนพลศึกษาเข้ากับวิชาอื่นๆ มีทักษะในกีฬาไทยและกีฬาสากล มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพพลศึกษา มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมพลศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความพิการ สามารถสื่อสารได้เป็นอย่างดีอย่างน้อย 2 ภาษา คือภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สามารถนำความรู้ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนพลศึกษาและมีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องและบรรลุตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา

งานวิจัยต่างประเทศ

Moravec (2007) ทำการวิจัยเรื่อง “A New Paradigm of Knowledge Production in Minnesota Higher Education: A Delphi Study” เพื่อศึกษาว่าแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลง 3 กระแสหลัก ประกอบด้วย 1. กระแสโลกาภิวัตน์ 2. สังคมฐานความรู้ และ 3. การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางเทคโนโลยีและสังคม จะทำให้เกิดกระบวนการทัศน์ใหม่ของการผลิตความรู้ (New Paradigm of Knowledge Production) ในการศึกษาระดับอุดมศึกษา กระบวนการทัศน์ใหม่นี้มี

ผลกระทบต่อความคิด ความเชื่อ ลำดับความสำคัญ และวิธีปฏิบัติในการจัดการศึกษาของสังคม การศึกษาวิจัยอนาคตของกระบวนทัศน์ใหม่โดยรวมปัจจัยปรากฏการณ์ทั้งหมดจะทำให้สามารถ กำหนดภาพอนาคตของการอุดมศึกษา การนำไปใช้ ผลสืบเนื่อง และการปฏิบัติตามแนวนโยบายได้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยอนาคต โดยใช้เทคนิคเดลฟาย แบ่งการดำเนินการเป็น 3 ระยะ

ระยะที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจกราดข้อมูลเชิงคุณภาพของ แนวโน้มการอุดมศึกษา และระบุข้อความที่มีความสำคัญที่แสดงอนาคตระยะยาวของการอุดมศึกษา ในประเทศสหรัฐอเมริกา โลก และเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกระแสแนวโน้มทั้ง 3 ที่ผลักดันกระบวนทัศน์ใหม่

ระยะที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาระยะที่ 1 มาพัฒนาแบบสอบถามเดลฟาย ใช้กับ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย อธิการบดีของมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาในรัฐมินเนโซต้า จำนวน 20 คน โดยให้ระบุ ระดับความสำคัญ (Level of Importance) ระดับของการยอมรับ (Level of Acceptance) และความเป็นไปได้ที่จะเกิด (Possibility of Occurrence) ของข้อความ แนวโน้ม (เดลฟายรอบที่ 1 และเดลฟายรอบที่ 2) จากนั้นวิเคราะห์ได้ฉันทามติของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ในการประเมินทั้งสามมิติ

ระยะที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายงาน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจาก เดลฟายโดยการนิรนัยตามเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) เพื่อการสรุปสร้าง ทฤษฎีสถานราก (Grounded Theory)

ผลการศึกษาพบว่าจากแนวโน้มอนาคตที่ได้จากการทำการศึกษาด้วยเทคนิคเดลฟาย 2 รอบและการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้สรุปเป็น แก่นเรื่อง (Thematic Categories) ของการนำไปใช้และการปฏิบัติเชิงนโยบายสำหรับการอุดมศึกษาได้ 10 แก่นเรื่อง ได้แก่ (1) การตรวจสอบได้ Accountability (2) การให้ความใส่ใจกับการผลิตความรู้ Attend to Knowledge Production (3) การเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงหลักสูตร Change or Reconfigure Curricula (4) การสร้างความร่วมมือ Collaboration (5) ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก External Relations (6) ความสัมพันธ์กับคณาจารย์และบุคลากร Faculty Relations (7) การปรับแต่งโครงสร้าง และการจัดวางตำแหน่งใหม่ Structural Realignment and Repositioning (8) การปรับงบประมาณ Reconfiguration of Funding, Resources and Measurement (9) นักศึกษาสัมพันธ์ Students Relations (10) การเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี Technology Leadership

ผลการวิจัยให้ข้อเสนอแนะผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาว่าจะต้องบูรณาการมโนทัศน์ของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของ “กระบวนทัศน์ใหม่” เข้าไปในวิธีการคิด การนำ และการปรับแนวของการปฏิบัติเพื่อให้สามารถประสบความสำเร็จได้ในยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สับสนและไม่ชัดเจน

โดยสรุป จะเห็นได้ว่างานวิจัยที่อ้างถึงข้างต้นเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยอนาคต (Futures Research) เทคนิค EDFR หรือ เดลฟาย ในการค้นหาคำตอบสำหรับปัญหาวิจัยที่ต้องการทราบทางเลือกหรืออนาคตที่เป็นไปได้และพึงประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ ในประเด็นมิติต่างๆ เช่น ความเป็นไปได้และแนวทางการบริหารสถาบันอุดมศึกษาไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง เช่น อนาคตภาพการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย หรือศึกษาวิจัยเพื่อการแสวงหาทางเลือกที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษามิติใดมิติหนึ่ง เช่น รูปแบบของหลักสูตร ซึ่งทั้งสองรูปแบบนั้น เทคนิคการวิจัยอนาคตสามารถนำไปสู่การตอบใจวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นถึงความเหมาะสม เป็นระบบ แต่ยืดหยุ่นและเชื่อถือได้ของระเบียบวิธีวิจัยอนาคต แต่มีข้อสรุปได้ว่าการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบุคลากรวิชาชีพในสาขาสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการมีน้อยมาก และไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาอนาคตของกลุ่มสาขาวิชาชีพใดๆ

ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารที่เป็นแนวคิด หลักการที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ และเอกสารที่เป็นนโยบาย กฎหมาย แผนยุทธศาสตร์ ที่ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สัมพันธ์กับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในวิชาชีพดังกล่าวซึ่งประกอบด้วยอาชีพครูหรือผู้สอนในสายสุขศึกษาและพลศึกษาที่มีกรอบการดำเนินงานที่เคร่งครัดจากกฎ ระเบียบ และเกณฑ์มาตรฐานเนื่องจากเป็นวิชาชีพชั้นสูง และนักอาชีพที่เป็นงานบริหารและบริการคือ กีฬา และนันทนาการ ที่มีความเป็นอิสระและยืดหยุ่นมากกว่า ตลอดจนทบทวนเอกสารด้านเทคนิค การวิจัยอนาคต EDFR และเทคนิคการสนทนากลุ่มที่ได้กำหนดเป็นระเบียบวิธีวิจัยสำหรับงานวิจัยนี้

กรอบแนวคิดงานวิจัย

- แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตบุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และ นันทนาการ
- แนวคิดเกี่ยวกับแนวโน้มทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา
- แนวคิดเกี่ยวกับนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ และเกณฑ์มาตรฐาน
- แนวคิดเกี่ยวกับการอุดมศึกษาประเทศไทย
- แนวคิดเกี่ยวกับแนวโน้มของกีฬา การออกกำลังกาย สุขภาพ และ นันทนาการ

กระบวนการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

- การสัมภาษณ์เชิงลึก แบบ EFR
- แบบสอบถาม Delphi รอบที่ 1
- แบบสอบถาม Delphi รอบที่ 2
- การเขียนภาพอนาคต
- การสนทนากลุ่ม

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และ นันทนาการที่พึงประสงค์และมีความเป็นไปได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาอนาคตภาพของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูง ศึกษาพลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันการอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 โดยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) เป็นเทคนิคหลัก และเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยแบ่งการศึกษาเป็น 3 ระยะ มีรายละเอียด ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารเพื่อกำหนดแนวคิดเบื้องต้น

การศึกษวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยมีเป้าหมายเพื่อสำรวจข้อมูล พื้นฐานเกี่ยวกับวิวัฒนาการในอดีตและสภาพการณ์ของการดำเนินการในปัจจุบันของ สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ แผนพัฒนา แผนยุทธศาสตร์ ของประเทศและ หน่วยงานต่างๆ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแนวโน้มและ กระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการผลิตบุคลากรวิชาชีพของ สถาบันอุดมศึกษา สำหรับใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับจัดทำกรอบและแนวทางการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิในการศึกษาอนาคตภาพของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และ นันทนาการในระยะที่ 2

ระยะที่ 2 ดำเนินการวิจัยโดยใช้เทคนิค EDFR

ศึกษาอนาคตภาพ ของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ โดยระเบียบวิธีวิจัยอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) แบ่งกระบวนการ เป็น 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 EDFR รอบที่ 1 การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบไม่มีโครงสร้าง ด้วยเทคนิค EFR (Ethnographic Futures Research) โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ประเด็นแนวโน้มหรือ อนาคตภาพที่พึงประสงค์ของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของ สถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554-2563

ขั้นตอนที่ 2 EDFR รอบที่ 2 นำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ จัดทำแบบสอบถามให้ ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเป็นไปได้ของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพแต่ละประเด็นแนวโน้ม

ขั้นตอนที่ 3 EDFR รอบที่ 3 ส่งแบบสอบถามพร้อมการวิเคราะห์ค่าสถิติของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และคำตอบของผู้เชี่ยวชาญกลับให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านเพื่อยืนยันความคิดเห็น

ขั้นตอนที่ 4 นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาเขียนอนาคตภาพของการผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554-2563

ระยะที่ 3 จัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการอภิปรายข้อค้นพบอนาคตภาพที่พึงประสงค์ของการผลิตบุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาไทย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

1. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นบุคลากรที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการผลิตบุคลากรสาขาวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการจำนวน รวม 11 คน เลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Purposive Selection) โดยมีเกณฑ์การเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

1.1 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี วิทยุบัณฑิต หรือเทียบเท่า ทางด้านที่เกี่ยวข้องกับ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ หรือมีตำแหน่งทางวิชาการ ไม่น้อยกว่าระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์

1.2 มีประสบการณ์ในฐานะผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ดำรงในตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งคณบดี คณะวิชาที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา หรือ นันทนาการ หรือ หัวหน้าภาควิชา สาขาวิชาดังกล่าว หรือเป็นผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพด้าน สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ

1.3 มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการพัฒนาบุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา หรือนันทนาการ

2. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

2.1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญสำหรับตอบแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 2 และ EDFR รอบที่ 3 จำนวน 18 คน เลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยมีเกณฑ์การเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

2.1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยุบัณฑิต หรือเทียบเท่า ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ หรือมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์

2.1.2 มีประสบการณ์ในฐานะดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งผู้บริหาร สถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ

2.2 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญสำหรับการสนทนากลุ่ม จำนวน 12 คน เลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยมีเกณฑ์การเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

2.2.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา นันทนาการ การอุดมศึกษา หรือบริหารการศึกษา

2.2.2 เป็นผู้บริหารหรืออาจารย์สอนในสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์
2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม
3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. **แบบสัมภาษณ์** ใช้แบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยจัดเตรียมข้อมูลการศึกษา ประเด็นการผลิตบุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ภายใต้อิทธิพลของ กระแสโลกาภิวัตน์ เศรษฐกิจฐานความรู้ ความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี ความเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมและสังคม กฎ ระเบียบ นโยบาย มาตรฐาน และข้อกำหนดต่างๆ เพื่อ ประกอบการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งในการสัมภาษณ์จริงจะมีได้ติดต่อกับกรอบหรือ ประเด็นการสัมภาษณ์ที่เตรียมไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านจะคาดการณ์แนวโน้มที่ พึงประสงค์ และเป็นไปได้

2. **แบบสอบถาม** สร้างขึ้นจากผลของการสังเคราะห์ข้อมูลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจาก การคาดการณ์แนวโน้มที่พึงประสงค์เป็นไปได้ของการผลิตบุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษา ของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ แบบสอบถามเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ช่วงคะแนน เพื่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญประมาณค่าความเป็นไปได้หรือโอกาสที่แนวโน้ม ต่างๆ จะเกิดขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ อ่านบันทึกคำให้สัมภาษณ์และรายละเอียดที่ได้ จากการถอดคำให้สัมภาษณ์ทั้งหมด จัดพิมพ์และส่งผลการถอดเทป สรุป จำแนก จัดกลุ่มข้อความ การให้สัมภาษณ์ไปยังผู้ทรงคุณวุฒิรายบุคคลเพื่อตรวจสอบ แก้ไข เพิ่มเติมข้อความนอกเหนือจาก

การให้สัมภาษณ์ได้อย่างอิสระและส่งผลการตรวจยืนยันกลับให้ผู้วิจัย จากนั้นผู้วิจัยจะนำเสนอผลที่ได้ในรูปความเรียง

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) เป็นรายข้อกระทง เพื่อพิจารณาเลือกแนวโน้มที่เป็นไปได้ในระดับมากขึ้นไปและมีความสอดคล้องกันระหว่างความเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และนำไปเขียนภาพอนาคตของการผลิตบุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554-2563

5. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นและการวิเคราะห์คำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิจากแบบสัมภาษณ์ในการทำ EDFR รอบที่ 1 (EFR) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

6. การวิเคราะห์คำตอบของผู้เชี่ยวชาญจากแบบสอบถามใน EDFR รอบ 2 (Delphi รอบ 1) ใช้การวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยม (Mode) ช่วงพิสัยระหว่าง ควอไทล์ (Interquartile Range) ของคำตอบแต่ละข้อ แล้วแสดงตำแหน่งของมัธยฐาน ช่วงพิสัยระหว่าง ควอไทล์ และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนตอบแล้วนำไปสอบถามใน EDFR รอบ 3 (Delphi รอบ 2)

7. การวิเคราะห์คำตอบของผู้เชี่ยวชาญจากแบบสอบถามใน EDFR รอบ 3 (Delphi รอบ 2) ใช้การวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) ความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ของคำตอบแต่ละข้อ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

1. ค่ามัธยฐาน (Median)

จากแบบสอบถามมาตรวจสอบส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบ Likert ให้นำน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง แนวโน้มนั้นมีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุด

4 หมายถึง แนวโน้มนั้นมีโอกาสเป็นไปได้มาก

3 หมายถึง แนวโน้มนั้นมีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย แนวโน้มนั้นมีโอกาสเป็นไปได้น้อย

1 หมายถึง แนวโน้มนั้นมีโอกาสเป็นไปได้น้อยที่สุด

นำค่ามัธยฐานที่คำนวณได้จากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แปลความหมายตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดให้ ดังนี้

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.50-5.00 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554-2563

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50-4.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับมากเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554-2563

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.50-3.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับปานกลางเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554-2563

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 1.50-2.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับน้อยเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554-2563

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 1.00-1.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุดเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554-2563

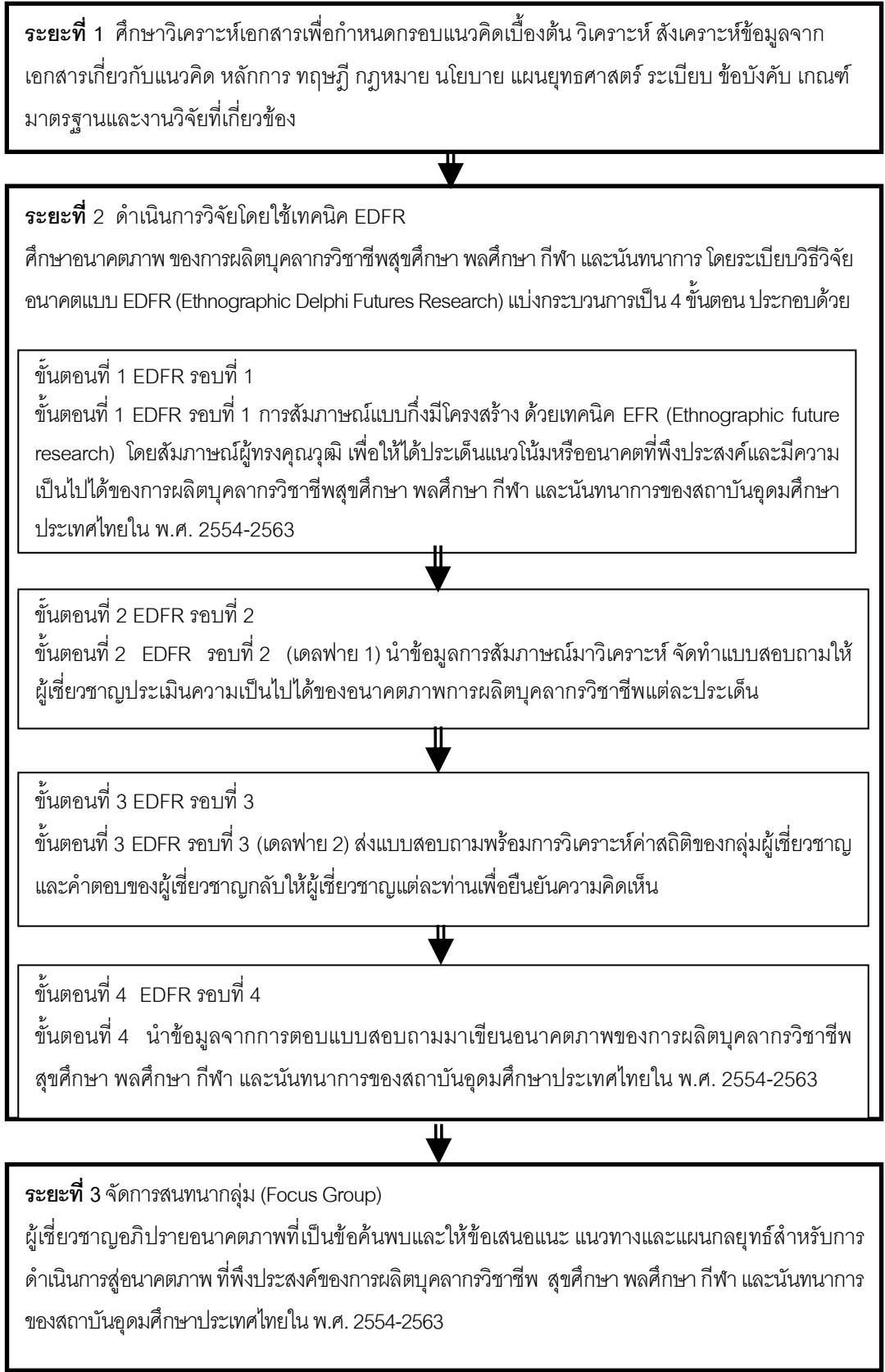
2. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)

ผู้วิจัยคำนวณพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยการคำนวณค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 ถ้าข้อความใดได้ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มีค่าตั้งแต่ 1.50 ลงมาแสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นสอดคล้องกัน (Consensus) ถ้าค่าพิสัยควอไทล์ของข้อความใดมีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นไม่สอดคล้องกัน

3. ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม

ผู้วิจัยคำนวณหาค่าฐานนิยมของแต่ละข้อความ แล้วนำมาหาค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมของแต่ละข้อความ เพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้อง หากข้อความใดที่มีค่าพิสัย ควอไทล์ไม่เกิน 1.50 และค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ข้อความนั้นมีความสอดคล้องกัน ในกรณีที่ข้อความใดมีค่าพิสัยควอไทล์ไม่เกิน 1.50 แต่ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม เกิน 1.00 หรือกลับกันจะถือว่าข้อความนั้นไม่มีความสอดคล้อง

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และ นันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลการวิจัยเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับอนาคตภาพการผลิต บุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษา ประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากการให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 3 ผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอนาคตภาพการผลิตบุคลากร วิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษา ประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยนำข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญมาจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา สูงสุด หน่วยงาน แล้วนำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละเป็นรายข้อ ปราบกฎผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดงในตารางที่ 3 ตารางที่ 4 และตารางที่ 5 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
● ชาย	8	72.72
● หญิง	3	27.27
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
●ปริญญาโท	2	18.18
●ปริญญาเอก	9	81.81

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	
	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยงาน		
● สถาบันอุดมศึกษา	7	63.63
● กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	1	9.09
● ข้าราชการบำนาญ	1	9.09
● หน่วยงานภาคเอกชน	1	9.09
● หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ	1	9.09

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 11 ท่าน เป็นเพศชาย ร้อยละ 72.72 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 27.27 มีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท ร้อยละ 18.18 และมีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาเอก ร้อยละ 81.81 ส่วนหน่วยงานที่ผู้เชี่ยวชาญปฏิบัติงานอยู่พบว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 63.63

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอน EDFR 2 และ 3

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
● ชาย	12	66.66
● หญิง	6	33.33
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
● ปริญญาโท	5	27.77
● ปริญญาเอก	13	72.22
หน่วยงาน		
● สถาบันอุดมศึกษา	18	100.00

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 18 ท่าน เป็นเพศชาย ร้อยละ 66.66 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 33.33 มีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท ร้อยละ 27.77 และ

มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาเอก ร้อยละ 72.22 ส่วนหน่วยงานที่ผู้เชี่ยวชาญปฏิบัติงาน อยู่พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอนการสนทนากลุ่ม

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
● ชาย	8	66.66
● หญิง	4	33.33
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
● ปริญญาเอก	12	100.00
หน่วยงาน		
● สถาบันอุดมศึกษา	12	100.00

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 17 ท่าน เป็นเพศชาย ร้อยละ 66.66 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 33.33 มีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดมีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาเอก ร้อยละ 100 ส่วนหน่วยงานที่ผู้เชี่ยวชาญปฏิบัติงานอยู่ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตอนที่ 2 ผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ จากการให้สัมภาษณ์ EDFR รอบ 1

ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 และนำผลมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ได้ประเด็นแนวโน้ม 14 ด้าน ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 ด้านบริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการ

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นแนวโน้มด้านบริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการ โดยสรุปคือ การขับเคลื่อนผลักดันแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สุขภาพ กีฬา และนันทนาการ ของชาติจะกระตุ้นให้เกิดอุปสงค์

(Demands) ด้านบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ในตลาดแรงงาน วิชาชีพ การกระจายอำนาจให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ จะกระตุ้นให้เกิดความต้องการบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตคนไทยและสังคมไทยตามกระแสโลกาภิวัตน์จะกระตุ้น ให้เกิดความต้องการบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ การตื่นตัวให้ความ สนใจกับการกีฬา การออกกำลังกาย สุขภาพและการใช้เวลาว่างของคนไทยจะกระตุ้นให้เกิดความ ต้องการบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ

ประเด็นที่ 2 ด้านวิสัยทัศน์และ เป้าหมาย

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของ สถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นแนวโน้มด้าน วิสัยทัศน์และเป้าหมายของการผลิต โดยสรุปคือ สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นผู้ผลิตบุคลากรกลุ่ม วิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ มีเป้าประสงค์ร่วมกัน คือ การมีสุขภาพ สมรรถนะและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย ควรจะกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางตลอดจนเป้าหมาย ในการผลิตร่วมกัน สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาโดยการสนับสนุนจากหน่วยงาน/องค์กร ภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาการผลิตบุคลากรวิชาชีพทั้งเชิง ปริมาณและคุณภาพ ให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของประเทศ ควรมีบทบาทและหน้าที่ สำคัญในการเป็นแหล่งอ้างอิงวิชาการด้านสุขภาพ กีฬา การออกกำลังกาย และการส่งเสริม คุณภาพชีวิตสำหรับประเทศ เป็นผู้นำการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และ นันทนาการของภูมิภาคอาเซียน ควรเป็นผู้ชี้นำสังคม โดยการชี้แนะ ป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพ การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ สถาบันและ หน่วยงานผลิตจะพัฒนาสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อศึกษา ค้นคว้า รวบรวม และเผยแพร่องค์ความรู้ ทางวิชาการ วิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และ นันทนาการ ควรสนับสนุนการผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านกีฬาและนันทนาการ ที่ไม่ใช่สาขาวิชาชีพครู (Non-teaching Professions) เช่น นักวิทยาศาสตร์การกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา นักบริหารกีฬา ผู้นำ นันทนาการ นักธุรกิจกีฬา ผู้สื่อข่าวและนักสื่อสารการกีฬา เป็นต้น ในสัดส่วนที่มากขึ้น ควรมุ่งเน้น การผลิตบุคลากรวิชาชีพในเชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณ ควรดำเนินกลยุทธ์ ด้านการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลสารสนเทศแก่เยาวชนและประชาชน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและเห็น คุณค่าของวิชาชีพมากขึ้น

ประเด็นที่ 3 ด้านสถาบันผลิต

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นแนวโน้มด้านสถาบันผลิต โดยสรุปคือ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรมีบทบาทในการร่วมผลิตบุคลากรในสาขาวิชาชีพด้านกีฬา และนันทนาการเพิ่มขึ้น ควรผลิตบุคลากรในสาขาวิชาที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับสาขาวิชาเดิม เช่น สาขาธุรกิจและการจัดการกีฬา นิเทศศาสตร์และการสื่อสารการกีฬา การสื่อสารสุขภาพ เป็นต้น สถาบันอุดมศึกษาของต่างประเทศอาจจะดำเนินการขยายสาขาในลักษณะของการจัดตั้งวิทยาเขต/สาขา (Off- shore Campus) ในประเทศไทยเพื่อผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ สถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ควรจัดการศึกษาทางไกลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตออนไลน์ ในสาขาวิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ควรจัดตั้งมหาวิทยาลัยพลศึกษาและกีฬาแห่งชาติเป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางทำหน้าที่หลักในการผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา นันทนาการ และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง ในแต่ละสถาบันอุดมศึกษาควรรวบรวมภาควิชาหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น พลศึกษา สุขศึกษา วิทยาศาสตร์การกีฬา และนันทนาการไว้ในคณะเดียวกันกัน เพื่อความเป็นเอกภาพในการบริหารและการจัดการ

ประเด็นที่ 4 ด้านนักศึกษา

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นแนวโน้มด้านนักศึกษา โดยสรุปคือ สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรดำเนินการร่วมกับภาคีความร่วมมือ (องค์กร/สภาวิชาชีพ หน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง) ในการวิเคราะห์และกำหนดความต้องการบุคลากรวิชาชีพของตลาดแรงงานอาชีพที่มีการร่วมกับภาคีความร่วมมือ (องค์กร/สภาวิชาชีพ หน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง) ควรกำหนดและจัดสรร จำนวนการผลิตที่สอดคล้องกับศักยภาพและความพร้อมในการผลิตของแต่ละหน่วยผลิตเพื่อควบคุมปริมาณและคุณภาพการผลิต รวมทั้งป้องกันการผลิตเกินความต้องการ ศึกษา วิเคราะห์ ศักยภาพของตนเองในการผลิต และจัดทำแผนการรับนิสิต/นักศึกษา มีการรับสมัครผู้เรียนที่มีความถนัด หรือความสามารถพิเศษเฉพาะในแต่ละสาขาวิชาชีพ ควรประสานร่วมมือร่วมสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสรรหานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าศึกษา ระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ควรจัดหลักสูตรสำหรับ

นักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษเป็นการเฉพาะในระบบเร่งรัด (Fast track) และ/หรือหลักสูตรเกียรตินิยม (Honors Program) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา (ที่ไม่ใช่วิชาชีพครู) ควรจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนสำหรับกลุ่มบุคคลพิเศษ และมีแผนการรับนักศึกษาต่างชาติในอัตราที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นที่ 5 ด้านอาจารย์

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพศึกษาศาสตร์ พหุศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นแนวนโยบายด้านอาจารย์ โดยสรุปคือ สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา มีกลยุทธ์และแผนงานด้านบุคคลากรและอัตรากำลังเพื่อคัดเลือก สรรหา พัฒนาอาจารย์ให้มีปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานและความต้องการในการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งในปัจจุบันและอนาคต มีความรู้ ความสามารถและความรู้ลึกทางวิชาการ และการวิจัย ตลอดจนติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ มีการกำหนดสัดส่วนอาจารย์ระดับปริญญาเอกให้สูงขึ้นสอดคล้องกับกรอบเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาอุดมศึกษาไทย สนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับอาจารย์เพื่อศึกษาต่อในระดับระดับปริญญาเอกทั้งในประเทศและต่างประเทศ สนับสนุนผลิตผลงานวิชาการเพื่อให้มีจำนวนและสัดส่วนผู้มีตำแหน่งวิชาการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์) ในสาขาวิชาชีพในอัตราส่วนที่สูงขึ้น มีการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพด้านการสอนและวิจัยให้กับคณาจารย์อย่างต่อเนื่อง คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์รับผิดชอบหลักสูตรควรให้เป็นไปตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามประกาศของคณะกรรมการการอุดมศึกษาทุกหลักสูตร มีการสนับสนุนทุนวิจัย ทุนพัฒนาอาจารย์เพื่อผลิตงานวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการและวารสารทางวิชาการในระดับนานาชาติ และควรสนับสนุนพัฒนาอาจารย์ให้มีทั้งความเป็นนักวิชาการและนักปฏิบัติการในวิชาชีพในสาขาวิชา สร้างผลงานวิชาการและวิชาชีพที่มีคุณภาพ สามารถเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง ควรสมัครเป็นสมาชิกขององค์กร/สมาคมวิชาชีพที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความเชี่ยวชาญ ของตนเองทั้งในประเทศและนานาชาติ เช่น สมาคมสุขศึกษา พหุศึกษา และนันทนาการแห่งประเทศไทย สมาคมวิทยาศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย สมาคมสุขศึกษาแห่งประเทศไทย และ ICHPER-SD เป็นต้น และเข้าร่วมในกิจกรรมวิชาการและวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ

ประเด็นที่ 6 ด้านหลักสูตรการศึกษาและการบริหารหลักสูตร

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พยาบาลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นแนวนำด้านหลักสูตรการศึกษาและการบริหารหลักสูตร โดยสรุปคือ ควรมีหลักสูตรที่ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานวิชาชีพ มีความโดดเด่นในการเป็นผู้นำการผลิตในสาขาวิชาเฉพาะ ควรให้มีการจัดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการเฉพาะสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กร หน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริมการกีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการ มีการพัฒนาหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพสำหรับการส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการด้านการศึกษา กีฬา นันทนาการ และสุขภาพ สำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชนทั้งในและนอกระบบโรงเรียน มีการพัฒนาหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพสำหรับการส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการด้านการศึกษา กีฬา นันทนาการและสุขภาพสำหรับกลุ่มประชากรผู้มีความพิการและกลุ่มพิเศษ ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นเป็นสหวิทยาการ (Multi-disciplinary) มากขึ้น หลักสูตรที่จะพัฒนาขึ้นใหม่ส่วนหนึ่งควรเป็นหลักสูตรที่บูรณาการระหว่างวิชาชีพและศาสตร์ด้านสุขภาพศึกษา พยาบาลศึกษา กีฬา และนันทนาการกับวิชาชีพและศาสตร์สาขาอื่นๆ เพื่อสร้างนักวิชาชีพที่มีสมรรถนะ บูรณาการข้ามศาสตร์ เช่น เศรษฐศาสตร์การกีฬา เทคโนโลยีสารสนเทศการกีฬา นันทนาการและการพัฒนาชุมชน เป็นต้น ควรขยายเปิดหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพในระดับบัณฑิตศึกษาทั้งปริญญาโท และปริญญาเอก เพิ่มมากขึ้น โดยสอดคล้องกับศักยภาพความพร้อมด้านอาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ เปิดหลักสูตรเฉพาะทางด้าน กีฬาและนันทนาการเพื่อสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานอาชีพมากขึ้น พัฒนาหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือระหว่างคณะวิชา หรือสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศในลักษณะโปรแกรมปริญญาร่วม (Joint degree program) หรือ โปรแกรมสองปริญญา (Dual degree program) ควรเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ มีการประเมินผลหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของสังคม และควรจัดให้มีการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบริหารโปรแกรม กีฬา นันทนาการ และ สุขภาพในโรงเรียน

ประเด็นที่ 7 ด้านการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พยาบาลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นแนวนำด้านการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล โดยสรุปคือ สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาจัดระบบ

และกลไกการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ การจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริงด้วยรูปแบบ เทคนิค และวิธีการที่หลากหลาย การจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ควรมีรายวิชาหรือกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นการสำคัญ ควรจัดการศึกษาหรือรายวิชาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education) เพื่อให้เรียนรู้ด้วยใจอย่างใคร่ครวญ เน้นการพัฒนาด้านใน เกิดความตระหนักรู้ถึงคุณค่าของสิ่งต่างๆ มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม และสามารถเชื่อมโยงศาสตร์ต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างสมบูรณ์ ควรจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยใช้ภาษาอังกฤษและหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถของนักศึกษา พัฒนาสมรรถนะด้านการประกอบวิชาชีพและการทำงานข้ามวัฒนธรรมของบัณฑิต พัฒนาความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจในสาขาวิชาชีพ พัฒนาและเสริมสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการศึกษาและประกอบอาชีพ มีกลไกการตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนก่อนจบการศึกษาเช่น การสอบรวบยอดก่อนจบ (Exit Exam) หรือการเขียนสารนิพนธ์ หรือโครงการสำหรับจบการศึกษา (Capstone project) ตามความเหมาะสมของแต่ละหลักสูตร มีการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพที่กำหนดให้มีการฝึกงานหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับสถานประกอบการให้เป็นหลักสูตรสหกิจศึกษา (Cooperative Education) เพื่อผสมผสานการศึกษาวិชาการกับประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพ ควรกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของทรัพยากร แหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ สนามฝึกและแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ที่จำเป็นสำหรับแต่ละหลักสูตร สาขาวิชา/กลุ่มสาขาวิชา ปรับปรุง พัฒนา และจัดหาทรัพยากรการเรียนรู้ ให้เหมาะสม เพียงพอ ทันสมัยกับหลักสูตรและวิทยาการที่ก้าวหน้าเปลี่ยนแปลง มีห้องสมุดหรือศูนย์วิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลทางวิชาการ และวิชาชีพทั้งตำรา วารสาร งานวิจัย ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ ทั้งรูปแบบที่เป็นเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีสัดส่วนจำนวนเพียงพอกับผู้เรียนและคณาจารย์ มีการสนับสนุนให้คณาจารย์ผลิตสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์และใช้เทคนิคการสอนที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนนวัตกรรมการเรียนการสอนยุคควันตภาพ (Ubiquitous Era) และเอื้อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างสะดวก ควรจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์และสร้างความตระหนักในการเป็นพลเมืองประชาคมอาเซียนให้กับนักศึกษา เป็นเจ้าภาพหรือร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น สมาคม/องค์กรวิชาชีพ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการจัดการประชุมและสัมมนาทางวิชาการ การแสดง ผลงานวิชาการ

งานวิจัย ในระดับชาติ ภูมิภาค และนานาชาติในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องและควรมีหน้าที่บทบาทในการส่งเสริมพัฒนาความสามารถนักกีฬาระดับอุดมศึกษา และนักกีฬาระดับความเป็นเลิศ

ประเด็นที่ 8 ด้านการควบคุมคุณภาพ

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นแนวโน้มด้านการควบคุมคุณภาพ โดยสรุปคือ สถาบันอุดมศึกษา สมาคม/สภาวิชาชีพ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรร่วมมือกันพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา สำหรับหลักสูตรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ครบทุกสาขาและระดับคุณวุฒิ พัฒนารายละเอียดหลักสูตร กำหนดมาตรฐาน คุณลักษณะของผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ มีทักษะปัญญา มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะเฉพาะวิชาชีพและมีสุขภาพดี ในกลุ่มวิชาชีพที่ไม่ใช่วิชาชีพครู สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาที่ทำหน้าที่ผลิตควรร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรวิชาชีพกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานหลักสูตร และมาตรฐานบัณฑิต ร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรวิชาชีพ พัฒนาระบบและกระบวนการให้การรับรองหลักสูตร (Accreditation) ดำเนินกิจการตามพันธกิจในการจัดการศึกษา วิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยปฏิบัติตามวงจรคุณภาพ (PDCA) และพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพการศึกษากายนอก และควรได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ประเด็นที่ 9 ด้านการวิจัย

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นแนวโน้มด้านการวิจัย โดยสรุปคือ ควรสร้างเครือข่ายการวิจัยในสาขาวิชาชีพระหว่างสถาบันอุดมศึกษาระหว่างประเทศและหรือสมาชิกประชาคมอาเซียน จัดระบบการบริหารและสนับสนุนการวิจัยโดยมีการพัฒนานักวิจัย การดำเนินการวิจัย การบูรณาการงานวิจัยควบคู่กับการเรียนการสอนและการบริการวิชาการ มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและทรัพยากรมนุษย์ และทรัพยากรปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมตาม

ศักยภาพของประเภทสถาบันอย่างมีคุณภาพและนำไปใช้เป็นประโยชน์กับสังคมได้จริง

ประเด็นที่ 10 ด้านการทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสาขา พละศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นแนวนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม โดยสรุปคือ สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ดำเนินกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสิ่งแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขาวิชาชีพ เป็นผู้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า เพื่อแก้ปัญหาหรือสนับสนุนการอนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสิ่งแวดล้อม ในประเด็นที่เกี่ยวข้องและควรบูรณาการภารกิจด้านการอนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสิ่งแวดล้อม กับการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตวิชาชีพทุกหลักสูตรและระดับปริญญา

ประเด็นที่ 11 ด้านการบริการวิชาการและสังคม

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสาขา พละศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นแนวนโยบายด้านการบริการวิชาการและสังคม โดยสรุปคือ คณะและสาขาวิชาควรให้การบริการวิชาการที่เหมาะสมสอดคล้องกับสาขาวิชาชีพความเชี่ยวชาญ และความต้องการของสังคมและผู้รับบริการ และนำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนาหรือบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนและการวิจัย

ประเด็นที่ 12 ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสาขา พละศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นแนวนโยบายการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ โดยสรุปคือ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ การจัดการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ภายในประเทศและ/หรือต่างประเทศ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษาโดยสนับสนุนการถ่ายโอนหน่วยกิต ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยกับสถาบันอุดมศึกษาของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนและนานาชาติ เป็นผู้ดำเนินการสนับสนุนทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนการบริหารและดำเนินกิจกรรมขององค์กรหรือสมาคมวิชาการ/วิชาชีพด้านสุขศึกษา พละศึกษา กีฬา สุขภาพและนันทนาการ

ระดับชาติและ/หรือระดับนานาชาติ มีการแสวงหาและพัฒนาความร่วมมือด้านวิชาการกับมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ในการดำเนินการจัดการศึกษาผลิตบุคลากรวิชาชีพพร้อมกัน อีกทั้งยังควรเป็นเจ้าของภาพจัดการประชุมวิชาการและการแสดงผลงานวิชาการ งานวิจัย วิชาชีพ ระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ มีการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ในลักษณะศาสตราจารย์อาคันตุกะ (Visiting Professor) มีการสื่อสารติดต่อและให้ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงาน/องค์กรการศึกษาต่างประเทศ อย่างประจำสม่ำเสมอ ต่อเนื่องและควรมีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ และนักศึกษาระหว่างประเทศ เครือสมัชชาภูมิภาคอาเซียนผ่านเครือข่ายที่มีอยู่เช่น เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน ASEAN University Network (AUN) และ University Mobility in Asia and the Pacific (UMAP) ตลอดจนดำเนินการเพื่อขอการรับรองมาตรฐานหลักสูตรและคุณวุฒิ Accreditation หรือ Certification จากองค์กร/สมาคมวิชาชีพระดับนานาชาติ เช่น ICHPER-SD

ประเด็นที่ 13 ด้านการประเมินผลหลักสูตรและการจัดการศึกษา

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุศึกษา พณิชยศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นแนวโน้มด้านการประเมินผลหลักสูตรและการจัดการศึกษา โดยสรุปคือ คณะและสาขาวิชาจัดให้มีประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชา การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และหลักสูตรอย่างครบถ้วนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์และเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ทุกรายวิชา ตามผลการประเมิน มีการใช้ข้อมูลย้อนกลับจากการประเมินผลการใช้บริการวิชาการและสังคมมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการศึกษา มีการติดตามผลบัณฑิตและใช้ข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและควรส่งเสริม สนับสนุนร่วมมือและดำเนินการเทียบสมรรถนะ (Benchmarking) ด้านคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรวิชาชีพแต่ละสาขากับสถาบันอุดมศึกษาหรือกลุ่มสถาบันที่มีภารกิจและบริบทใกล้เคียงกัน

ประเด็นที่ 14 ด้านผลผลิตและผลลัพธ์

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุศึกษา พณิชยศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นแนวโน้มด้านผลผลิตและผลลัพธ์ โดยสรุปคือ บัณฑิตที่จบการศึกษาตามหลักสูตรแล้วควรมีคุณลักษณะ

ความรู้ ความสามารถและทักษะตามจุดมุ่งหมายของแต่ละหลักสูตร มีงานทำในวิชาชีพที่ตรงหรือสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจการทำงานของบัณฑิตในความรู้ ความสามารถ และทักษะวิชาชีพ รัฐควรสนับสนุน จัดสรรกรอบอัตรากำลังในการบรรจุครูผู้ศึกษา และครูพลศึกษาที่มีคุณวุฒิตรงสาขา ส่งผลให้ประเทศไทยมีครูผู้ศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการที่เก่ง ดี มีความสามารถสูง มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพในจำนวนมากเพียงพอต่อความต้องการที่จะพัฒนานักเรียนในทุกพื้นที่ของประเทศไทยอีกทั้งยังช่วยพัฒนามาตรฐานการกีฬาของประเทศไทยให้มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 ผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ จากแบบสอบถาม

3.1 ผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554 -2563 จากแบบสอบถาม ใน EDFR รอบ 3 ในประเด็นแนวนำทั้งหมด 14 ด้าน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง ดังหัวข้อต่อไปนี้

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 มี

- 3.1.1 ประเด็นแนวนำด้านบริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการ
- 3.1.2 ประเด็นแนวนำด้านวิสัยทัศน์และ เป้าหมาย
- 3.1.3 ประเด็นแนวนำด้านสถาบันผลิต
- 3.1.4 ประเด็นแนวนำด้านนักศึกษา
- 3.1.5 ประเด็นแนวนำด้านอาจารย์
- 3.1.6 ประเด็นแนวนำด้านหลักสูตรการศึกษาและการบริหารหลักสูตร
- 3.1.7 ประเด็นแนวนำด้านการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล
- 3.1.8 ประเด็นแนวนำด้านการควบคุมคุณภาพ
- 3.1.9 ประเด็นแนวนำด้านการวิจัย
- 3.1.10 ประเด็นแนวนำด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม
- 3.1.11 ประเด็นแนวนำด้านการบริการวิชาการและสังคม
- 3.1.12 ประเด็นแนวนำด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
- 3.1.13 ประเด็นแนวนำด้านการประเมินผลหลักสูตรและการจัดการศึกษา
- 3.1.14 ประเด็นแนวนำด้านผลผลิตและผลลัพธ์

ตารางที่ 6 ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านบริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการ

ลำดับที่	ด้านบริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน-ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3-ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
1	การขับเคลื่อนหลักค่านิยม ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สุขภาพ กีฬา และ นันทนาการ ของชาติจะกระตุ้นให้เกิด อุปสงค์ (Demands) ด้าน บุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการในตลาดแรงงานวิชาชีพ	4.00	4.00	0.00	4.75-4.00	0.75
2	การกระจายอำนาจให้การบริหารส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ จะกระตุ้นให้เกิดความต้องการ บุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00
3	การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตคนไทย และสังคมไทยตามกระแสโลกาภิวัตน์จะกระตุ้นให้เกิดความต้องการบุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ	4.00	5.00	-1.00	5.00-3.00	2.00
4	การตื่นตัวให้ความสนใจกับการกีฬา การออกกำลังกาย สุขภาพ และการใช้เวลาว่างของคนไทย จะกระตุ้นให้เกิดความต้องการ บุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสาขา พณิชยศาสตร์ การศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ประเด็นแนวโน้มด้านบริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการใน EDFR รอบ 3 สรุปได้ ดังนี้

1. ค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสาขา พณิชยศาสตร์ การศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านบริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการมีค่ามัธยฐาน 4.00 ทุกประเด็น แนวโน้ม ได้แก่แนวโน้มข้อที่ 1-4

2. ค่าฐานนิยมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสาขา พณิชยศาสตร์ การศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านบริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการมีค่าฐานฐานนิยมตั้งแต่ 4.00-5.00 โดยค่าฐานนิยม 5.00 ได้แก่ ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 3 ค่าฐานนิยม 4.00 ได้แก่แนวโน้มข้อที่ 1 ข้อที่ 2 และข้อที่ 4

3. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสาขา พณิชยศาสตร์ การศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านบริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการมีค่า ≤ 1.50 ในแนวโน้มข้อที่ 1 ข้อที่ 2 และข้อที่ 4 ยกเว้นข้อที่ 3 มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ = 2.00

4. ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่มีค่าใดเกิน 1.00

ตารางที่ 7 ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

ลำดับที่	ด้านวิสัยทัศน์และเป้าหมาย	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน-ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3-ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
1	สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นผู้ผลิตบุคลากรกลุ่มวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ มีเป้าประสงค์ร่วมกัน คือ การมีสุขภาพ สมรรถนะ และคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
2	สถาบันอุดมศึกษาไทยที่ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการควรจะกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางตลอดจนเป้าหมายในการผลิตร่วมกัน	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
3	สถาบันอุดมศึกษาคณะและสาขาวิชาโดยการสนับสนุนจากหน่วยงาน/องค์กรภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาการผลิตบุคลากรวิชาชีพทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของประเทศ	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00
4	สถาบันอุดมศึกษาควรมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการเป็นแหล่งอ้างอิงวิชาการด้านสุขภาพ กีฬา การออกกำลังกายและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสำหรับประเทศ	5.00	5.00	0.00	5.00-5.00	0.00

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับที่	ด้านวิสัยทัศน์และเป้าหมาย	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3- ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์
5	สถาบันอุดมศึกษาของไทยจะเป็นผู้นำการผลิตบุคลากรวิชาชีพ สูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และ นันทนาการของภูมิภาคอาเซียน	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00
6	สถาบันอุดมศึกษา คณะและ สาขาวิชาควรเป็นผู้ชี้แนะสังคม โดยการชี้แนะ ป้องกันและแก้ไข ปัญหาสังคมในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพ การออกกำลังกาย กีฬา และ นันทนาการ	4.50	5.00	-0.50	5.00-4.00	1.00
7	สถาบันและหน่วยผลิตจะพัฒนา สู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อศึกษา ค้นคว้า รวบรวม และ เผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการ วิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสูงศึกษา พล ศึกษา กีฬา และนันทนาการ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
8	สถาบันอุดมศึกษาควรสนับสนุน การผลิตบุคลากรวิชาชีพที่ไม่ใช่ สาขาวิชาชีพครู (Non-teaching Professions) ด้านกีฬาและ นันทนาการ เช่นนักวิทยาศาสตร์ การกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา นักบริหาร กีฬา ผู้นำนันทนาการ นักธุรกิจ กีฬา ผู้สื่อข่าวและนักสื่อสารการ กีฬา เป็นต้นในสัดส่วนที่มากขึ้น	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับที่	ด้านวิสัยทัศน์และเป้าหมาย	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3- ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์
9	สถาบันอุดมศึกษา คณะและ สาขาวิชาควรมุ่งเน้นการผลิต บุคลากรวิชาชีพในเชิงคุณภาพ มากกว่าปริมาณ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
10	สถาบันอุดมศึกษา คณะและ สาขาวิชาควรดำเนินกลยุทธ์ด้าน การสื่อสารประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูล สารสนเทศแก่เยาวชนและประชาชน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและเห็น คุณค่าของวิชาชีพมากขึ้น	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พหุศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านวิสัยทัศน์และเป้าหมายใน EDFR รอบ 3 สรุปได้ ดังนี้

1. ค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พหุศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านวิสัยทัศน์และเป้าหมาย มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.00-5.00 โดยค่ามัธยฐาน 5.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 1 - 2 ข้อที่ 4 ข้อที่ 7 ข้อที่ 9 - 10 ค่ามัธยฐาน 4.50 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 6

2. ค่าฐานนิยมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พหุศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านวิสัยทัศน์และเป้าหมาย มีค่าฐานนิยม 5.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 4 ข้อที่ 6 ข้อที่ 7 ข้อที่ 9 และข้อที่ 10

3. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกประเด็นแนวโน้มโดยไม่มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มากกว่า 1.50

4. ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่มีค่าใดเกิน 1.00

ตารางที่ 8 ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พณิชยศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านสถาบันการผลิต

ลำดับที่	ด้านสถาบันการผลิต	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน-ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3-ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
1	สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรมีบทบาทในการร่วมผลิตบุคลากรในสาขาวิชาชีพด้านกีฬา และนันทนาการเพิ่มขึ้น	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00
2	สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรผลิตบุคลากรในสาขาวิชาที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับสาขาวิชาเดิม เช่น สาขาธุรกิจและการจัดการกีฬา นิเทศศาสตร์และการสื่อสาร การกีฬา การสื่อสารสุขภาพ เป็นต้น	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00
3	สถาบันอุดมศึกษาของต่างประเทศ ควรดำเนินการจัดตั้งใหม่หรือขยายสาขาในลักษณะของการจัดตั้งวิทยาเขต/สาขา (Off-shore campus) ในประเทศไทย เพื่อผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพ พณิชยศึกษา กีฬา และนันทนาการ	4.00	4.00	0.00	5.00-3.25	1.75
4	สถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศควรจัดการศึกษาทางไกลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตออนไลน์ ในสาขาวิชาชีพด้านสุขภาพ พณิชยศึกษา กีฬา และนันทนาการ	4.00	4.00	0.00	5.00-3.25	1.75
5	การจัดตั้งมหาวิทยาลัยพณิชยศึกษาและกีฬาแห่งชาติเป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางทำหน้าที่หลักในการผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพ พณิชยศึกษา กีฬา นันทนาการ และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลำดับที่	ด้านสถาบันการผลิต	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3- ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์
6	หน่วยงานระดับคณะวิชาควรรวม ภาควิชาหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเช่น พลศึกษา สุขศึกษา วิทยาศาสตร์การ กีฬา และนันทนาการไว้ด้วยกัน เพื่อ ความเป็นเอกภาพในการบริหารและ การจัดการ	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของการผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านสถาบันการผลิตใน EDJR รอบ 3 สรุปได้ ดังนี้

1. ค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านสถาบันการผลิตมีค่ามัธยฐาน 4.00 ทุกแนวโน้ม ได้แก่แนวโน้มข้อที่ 1-6

2. ค่าฐานนิยมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านสถาบันการผลิตมีค่าฐานนิยม 4.00 ทุกแนวโน้ม ได้แก่แนวโน้มข้อที่ 1-6

3. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกประเด็นแนวโน้มโดยไม่มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มากกว่า 1.50 ยกเว้นข้อที่ 3 และข้อที่ 4 ที่มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 1.75

4. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันในแนวโน้มข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 5 และข้อที่ 6 โดยไม่มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มากกว่า 1.50 และค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ไม่เกิน 1.00 ยกเว้นข้อที่ 3 และข้อที่ 4 ที่ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไม่สอดคล้องกัน มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 1.75

ตารางที่ 9 ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านนักศึกษา

ลำดับที่	ด้านนักศึกษา	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3- ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์
1	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ร่วมกับภาคีความร่วมมือ (องค์กร/สภาวิชาชีพ หน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง) ควรกำหนดความต้องการบุคลากรวิชาชีพสาขาในตลาดแรงงานอาชีพ	4.50	5.00	-0.50	5.00-4.00	1.00
2	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ร่วมกับภาคีความร่วมมือ (องค์กร/สภาวิชาชีพ หน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง) ควรกำหนดและจัดสรร จำนวนการผลิตที่สอดคล้องกับศักยภาพและความพร้อมในการผลิตของแต่ละหน่วยผลิตเพื่อควบคุมปริมาณและคุณภาพการผลิตป้องกันการผลิตเกินความต้องการ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
3	สถาบันอุดมศึกษาและคณะหรือสาขาวิชา ควรจะศึกษา วิเคราะห์ ศักยภาพของตนเอง ในการผลิตและจัดทำแผนการรับนิสิต/นักศึกษา	5.00	5.00	0.00	5.00-5.00	0.00
4	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรมีการรับสมัครผู้เรียนที่มีความถนัด หรือความสามารถพิเศษเฉพาะในแต่ละสาขาวิชาชีพ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ลำดับที่	ด้านนักศึกษา	มัธยมศึกษา	ฐานนิยม	มัธยมศึกษา- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3- ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์
5	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรประสานร่วมมือร่วมสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสรรหานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
6	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดหลักสูตรสำหรับนักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษเป็นการเฉพาะในระบบเร่งรัด (Fast track) หรือหลักสูตรเกียรติคุณ (Honors program)	4.00	4.00	0.00	4.75-4.00	0.75
7	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา (ที่ไม่ใช่วิชาชีพครู) ควรจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนสำหรับกลุ่มบุคคลพิเศษ	4.00	5.00	-1.00	5.00-3.00	2.00
8	คณะและสาขาวิชาที่มีแผนการรับนักศึกษาต่างชาติในอัตราที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง	4.00	3.00	1.00	4.75-3.00	1.75

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านนักศึกษาใน EDFR รอบ 3 สรุปได้ดังนี้

1. ค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านนักศึกษามีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.00-5.00 โดยค่ามัธยฐาน 5.00 ได้แก่

ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 2-5 ด้านนักศึกษามีค่ามัธยฐาน 4.50 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 1 ด้านนักศึกษามีค่ามัธยฐาน 4.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 6-8

2. ค่าฐานนิยมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านนักศึกษามีค่าฐานฐานนิยมตั้งแต่ 4.00-5.00 โดยค่าฐานนิยม 5.00 ได้แก่ ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 1-5 และข้อ 7 ด้านนักศึกษามีค่าฐานนิยม 4.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 6

3. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกแนวโน้มโดยไม่มีมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มากกว่า 1.50 ยกเว้นข้อที่ 7 และข้อที่ 8 โดยมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 2 และ 1.75

4. ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันในแนวโน้มข้อที่ 1 ข้อที่ - ข้อที่ 6 โดยไม่มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มากกว่า 1.50 และค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ไม่เกิน 1.00 ยกเว้นข้อที่ 7 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไม่สอดคล้องกัน มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 2.00 และข้อที่ 8 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไม่สอดคล้องกัน มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 1.75

ตารางที่ 10 ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านอาจารย์

ลำดับที่	ด้านอาจารย์	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน-ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3-ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
1	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา มีกลยุทธ์และแผนงานด้านบุคลากรและอัตรากำลังเพื่อคัดเลือก สรรหา พัฒนา อาจารย์ให้มีปริมาณและคุณภาพ สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานและความต้องการในการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งในปัจจุบันและอนาคต	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
2	คณาจารย์มีความรู้ ความสามารถและความมุ่งมั่นทางวิชาการ และการวิจัย	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
3	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา กำหนดสัดส่วนอาจารย์ระดับปริญญาโทปริญญาเอกให้สูงขึ้น สอดคล้องกับกรอบเป้าหมายและทิศทางการพัฒนา อุดมศึกษาไทย	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
4	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา สนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับอาจารย์ เพื่อศึกษาต่อในระดับระดับปริญญาเอกทั้งในประเทศ และต่างประเทศ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
5	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา สนับสนุนให้คณาจารย์ผลิตผลงาน วิชาการเพื่อให้มีจำนวนและ สัดส่วนผู้มีตำแหน่งวิชาการ (ผศ. รศ. และ ศ.) ในสาขาวิชาชีพในอัตราส่วนที่สูงขึ้น	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
6	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพด้านการสอนและวิจัยให้กับคณาจารย์อย่างต่อเนื่อง	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับที่	ด้านนักศึกษา	มัธยมศึกษา	ฐานนิยม	มัธยมศึกษา- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3- ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์
7	คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์รับผิดชอบหลักสูตรควรให้ เป็นไปตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตาม ประกาศของคณะกรรมการการ อุดมศึกษา ทุกหลักสูตร	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
8	คณาจารย์ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย ทุนพัฒนาอาจารย์เพื่อผลิตงานวิจัยและ เผยแพร่ผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการ และวารสารทางวิชาการในระดับ นานาชาติ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
9	ควรสนับสนุน พัฒนาอาจารย์ให้มี ความเป็นนักวิชาการและนัก ปฏิบัติการในวิชาชีพ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
10	คณาจารย์ควรสร้างผลงานวิชาการ และวิชาชีพที่มีคุณภาพ สามารถ เผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ได้ อย่างกว้างขวาง	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
11	คณาจารย์ควรเป็นนักวิชาชีพโดยการ สมัครเป็นสมาชิกขององค์กร/สมาคม วิชาชีพที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความ เชี่ยวชาญของตนเองทั้งในประเทศ และนานาชาติ เช่น สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการแห่ง ประเทศไทย สมาคมวิทยาศาสตร์ การกีฬา สมาคมสุขศึกษาแห่ง ประเทศไทย และ ICHPER-SD เป็นต้น	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
12	คณาจารย์เข้าร่วมในกิจกรรมวิชาการ และวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสาขา พืชศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านอาจารย์ใน EDFR รอบ 3 สรุปได้ดังนี้

1. ค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสาขา พืชศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านอาจารย์มีค่ามัธยฐาน 5.00 ทุกแนวโน้ม ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 1-12

2. ค่าฐานนิยมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสาขา พืชศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านอาจารย์มีค่าฐานนิยม 5.00 ทุกแนวโน้ม ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 1-12

3. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกแนวโน้มโดยไม่มีมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มากกว่า 1.50

4. ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่มีค่าใดเกิน 1.00 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกประเด็นแนวโน้ม

ตารางที่ 11 ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พยาบาลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านหลักสูตรการศึกษาและการบริหารหลักสูตร

ลำดับที่	ด้านหลักสูตรการศึกษาและการบริหารหลักสูตร	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน-ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3-ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
1	ควรมีหลักสูตรที่ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานวิชาชีพ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
2	ในแต่ละสถาบันการผลิตควรมีความโดดเด่นในการเป็นผู้นำการผลิตในสาขาวิชาเฉพาะ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
3	ควรมีให้มีการจัดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการเฉพาะสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรหน่วยงาน ที่ทำหน้าที่ส่งเสริม การกีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการ	4.50	4.00	0.50	5.00-4.00	1.00
4	ควรมีการพัฒนาหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพสำหรับการส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการด้านการศึกษา กีฬา นันทนาการและสุขภาพ สำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชนทั้งในและนอกระบบโรงเรียน	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00
5	ควรมีการพัฒนาหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพสำหรับการส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการด้านการศึกษา กีฬา นันทนาการและสุขภาพสำหรับกลุ่มประชากรผู้มีความพิการและกลุ่มพิเศษ	4.00	5.00	-1.00	5.00-4.00	1.00
6	ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นเป็นสหวิทยาการ (Multi-disciplinary) มากขึ้น	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับที่	ด้านหลักสูตรการศึกษาและการบริหาร หลักสูตร	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3- ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์
7	หลักสูตรที่จะพัฒนาขึ้นใหม่ส่วนหนึ่ง ควรเป็นหลักสูตรที่บูรณาการระหว่าง วิชาชีพและศาสตร์ด้านสุขศึกษา พล ศึกษา กีฬา และนันทนาการกับวิชาชีพ และศาสตร์สาขาอื่นๆ เพื่อสร้างนัก วิชาชีพที่มีสมรรถนะบูรณาการข้าม ศาสตร์ เช่น เศรษฐศาสตร์การกีฬา เทคโนโลยีสารสนเทศการกีฬา นันทนาการและการพัฒนาชุมชน เป็นต้น	4.00	5.00	-1.00	5.00-4.00	1.00
8	ควรขยายเปิดหลักสูตรผลิตบุคลากร วิชาชีพในระดับบัณฑิตศึกษาทั้ง ปริญญาโท และปริญญาเอก เพิ่มมาก ขึ้น โดยสอดคล้องกับศักยภาพความ พร้อมด้านอาจารย์ผู้สอนและควบคุม วิทยานิพนธ์	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
9	ควรเปิดหลักสูตรเฉพาะทางด้าน กีฬา และนันทนาการมากขึ้นเพื่อสนองตอบ ความต้องการของตลาดแรงงานอาชีพ	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00
10	ควรพัฒนาหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือ ระหว่างคณะวิชา หรือ สถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและ ต่างประเทศในลักษณะโปรแกรม ปริญญาร่วม (Joint degree program) หรือ โปรแกรมสองปริญญา (Dual degree program) เป็นต้น	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00
11	คณะและสาขาวิชาควรเปิดการเรียน การสอนหลักสูตรนานาชาติ	4.00	5.00	-1.00	5.00-3.25	1.75

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับที่	ด้านหลักสูตรการศึกษาและการบริหาร หลักสูตร	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3- ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์
12	ควรมีการประเมินผลหลักสูตรอย่าง ต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาและปรับปรุง หลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพ ปัจจุบันและความต้องการของสังคม	5.00	5.00	0.00	5.00-4.25	0.75
13	หลักสูตรผลิตครูผู้ศึกษาและพล ศึกษาควรจัดให้มีการเรียนการสอนเพื่อ พัฒนาทักษะการบริหารโปรแกรมกีฬา นันทนาการ และ สุขภาพในโรงเรียน	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของการผลิตบุคลากรวิชาชีพศึกษาศาสตร์ พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านอาจารย์ใน EDJR รอบ 3 สรุปได้ดังนี้

1. ค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพศึกษาศาสตร์ พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านอาจารย์มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.00-5.00 โดยค่ามัธยฐาน 5.00 ได้แก่ ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 1 - 2 ข้อที่ 8 ข้อที่ 12 - 13 ด้านอาจารย์มีค่ามัธยฐาน 4.50 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 3 ด้านอาจารย์มีค่ามัธยฐาน 4.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 4 - 7 ข้อที่ 9 - 11

2. ค่าฐานนิยมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพศึกษาศาสตร์ พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านอาจารย์มีค่าฐานนิยมตั้งแต่ 4.00-5.00 โดยค่าฐานนิยม 5.00 ได้แก่ ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 1 - 2 ข้อที่ 7-8 และข้อที่ 11 -13 ด้านอาจารย์มีค่าฐานนิยม 4.00 ได้แก่ ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 3 - 4 ข้อที่ 6 ข้อที่ 9 - 10

3. ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่มีค่าใดเกิน 1.00 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกประเด็นแนวโน้ม

ตารางที่ 12 ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล

ลำดับที่	ด้านการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน-ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3-ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
1	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา จัดระบบและกลไกการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
2	คณาจารย์จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเอง ตามสภาพจริงด้วยรูปแบบ เทคนิค และวิธีการที่หลากหลาย	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
3	การจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬา และนันทนาการควรมีรายวิชาหรือกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นการสำคัญ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
4	ควรจัดการศึกษาหรือรายวิชาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา (Contemplative education) เพื่อให้เรียนรู้ด้วยใจอย่างใคร่ครวญ เน้นการพัฒนาด้านใน เกิดความตระหนักรู้ถึงคุณค่าของสิ่งต่างๆ มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม และสามารถเชื่อมโยงศาสตร์ต่างๆมาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างสมบูรณ์	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับที่	ด้านการจัดการเรียนการสอนและ ประเมินผล	มัธยมศึกษา	ฐานนิยม	มัธยมศึกษา- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3- ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์
5	สถาบันอุดมศึกษา คณะและ สาขาวิชาควรจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยใช้ ภาษาอังกฤษและหรือ ภาษาต่างประเทศอื่นๆ เพื่อพัฒนา ความสามารถของนักศึกษาให้ สามารถใช้ในการสื่อสารและทำงานได้	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
6	สถาบันอุดมศึกษา คณะและ สาขาวิชาควรจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อ พัฒนาสมรรถนะด้านการประกอบ วิชาชีพและการทำงานข้าม วัฒนธรรมของบัณฑิต	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
7	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรจัดการเรียนการสอนและกิจกรรม เสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาและเสริม สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือ ในการศึกษาและประกอบอาชีพ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
8	สถาบันอุดมศึกษา คณะและ สาขาวิชาควรจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อ พัฒนาความรู้และทักษะการเป็น ผู้ประกอบการในสาขาวิชาชีพ	4.50	5.00	-0.50	5.00-4.00	1.00

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับที่	ด้านการจัดการเรียนการสอนและ ประเมินผล	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3- ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์
9	สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรี ควรมีกกลไกการตรวจสอบคุณภาพ ผู้เรียนก่อนจบการศึกษาเช่นการสอบ รวบยอดก่อนจบ (Exit exam) หรือ การเขียนสารนิพนธ์ หรือโครงการ สำหรับจบการศึกษา (Capstone project) ตามความเหมาะสมของแต่ละ หลักสูตร	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00
10	คณะและสาขาวิชาควรพัฒนา หลักสูตรวิชาชีพที่กำหนดให้มีการ ฝึกงานหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพ กับสถานประกอบการให้เป็น หลักสูตรสหกิจศึกษา (Cooperative Education) เพื่อผสมผสาน การศึกษากับประสบการณ์ การทำงานในวิชาชีพ	4.50	4.00	0.50	5.00-4.00	1.00
11	สถาบันอุดมศึกษา คณะและ สาขาวิชา ร่วมกับองค์กรวิชาชีพใน การกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของ ทรัพยากร แหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ สนามฝึก และแหล่ง ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ที่จำเป็น สำหรับแต่ละหลักสูตรสาขาวิชา/ กลุ่มสาขาวิชา	4.50	5.00	-0.50	5.00-4.00	1.00

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับที่	ด้านการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล	มัธยมศึกษา	ฐานนิยม	มัธยมศึกษา-ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3-ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
12	สถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพควรปรับปรุง พัฒนา และจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ อาทิเช่น อาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ห้องปฏิบัติการ สนามฝึก เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ให้เหมาะสม เพียงพอ ทันสมัยกับหลักสูตรและวิทยาการที่ก้าวหน้าเปลี่ยนแปลง	4.50	5.00	-0.50	5.00-4.00	1.00
13	สถาบันอุดมศึกษา หรือคณะวิชาที่มีห้องสมุดหรือศูนย์วิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลทางวิชาการและวิชาชีพทั้งตำรา วารสาร งานวิจัย ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ ทั้งรูปแบบที่เป็นเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีสัดส่วนจำนวนเพียงพอกับผู้เรียนและคณาจารย์	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
14	สนับสนุนให้คณาจารย์ผลิตสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์และใช้เทคนิคการสอนที่ทันสมัยเพื่อสนับสนุนนวัตกรรมการเรียนการสอนยุคศตวรรษที่ 21 (Ubiquitous Era) และเชื้อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างสะดวก	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
15	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์และสร้างความตระหนักในการเป็นพลเมืองประชาคมอาเซียนให้กับนักศึกษา	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับที่	ด้านการจัดการเรียนการสอนและ ประเมินผล	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3- ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์
16	สถาบันอุดมศึกษา คณะและ สาขาวิชาเป็นเจ้าภาพหรือร่วมมือกับ สถาบันอุดมศึกษาอื่น สมาคม/ องค์กรวิชาชีพ หน่วยงานภาครัฐและ เอกชนในการจัดการประชุมและ สัมมนาทางวิชาการในสาขาวิชาชีพที่ เกี่ยวข้อง	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
17	สถาบันอุดมศึกษา คณะและ สาขาวิชาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ นักศึกษา เข้าร่วมในกิจกรรมการ ประชุมวิชาการและการแสดงผลงาน วิชาการ งานวิจัย วิชาชีพ ใน ระดับชาติภูมิภาคและนานาชาติ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
18	สถาบันอุดมศึกษา คณะและ สาขาวิชาหน่วยผลิตที่เกี่ยวข้องกับ สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาควรมี หน้าที่บทบาทในการส่งเสริมพัฒนา ความสามารถนักกีฬา ระดับอุดมศึกษา และนักกีฬาระดับ ความเป็นเลิศ	4.50	5.00	-0.50	5.00-4.00	1.00

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของ
ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ
ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านการจัดการเรียนการสอนและ
ประเมินผลใน EDFR รอบ 3 สรุปได้ ดังนี้

1. ค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเด็นแนวโน้มของ
อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของ
สถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยในพ.ศ. 2554 -2563 ด้านการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล
มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.00-5.00 โดยค่ามัธยฐาน 5.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 1-3 ข้อที่ 5 ข้อที่

8 ข้อที่ 12-16 ค่ามัธยฐาน 4.50 ได้แก่ ประเด็นแนวนอนข้อที่ 8 ข้อที่ 10-11 และข้อที่ 18 ค่ามัธยฐาน 4.00 ได้แก่ประเด็นแนวนอนข้อที่ 4 ข้อที่ 6-7 ข้อที่ 9 และข้อที่ 17

2. ค่าฐานนิยมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเด็นแนวนอนของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษา ประเทศไทยในพ.ศ. 2554 -2563 ด้านการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลมีค่าฐานนิยมที่มีค่าตั้งแต่ 4.00-5.00 โดยค่าฐานนิยม 5.00 ได้แก่ประเด็นแนวนอนข้อที่ 1-3 ข้อที่ 5 ข้อที่ 8 ข้อที่ 11-18

3. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกแนวนอนโดยไม่มีมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มากกว่า 1.50

4. ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่มีค่าใดเกิน 1.00 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกประเด็นแนวนอน

ตารางที่ 13 ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านการควบคุมคุณภาพ

ลำดับที่	ด้านการควบคุมคุณภาพ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน-ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3-ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
1	สถาบันอุดมศึกษา สมาคม/สภาวิชาชีพ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรร่วมมือกันพัฒนา มาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ครอบคลุมสาขาและระดับคุณวุฒิ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
2	คณะและสาขาวิชาควรพัฒนารายละเอียดหลักสูตร กำหนดมาตรฐาน คุณลักษณะของผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ มีทักษะปัญญา มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะเฉพาะวิชาชีพ และมีสุขภาพดี	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
3	ในกลุ่มวิชาชีพที่ไม่ใช่วิชาชีพครู สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาที่ทำหน้าที่ผลิตควรร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรวิชาชีพกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานหลักสูตร และ มาตรฐานบัณฑิต	4.00	5.00	-1.00	5.00-4.00	1.00

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ลำดับที่	ด้านการควบคุมคุณภาพ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3- ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์
4	ในกลุ่มวิชาชีพที่ไม่ใช่วิชาชีพครู สถาบันอุดมศึกษา คณะและ สาขาวิชาที่ทำหน้าที่ผลิตควรร่วมมือ กับหน่วยงาน/องค์กรวิชาชีพ พัฒนา ระบบและและกระบวนการการให้ การรับรองหลักสูตร(accreditation)	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00
5	คณะและสาขาวิชา ดำเนินกิจการ ตามพันธกิจในการจัดการศึกษา วิจัย บริการวิชาการ และทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม โดยปฏิบัติตามวงจร คุณภาพ (PDCA) และพัฒนาแนว ปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการ ประกันคุณภาพภายใน และการ ประกันคุณภาพการศึกษากายนอก	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
6	คณะและสาขาวิชา ได้รับการรับรอง มาตรฐานการศึกษาจากการประเมิน คุณภาพภายนอกจากสำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)	4.50	5.00	-0.50	5.00-4.00	1.00

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านการควบคุมคุณภาพใน EDFR รอบ 3 สรุปได้ ดังนี้

1. ค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านการควบคุมคุณภาพมีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.00- 5.00 โดยค่ามัธยฐาน

5.00 ได้แก่ประเด็นแนวนอนข้อที่ 1-2 และข้อที่ 5 ค่ามัธยฐาน 4.50 ได้แก่ประเด็นแนวนอนข้อที่ 6 และค่ามัธยฐาน 4.00 ได้แก่ประเด็นแนวนอนข้อที่ 3-4

2. ค่าฐานนิยมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวนอนของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ในพ.ศ. 2554 -2563 ด้านการควบคุมคุณภาพมีค่าฐานนิยมตั้งแต่ 4.00- 5.00 โดยค่าฐานนิยม 5.00 ได้แก่แนวนอนข้อที่ 1-3 และ ข้อที่ 5-6 ฐานนิยม 4.00 ได้แก่ข้อ ที่ 4

3. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกแนวนอนโดยไม่มีมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มากกว่า 1.50

4. ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่มีค่าใดเกิน 1.00 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกประเด็นแนวนอน

ตารางที่ 14 ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พยาบาลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านการวิจัย

ลำดับที่	ด้านการวิจัย	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน-ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3-ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
1	ควรสร้างเครือข่ายการวิจัยในสาขาวิชาชีพระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ระหว่างประเทศและหรือสมาชิกประชาคมอาเซียน	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
2	ควรจัดระบบการบริหารและสนับสนุนการวิจัยโดยมีการพัฒนานักวิจัย การดำเนินการวิจัย การบูรณาการงานวิจัยควบคู่กับการเรียนการสอนและการบริการวิชาการ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
3	มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและทวิพยสินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมตามศักยภาพของประเภทสถาบัน	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
4	งานวิจัยของอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา ควรมีคุณภาพและนำไปใช้เป็นประโยชน์กับสังคมได้จริง	4.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พยาบาลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านการวิจัยใน EDRF รอบ 3 สรุปได้ ดังนี้

1. ค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พยาบาลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย

ในพ.ศ. 2554 -2563 ด้านการวิจัยมีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.00- 5.00 โดยค่ามัธยฐาน 5.00 ได้แก่ ประเด็นแนวนอนข้อที่ 1-3 และค่ามัธยฐาน 4.00 ได้แก่ประเด็นแนวนอนข้อที่ 4

2. ค่าฐานนิยมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวนอนของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ในพ.ศ. 2554 -2563 ด้านการวิจัยมีค่าฐานนิยม 5.00 ทุกแนวนอน ได้แก่แนวนอนข้อที่ 1- 4

3. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกแนวนอนโดยไม่มีมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มากกว่า 1.50

4. ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่มีค่าใดเกิน 1.00 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกประเด็นแนวนอน

ตารางที่ 15 ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัย5 ระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พณิชยศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านการทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม และ สิ่งแวดล้อม

ลำดับที่	ด้านการทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3-ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
1	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ดำเนินกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และ สิ่งแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับ สาขาวิชาชีพ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
2	สถาบันอุดมศึกษา คณะและ สาขาวิชา เป็นผู้ดำเนินการศึกษาวิจัย เพื่อแก้ปัญหาหรือสนับสนุนการ อนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และ สิ่งแวดล้อม ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง สัมพันธ์กับสาขาวิชาชีพ	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00
3	สถาบันอุดมศึกษา คณะและ สาขาวิชา ควรบูรณาการภารกิจด้าน การอนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และ สิ่งแวดล้อม กับการจัดการศึกษาเพื่อ ผลิตบัณฑิตวิชาชีพทุกหลักสูตรและ ระดับปริญญา	5.50	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของ5 ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พณิชยศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านการวิจัยใน EDJR รอบ 3 สรุปได้ ดังนี้

1. ค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ในพ.ศ. 2554 -2563 ด้านการทะนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมมีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.00- 5.00 โดยค่ามัธยฐาน 5.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 1 ค่ามัธยฐาน 4.50 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 2 และค่ามัธยฐาน 4.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 3

2. ค่าฐานนิยมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ในพ.ศ. 2554 -2563 ด้านการทะนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมมีค่าฐานนิยมตั้งแต่ 4.00- 5.00 โดยค่าฐานนิยม 5.00 ได้แก่แนวโน้มข้อที่ 1 และ ข้อที่ 3 ฐานนิยม 4.00 ได้แก่ข้อ ที่ 2

3. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกแนวโน้มโดยไม่มีมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มากกว่า 1.50

4. ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่มีค่าใดเกิน 1.00 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกประเด็นแนวโน้ม

ตารางที่ 16 ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พณิชยศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านการบริการวิชาการและสังคม

ลำดับที่	ด้านการบริการวิชาการและสังคม	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3- ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์
1	คณะและสาขาวิชาควรให้การบริการวิชาการที่เหมาะสม สอดคล้องกับสาขาวิชาชีพความเชี่ยวชาญ และความ ต้องการของสังคมและผู้รับบริการ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
2	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาจัดให้มีบริการการศึกษาต่อเนื่องในสาขาวิชาชีพแก่บุคลากรวิชาชีพและประชาชนทั่วไป	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
3	คณะ สาขาวิชาและคณาจารย์นำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการมาใช้พัฒนาหรือนุรณการเข้ากับการเรียนการสอนและการวิจัย	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พณิชยศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านการบริการวิชาการและสังคมใน EDFR รอบ 2 สรุปได้ ดังนี้

1. ค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พณิชยศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านการบริการวิชาการและสังคมมีค่ามัธยฐาน 5.00 ทุกแนวโน้ม ได้แก่แนวโน้มข้อที่ 1-3

2. ค่าฐานนิยมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พณิชยศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านการบริการวิชาการและสังคมมีค่าฐานนิยม 5.00 ทุกแนวโน้ม ได้แก่แนวโน้มข้อที่ 1-3

3. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกแนวโน้มโดยไม่มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มากกว่า 1.50

4. ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่มีค่าใดเกิน 1.00 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกประเด็นแนวโน้ม

ตารางที่ 17 ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

ลำดับที่	ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน-ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3-ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
1	การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ การจัดการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ภายในประเทศ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
2	การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ การจัดการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกันกับ สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาในต่างประเทศ	4.50	5.00	-0.50	5.00-4.00	1.00
3	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาจะส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษาโดยสนับสนุนการถ่ายโอนหน่วยกิต ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนและนานาชาติ	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00
4	คณะ สาขาวิชา และบุคลากรของสถาบัน ควรมีบทบาทเป็นผู้นำในการสนับสนุนทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนการบริหารและดำเนินกิจกรรมขององค์กรหรือสมาคมวิชาการ/วิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา สุขภาพและนันทนาการ	4.50	5.00	-0.50	5.00-4.00	1.00

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ลำดับที่	ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ	มัธยมศึกษา	ฐานนิยม	มัธยมศึกษา- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3- ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์
5	คณะ สาขาวิชา และบุคลากรของ สถาบัน จะมีบทบาทเป็นผู้นำในการ จัดตั้ง บริหาร และดำเนินสมาคม วิชาการ สมาคมวิชาชีพด้าน สุข ศึกษา พลศึกษา กีฬา สุขและ นันทนาการระดับนานาชาติ	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00
6	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา แสวงหาและพัฒนาความร่วมมือด้าน วิชาการกับมหาวิทยาลัย/สถาบัน อุดมศึกษาที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับ ในระดับนานาชาติ เพื่อตกลง ร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษา ผลิตบุคลากรวิชาชีพพร้อมกัน	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00
7	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขา วิชาเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม วิชาการและการแสดงผลงานวิชาการ งานวิจัย วิชาชีพ ระดับชาติ ระดับ ภูมิภาคและระดับนานาชาติ	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
8	ควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยน คณาจารย์ในลักษณะศาสตราจารย์ อาคันตุกะ (Visiting Professor) กับ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ	4.50	5.00	-0.50	5.00-4.00	1.00
9	ควรมีการสื่อสารติดต่อและให้ความ ร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาและ หน่วยงาน/องค์กรการศึกษา ต่างประเทศ อย่างประจำสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง	4.00	5.00	-1.00	5.00-4.00	1.00

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ลำดับที่	ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3- ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์
10	ควรมีการแลกเปลี่ยนอาจารย์และ นักศึกษาระหว่างประเทศหรือ สมาชิกภูมิภาคอาเซียนผ่านเครือข่าย ที่มีอยู่เช่น เครือข่ายมหาวิทยาลัย อาเซียน ASEAN University Network (AUN) และ University Mobility in Asia and the Pacific (UMAP) เป็นต้น	4.00	5.00	-1.00	5.00-4.00	1.00
11	คณะและสาขาวิชาควรดำเนินการ เพื่อขอการรับรองมาตรฐานหลักสูตร และคุณวุฒิ Accreditation หรือ Certification จากองค์กร/สมาคม วิชาชีพระดับนานาชาติเช่น ICHPER-SD	4.00	5.00	-1.00	5.00-4.00	1.00

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือใน EDFR รอบ 3 สรุปได้ ดังนี้

1. ค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยในพ.ศ. 2554 -2563 ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือมีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.00- 5.00 โดยค่ามัธยฐาน 5.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 1และข้อที่ 7 ค่ามัธยฐาน 4.50 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 2 ข้อที่ 4และข้อที่ 8 ค่ามัธยฐาน 4.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 3 ข้อที่ 5-6 และข้อที่ 9-11

2. ค่าฐานนิยมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน

พ.ศ. 2554 -2563 ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือมีค่าฐานนิยมตั้งแต่ 4.00- 5.00 โดยค่าฐานนิยม 5.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 1-2 ข้อที่ 4 ข้อที่ 7-11ค่าฐานนิยม 4.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 3 และข้อที่ 5-6

3. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกแนวโน้มโดยไม่มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มากกว่า 1.50

4. ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่มีค่าใดเกิน 1.00 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกประเด็นแนวโน้ม

ตารางที่ 18 ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พณิชยศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านการประเมินหลักสูตรและการจัดการศึกษา

ลำดับที่	ด้านการประเมินหลักสูตรและการจัดการศึกษา	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน-ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3-ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
1	คณะและสาขาวิชาจัดให้มีประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชา การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และหลักสูตรอย่างครบถ้วนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	4.50	5.00	-0.50	5.00-4.00	1.00
2	คณะและสาขาวิชาควรประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทุกรายวิชา	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
3	คณาจารย์ควรพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์ และเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ทุกรายวิชา ตามผลการประเมิน	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
4	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรใช้ข้อมูลย้อนกลับจากการประเมินผลให้บริการวิชาการและสังคมมาแก้ไขในการปรับปรุงการจัดการศึกษา	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
5	สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดให้มีการติดตามผลบัณฑิตและใช้ข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลำดับที่	ด้านการประเมินหลักสูตรและการจัดการศึกษา	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน-ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3-ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
6	ควรส่งเสริม สนับสนุน ร่วมมือและดำเนินการเทียบสมรรถนะ (Benchmarking)ด้านคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรวิชาชีพแต่ละสาขากับสถาบันอุดมศึกษาหรือกลุ่มสถาบันที่มีภารกิจและบริบทใกล้เคียงกัน	4.50	5.00	-0.50	5.00-4.00	1.00

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านการประเมินหลักสูตรและการจัดการศึกษาใน EDFR รอบ 3 สรุปได้ ดังนี้

1. ค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยในพ.ศ. 2554 -2563 ด้านการประเมินหลักสูตรและการจัดการศึกษามีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.00- 5.00 โดยค่ามัธยฐาน 5.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 2-5 ค่ามัธยฐาน 4.50 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 1 และข้อที่ 6 ค่ามัธยฐาน 4.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 2 ข้อที่ 4-5

2. ค่าฐานนิยมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยในพ.ศ. 2554 -2563 ด้านการประเมินหลักสูตรและการจัดการศึกษามีค่าฐานนิยม ตั้งแต่ 4.00- 5.00 โดยค่าฐานนิยม 5.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 2-6 ค่าฐานนิยม 4.00 ได้แก่แนวโน้มข้อที่ 1

3. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกแนวโน้มโดยไม่มีมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มากกว่า 1.50

4. ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่มีค่าใดเกิน 1.00 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกประเด็นแนวโน้ม

ตารางที่ 19 ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของแนวโน้มการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พยาบาลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 ด้านผลผลิตและผลลัพธ์

ลำดับที่	ด้านผลผลิตและผลลัพธ์	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3- ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์
1	บัณฑิตที่จบการศึกษาตามหลักสูตรแล้วควรมีคุณลักษณะความรู้ ความสามารถและทักษะตามจุดมุ่งหมายของแต่ละหลักสูตร	5.00	5.00	0.00	5.00-4.00	1.00
2	บัณฑิตมีงานทำในวิชาชีพที่ตรงหรือสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพ	4.00	4.00	0.00	5.00-4.00	1.00
3	ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในความรู้ ความสามารถ และทักษะวิชาชีพในการทำงานของบัณฑิต	4.50	5.00	-0.50	5.00-4.00	1.00
4	รัฐควรสนับสนุน จัดสรรกรอบอัตรากำลังในการบรรจุครูสุขภาพและครูพลศึกษาที่มีคุณสมบัติตรงสาขา	4.00	5.00	1.00	5.00-4.00	1.00
5	ประเทศไทยมีครูสุขภาพและพลศึกษาที่เก่ง ดีมีความสามารถสูง มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพในจำนวนมากเพียงพอต่อความต้องการที่จะพัฒนานักเรียนในทุกพื้นที่ของประเทศไทย	4.00	5.00	1.00	5.00-4.00	1.00
6	ประเทศไทยมีบุคลากรด้านกีฬาและนันทนาการที่มีความสามารถช่วยพัฒนามาตรฐานการกีฬาของประเทศไทยให้มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง	4.50	5.00	-0.50	5.00-4.00	1.00

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ลำดับที่	ด้านผลผลิตและผลลัพธ์	มัธยฐาน	ฐานนิยม	มัธยฐาน- ฐานนิยม	ควอไทล์ที่3- ควอไทล์ที่1	ค่าพิสัย ระหว่าง ควอไทล์
7	การดำเนินกิจกรรมทั้งปวงในระบบ และกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อ ผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พล ศึกษา กีฬา และนันทนาการของ สถาบันอุดมศึกษา คณะและ สาขาวิชาควรจะส่งผลกระทบต่อ บวกรต่อการพัฒนาสุขภาพ สมรรถนะ และคุณภาพชีวิต ของ คนไทยและสังคมไทย	5.00	5.00	0.00	5.00-5.00	0.00

จากตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ด้านผลผลิตและผลลัพธ์ใน EDJR รอบ 3 สรุปได้ ดังนี้

1. ค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยในพ.ศ. 2554 -2563 ด้านผลผลิตและผลลัพธ์มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.00- 5.00 โดยค่ามัธยฐาน 5.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 1 และข้อที่ 7 ค่ามัธยฐาน 4.50 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 3 และข้อที่ 6 ค่ามัธยฐาน 4.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 2 ข้อที่ 4-5

2. ค่าฐานนิยมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยในพ.ศ. 2554 -2563 ด้านผลผลิตและผลลัพธ์มีค่าฐานนิยม ตั้งแต่ 4.00- 5.00 โดยค่าฐานนิยม 5.00 ได้แก่ประเด็นแนวโน้มข้อที่ 1 และข้อที่ 3-7 ค่าฐานนิยม 4.00 ได้แก่แนวโน้มข้อที่ 2

3. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกแนวโน้มโดยไม่มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มากกว่า 1.50

4. ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่มีค่าใดเกิน 1.00 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกันทุกประเด็นแนวโน้ม

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ผลการวิเคราะห์อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พยาบาล กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group) สรุปได้ ดังนี้

1. ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกับอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พยาบาล กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554-2563 ที่ผู้เชี่ยวชาญนำเสนอ ประกอบด้วย ประเด็นแนวโน้มที่พึงประสงค์ 14 ด้าน รวม 111 แนวโน้มย่อย ซึ่งเป็นผลด้านการวิเคราะห์ความเห็นสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญในการตอบแบบสอบถาม EDFR 2 รอบ ว่าเป็นไปได้มากที่สุด 70 แนวโน้ม เป็นไปได้มาก 36 แนวโน้ม และไม่สอดคล้อง 5 แนวโน้ม ดังนี้

- 1.1 ประเด็นแนวโน้มด้านบริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการ จากจำนวนทั้งหมด 4 แนวโน้ม เป็นไปได้มาก 3 แนวโน้ม ไม่สอดคล้อง 1 แนวโน้ม
- 1.2 ประเด็นแนวโน้มด้านวิสัยทัศน์และเป้าหมาย จำนวนทั้งหมด 10 แนวโน้ม เป็นไปได้มากที่สุด 7 แนวโน้ม และเป็นไปได้มาก 3 แนวโน้ม
- 1.3 ประเด็นแนวโน้มด้านสถาบันการผลิต จำนวนทั้งหมด 6 แนวโน้ม เป็นไปได้มาก 4 แนวโน้ม ไม่สอดคล้อง 2 แนวโน้ม
- 1.4 ประเด็นแนวโน้มด้านนักศึกษา จำนวนทั้งหมด 8 แนวโน้ม เป็นไปได้มากที่สุด 5 แนวโน้ม เป็นไปได้มาก 1 แนวโน้ม และไม่สอดคล้อง 2 แนวโน้ม
- 1.5 ประเด็นแนวโน้มด้านอาจารย์ จำนวน ทั้งหมด 12 แนวโน้ม เป็นไปได้มากที่สุด ทั้ง 12 แนวโน้ม
- 1.6 ประเด็นแนวโน้มด้านหลักสูตรการศึกษาและการบริหารหลักสูตร จำนวนทั้งหมด 13 แนวโน้ม เป็นไปได้มากที่สุด 6 แนวโน้ม เป็นไปได้มาก 7 แนวโน้ม
- 1.7 ประเด็นแนวโน้มด้านการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล จำนวนทั้งหมด 18 แนวโน้ม เป็นไปได้มากที่สุด 13 แนวโน้ม เป็นไปได้มาก 3 แนวโน้ม
- 1.8 ประเด็นแนวโน้มด้านการควบคุมคุณภาพ จำนวนทั้งหมด 6 แนวโน้ม เป็นไปได้มากที่สุด 4 แนวโน้ม เป็นไปได้มาก 2 แนวโน้ม
- 1.9 ประเด็นแนวโน้มด้านการวิจัย จำนวนทั้งหมด 4 แนวโน้ม เป็นไปได้มากที่สุด 3 แนวโน้ม เป็นไปได้มาก 1 แนวโน้ม

- 1.10 ประเด็นแนวโน้มด้านการทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม จำนวนทั้งหมด 3 แนวโน้ม เป็นไปได้มากที่สุด 2 แนวโน้ม เป็นไปได้มาก 1 แนวโน้ม
- 1.11 ประเด็นแนวโน้มด้านการบริการวิชาการและสังคม จำนวนทั้งหมด 3 แนวโน้ม เป็นไปได้มากที่สุดทั้ง 3 แนวโน้ม
- 1.12 ประเด็นด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ จำนวนทั้งหมด 11 แนวโน้ม เป็นไปได้มากที่สุด 5 แนวโน้ม เป็นไปได้มาก 6 แนวโน้ม
- 1.13 ประเด็นแนวโน้มด้านการประเมินผลหลักสูตรและการจัดการศึกษา จำนวนทั้งหมด 6 แนวโน้ม เป็นไปได้มากที่สุดทั้ง 6 แนวโน้ม
- 1.14 ประเด็นแนวโน้มด้านผลิตผลและผลลัพธ์ จำนวนทั้งหมด 7 แนวโน้ม เป็นไปได้มากที่สุด 4 แนวโน้ม เป็นไปได้มาก 3 แนวโน้ม
2. ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้อภิปรายเพิ่มเติมเพื่อให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้
- 2.1 ประเด็นแนวโน้มบางประเด็น เช่น การที่รัฐจะเพิ่มอัตราการบรรจุครูผู้ศึกษาและพลศึกษาเป็นอนาคตที่พึงประสงค์แต่อยู่นอกเหนือภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาการช่วยผลักดันสามารถทำได้ในลักษณะของการแสดงความเห็นเชิงวิชาการ
- 2.2 วิชาพลศึกษายังถูกสอนโดยครูไม่มีวุฒิตรง ยังคงเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไข
- 2.3 กรอบอัตรากำลังสำหรับบรรจุครูพลศึกษาที่มีค่อนข้างน้อยในแต่ละปี
- 2.4 วิชาชีพครูเป็นสาขาวิชาที่ได้รับความสนใจมีผู้สมัครเข้าศึกษาเป็นจำนวนมากในช่วงสองปีที่ผ่านมาเนื่องเพราะการปฏิรูปการผลิตครู และค่านิยมที่มีต่อวิชาชีพที่ดีขึ้นโดยผู้เรียนและผู้ปกครองเห็นว่าเป็นอาชีพที่มั่นคง และมีโครงการครุพันธุ์ใหม่และครูมืออาชีพที่ให้ทุนการศึกษาและอัตราบรรจุ จึงควรคัดเลือกผู้เรียนที่มีศักยภาพและจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
- 2.5 ควรสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการกรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและพลศึกษาในโรงเรียน (The Bangkok Agenda for Action on Physical Education and Sport in School) ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อนำให้เกิดอุปสงค์ด้านบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ
- 2.6 วิชาชีพพลศึกษาสามารถประกอบอาชีพในหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่ครูในสถานศึกษา เช่น นักศึกษาในสถานพยาบาล นักศึกษาในสถานประกอบการ นักส่งเสริมสุขภาพ เป็นต้น
- 2.7 ส่งเสริมการจัดหลักสูตรที่ไม่ใช่วิชาชีพครู เช่น สาขาธุรกิจและการจัดการกีฬา นิเทศศาสตร์และการสื่อสารการกีฬา การสื่อสารสุขภาพ

2.8 การจัดหลักสูตรแบบควบ 2 ปริญญา อาจจะเป็นปริญญาตรี 2 สาขา หรือ ปริญญาตรีควบปริญญาโท เป็นแนวโน้มที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้มาก และเหมาะสมกับวิชาชีพ

2.9 ควรสนับสนุนการจัดหลักสูตรการศึกษาในรูปแบบสหกิจศึกษาโดยเฉพาะ วิชาชีพที่มีโอกาสประกอบอาชีพในสถานประกอบการ

2.10 ควรนำเอาแนวคิดและวิธีการของจิตปัญญาศึกษามาใช้ในหลักสูตรและการจัดการ เรียนรู้ในสถาบันอุดมศึกษา โดยเน้นอย่างยิ่งในหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพ

2.11 ควรสนับสนุนให้มีการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศ

2.12 สมาชิกสหประชาชาติกลุ่มส่วนใหญ่ อภิปรายสนับสนุนกับประเด็นแนวโน้มการสร้าง ความร่วมมือเป็นเครือข่ายด้านวิชาการ และการผลิต ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในประเทศและ ต่างประเทศ ซึ่งอาจจะเป็นระดับคณะวิชา หรือระดับสถาบัน ทั้งในและระหว่างประเทศ ว่าควร จะผลักดันให้มีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมและมีกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

2.13 เครือข่ายความร่วมมือไม่ควรมีขอบข่าย จำกัดระหว่างสถาบันการศึกษาเท่านั้น ควรขยายไปสู่หน่วยงาน องค์กร ต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กร/สมาคม วิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

2.14 มาตรฐานวิชาชีพและสภาวิชาชีพว่ามีทั้งข้อดีและข้อเสียที่ต้องพิจารณาอย่าง รอบคอบถึงแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด

2.15 นอกเหนือจากมาตรฐานวิชาชีพครูสำหรับครูพลศึกษาและครูสุขศึกษาของ ครูสภาและมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แล้ว ควรจัดทำมาตรฐานวิชาชีพครูพล ศึกษาเป็นการเฉพาะ โดยสถาบันอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิต ร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอนาคตภาพของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563 โดยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) และเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ผู้เชี่ยวชาญในการตอบแบบสอบถามในขั้นตอน EDFR 2 และ EDFR 3 จำนวน 18 คน ผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่ม จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง แบบสอบถาม และคู่มือการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แปรผลจากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในการทำ EDFR และการสนทนากลุ่ม ภายใต้การให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563" ผู้วิจัยจะคัดเลือกแนวโน้มที่พึงประสงค์และมีความเป็นไปได้ในระดับมากและมากที่สุด กล่าวคือ ข้อความกระทงแนวโน้มที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และเป็นแนวโน้มที่มีความสอดคล้องกันของความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ ไม่เกิน 1.50 ความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐานมีค่าไม่เกิน 1.00 รวมทั้งสิ้น 14 ด้าน 106 ข้อความ ผลการวิเคราะห์สามารถสรุปอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพเป็นรายด้านได้ ดังนี้

ด้านที่ 1 บริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการ

ผลการพิจารณาพบว่าแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ "มาก" ค่ามัธยฐาน = 3.50-4.49 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ \leq 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม \leq 1.00) จำนวน 3 ข้อ จากจำนวนแนวโน้มทั้งหมด 4 ข้อ ได้แก่ 1) การขับเคลื่อนผลักดันแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สุขภาพ กีฬา และนันทนาการของชาติ จะกระตุ้นให้เกิดอุปสงค์ (Demands) ด้านบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬา และนันทนาการในตลาดแรงงานวิชาชีพ 2) การกระจายอำนาจให้การบริหารส่วน

ท้องถิ่นรับผิดชอบ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ จะกระตุ้นให้เกิดความต้องการบุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ 3) การตื่นตัวให้ความสนใจกับการกีฬา การออกกำลังกาย สุขภาพการใช้เวลาว่างของคนไทย จะกระตุ้นให้เกิดความต้องการบุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ

ด้านที่ 2 วิสัยทัศน์และเป้าหมายของการผลิต

ผลการพิจารณาแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มากที่สุด” ค่ามัธยฐาน = 4.50–5.00 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 7 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 10 ข้อ ได้แก่ 1) สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นผู้ผลิตบุคลากรกลุ่มวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ มีเป้าประสงค์ร่วมกัน คือ การมีสุขภาพ สมรรถนะและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย 2) สถาบันอุดมศึกษาไทย ที่ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพด้าน สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ควรจะกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางตลอดจนเป้าหมายในการผลิตร่วมกัน 3) สถาบันอุดมศึกษาควรมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการเป็นแหล่งอ้างอิงวิชาการด้านสุขภาพ กีฬา การออกกำลังกายและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสำหรับประเทศ 4) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรเป็นผู้ชี้นำสังคมโดยการชี้แนะ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสังคม ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพ การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ 5) สถาบันและหน่วยผลิตจะพัฒนาสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อศึกษา ค้นคว้า รวบรวม และเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการ วิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ 6) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรมุ่งเน้นการผลิตบุคลากรวิชาชีพในเชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณ 7) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรดำเนินกลยุทธ์ด้านการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลสารสนเทศแก่เยาวชนและประชาชน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าของวิชาชีพ มากขึ้น

แนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มาก” ค่ามัธยฐาน = 3.50–4.49 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ 1) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาโดยการสนับสนุนจากหน่วยงาน/องค์กรภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาการผลิตบุคลากรวิชาชีพทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของประเทศ 2) สถาบันอุดมศึกษาของไทยจะเป็นผู้นำการผลิตบุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของภูมิภาคอาเซียน 3) สถาบันอุดมศึกษาควรสนับสนุนการผลิตบุคลากร

วิชาชีพด้านกีฬา และนันทนาการที่ไม่ใช่สาขาวิชาชีพครู (Non-teaching Professions) เช่น นักวิทยาศาสตร์การกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา นักบริหารกีฬา ผู้นำนันทนาการ นักธุรกิจกีฬา ผู้สื่อข่าว และนักสื่อสารการกีฬา ในสัดส่วนที่มากขึ้น

ด้านที่ 3 สถาบันผลิต

แนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มาก” ค่ามัธยฐาน = 3.50 – 4.49 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ 1) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ควรมีบทบาทในการร่วมผลิตบุคลากรในสาขาวิชาชีพด้านกีฬา และนันทนาการเพิ่มขึ้น 2) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรผลิตบุคลากรในสาขาวิชาที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับสาขาวิชาเดิม เช่น สาขาธุรกิจและการจัดการกีฬา นิเทศศาสตร์และการสื่อสารการกีฬา การสื่อสารสุขภาพ เป็นต้น 3) ควรจัดตั้งมหาวิทยาลัยพลศึกษาและกีฬาแห่งชาติ เป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางทำหน้าที่หลักในการผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา นันทนาการ และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง 4) ในแต่ละสถาบันอุดมศึกษาควรรวบรวมภาควิชา หรือสาขาวิชา ที่เกี่ยวข้อง เช่น พลศึกษา สุขศึกษา วิทยาศาสตร์การกีฬา และนันทนาการไว้ในคณะเดียวกัน เพื่อความเป็นเอกภาพในการบริหาร และการจัดการ

ด้านที่ 4 นักศึกษา

ผลการพิจารณาแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มากที่สุด” ค่ามัธยฐาน = 4.50–5.00 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) 5 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 8 ข้อ ได้แก่ 1) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรดำเนินการร่วมกับภาคีความร่วมมือ (องค์กร/สภาวิชาชีพ หน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง) ในการวิเคราะห์และกำหนดความต้องการบุคลากรวิชาชีพของตลาดแรงงานอาชีพ 2) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรร่วมกับภาคีความร่วมมือ (องค์กร/สภาวิชาชีพ หน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง) ควรกำหนดและจัดสรร จำนวนการผลิตที่สอดคล้องกับศักยภาพและความพร้อมในการผลิตของแต่ละหน่วยผลิต เพื่อควบคุมปริมาณและคุณภาพการผลิต รวมทั้งป้องกันการผลิตเกินความต้องการ 3) สถาบันอุดมศึกษาและคณะหรือสาขาวิชา ควรจะศึกษา วิเคราะห์ ศักยภาพของตนเองในการผลิต และจัดทำแผนการรับนิสิต/นักศึกษา 4) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรมีการรับสมัคร ผู้เรียนที่มีความถนัด หรือความสามารถพิเศษเฉพาะในแต่ละสาขาวิชาชีพ 5) สถาบันอุดมศึกษา คณะ

และสาขาวิชาควรประสานร่วมมือร่วมสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสรรหานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ

แนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มาก” ค่ามัธยฐาน = 3.50–4.49 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 1 ข้อ คือ สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดหลักสูตรสำหรับนักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษเป็นการเฉพาะในระบบเร่งรัด (Fast track) และ/หรือหลักสูตรเกียรตินิยม (Honors Program)

ด้านที่ 5 อาจารย์

ผลการพิจารณาแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มากที่สุด” ค่ามัธยฐาน = 4.50–5.00 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) 12 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 12 ข้อ ได้แก่ 1) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา มีกลยุทธ์และแผนงานด้านบุคลากรและอัตรากำลังเพื่อคัดเลือก สรรหา พัฒนาอาจารย์ให้มีปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานและความต้องการในการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งในปัจจุบันและอนาคต 2) คณาจารย์มีความรู้ความสามารถและความรู้ลึกทางวิชาการและการวิจัย ตลอดจนติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ 3) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา กำหนดสัดส่วนอาจารย์ระดับปริญญาเอกให้สูงขึ้น สอดคล้องกับกรอบเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาอุดมศึกษาไทย 4) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา สนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับอาจารย์เพื่อศึกษาต่อในระดับระดับปริญญาเอกทั้งในประเทศ และต่างประเทศ 5) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา สนับสนุนให้คณาจารย์ผลิตผลงานวิชาการเพื่อให้มีจำนวนและ สัดส่วนผู้มีตำแหน่งวิชาการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์) ในสาขาวิชาชีพในอัตราส่วนที่สูงขึ้น 6) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพด้านการสอนและวิจัยให้กับคณาจารย์อย่างต่อเนื่อง 7) คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์รับผิดชอบหลักสูตรควรให้เป็นที่พอใจและหลักเกณฑ์ตามประกาศของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทุกหลักสูตร 8) คณาจารย์ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย ทุนพัฒนาอาจารย์เพื่อผลิตงานวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการและวารสารทางวิชาการในระดับนานาชาติ 9) ควรสนับสนุน พัฒนาอาจารย์ให้มีทั้งความเป็นนักวิชาการและนักปฏิบัติกรในวิชาชีพในสาขาวิชา 10) คณาจารย์ควรสร้างผลงานวิชาการและวิชาชีพที่มีคุณภาพ สามารถเผยแพร่และนำไปใช้

ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง 11) คณะอาจารย์ควรเป็นนักวิชาชีพโดยการสมัครเป็นสมาชิกขององค์กร/สมาคมวิชาชีพที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเชี่ยวชาญของตนเองทั้งในประเทศและนานาชาติ เช่น สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการแห่งประเทศไทย สมาคมวิทยาศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย สมาคมสุขศึกษาแห่งประเทศไทย และ ICHPER-SD เป็นต้น 12) คณะอาจารย์เข้าร่วมในกิจกรรมวิชาการและวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ

ด้านที่ 6 หลักสูตรการศึกษาและการบริหารหลักสูตร

ผลการพิจารณาแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มากที่สุด” ค่ามัธยฐาน = 4.50–5.00 และมีความและมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ \leq 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม \leq 1.00) จำนวน 6 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 13 ข้อ ได้แก่ 1) ควรมีหลักสูตรที่ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานวิชาชีพ 2) ในแต่ละสถาบันการผลิตควรมีความโดดเด่นในการเป็นผู้นำการผลิตในสาขาวิชาเฉพาะ 3) ควรให้มีการจัดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการเฉพาะสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรหน่วยงาน ที่ทำหน้าที่ส่งเสริมการกีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการ 4) ควรขยายเปิดหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพในระดับบัณฑิตศึกษาทั้งปริญญาโท และปริญญาเอก เพิ่มมากขึ้น โดยสอดคล้องกับศักยภาพความพร้อมด้านอาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ 5) ควรมีการประเมินผลหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของสังคม 6) หลักสูตรผลิตครูสุขศึกษาและพลศึกษาควรจัดให้มีการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบริหารโปรแกรมกีฬา นันทนาการ และสุขภาพในโรงเรียน

แนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มาก” ค่ามัธยฐาน = 3.50–4.49 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ \leq 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม \leq 1.00) จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ 1) ควรมีการพัฒนาหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพสำหรับการส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการด้านการศึกษา กีฬา นันทนาการและสุขภาพ สำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชนทั้งในและนอกระบบโรงเรียน 2) ควรมีการพัฒนาหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพสำหรับการส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการด้านการศึกษา กีฬา นันทนาการและสุขภาพ สำหรับกลุ่มประชากร ผู้มีความพิการและกลุ่มพิเศษ 3) ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นเป็นสหวิทยาการ (Multi-Disciplinary) มากขึ้น 4) หลักสูตรที่จะพัฒนาขึ้นใหม่ส่วนหนึ่งควรเป็นหลักสูตรที่ บูรณาการระหว่างวิชาชีพและศาสตร์ด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการกับวิชาชีพและศาสตร์สาขาอื่นๆ เพื่อสร้างนักวิชาชีพที่มีสมรรถนะบูรณาการข้ามศาสตร์ เช่น เศรษฐศาสตร์การกีฬา เทคโนโลยีสารสนเทศการกีฬา นันทนาการและการพัฒนา

ชุมชน เป็นต้น 5) ควรเปิดหลักสูตรเฉพาะทางด้าน กีฬาและนันทนาการมากขึ้นเพื่อสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานอาชีพ 6) ควรพัฒนาหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือระหว่างคณะวิชาหรือสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศในลักษณะโปรแกรมปริญญาร่วม (Joint Degree Program) หรือ โปรแกรมสองปริญญา (Dual Degree Program) เป็นต้น 7) คณะและสาขาวิชา ควรเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ

ด้านที่ 7 การจัดการเรียนการสอนและประเมินผล

ผลการพิจารณาแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มากที่สุด” ค่ามัธยฐาน = 4.50-5.00 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 13 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 18 ข้อ ได้แก่ 1) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาจัดระบบและกลไกการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 2) คณาจารย์จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริงด้วยรูปแบบเทคนิค และวิธีการที่หลากหลาย 3) การจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ควรมีรายวิชาหรือกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นการสำคัญ 4) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยใช้ภาษาอังกฤษและหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถของนักศึกษาให้สามารถใช้ในการสื่อสาร และทำงานได้ 5) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาและเสริมสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการศึกษาและประกอบอาชีพ 6) คณะและสาขาวิชาควรพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพที่กำหนดให้มีการฝึกงานหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับสถานประกอบการให้เป็นหลักสูตรสหกิจศึกษา (Cooperative Education) เพื่อผสมผสาน การศึกษาวิชาการกับประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพ 7) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ร่วมกับองค์กรวิชาชีพ ในการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของทรัพยากร แหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ สนามฝึก และแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ที่จำเป็นสำหรับแต่ละหลักสูตรสาขาวิชา/ กลุ่มสาขาวิชา 8) สถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพควรปรับปรุง พัฒนา และจัดหา ทรัพยากรการเรียนรู้ อาทิเช่น อาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ห้องปฏิบัติการ สนามฝึก เครื่องมือ และ อุปกรณ์ต่างๆ ให้เหมาะสม เพียงพอ ทันสมัยกับหลักสูตรและวิทยาการที่ก้าวหน้าเปลี่ยนแปลง 9) สถาบันอุดมศึกษา หรือคณะวิชาที่มีห้องสมุดหรือศูนย์วิทยบริการ ที่มีประสิทธิภาพ เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลทางวิชาการและวิชาชีพทั้งตำรา วารสาร งานวิจัย ทั้งภาษาไทยและ

ต่างประเทศ ทั้งรูปแบบที่เป็นเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีสัดส่วนจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน และคณาจารย์ 10) สนับสนุนให้คณาจารย์ผลิตสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์และใช้เทคนิคการสอนที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนนวัตกรรมการเรียนการสอนยุคควมทัศน์ภาพ (Ubiquitous Era) และเอื้อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้ อย่างสะดวก 11) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์และสร้างความตระหนักในการเป็นพลเมืองประชาคมอาเซียนให้กับนักศึกษา 12) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาเป็นเจ้าภาพหรือร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น สมาคม/องค์กรวิชาชีพ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการจัดการประชุมและสัมมนาทางวิชาการในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง 13) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา หน่วยผลิตที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา ควรมีหน้าที่บทบาทในการส่งเสริมพัฒนาความสามารถนักกีฬาระดับอุดมศึกษา และนักกีฬาระดับความเป็นเลิศ

แนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มาก” ค่ามัธยฐาน = 3.50–4.49 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ 1) การจัดการศึกษาหรือรายวิชาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดจิตปัญญาศึกษา (Contemplative Education) เพื่อให้เรียนรู้ด้วยใจอย่างใคร่ครวญ เน้นการพัฒนาด้านใน เกิดความตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งต่างๆ มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม และสามารถเชื่อมโยงศาสตร์ต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างสมบูรณ์ 2) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อ พัฒนาสมรรถนะด้านการประกอบวิชาชีพและการทำงานข้ามวัฒนธรรม ของบัณฑิต 3) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ ในสาขาวิชาชีพ 4) สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีควรมีกิจกรรมตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนก่อนจบการศึกษา เช่น การสอบรวบยอดก่อนจบ (Exit Exam) หรือการเขียนสารนิพนธ์ หรือโครงการสำหรับจบการศึกษา (Capstone Project) ตามความเหมาะสมของแต่ละหลักสูตร 5) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษา เข้าร่วมในกิจกรรมการประชุมวิชาการและการแสดง ผลงานวิชาการ งานวิจัย วิชาชีพ ในระดับชาติภูมิภาคและนานาชาติ

ด้านที่ 8 การควบคุมคุณภาพ

ผลการพิจารณาแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มากที่สุด” ค่ามัธยฐาน = 4.50–5.00 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 4 ข้อจากจำนวนทั้งหมด 6 ข้อ ได้แก่ 1) สถาบันอุดมศึกษา สมาคม/สภาวิชาชีพ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรร่วมมือกัน

พัฒนา มาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และ นันทนาการ ครบทุกสาขาและระดับคุณวุฒิ 2) คณะและสาขาวิชาควรพัฒนารายละเอียดหลักสูตร กำหนดมาตรฐาน คุณลักษณะของผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ มีทักษะปัญญา มี ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะเฉพาะวิชาชีพ และมีสุขภาพดี 3) คณะและสาขาวิชา ดำเนินกิจการตามพันธกิจในการจัดการศึกษา วิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยปฏิบัติตามวงจรคุณภาพ (PDCA) และพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการประกัน คุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก 4) คณะและสาขาวิชา ได้รับการ รับรองมาตรฐานการศึกษาจากการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

แนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มาก” ค่ามัธยฐาน = 3.50– 4.49 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธย ฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ 1) ในกลุ่มวิชาชีพที่ไม่ใช่วิชาชีพครู สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาที่ทำหน้าที่ผลิตควรร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรวิชาชีพ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานหลักสูตร และมาตรฐานบัณฑิต 2) ในกลุ่มวิชาชีพที่ไม่ใช่ วิชาชีพครู สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาที่ทำหน้าที่ผลิตควรร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กร วิชาชีพ พัฒนาระบบ และกระบวนการการให้การรับรองหลักสูตร (Accreditation)

ด้านที่ 9 การวิจัย

ผลการพิจารณาแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มากที่สุด” ค่ามัธยฐาน = 4.50–5.00 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความ ต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 3 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 4 ข้อ ได้แก่ 1) ควรสร้างเครือข่ายการวิจัยในสาขาวิชาชีพระหว่างสถาบันอุดมศึกษาระหว่างประเทศและหรือ สมาชิกประชาคมอาเซียน 2) ควรจัดระบบการบริหารและสนับสนุนการวิจัยโดยมีการพัฒนา นักวิจัย การดำเนินการวิจัย การบูรณาการงานวิจัยควบคู่กับการเรียนการสอนและการบริการ วิชาการ 3) มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์และ แลกเปลี่ยนทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมตามศักยภาพ ของประเภทสถาบัน

แนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มาก” ค่ามัธยฐาน = 3.50– 4.49 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่าง

มัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ 1) งานวิจัยของอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาควรมีคุณภาพและนำไปใช้เป็นประโยชน์กับสังคมได้จริง

ด้านที่ 10 การทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

ผลการพิจารณาแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มากที่สุด” ค่ามัธยฐาน = 4.50–5.00 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 2 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 3 ข้อ ได้แก่ 1) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาดำเนินกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขาวิชาชีพ 2) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรบูรณาการภารกิจด้านการอนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสิ่งแวดล้อมกับการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตวิชาชีพทุกหลักสูตรและระดับปริญญา

แนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มาก” ค่ามัธยฐาน = 3.50–4.49 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ 1) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรบูรณาการภารกิจด้านการอนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาและสิ่งแวดล้อม กับการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตวิชาชีพทุกหลักสูตรและระดับปริญญา

ด้านที่ 11 การบริการวิชาการและสังคม

ผลการพิจารณาแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มากที่สุด” ค่ามัธยฐาน = 4.50–5.00 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 3 ข้อจากจำนวนทั้งหมด 3 ข้อ ได้แก่ 1) คณะและสาขาวิชาควรให้การบริการวิชาการที่เหมาะสม สอดคล้องกับสาขาวิชาชีพ ความเชี่ยวชาญ และความต้องการของสังคมและผู้รับบริการ 2) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาจัดให้มีบริการการศึกษาต่อเนื่องในสาขาวิชาชีพแก่บุคลากรวิชาชีพและประชาชนทั่วไป 3) คณะสาขาวิชาและคณาจารย์นำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการมาใช้พัฒนา หรือบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนและการวิจัย

ด้านที่ 12 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

ผลการพิจารณาแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มากที่สุด” ค่ามัธยฐาน = 4.50–5.00 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 5 ข้อจากจำนวนทั้งหมด 11 ข้อ

ได้แก่ 1) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ การจัดการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกัน ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศ 2) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ การจัดการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกันกับสถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาในต่างประเทศ 3) คณะ สาขาวิชา และบุคลากรของสถาบัน ควรมีบทบาทเป็นผู้นำในการสนับสนุนทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนการบริหาร และดำเนินกิจกรรมขององค์กรหรือสมาคมวิชาการ/วิชาชีพ ด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา สุขภาพและนันทนาการ 4) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมวิชาการและการแสดงผลงานวิชาการ งานวิจัย วิชาชีพ ระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ 5) ควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ในลักษณะศาสตราจารย์ อาคันตุกะ (Visiting Professor) กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

แนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มาก” ค่ามัธยฐาน = 3.50–4.49 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ 1) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาจะส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษาโดยสนับสนุนการถ่ายโอนหน่วยกิต ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนและนานาชาติ 2) คณะ สาขาวิชา และบุคลากรของสถาบัน จะมีบทบาทเป็นผู้นำในการจัดตั้ง บริหาร และดำเนินสมาคมวิชาการ สมาคมวิชาชีพด้าน สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการระดับนานาชาติ 3) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาแสวงหาและพัฒนาความร่วมมือด้านวิชาการกับมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ เพื่อตกลงร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาผลิตบุคลากรวิชาชีพพร้อมกัน 4) ควรมีการสื่อสารติดต่อและให้ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงาน/องค์กรการศึกษาต่างประเทศ อย่างประจำสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง 5) ควรมีการแลกเปลี่ยนอาจารย์และ นักศึกษาระหว่างประเทศเครือข่ายภูมิภาคอาเซียน ผ่านเครือข่าย ที่มีอยู่เช่น เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน ASEAN University Network (AUN) และ University Mobility in Asia and the Pacific (UMAP) เป็นต้น 6) คณะและสาขาวิชาควรดำเนินการเพื่อขอการรับรองมาตรฐานหลักสูตรและคุณวุฒิ Accreditation หรือ Certification จากองค์กร/สมาคมวิชาชีพระดับนานาชาติ เช่น ICHPER-SD

ด้านที่ 13 การประเมินผลหลักสูตรและการจัดการศึกษา

ผลการพิจารณาแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มากที่สุด” ค่ามัธยฐาน = 4.50–5.00 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 6 ข้อจากจำนวนทั้งหมด 6 ข้อ

ได้แก่ 1) คณะและสาขาวิชาจัดให้มีประเมินผลและรายงานผล การจัดการเรียนการสอนรายวิชา การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และหลักสูตรอย่างครบถ้วนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ 2) คณะและสาขาวิชาควรประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อย่างรายวิชา 3) คณาจารย์ควรพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์และเทคนิคการจัดการเรียนรู้อย่างรายวิชาตามผลการประเมิน 4) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรใช้ข้อมูลย้อนกลับจากการประเมินผลให้บริการวิชาการและสังคมมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการศึกษา 5) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดให้มีการติดตามผลบัณฑิตและใช้ข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 6) ควรส่งเสริม สนับสนุนร่วมมือและดำเนินการเทียบสมรรถนะ (Benchmarking) ด้านคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรวิชาชีพแต่ละสาขากับสถาบันอุดมศึกษาหรือกลุ่มสถาบันที่มีภารกิจและบริบทใกล้เคียงกัน

ด้านที่ 14 ผลผลิตและผลลัพธ์

ผลการพิจารณาแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มากที่สุด” ค่ามัธยฐาน = 4.50–5.00 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 4 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 7 ข้อ ได้แก่ 1) บัณฑิตที่จบการศึกษาตามหลักสูตรแล้วควรมีคุณลักษณะ ความรู้ ความสามารถและทักษะตามจุดมุ่งหมายของแต่ละหลักสูตร 2) ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในความรู้ ความสามารถ และทักษะวิชาชีพในการทำงานของบัณฑิต 3) ประเทศไทยมีบุคลากรด้านกีฬาและนันทนาการที่มีความสามารถ ช่วยพัฒนามาตรฐานการกีฬาของประเทศไทยให้มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง 4) การดำเนินกิจกรรมทั้งปวงในระบบและกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรส่งผลกระทบต่อการพัฒนาสุขภาพ สมรรถนะ และคุณภาพชีวิต ของคนไทยและสังคมไทย

แนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับ “มาก” ค่ามัธยฐาน = 3.50–4.49 และมีความเห็นสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม ≤ 1.00) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ 1) บัณฑิตมีงานทำในวิชาชีพที่ตรงหรือสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพ 2) รัฐควรสนับสนุน จัดสรรกรอบอัตรากำลังในการบรรจุครูผู้ศึกษาและครูพลศึกษาที่มีคุณวุฒิตรงสาขา 3) ประเทศไทยมีครูผู้ศึกษาและพลศึกษาที่เก่ง ดี มีความสามารถสูง มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพในจำนวนมากเพียงพอต่อความต้องการที่จะพัฒนา นักเรียนในทุกพื้นที่ของประเทศไทย

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554-2563” เป็นการศึกษาวิจัยในภาพรวมของกลุ่มวิชาชีพที่มีศาสตร์และองค์ความรู้เกี่ยวข้องซึ่งสัมพันธ์กัน มีเป้าประสงค์และจุดมุ่งหมายของนักวิชาชีพที่เหมือนกัน ทำให้มีข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในแต่ละขั้นตอน นับตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิ แบบสอบถาม และการดำเนินการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ ได้เนื้อหา ขอบข่าย และจุดเน้นในภาพรวมของการผลิตบุคลากรวิชาชีพ ดังนั้นการผลการวิจัยที่ได้จึงเป็นผลการศึกษาวเคราะห์ของกลุ่มวิชาชีพในภาพรวมมากกว่าการศึกษาวเคราะห์เฉพาะในแต่ละวิชาชีพ ดังที่ได้นำเสนอไว้ข้างต้น

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ สะท้อนแนวโน้มในภาพรวมของสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ใน พ.ศ. 2554-2563 เพื่อให้ผลของการวิจัยแสดงข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้และงานวิจัยในครั้งต่อไป การอภิปรายผลการวิจัย จึงเลือกที่จะนำเสนอการอภิปรายผลตามกรอบองค์ประกอบของระบบการผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาอันประกอบด้วย ประเด็นด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประเด็นด้านกระบวนการ (Process) และประเด็นด้านผลผลิต (Output) โดยดำเนินการอภิปรายผลดังนี้

ประเด็นด้านปัจจัยนำเข้า

ประเด็นด้านปัจจัยนำเข้าของ อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554-2563 จะประกอบไปด้วย การสังเคราะห์แนวโน้มด้านวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการผลิต แนวโน้มด้านสถาบันการผลิต แนวโน้มด้านอาจารย์ และแนวโน้มด้านหลักสูตร จากผลการวิจัยพบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าแนวโน้มด้านวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการผลิตที่พึงประสงค์และเป็นไปได้ในระดับ “มากที่สุด” ดังจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนี้ประชาชนให้ความสนใจดูแลสุขภาพกันมากขึ้น ซึ่งในส่วนของวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการมีส่วนสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นผู้ผลิตบุคลากรกลุ่มวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ซึ่งผลผลิตที่ได้นั่นคือบุคลากรด้านนี้จะต้องนำความรู้ที่ได้จากการเรียน จากการฝึกประสบการณ์มาให้บริการแก่สังคม ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ อีกทั้งยังจำเป็นต้องมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการเป็นแหล่งอ้างอิงวิชาการด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ โดยมีเป้าประสงค์ร่วมกัน คือ การมีสุขภาพ สมรรถนะและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และ

นันทนาการควรที่จะกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางตลอดจนเป้าหมายในการผลิตร่วมกัน พัฒนาสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อศึกษา ค้นคว้า รวบรวม และเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการ วิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ สถาบันอุดมศึกษา มุ่งเน้นการผลิตบุคลากรวิชาชีพ ในเชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูงในทุกๆด้าน ในยุคกระแสโลกาภิวัตน์ เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยีและสังคม ดังนั้น อนาคตภาพด้านวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการผลิตที่พึงประสงค์และเป็นไปได้ของบุคลากร วิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการจำเป็นต้องดำเนินการควบคู่กัน ไปให้ทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับ Moravec (2007) วิชูด้า กิจธรรม (2549) และชมพูนุท ร่วมชาติ (2548) นั่นคือสถาบันการผลิตจำเป็นต้องกำหนด วิสัยทัศน์และเป้าหมายการผลิต

แนวโน้มที่น่าสนใจประการหนึ่งที่เป็นข้อค้นพบของงานวิจัย คือการจัดตั้งมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางด้านพลศึกษาและกีฬา ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องว่ามีความเป็นไปได้มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีรูปแบบการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จเป็นตัวอย่าง เช่น มหาวิทยาลัยกีฬาปักกิ่ง และมหาวิทยาลัยกีฬา เชียงไฮ้ของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน หรือมหาวิทยาลัยกีฬาโคโลญจ์ ประเทศสหพันธ์รัฐเยอรมัน ที่มีชื่อเสียงและผลงานระดับนานาชาติในด้านคุณภาพของการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรด้านพลศึกษา กีฬา และสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้กับประเทศ ในส่วนของประเทศไทยอยู่ในระหว่างการสำรวจความคิดเห็นและศึกษาความเป็นได้และรูปแบบของสถาบัน

แนวโน้มที่ควรพิจารณาถึงได้แก่ การเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านกีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน นับเป็นแนวโน้มที่ควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุน เนื่องจากปริมาณความต้องการบุคลากรวิชาชีพจะเพิ่มขึ้นอย่างมากและต่อเนื่อง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐอาจไม่สามารถผลิตบุคลากรบางสาขาได้ไม่เพียงพอและทันกับความต้องการ ทั้งนี้ในปัจจุบันมีพัฒนาการที่เห็นได้ชัดว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้เปิดหลักสูตรในหลายสาขาโดยเฉพาะสาขาที่เป็นการบูรณาการศาสตร์ระหว่างศาสตร์หรือวิชาชีพที่ สถาบันอุดมศึกษา มีความชำนาญในการผลิตเป็นทุนเดิมเช่น การบริหารจัดการ การบริหารธุรกิจ การตลาด การสื่อสาร เป็นต้น เมื่อบูรณาการกับศาสตร์และวิชาชีพด้านการกีฬาและนันทนาการ จะทำให้หลักสูตรสามารถผลิตนักบริหารธุรกิจกีฬา นักจัดการด้านการกีฬา และ นักสื่อสารกีฬา ได้ การเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตของสถาบันอุดมศึกษาจะมีส่วนช่วยพัฒนาให้การผลิตบุคลากรวิชาชีพ มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วเพราะจะเกิดทั้งการแข่งขันและร่วมมือกัน

แนวโน้มด้านอาจารย์ สถาบันอุดมศึกษาควรมีกลยุทธ์และแผนงานด้านบุคคลากรและอัตรากำลังในการพัฒนาอาจารย์ให้มีปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานและความต้องการในการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอน เป็นไปตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามประกาศของคณะกรรมการการอุดมศึกษา สนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับอาจารย์เพื่อศึกษาต่อในระดับระดับที่สูงขึ้นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ รวมทั้งมีการสนับสนุนให้คณาจารย์ผลิตผลงานวิชาการและวิจัยให้กับคณาจารย์อย่างต่อเนื่อง สนับสนุน พัฒนาอาจารย์ให้มีทั้งความเป็นนักวิชาการและนักปฏิบัติการในวิชาชีพในสาขาวิชา สร้างผลงานวิชาการและวิชาชีพที่มีคุณภาพ สามารถเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง สอดคล้องกับปฏิญญา สาทร (2535) ประกอบ คู่ปรัตน์ (2535) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) และจรัส สุวรรณเวลา (2545) ว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนา รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานการวิจัยและผลงานทางวิชาการที่เกิดจากผลิตผลของสถาบันเอง รวมทั้งยังต้องเตรียมคน เตรียมพลเมืองของคนในชาติให้เป็นผู้มีการศึกษาสูงขึ้น มีการจัดการความรู้เพื่อให้การถ่ายทอดสาระสนเทศโดยให้ทุกคนได้ใช้องค์ความรู้ที่เกิด และให้เป็นสมบัติของสาธารณะ เพื่อให้คนทุกคนได้เข้าถึงแหล่งความรู้โดยใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาและเป็นเครื่องมือในการสร้างพลังตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต ในส่วนของหลักสูตรนั้นจำเป็นจะต้องเน้นที่คุณภาพ โดยมีการตรวจสอบคุณภาพ มีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและสอดคล้องกับการก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ดังนั้นนอกเหนือจากภาษาอังกฤษแล้ว สิ่งหนึ่งที่ไม่สามารถมองข้ามไปได้เลย นั่นคือภาษาเพื่อนบ้าน โดยที่เรายังคงต้องติดต่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกับเพื่อนบ้านชาวประชาคมอาเซียนต่อไป

ประเด็นด้านกระบวนการ

ประเด็นด้านกระบวนการของ อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554-2563 จะประกอบไปด้วย แนวโน้มด้านเครือข่ายความร่วมมือที่จะพัฒนาสู่ความเป็นนานาชาติ จากผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าแนวโน้มด้านเครือข่ายความร่วมมือและการพัฒนาสู่ความเป็นนานาชาติ ที่พึงประสงค์และเป็นไปได้ในระดับ “มากที่สุด” คือการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ การจัดการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาภายในประเทศ และต่างประเทศ สถาบันควรมีบทบาทในการสนับสนุนทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนการบริหารและดำเนินกิจกรรมขององค์กรหรือสมาคมวิชาการ/วิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ตลอดจนการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม

วิชาการ การแสดงผลงานวิชาการและ งานวิจัยที่สอดคล้องกับวิชาชีพ ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ นอกจากนี้ ควรมีการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ในลักษณะ ศาสตราจารย์อาคันตุกะ (Visiting Professor) กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนคณาจารย์กับสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ นอกจากนี้จะช่วยให้ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แล้ว ยังก่อให้เกิดการกระชับให้เกิดความสัมพันธ์กันในระดับนานาชาติ ส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งทางวิชาการ ตลอดจนสามารถถ่ายโอนหน่วยกิตระหว่าง สถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนและนานาชาติ ประการหนึ่งจะยังก่อให้เกิดเป็นความร่วมมือระหว่างคณะวิชา หรือสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและ ต่างประเทศส่งผลให้เกิดหลักสูตรโปรแกรมปริญญาร่วม (Joint Degree Program) หรือ โปรแกรมสอง ปริญญา (Dual Degree Program) จะทำให้เกิดการยอมรับทางวิชาการมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้แล้วยังช่วย พัฒนาความร่วมมือด้านวิชาการกับมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับ ในระดับนานาชาติ ก่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาผลิตบุคลากรวิชาชีพ ร่วมกันสอดคล้องกับกรอบกับแผนอุดมศึกษา 15 ปี ซึ่งได้ฉายภาพ (Scenario) ปัจจุบันและ อนาคตเรื่องโลกยุคสารสนเทศเป็นสภาพสังคมไร้พรมแดนที่ทำให้สถาบันการศึกษาต้องมุ่งสู่ ความเป็นนานาชาติ ทั้งผู้สอน หลักสูตร และผู้เรียน โดยขับเคลื่อนด้วยขบวนการเศรษฐกิจ ฐานความรู้ (Knowledge Based Economy) ในขณะเดียวกันภายใต้สังคมของเศรษฐกิจ ฐานความรู้ สิ่งหนึ่งที่ไม่ควรมองข้ามและละเลยนั่นคือ สังคมที่พึงประสงค์ สังคมที่ยั่งยืน ควรเป็น สังคมที่ขับเคลื่อนด้วยเมตตาธรรม ดำเนินการขับเคลื่อนไปควบคู่กับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (2554-2559) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (2550) การปรับเปลี่ยนสังคมให้เป็นสังคม เศรษฐกิจฐานความรู้ โดยพัฒนาให้คนในชาติสามารถสร้างหรือผลิตงานใหม่ มีการพัฒนา เชื่อมโยงความรู้ เป็นสังคมที่มีเหตุผลและเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ยึดวิถีทางสายกลางบนพื้นฐาน ของความสมดุลพอดี เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่มุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน พัฒนาชีวิตให้ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และพัฒนาสังคมให้มีความเข้มแข็ง และยังคงสอดคล้องกับ จรัส สุวรรณเวลา (2545) ที่กล่าวถึงวิกฤตของสถาบันอุดมศึกษาไทยต้องมีความสามารถในการแข่งขัน ในสังคม นานาชาติ (Competitiveness) เนื่องจากบัณฑิตขาดคุณภาพ ขาดความกล้าในการแสดงออกบน เวทีนานาชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนผ่านการศึกษาเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้และ ผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ต่อการศึกษายังเพิ่มความสำคัญของกระบวนการผลิตทางด้านการ สร้างเครือข่ายความร่วมมือรวมถึงการพัฒนาสู่ความเป็นนานาชาติให้บัณฑิตได้สามารถแสดง

ความสามารถได้โดยสอดคล้องกับกรอบแผนอุดมศึกษา 15 ปี ปัจจุบันและอนาคตเรื่องโลกยุคสารสนเทศเป็นสภาพสังคมไร้พรมแดนที่ทำให้สถาบันการศึกษาต้องมุ่งสู่ความเป็นนานาชาติ ให้มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ และนักศึกษาระหว่างประเทศในเครือข่ายภูมิภาคอาเซียนผ่านเครือข่าย ที่มีอยู่เช่น เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network (AUN)) และ University Mobility in Asia and the Pacific (UMAP) สอดคล้องรองรับในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ต่อไป

ประเด็นด้านผลผลิต

ประเด็นด้านผลผลิตของอนาคตภาพบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬาและนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554-2563 จะประกอบไปด้วยแนวโน้มอนาคตภาพบัณฑิตที่จบการศึกษาตามหลักสูตรแล้ว ควรมีคุณลักษณะ ความรู้ ความสามารถและทักษะตามจุดมุ่งหมายของแต่ละหลักสูตร และผู้ใช้บัณฑิต มีความพึงพอใจในความรู้ ความสามารถ และทักษะวิชาชีพในการทำงานของบัณฑิต ซึ่งเป็นความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิต โดยผู้มีส่วนได้เสียต่อการใช้บัณฑิตมีความคาดหวังค่อนข้างสูงจากแหล่งผลิตว่าจะได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับ วิทยาลัย จารุอริยานนท์ (2542) ชมพูนุช ร่วมชาติ (2548) และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ผู้ที่ต้องออกไปเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้จะต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในสาขาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง สามารถทำการถ่ายทอดความรู้หรือทำการสอนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมในยุคปัจจุบัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแนวโน้มในอนาคตการจัดการเรียนรู้จะไม่จำเป็นที่จะต้องอยู่ในห้องเรียนอีกต่อไป ผู้เรียนสามารถที่จะแสวงหาความรู้ได้ทุกที่ทั่วโลกสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี นำมาซึ่ง “ผลิตภาพ” (Productivity) และ“นวัตกรรม” (Innovation) ในกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ โดยเรียนรู้จากนักคิดอนาคต (Futurists) ต่อเทคโนโลยีที่มองไม่เห็นในวันนี้หน่วยงานที่สำคัญของรัฐได้ร่วมกับภาคเอกชนกำหนดแผนยุทธศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนที่อุดมศึกษาเข้าไปมีบทบาทที่สำคัญ อีกทั้งประเทศไทย มีบุคลากรด้านสุขภาพ พละศึกษา กีฬาและนันทนาการที่มีความสามารถ อันจะช่วยพัฒนามาตรฐานด้านสุขภาพ พละศึกษา กีฬาและนันทนาการของประเทศไทยให้มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการดำเนินกิจกรรมทั้งปวงในระบบและกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้คณะวิชาและสาขาวิชา ควรจะส่งผลเชิงบวก ต่อการพัฒนาสุขภาพ และคุณภาพชีวิต ของคนไทยในยุคสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อไป

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลังศึกษา กีฬา และ นันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2554 – 2563 ที่พึงประสงค์และเป็นไปได้ตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิสามารถจำแนกเป็น ประเด็นแนวโน้ม 14 ด้าน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและวิชาการในสาขาวิชาชีพของสถาบันอุดมศึกษา มีความเห็นสอดคล้องว่ามีความเป็นไปได้ “มากที่สุด” 70 แนวโน้ม มีความเป็นไปได้ “มาก” 36 แนวโน้ม และมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน 5 แนวโน้ม

ในการอภิปรายผล ผู้วิจัยได้เลือกอภิปรายแนวโน้มที่สำคัญตามองค์ประกอบของระบบการจัดการอุดมศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรวิชาชีพ 3 มิติ คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ และ 3) ผลผลิต/ผลลัพธ์ โดยที่ปัจจัยนำเข้าได้อภิปรายถึงแนวโน้มเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายของการผลิตพบว่าสถาบันอุดมศึกษาจะร่วมมือกันกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณและคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม พัฒนาให้สถาบันและคณะวิชาเป็นองค์กรการเรียนรู้และพัฒนาสู่ความเป็นผู้นำด้านการผลิตบุคลากรวิชาชีพของประชาคมอาเซียน แนวโน้มเกี่ยวกับสถาบันผลิตพบว่าเอกชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตมากขึ้นและมีความเป็นไปได้ที่จะมีการตั้งมหาวิทยาลัยเฉพาะทางด้านพลังศึกษาและกีฬา แนวโน้มเกี่ยวกับอาจารย์พบว่าสถาบันอุดมศึกษาจะตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ให้มีคุณวุฒิ ความเชี่ยวชาญ ด้านวิชาการ วิชาชีพ และการวิจัย แนวโน้มเกี่ยวกับหลักสูตรพบว่าหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นเป็นสหวิทยาการและเป็นหลักสูตรที่ผลิตนักวิชาชีพที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและตลาดแรงงาน ตลอดจนหลักสูตรระดับปริญญาโท และปริญญาเอกเป็นแนวโน้มที่สถาบันอุดมศึกษาจะพัฒนา แนวโน้มที่สำคัญอีกด้านหนึ่งคือการพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ต่างๆให้มีความพร้อมและเหมาะสมกับหลักสูตร

ในส่วนของกระบวนการมีแนวโน้มที่สำคัญสองประการที่จะดำเนินควบคู่กันคือ การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายในการผลิต การวิจัย และวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ กับการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีความเป็นนานาชาติทั้งนี้เพื่อเตรียมตัวและก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โลกยุคโลกาภิวัตน์ และสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้

ในขณะที่แนวโน้มในมิติของผลผลิตและผลลัพธ์ พบว่าสถาบันอุดมศึกษาจะสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมตลอดจนมีส่วนสนับสนุนส่งเสริมให้ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศมีสุขภาพ สมรรถนะ และคุณภาพชีวิตที่ดีอันเป็นเป้าหมายและพันธกิจของวิชาชีพ

นอกจากนี้แนวโน้มที่ไม่สอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตคนไทยและสังคมไทยตามกระแสโลกาภิวัตน์จะกระตุ้นให้เกิดความต้องการบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ แนวโน้มสถาบันอุดมศึกษาของต่างประเทศ ดำเนินการจัดตั้งใหม่หรือขยายสาขาในลักษณะของการจัดตั้งวิทยาเขต/สาขา (Off-shore campus) ในประเทศไทยเพื่อผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ แนวโน้มสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศควรจัดการศึกษาทางไกลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตออนไลน์ ในสาขาวิชาชีพด้าน สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ แนวโน้มสถาบันอุดมศึกษา คณะวิชาและสาขาวิชา (ที่ไม่ใช่วิชาชีพครู) ควรจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนสำหรับกลุ่มบุคคลพิเศษ แนวโน้มคณะวิชาและสาขาวิชาที่มีแผนการรับ นักศึกษาต่างชาติในอัตราที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีประเด็นภาพของอนาคตที่น่าสนใจซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554-2563 เช่นการสอนในระบบออนไลน์ ซึ่งอาจมีมหาวิทยาลัยในต่างประเทศเปิดสาขาสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ดำเนินจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ อาจเกิดขึ้นได้และกลับไปมีผลต่อความเป็นนานาชาติของสถาบันการศึกษา อีกทั้งยังส่งเสริมสนับสนุนการสร้างควมเท่าเทียมกันของคนโดยการเปิดหลักสูตรสำหรับคนพิการให้เป็นหลักสูตรที่มีความคล่องตัว ยืดหยุ่น สามารถเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้อันนำไปสู่การประกอบอาชีพเพื่อการดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข อย่างไรก็ตามก็สังเกตเห็นได้ว่าอนาคตภาพในส่วนของประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน แต่ก็ส่งผลกระทบต่ออนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554-2563 เช่นกัน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และ นันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาไทยใน พ.ศ. 2554-2563 พบแนวโน้มที่พึงประสงค์และมีความ เป็นไปได้ 14 ด้าน คือ

1. แนวโน้มด้านบริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการ
2. แนวโน้มด้านวิสัยทัศน์ เป้าหมาย
3. แนวโน้มด้านสถาบันผลิต
4. แนวโน้มด้านนักศึกษา
5. แนวโน้มด้านอาจารย์
6. แนวโน้มด้านหลักสูตรการศึกษาและการบริหารหลักสูตร
7. แนวโน้มด้านการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล
8. แนวโน้มด้านการควบคุมคุณภาพ
9. แนวโน้มด้านการวิจัย
10. แนวโน้มด้านการทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม
11. แนวโน้มด้านการบริการวิชาการและสังคม
12. แนวโน้มด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
13. แนวโน้มด้านการประเมินผลหลักสูตรและการจัดการศึกษา
14. แนวโน้มด้านผลผลิตและผลลัพธ์

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถาบันอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และ นันทนาการ สามารถนำผลของการวิจัยที่ประกอบด้วย เป้าหมายและแนวปฏิบัติที่พึงประสงค์ไปใช้เป็นแนวทางการดำเนินพันธกิจ ตามบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งสู่ความมีมาตรฐานและคุณภาพได้

2. สถาบันอุดมศึกษา คณะวิชาและภาควิชาและหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการ กำหนดนโยบายและดำเนินการด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรบุคคล ด้านสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการสามารถแปลงแนวโน้มที่พึงประสงค์ ที่เป็นข้อค้นพบของงานวิจัย ไปจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์หรือแผนปฏิบัติการได้ ซึ่งผู้วิจัยเสนอแนะให้จัดกลุ่มแนวโน้ม ที่มีเป้าหมาย และวิธีดำเนินการที่สอดคล้องกัน จัดทำเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ ตัวอย่าง เช่น

2.1 **แผนกลยุทธ์**: การผลิตบุคลากรเพื่อสนองอุปสงค์ของตลาดแรงงานอาชีพและ สังคม (Demand-driven Professional Preparation) ประกอบด้วย

2.1.1 แนวโน้มด้านวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

2.1.1.1 สถาบันอุดมศึกษาคณะและสาขาวิชาโดยการสนับสนุนจาก หน่วยงาน/องค์กรภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาการผลิต บุคลากรวิชาชีพทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของประเทศ

2.1.1.2 สถาบันอุดมศึกษาควรสนับสนุนการผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านกีฬา และนันทนาการที่ไม่ใช่สาขาวิชาชีพครู (Non-teaching Professions) เช่นนักวิทยาศาสตร์การ กีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา นักบริหารกีฬา ผู้นำนันทนาการ นักธุรกิจกีฬา ผู้สื่อข่าวและนักสื่อสาร การกีฬา เป็นต้น ในสัดส่วนที่มากขึ้น

2.1.2 แนวโน้มด้านนักศึกษา

2.1.2.1 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรดำเนินการร่วมกับภาคี ความร่วมมือ (องค์กร/สภาวิชาชีพ หน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง) ในการวิเคราะห์และ กำหนดความต้องการบุคลากรวิชาชีพของตลาดแรงงานอาชีพ

2.1.2.2 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรร่วมกับภาคีความร่วมมือ (องค์กร/สภาวิชาชีพ หน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง) ควรกำหนดและจัดสรร จำนวนการผลิตที่สอดคล้องกับศักยภาพและความพร้อมในการผลิตของแต่ละหน่วยผลิตเพื่อควบคุมปริมาณ และคุณภาพการผลิต รวมทั้งป้องกันการผลิตเกินความต้องการ

2.1.2.3 สถาบันอุดมศึกษาและคณะหรือสาขาวิชา ควรจะศึกษา วิเคราะห์ ศักยภาพของตนเอง ในการผลิต และจัดทำแผนการรับนิสิต/นักศึกษา

2.1.2.4 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรมีการรับสมัครผู้เรียนที่มีความถนัด หรือความสามารถพิเศษเฉพาะในแต่ละสาขาวิชาชีพ

2.1.3 แนวโน้มด้านหลักสูตรการศึกษา และบริหารหลักสูตร

2.1.3.1 ควรมีหลักสูตรที่ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานวิชาชีพ

2.1.3.2 ในแต่ละสถาบันการผลิตควรมีความโดดเด่นในการเป็นผู้นำการผลิตในสาขาวิชาเฉพาะ

2.1.3.3 ควรให้มีการจัดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการเฉพาะสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กร หน่วยงาน ที่ทำหน้าที่ส่งเสริม การกีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการ

2.1.3.4 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพสำหรับการส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการด้านการศึกษา กีฬา นันทนาการและสุขภาพ สำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชน ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน

2.1.3.5 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพสำหรับการส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการด้านการศึกษา กีฬา นันทนาการและสุขภาพสำหรับกลุ่มประชากรผู้มีความพิการและกลุ่มพิเศษ

2.1.3.6 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นเป็นสหวิทยาการ (Multi-disciplinary) มากขึ้น

2.1.3.7 หลักสูตรที่จะพัฒนาขึ้นใหม่ส่วนหนึ่งควรเป็นหลักสูตรที่บูรณาการระหว่างวิชาชีพและศาสตร์ด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการกับวิชาชีพและศาสตร์สาขาอื่นๆ เพื่อสร้างนักวิชาชีพที่มีสมรรถนะบูรณาการข้ามศาสตร์ เช่น เศรษฐศาสตร์การกีฬา เทคโนโลยีสารสนเทศการกีฬา นันทนาการและการพัฒนาชุมชน เป็นต้น

2.1.3.8 ควรขยายเปิดหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพในระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งปริญญาโท และปริญญาเอก เพิ่มมากขึ้น โดยสอดคล้องกับศักยภาพความพร้อมด้านอาจารย์ ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์

2.1.3.9 ควรเปิดหลักสูตรเฉพาะทางด้าน กีฬาและนันทนาการมากขึ้นเพื่อสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานอาชีพ

2.1.3.10 ควรมีการประเมินผลหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของสังคม

2.2 **แผนกลยุทธ์** : การสร้างความร่วมมือและเครือข่าย (Collaboration and Network Building) ประกอบด้วย

2.2.1 **แนวโน้มด้านวิสัยทัศน์และเป้าหมาย**

2.2.1.1 สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นผู้ผลิตบุคลากรกลุ่มวิชาชีพสุขภาพ พยาบาลศึกษา กีฬา และนันทนาการ มีเป้าประสงค์ร่วมกัน คือ การมีสุขภาพ สมรรถนะและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย

2.2.2 สถาบันอุดมศึกษาไทยที่ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพ พยาบาลศึกษา กีฬา และนันทนาการควรจะกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางตลอดจนเป้าหมายในการผลิตร่วมกัน

2.2.3 สถาบันอุดมศึกษาคณะและสาขาวิชาโดยการสนับสนุนจากหน่วยงาน/องค์กรภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาการผลิตบุคลากรวิชาชีพทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของประเทศ

2.2.2 **แนวโน้มด้านสถาบันผลิต**

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรมีบทบาทในการร่วมผลิตบุคลากรในสาขาวิชาชีพด้านกีฬา และนันทนาการเพิ่มขึ้น

2.2.3 **แนวโน้มด้านนักศึกษา**

2.2.3.1 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรดำเนินการร่วมกับภาคีความร่วมมือ (องค์กร/สภาวิชาชีพ หน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง) ในการวิเคราะห์และกำหนดความต้องการบุคลากรวิชาชีพของตลาดแรงงานอาชีพ

2.2.3.2 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรร่วมกับภาคีความร่วมมือ (องค์กร/สภาวิชาชีพ หน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง) ควรกำหนดและจัดสรร จำนวนการผลิตที่สอดคล้องกับศักยภาพและความพร้อมในการผลิตของแต่ละหน่วยผลิตเพื่อควบคุมปริมาณและคุณภาพการผลิต รวมทั้งป้องกันการผลิตเกินความต้องการ

2.2.3.3 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรประสานร่วมมือร่วมสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสรรหานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาชีพสุขภาพ พยาบาลศึกษา กีฬา และนันทนาการ

2.2.4 **แนวโน้มด้านอาจารย์**

คณาจารย์ควรเป็นนักวิชาชีพโดยการสมัครเป็นสมาชิกขององค์กร/สมาคมวิชาชีพที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของตนเองทั้งในประเทศและนานาชาติ เช่น สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการแห่งประเทศไทย สมาคมวิทยาศาสตร์ การกีฬาแห่งประเทศไทย สมาคมสุขศึกษาแห่งประเทศไทย และ ICHPER-SD เป็นต้น

2.2.5 แนวโน้มด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

คณาจารย์ควรเป็นนักวิชาชีพโดยการสมัครเป็นสมาชิกขององค์กร/สมาคมวิชาชีพที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของตนเองทั้งในประเทศและนานาชาติ เช่น สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการแห่งประเทศไทย สมาคมวิทยาศาสตร์ การกีฬาแห่งประเทศไทย สมาคมสุขศึกษาแห่งประเทศไทย และ ICHPER-SD เป็นต้น

2.2.6 แนวโน้มด้านการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล

2.2.6.1 คณะและสาขาวิชาควรพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพที่กำหนดให้มีการฝึกงานหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับสถานประกอบการให้เป็นหลักสูตรสหกิจศึกษา (Cooperative Education) เพื่อผสมผสานการศึกษาวិชาการกับประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพ

2.2.6.2 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาเป็นเจ้าภาพหรือร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น สมาคม/องค์กรวิชาชีพ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการจัดการประชุมและสัมมนาทางวิชาการในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

2.2.7 แนวโน้มด้านการควบคุมคุณภาพ

2.2.7.1 ในกลุ่มวิชาชีพที่ไม่ใช่วิชาชีพครู สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาที่ทำหน้าที่ผลิตควรร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรวิชาชีพกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานหลักสูตร และ มาตรฐานบัณฑิต

2.2.7.2 ในกลุ่มวิชาชีพที่ไม่ใช่วิชาชีพครู สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาที่ทำหน้าที่ผลิตควรร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรวิชาชีพ พัฒนาระบบ และกระบวนการให้การรับรองหลักสูตร (Accreditation)

2.2.8 แนวโน้มด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

2.2.8.1 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ การจัดการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกันกับสถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาในต่างประเทศ

2.2.8.2 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาจะส่งเสริมการแลกเปลี่ยน นักศึกษาโดยสนับสนุนการถ่ายโอนหน่วยกิต ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษา ของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนและนานาชาติ

2.2.8.3 คณะ สาขาวิชา และบุคลากรของสถาบัน ควรมีบทบาทเป็นผู้นำใน การสนับสนุนทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนการบริหารและดำเนินกิจกรรมของ องค์กรหรือสมาคมวิชาการ/วิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา สุขภาพและนันทนาการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา หรือนันทนาการเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ลึกซึ้ง ตรงประเด็น มีความละเอียด ชัดเจนเพียงพอที่จะนำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศประกอบการวางแผนตัดสินใจในการพัฒนา วิชาชีพนั้นๆ สู่อนาคตภาพที่พึงประสงค์ต่อไป

2. ควรศึกษาวิจัยอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และ นันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาใดสถาบันหนึ่งเป็นการเฉพาะ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2550). **กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551–2565)**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุขศึกษา, กอง, กระทรวงสาธารณสุข. (2552). **แนวทางการพัฒนาหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ลดโรคมะเร็ง โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจและหลอดเลือด สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและเครือข่าย**. เอกสารอัดสำเนา (ม.ป.ท.).

การท่องเที่ยวและกีฬา, กระทรวง. (2551). **แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2550-2554)**. (ม.ป.ท.)

การท่องเที่ยวและกีฬา, กระทรวง. **ยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2551-2554**. ออนไลน์ 2551 :

www.mots.go.th/more_news.php?cid=66&filename=index

เกษม นครเขตต์, ก้าวต่อไป : ตามรอย “วาระกรุงเทพฯ ว่าด้วยการปฏิบัติการทางพลศึกษาและกีฬาในสถานศึกษา”. **วารสารสุขศึกษา-พลศึกษา-สันตนาการ**. ปีที่ 32 เล่มที่ 2 2549 : 8-10.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542**. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2543). **รายงานเรื่องรูปแบบและภารกิจอุดมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545–2559): ฉบับสรุป**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พริกหวานกราฟฟิค.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2547). **ประมวลข้อหลักสูตร สาขาวิชาและปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ไอเดีย สแควร์.

คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ (National Qualifications Framework for Higher Education: NQF)**. ออนไลน์. 2552. แหล่งที่มา : <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/> [กันยายน 2554].

คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.**

2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. ออนไลน์. 2546. แหล่งที่มา :

[http://www.moe.go.th/edtechfund/fund/images/stories/laws/prb_study\(final\).pdf](http://www.moe.go.th/edtechfund/fund/images/stories/laws/prb_study(final).pdf) [สิงหาคม 2554].

คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. **เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา**

พ.ศ. 2548. ออนไลน์. 2548. แหล่งที่มา : [http://www.mua.go.th/users/he-](http://www.mua.go.th/users/he-commission/doc/law/ministry%20law/15%20post%20graduate%20degree%20standard.pdf)

[commission/doc/law/ministry%20law/15%20post%20graduate%20degree%20standard.pdf](http://www.mua.go.th/users/he-commission/doc/law/ministry%20law/15%20post%20graduate%20degree%20standard.pdf) [กันยายน 2554].

คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐาน**

สถาบันอุดมศึกษา. ออนไลน์. 2551. แหล่งที่มา :

<http://www.mua.go.th/users/he-commission/doc/law/ministry%20law/1-2%20standard%20U.pdf> [ธันวาคม 2554]

คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง เกณฑ์**

มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548. ออนไลน์. 2548. แหล่งที่มา :

<http://www.mua.go.th/users/he-commission/doc/law/ministry%20law/1-4%20bachelor%20degree%20standard%202548.pdf> [กุมภาพันธ์ 2555]

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2549). **แผนพัฒนา**

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

คณะกรรมการการศึกษาดุสิตสภา, (2554). **รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง**

“ทิศทางการศึกษาไทย : สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พ.ศ. 2558.

กรุงเทพมหานคร : สำนักการพิมพ์สำนักเลขาธิการวุฒิสภา.

จรัส สุวรรณเวลา. (2545). **อุดมศึกษาไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2538). การวิจัยอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures

Research) ในทีศนา แวมมณีและสร้อยสน สกลรักษ์. **แบบการวิจัยและการใช้**

ผลงานทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2546). ปฏิบัติการวิจัยอนาคตด้วย EDFR. **วารสารครุศาสตร์.** 32

(กรกฎาคม-ตุลาคม) :1-19.

- ชมพูนุช ร่วมชาติ. (2548). **อนาคตภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2550– 2559)**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ตรีชดา ปุ่นสำเริง. (2541). **อนาคตภาพหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพ็ชร. (2525). **พัฒนาการของพลศึกษาในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2325-2525**. รายงานผลการวิจัย, (อัดสำเนา).
- ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข. (2548). **อนาคตภาพการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2544). **รูปแบบใหม่ของการบริหารจัดการที่ดีในมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร** : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภาพร หะวานนท์. (2535). **การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์**. กรุงเทพมหานคร : สมาคมวิจัยเชิงคุณภาพแห่งประเทศไทย.
- ปนัดดา เจียรกุล. (2541). **แนวโน้มหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกอบ คู่ปรัดน์. (2538). **ระบบอุดมศึกษาไทยในยุทธศาสตร์การปฏิรูปอุดมศึกษาไทย : การรื้อปรับระบบบริหารและจัดการ**. เอกสารประกอบการสัมมนา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ณ โรงแรมโกลเด้นวัลเลย์ รีสอร์ท อ.ปากช่อง นครราชสีมา หน้า 20-64 อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรื รูปแบบและภารกิจอุดมศึกษา รายงานวิจัยเชิงเอกสาร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- พัฒนาการกีฬาและนันทนาการ, สำนักงาน. (2551). **แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2550 – 2554)** (อัดสำเนา). (ม.ป.ท.).

- เพ็ญพิไล ประเสริฐ. (2542). **อนาคตภาพการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพฑูริย์ สีนลรัตน์ และคณะ. (2550). **การเปลี่ยนผ่านการศึกษาเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลรัตน์. (2543). **จำเป็นต้อปฏิรูปการศึกษไทย** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลรัตน์. (2546). **อุดมศึกษาโลกาภิวัตน์**. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภิญโญ สาร. (2535). **อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร. ภิญโญ สาร**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (ร่าง) **แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)**. ออนไลน์ 2555 : http://www.plan.ru.ac.th/strategy/data/draftDevelopment55_59.pdf [มกราคม 2555].
- เลขาธิการคุรุสภา. สำนักงาน. (2553) **พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546**. พิมพ์ครั้งที่ 3. ยงพหลเทอดding.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2550). **ผลกระทบโลกาภิวัตน์ต่อการจัดการศึกษาไทยใน 5 ปีข้างหน้า**.รายงานการวิจัย. นนทบุรี : ออฟเซท เพรส.
- วณิช นิรันตรานนท์ และศศิธร นิรันตรานนท์. (2553). **ทิศทางการผลิตครูพลศึกษาในช่วง 15 ปี (พ.ศ. 2551 – 2565)**. *วารสารวิชาการสถาบันการพลศึกษา*. 2.2 (กันยายน – ธันวาคม) : 79 – 89.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2548). **รวมบทความเกี่ยวกับปรัชญา หลักการ วิธีสอนและการวัดเพื่อประเมินผลทางพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2547). **ความสำคัญ ประเด็นปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิชาชีพสุขศึกษาและพลศึกษา**. *วารสารสุขศึกษา-พลศึกษา-สันตนาการ*. 30 (มกราคม-มิถุนายน) : 43-53.

- วิชัย ต้นศิริ. (2547). **โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต : แนวคิดสำคัญของการปฏิรูป
ในพระราชบัญญัติการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- วิชุดา กิจธรรม. (2549). **การคาดการณ์อนาคตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย : การประยุกต์ใช้เทคนิคเชิงปริมาณและคุณภาพ.** วิทยานิพนธ์
ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2532). **อนาคตทางการศึกษา : แนวคิด ทฤษฎีและ
บทวิเคราะห์.** กรุงเทพมหานคร : อักษรวิพัฒน์.
- วิลาวัลย์ จารุอริยานนท์. (2542). **แนวโน้มการจัดโปรแกรมนานาชาติระดับ
บัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในทศวรรษ
หน้า พ.ศ. 2543-2552.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชานิติศ
การศึกษาและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีรสิทธิ์ สิทธิไตร และ โยธิน แสงวงดี. (2536). **การสนทนากลุ่ม: เทคนิคการวิจัยเชิง
คุณภาพจากการวิจัยเกี่ยวกับผู้สูงอายุและการเปลี่ยนแปลงในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ.** กรุงเทพมหานคร: สมาคมวิจัยเชิงคุณภาพแห่งประเทศไทย.
- ศกลวรรณ เปลี่ยนขำ. (2550). **การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาครูสำหรับกลุ่มสาระการ
เรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชา
พลศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะ
ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2550). **รายงานวิจัยเรื่อง
“ผลกระทบโลกาภิวัตน์ต่อการจัดการศึกษาไทย ใน 5 ปีข้างหน้า.**
กรุงเทพมหานคร : ออฟเซ็ตเพรส.
- สดีไล้ ชณะรัตน์. (2544). **การสำรวจเชิงวิเคราะห์วิถีวิทยาของงานวิจัยที่ใช้เทคนิค อี ดี
เอฟอาร์.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะ
ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สาธารณสุข, กระทรวง. (2546). **การประเมินผลการพัฒนาสุขภาพในช่วงสั้น
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 – พ.ศ.2544).**
นนทบุรี: สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข.

สาธารณสุข, กระทรวง. (2550). **แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550–2554).**

[ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.moph.go.th/other/inform/10/index.htm>.

[31 สิงหาคม 2552].

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. **การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion).**

[ออนไลน์]. 2549. แหล่งที่มา: http://www.vijai.org/Tol_vijai/12/02.asp.

[กันยายน 2554].

สุชาติ โสภประยูร และ เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์. (2542). **การบริหารงานสุขศึกษาใน**

โรงเรียน. (1) กรุงเทพมหานคร: เอมี่เทรดดิ้ง.

สุบรรณ เขียมวิจารณ์. (2549). **อนาคตภาพที่เป็นไปได้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม**

ในทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุฎฎฎฎบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร

การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ. (2551). **การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิก**

สังกัดสังฆมณฑลในทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุฎฎฎฎบัณฑิต, สาขาวิชา

บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

อมรวิทย์ นาคกรทรรพ. (2543). **วิถีทรรศน์เพื่อพัฒนาอุดมศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21.**

วารสารครุศาสตร์. 8.2 : 53 – 68.

อุดมสิทธิ์ จิตรวิจารณ์. (2545). **อนาคตภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อ**

สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุฎฎฎฎบัณฑิต, สาขา

สิ่งแวดล้อมศึกษา คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

อุไรวรรณ วินะพันธุ์. (2545). **อนาคตภาพของการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาใน**

มหาวิทยาลัยสงฆ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุฎฎฎฎบัณฑิต, สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา

คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

ภาษาอังกฤษ

- Bulger, S.M., Housner, L.D., and Lee, A.M. (2008) Curriculum Alignment: A View from Physical Education Teacher Education: Professional Preparation Programs Need to Adopt More Interdisciplinary Approaches to Curriculum and Instruction. **JOPERD—The Journal of Physical Education, Recreation & Dance.** 79, 7.
- Edgington, C., Davis III, Thomas., and Hensley, Larry D. (1994). Trends in Higher Education: Implications for Health, Physical Education, and Leisure Studies. **JOPERD—The Journal of Physical Education, Recreation & Dance.** 65, 7.
- Huddleston, S., Mertesdorf, J., and Araki, K. (2002) Physical Activity Behavior and Attitudes toward Involvement among Physical Education, Health, and Leisure Services Pre-professionals. **College Student Journal.** 36, 4.
- Kraus, R. (2002) Careers in Recreation: Expanding Horizons. **JOHPERD – The Journal of Physical Education, Recreation & Dance.** 73, 5.
- Lumpkin, A. (1998). **Physical Education and Sport: A Contemporary Introduction.** 4th ed., Boston: WCB McGraw-Hill.
- Massengale, John D.,ed. (1987) **Trends toward the Future in Physical Education.** Champaign, Illinois: Human Kinetics Publisher, Inc.
- Moravec, John W. (2007) **A New Paradigm of Knowledge Production in Minnesota Higher Education: A Delphi Study** Doctoral Dissertation , University of Minnesota.
- Stewart, W. D., and Shamdasani, N. P. (1991) **Focus Groups: Theory and Practice.** 2nd ed. Newbury Park: Sage Publications.
- Stier, W. F., Jr. (1993) **Alternative Career Paths in Physical Education: Sport Management.** **ERIC Digest.** [Online] Available from : <http://www.ericdigests.org/1994/sport.htm>. [2008, May 13].
- Wuest, D. A., and Bucher, C. A. (1999) **Foundations of Physical Education and Sport.** 13th ed. Boston: WCB McGraw-Hill.
- Zeigler, E.F. (Ed.) (1989) **History of Physical Education and Sport.** Champaign, IL: Stipes.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำ EDFR รอบที่ 1
2. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ ศธ 0512.6(2771)/53-0783

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มกราคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทำ EDFR รอบที่ 1

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายนพดล จิระบุญดิลก นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินการวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “อนาคต ภาพการผลิตนุเคราะห์วิชาชีพพลศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาไทย ใน พ.ศ. 2554 -2563” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร. เอ็มอัชฌา วัฒนบุรานนท์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุมพล พูลภัทรชีวิน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์เชิงลึกในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยดังกล่าว ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

สำนักวิชาการ หลักสูตรและการสอน

โทร. 0-2218-2680-2 ต่อ 612

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการทำ EDFR รอบที่ 1

ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
1. ดร.สุวัตร สิทธิหล่อ	ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
2. ศ. (กิตติคุณ) ดร.สุชาติ โสภประยูร	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. รศ.ดร. สุพิตร สมาहित	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. รศ.ดร.วิชิต คณิงสุขเกษม	คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นายกสมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย
5. รศ.ดร.สุปราณี ขวัญบุญจันทร์	คณบดีคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
6. รศ.ดร.ประทุม ม่วงมี	มหาวิทยาลัยบูรพา
7. รศ.ดร.สุวิมล ตั้งสัจจะพจน์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
8. ผศ.ดร. เกษม นครเขตต์	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
9. ผศ.แผน เจียรนัย	รองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ สถาบันการพลศึกษา
10. ผศ. ดร.นิลมณี ศรีบุญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
11. อาจารย์เกื้อ แก้วเกตุ	ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเยาวชน (YPDC)

ภาคผนวก ข

1. หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
2. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 0512.6(2771)/53-0783

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มกราคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายนพดล จิระบุญดิถก นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินการวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “อนาคต ภาพการผลิตนุเคราะห์วิชาชีพลูกศศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาไทย ใน พ.ศ. 2554 -2563” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร. เอมอัชมา วัฒนบุรานนท์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุมพล พูลภัทรชีวิน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

สำนักวิชาการ หลักสูตรและการสอน

โทร. 0-2218-2680-2 ต่อ 612

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
1. ดร.นัยนา บุพวงษ์	หัวหน้าสาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตสุพรรณบุรี
2. ดร.สุเทพ เมย์ไธสง	ผู้ช่วยอธิการบดี สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม
3. ดร.ประกิต หงส์แสนยาธรรม	รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา สถาบันการพลศึกษา
4. ดร.นรินทร์ สุทธิศักดิ์	สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชัยภูมิ
5. รองศาสตราจารย์ ดร.วณิช นรินทร์านนท์	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตอุดรธานี

ภาคผนวก ค

1. หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญสำหรับงานวิจัย EDFR รอบที่ 2 และ 3
2. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการทำ EDFR รอบที่ 2 และ 3

ที่ ศธ 0512.6(2771)/53-0783

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มกราคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญสำหรับงานวิจัย EDFR

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายนพดล จิรมุญญิตติก นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินการวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “อนาคตภาพ การผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาไทยใน พ.ศ. 2554 - 2563” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามงานวิจัย EDFR ดังกล่าว ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

สำนักวิชาการ หลักสูตรและการสอน

โทร. 0-2218-2680-2 ต่อ 612

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการทำ EDFR

ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
1. รศ. สมเจตน์ ภูศรี	อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
2. รศ.ดร. สุปรานีวี ขวัญบุญจันทร์	คณบดีคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. รศ.ดร. สุวิมล ตั้งจัจจะพจน์	ประธานสาขาวิชานันทนาการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. รศ.ดร. ฉลอง ชาติรูประวีวิน	รองคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
5. รศ.นิเทศทัฬหชัย สุขกิจ	คณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
6. ผศ. ดร.ชาณูชัย ชอบธรรมสกุล	อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
7. ผศ.ดร.ชรินทร์ชัย อินทิวาภรณ์	รองคณบดี ฝ่ายบริหาร คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
8. ผศ.รัฐพันธ์ กาญจนรังสรรค์	รองคณบดี วิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล
9. ผศ.ดร.นิลมณี ยู่วานนท์	ผู้อำนวยการหลักสูตร ปรด.ธุรกิจกีฬา
10. ผศ.ดร.ราตรี เรืองไทย	คณบดี คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
11. ผศ.แมน เจียรนัย	รองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ สถาบันการพลศึกษา
12. ว่าที่ร้อยเอก ดร.เทียนชัย ทองวินชศิลป์	รองอธิการบดี สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุโขทัย
13. ดร.สุริยงค์ ชวนขยัน	คณบดี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
14. ดร.ปรางทิพย์ ยู่วานนท์	ผู้อำนวยการหลักสูตรธุรกิจกีฬาและการบันเทิง มหาวิทยาลัยศรีปทุม
15. ดร.ศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์	คณบดี คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา
16. ดร.ถาวรินทร์ รักษาบำรุง	หัวหน้าภาคพลศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
17. นายลำคัญ เพชรทอง	รองอธิการบดี สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกระบี่
18. นายกิตติ ทองทาบ	รองอธิการบดี สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสมุทรสาคร

ภาคผนวก ง

1. หนังสือขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)
2. รายชื่อผู้สนทนากลุ่ม (Focus Group)

ที่ ศธ 0512.6(2771)/55-3108

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

กรกฎาคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายนพดล จิระบุญดิลก นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินการวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพพลศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษา ไทยใน พ.ศ. 2554 -2563” โดยมีรองศาสตราจารย์ดร.เอมอัครมา วัฒนบูรานนท์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ จึงขอเชิญท่านเข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในวันพุธที่ 18 เมษายน 2555 ณ ห้องประชุม 407 อาคารประชุมสุขุข (นานาชาติ 2) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัครัญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

สำนักวิชาการ หลักสูตรและการสอน

โทร. 0-2218-2680-2 ต่อ 612

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
1. รศ. ดร.สปลันต์ มหานิยม	คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน
2. ร.ศ.ดร.สุรเดช สำราญจิตต์	คณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
3. ดร.จิราวัฒน์ ขจรศิลป์	รองคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี
4. ผศ. ดร.สุธนะ ติงศภักดิ์	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ผศ.ดร. กัณฑ์รัตน์ บุญช่วยธนาสิทธิ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
6. ผศ.ดร.มยุรี ศุภวิบูลย์	รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
7. ดร. ประวิทย์ ประมาน	อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
8. ดร.สุกมล อริยสังข์สกุล	คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกรุงเทพ
9. ผศ.ดร.นพรัตน์ พบลาก	คณบดีคณะศิลปศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา
10. ดร.อุษากร พันธุ์วานิช	หัวหน้าภาควิทยาศาสตร์การกีฬา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
11. ดร.วัชรินทร์ ชีทอง	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมวิชาการ สถาบันการพลศึกษา
12. ดร. อนุชิตร แท้สูงเนิน	คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุพรรณบุรี

ภาคผนวก จ.

1. แบบสัมภาษณ์ในการทำ EDFR รอบ 1
2. แบบสอบถามในการทำ EDFR รอบ 2
3. แบบสอบถามในการทำ EDFR รอบ 3
4. คู่มือสนทนากลุ่ม

แบบสัมภาษณ์ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง

อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ

ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 - 2563

สำหรับการทำ EDFR รอบที่ 1

ชื่อผู้วิจัย	นายนพดล จิรบุญดิลก นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ชื่อวิทยานิพนธ์	อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554 - 2563
วัตถุประสงค์	เพื่อศึกษาอนาคตภาพที่พึงประสงค์และเป็นไปได้ของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ใน พ.ศ. 2554 - 2563
รูปแบบการวิจัย	เป็นรูปแบบเชิงข้อความ ใช้ภาษาอธิบายอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาไทยใน พ.ศ. 2554 -2563
วิธีการวิจัย	ใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ประกอบด้วย การสัมภาษณ์ (EDFR รอบ 1) และการตรวจสอบแบบสอบถาม 2 ครั้ง (EDFR รอบ 2 และ 3) (ผู้วิจัยจึงประสงค์จะขอรับทราบแนวคิดของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสุศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ
กรอบคำถาม	กรอบแนวคิดที่เป็นประเด็นสำคัญของความคิดเห็นแนวโน้มของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการตามกรอบพันธกิจ และกระบวนการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ. 2554-2563

ข้อคำถาม

1. ท่านคิดว่าอนาคตภาพที่พึงประสงค์และเป็นไปได้ของการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุศึกษา

แบบสอบถาม

แบบสอบถามการวิจัยอนาคต (EDFR รอบ 2)

เรื่อง อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ
ของสถาบันอุดมศึกษาไทยในพ.ศ. 2554 -2563

FUTURE SCENARIOS OF PROFESSIONAL PREPARATION IN HEALTH EDUCATION,
PHYSICAL EDUCATION, SPORTS, AND RECREATION OF THAI HIGHER EDUCATION
INSTITUTIONS BETWEEN B.E. 2554 AND B.E. 2563

.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามการวิจัยอนาคต (EDFR รอบ 2) สำหรับการวิจัยเรื่อง
“อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษา
ไทยใน พ.ศ. 2554 -2563”

ลักษณะและวิธีทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยกลุ่มข้อความที่แสดงแนวโน้มที่พึงประสงค์ด้านต่างๆของ
ระบบและกระบวนการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของ
สถาบันอุดมศึกษาไทยที่อาจเกิดขึ้นภายในระหว่างปี พ.ศ. 2554-2563 โดยสร้างขึ้นจากผลการ
สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ขอความกรุณาให้ท่าน
ผู้เชี่ยวชาญได้โปรดอ่านแนวโน้มแต่ละด้านเป็นรายข้อแล้วพิจารณาว่าแนวโน้มนั้นมีความเป็นไปได้
ได้มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้

สถาบันอุดมศึกษา หมายถึง สถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทยที่จัดหลักสูตรและการ
เรียนการสอนเพื่อผลิตบุคลากรด้านสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ในระดับคุณวุฒิ
ปริญญาตรีขึ้นไป

คณะและสาขาวิชา หมายถึง หน่วยงานระดับ คณะวิชา สำนักวิชา ภาควิชา หรือ
สาขาวิชา ที่รับผิดชอบและดำเนินการผลิตบุคลากรด้านสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ
ในระดับคุณวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป

เกณฑ์การพิจารณาว่าแนวโน้มนั้นมีโอกาสเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดภายในระหว่างปี
พ.ศ. 2554-2563

5	หมายถึง	แนวโน้มนั้นมีโอกาสที่จะเป็นไปได้มากที่สุด
4	หมายถึง	แนวโน้มนั้นมีโอกาสที่จะเป็นไปได้มาก
3	หมายถึง	แนวโน้มนั้นมีโอกาสที่จะเป็นไปได้ปานกลาง
2	หมายถึง	แนวโน้มนั้นมีโอกาสที่จะเป็นไปได้น้อย
1	หมายถึง	แนวโน้มนั้นมีโอกาสที่จะเป็นไปได้น้อยที่สุด

ในแต่ละข้อผู้วิจัยใคร่ขอให้ท่านได้โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเห็นของท่าน
แบบสอบถามวิจัยเรื่อง อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬา และ
นันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาไทยใน พ.ศ. 2554-2563

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
ประเด็นที่ 1 ด้านบริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการ					
1.1) การขับเคลื่อนผลักดันแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สุขภาพ กีฬา และนันทนาการ ของชาติจะกระตุ้นให้เกิด อุปสงค์ (Demands) ด้านบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬา และนันทนาการ ในตลาดแรงงานวิชาชีพ					
1.2) การกระจายอำนาจให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบจะกระตุ้น ให้เกิดความต้องการบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬา และ นันทนาการ					
1.3) การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตคนไทยและสังคมไทยตามกระแส โลกาภิวัตน์จะกระตุ้นให้เกิดความต้องการบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬา และนันทนาการ					
1.4) การตื่นตัวให้ความสนใจกับการกีฬา การออกกำลังกาย สุขภาพและการใช้เวลาว่างของคนไทยจะกระตุ้นให้เกิดความ ต้องการ บุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬา และนันทนาการ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
ประเด็นที่ 2 ด้านวิสัยทัศน์และ เป้าหมาย					
2.1) สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นผู้ผลิตบุคลากรกลุ่มวิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬา และนันทนาการ มีเป้าประสงค์ร่วมกัน คือ การมี สุขภาพ สมรรถนะและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย					
2.2) สถาบันอุดมศึกษาไทยที่ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพด้าน สุขศึกษา พละศึกษา กีฬา และนันทนาการควระกำหนดวิสัยทัศน์ และทิศทางตลอดจนเป้าหมายในการผลิตร่วมกัน					
2.3) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา โดยการสนับสนุนจาก หน่วยงาน/องค์กรภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนด ทิศทางการพัฒนาการผลิตบุคลากรวิชาชีพทั้งเชิงปริมาณและ คุณภาพ ให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของประเทศ					
2.4) สถาบันอุดมศึกษาควรมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการเป็น แหล่งอ้างอิงวิชาการด้านสุขภาพ กีฬา การออกกำลังกายและ การส่งเสริมคุณภาพชีวิตสำหรับประเทศ					
2.5) สถาบันอุดมศึกษาของไทยจะเป็นผู้นำการผลิตบุคลากร วิชาชีพสุขภาพ พละศึกษา กีฬา และนันทนาการของภูมิภาค อาเซียน					
2.6) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรเป็นผู้ชี้นำสังคม โดยการชี้แนะ ป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมในประเด็นที่ เกี่ยวเนื่องกับพฤติกรรมสุขภาพ การออกกำลังกาย กีฬา และ นันทนาการ					
2.7) สถาบันและหน่วยผลิตจะพัฒนาสู่การเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ เพื่อศึกษา ค้นคว้า รวบรวม และเผยแพร่องค์ความรู้ทาง วิชาการ วิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ สุขศึกษา พละศึกษา กีฬา และนันทนาการ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
2.8) สถาบันอุดมศึกษาควรสนับสนุนการผลิตบุคลากรวิชาชีพด้าน กีฬาและนันทนาการที่ไม่ใช่สาขาวิชาชีพครู (Non-teaching Professions) เช่นนักวิทยาศาสตร์การกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา นักบริหาร กีฬา ผู้นำนันทนาการ นักธุรกิจกีฬา ผู้สื่อข่าวและนักสื่อสารการ กีฬา เป็นต้นในสัดส่วนที่มากขึ้น					
2.9) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรมุ่งเน้นการผลิต บุคลากรวิชาชีพในเชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณ					
2.10) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรดำเนินกลยุทธ์ ด้านการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลสารสนเทศแก่เยาวชนและ ประชาชนเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวิชาชีพ มากขึ้น					
ประเด็นที่ 3 ด้านสถาบันผลิต					
3.1) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรมีบทบาทในการร่วมผลิต บุคลากรในสาขาวิชาชีพด้านกีฬา และนันทนาการเพิ่มขึ้น					
3.2) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรผลิตบุคลากรในสาขาวิชาที่ สัมพันธ์เชื่อมโยงกับสาขาวิชาเดิม เช่น สาขารัฐกิจและการจัดการ กีฬา นิเทศศาสตร์และการสื่อสารการกีฬา การสื่อสารสุขภาพ เป็นต้น					
3.3) สถาบันอุดมศึกษาของต่างประเทศอาจจะดำเนินการขยาย สาขาในลักษณะของการจัดตั้งวิทยาเขต/สาขา(Off- shore campus) ในประเทศไทยเพื่อผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ					
3.4) สถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศควรจัดการศึกษา ทางไกลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตออนไลน์ ในสาขาวิชาชีพด้าน สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
3.5) ควรจัดตั้งมหาวิทยาลัยพลศึกษาและกีฬาแห่งชาติเป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางทำหน้าที่หลักในการผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา นันทนาการ และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง					
3.6) ในแต่ละสถาบันอุดมศึกษาควรรวบรวมภาควิชาหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเช่น พลศึกษา สุขศึกษา วิทยาศาสตร์การกีฬา และนันทนาการไว้ในคณะเดียวกันกัน เพื่อความเป็นเอกภาพในการบริหารและการจัดการ					
ประเด็นที่ 4 ด้านนักศึกษา					
4.1) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรดำเนินการร่วมกับภาคีความร่วมมือ (องค์กร/สภาวิชาชีพ หน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง) ในการวิเคราะห์และกำหนดความต้องการบุคลากรวิชาชีพของตลาดแรงงานอาชีพ					
4.2) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรร่วมกับภาคีความร่วมมือ (องค์กร/สภาวิชาชีพ หน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง) ควรกำหนดและจัดสรร จำนวนการผลิตที่สอดคล้องกับศักยภาพและความพร้อมในการผลิตของแต่ละหน่วยผลิตเพื่อควบคุมปริมาณและคุณภาพการผลิต รวมทั้งป้องกันการผลิตเกินความต้องการ					
4.3) สถาบันอุดมศึกษาและคณะหรือสาขาวิชา ควรจะศึกษาวิเคราะห์ ศักยภาพของตนเอง ในการผลิต และจัดทำแผนการรับนิสิต/นักศึกษา					
4.4) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรมีการรับสมัครผู้เรียนที่มีความถนัด หรือความสามารถพิเศษเฉพาะในแต่ละสาขาวิชาชีพ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
4.5) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรประสานร่วมมือ ร่วมสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสรรหานักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาใน สาขาวิชาที่พิเศษศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ					
4.6) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดหลักสูตร สำหรับนักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษเป็นการเฉพาะใน ระบบเร่งรัด (Fast track) และ/หรือหลักสูตรเกียรตินิยม (Honors program)					
4.7) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา (ที่ไม่ใช่วิชาชีพครู) ควรจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนสำหรับกลุ่มบุคคลพิเศษ					
4.8) คณะและสาขามีแผนการรับ นักศึกษาต่างชาติในอัตราที่ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง					
ประเด็นที่ 5 ด้านอาจารย์					
5.1) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขามีกลยุทธ์และแผนงาน ด้านบุคลากรและอัตรากำลังเพื่อคัดเลือก สรรหา พัฒนาอาจารย์ ให้มีปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานและความ ต้องการในการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งในปัจจุบันและ อนาคต					
5.2) คณาจารย์มีความรู้ ความสามารถและความมุ่งมั่นทาง วิชาการ และการวิจัย ตลอดจนติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ อยู่เสมอ					
5.3) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชากำหนดสัดส่วน อาจารย์ระดับปริญญาเอกให้สูงขึ้นสอดคล้องกับกรอบเป้าหมาย และทิศทางการพัฒนาอุดมศึกษาไทย					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
5.4) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา สนับสนุน ทุนการศึกษาสำหรับอาจารย์เพื่อศึกษาต่อในระดับระดับปริญญา เอกทั้งในประเทศ และต่างประเทศ					
5.5) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาสนับสนุนให้คณาจารย์ ผลิตผลงานวิชาการเพื่อให้มีจำนวนและ สัดส่วนผู้มีตำแหน่ง วิชาการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ ศาสตราจารย์) ในสาขาวิชาชีพในอัตราส่วนที่สูงขึ้น					
5.6) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรสนับสนุนการ พัฒนาศักยภาพด้านการสอนและวิจัยให้กับคณาจารย์อย่าง ต่อเนื่อง					
5.7) คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์รับผิดชอบ หลักสูตรควรให้เป็นไปตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามประกาศ ของคณะกรรมการการอุดมศึกษาทุกหลักสูตร					
5.8) คณาจารย์ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย ทุนพัฒนาอาจารย์เพื่อ ผลิตงานวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการและ วารสารทางวิชาการในระดับนานาชาติ					
5.9) ควรสนับสนุน พัฒนาอาจารย์ให้มีทั้งความเป็นนักวิชาการ และนักปฏิบัติการในวิชาชีพในสาขาวิชา					
5.10) คณาจารย์ควรสร้างผลงานวิชาการและวิชาชีพที่มีคุณภาพ สามารถเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง					
5.11) คณาจารย์ควรเป็นนักวิชาชีพโดยการสมัครเป็นสมาชิก ขององค์กร/สมาคมวิชาชีพที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความเชี่ยวชาญ ของตนเองทั้งในประเทศและนานาชาติ เช่น สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย สมาคมวิทยาศาสตร์ การกีฬาแห่งประเทศไทย สมาคมสุขศึกษาแห่งประเทศไทย และ ICHPER-SD เป็นต้น					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
5.12) คณาจารย์เข้าร่วมในกิจกรรมวิชาการและวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ					
ประเด็นที่ 6 ด้านหลักสูตรการศึกษาและการบริหารหลักสูตร					
6.1) ควรมีหลักสูตรที่ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานวิชาชีพ					
6.2) ในแต่ละสถาบันการผลิตควรมีความโดดเด่นในการเป็นผู้นำการผลิตในสาขาวิชาเฉพาะ					
6.3) ควรให้มีการจัดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการเฉพาะสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กร หน่วยงาน ที่ทำหน้าที่ส่งเสริม การกีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการ					
6.4) ควรมีการพัฒนาหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพสำหรับการส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการด้านการศึกษา กีฬา นันทนาการ และสุขภาพ สำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชนทั้งในและนอกระบบโรงเรียน					
6.5) ควรมีการพัฒนาหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพสำหรับการส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการด้านการศึกษา กีฬา นันทนาการ และสุขภาพสำหรับกลุ่มประชากรผู้มีความพิการและกลุ่มพิเศษ					
6.6) ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นเป็นสหวิทยาการ (Multi-disciplinary) มากขึ้น					
6.7) หลักสูตรที่จะพัฒนาขึ้นใหม่ส่วนหนึ่งควรเป็นหลักสูตรที่บูรณาการระหว่างวิชาชีพและศาสตร์ด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการกับวิชาชีพและศาสตร์สาขาอื่นๆ เพื่อสร้างนักวิชาชีพที่มีสมรรถนะบูรณาการข้ามศาสตร์ เช่น เศรษฐศาสตร์การกีฬา เทคโนโลยีสารสนเทศการกีฬา นันทนาการและการพัฒนาชุมชน เป็นต้น					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
6.8) ควรขยายเปิดหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพในระดับบัณฑิตศึกษาทั้งปริญญาโท และปริญญาเอก เพิ่มมากขึ้น โดยสอดคล้องกับศักยภาพความพร้อมด้านอาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์					
6.9) ควรเปิดหลักสูตรเฉพาะทางด้าน กีฬาและนันทนาการมากขึ้น เพื่อสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานอาชีพ					
6.10) ควรพัฒนาหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือระหว่างคณะวิชา หรือสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศในลักษณะโปรแกรม ปริญญาร่วม (Joint degree program) หรือ โปรแกรมสองปริญญา (Dual degree program) เป็นต้น					
6.11) คณะและสาขาวิชาควรเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ					
6.12) ควรมีการประเมินผลหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและ ความต้องการของสังคม					
6.13) หลักสูตรผลิตครูสุศึกษาและพลศึกษาควรจัดให้มีการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบริหารโปรแกรมกีฬา นันทนาการ และ สุขภาพในโรงเรียน					
ประเด็นที่ 7 ด้านการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล					
7.1) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาจัดระบบและกลไกการ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์ มาตรฐานที่กำหนดไว้					
7.2) คณาจารย์จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง ด้วยรูปแบบ เทคนิค และวิธีการที่หลากหลาย					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
7.3) การจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการควร มีรายวิชาหรือกิจกรรมเพื่อพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นการสำคัญ					
7.4) ควรจัดการศึกษาหรือรายวิชาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิด จิตปัญญาศึกษา (Contemplative education) เพื่อให้เรียนรู้ด้วย ใจอย่างใคร่ครวญ เน้นการพัฒนาด้านใน เกิดความตระหนักรู้ถึง คุณค่าของสิ่งต่างๆ มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม และสามารถเชื่อมโยง ศาสตร์ต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างสมบูรณ์					
7.5) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดการเรียนการ สอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยใช้ภาษาอังกฤษและหรือ ภาษาต่างประเทศอื่นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถของนักศึกษา ให้สามารถใช้ในการสื่อสารและทำงานได้					
7.6) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดการเรียนการ สอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการ ประกอบวิชาชีพและการทำงานข้ามวัฒนธรรมของบัณฑิต					
7.7) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดการเรียนการ สอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการ เป็นผู้ประกอบธุรกิจในสาขาวิชาชีพ					
7.8) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดการเรียนการ สอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาและเสริมสมรรถนะด้าน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือใน การศึกษาและประกอบอาชีพ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
7.9) สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีควรมีกลไกการตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนก่อนจบการศึกษาเช่นการสอบรวบยอดก่อนจบ (Exit exam) หรือการเขียนสารนิพนธ์ หรือโครงการสำหรับจบการศึกษา (Capstone project) ตามความเหมาะสมของแต่ละหลักสูตร					
7.10) คณะและสาขาวิชาควรพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพที่กำหนดให้มีการฝึกงานหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับสถานประกอบการให้เป็นหลักสูตรสหกิจศึกษา (Cooperative Education) เพื่อผสมผสานการศึกษาวិชาการกับประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพ					
7.11) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ร่วมกับองค์กรวิชาชีพในการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของทรัพยากร แหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ สนามฝึก และแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ที่จำเป็นสำหรับแต่ละหลักสูตรสาขาวิชา/ กลุ่มสาขาวิชา					
7.12) สถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพควรปรับปรุงพัฒนา และจัดหา ทรัพยากรการเรียนรู้ อาทิเช่น อาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ห้องปฏิบัติการ สนามฝึก เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ให้เหมาะสมเพียงพอ ทันสมัยกับหลักสูตรและวิทยาการที่ก้าวหน้าเปลี่ยนแปลง					
7.13) สถาบันอุดมศึกษา หรือคณะวิชา มีห้องสมุดหรือศูนย์วิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลทางวิชาการและวิชาชีพทั้งตำรา วารสาร งานวิจัย ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ ทั้งรูปแบบที่เป็นเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีสัดส่วนจำนวนเพียงพอกับผู้เรียนและคณาจารย์					
7.14) สนับสนุนให้คณาจารย์ผลิตสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์และใช้เทคนิคการสอนที่ทันสมัยเพื่อสนับสนุนนวัตกรรมการเรียนการสอนยุคควมทัศน์ภาพ (Ubiquitous Era) และเอื้อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างสะดวก					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
7.15) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์และสร้างความตระหนักในการเป็นพลเมืองประชาคมอาเซียนให้กับนักศึกษา					
7.16) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาเป็นเจ้าภาพหรือร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น สมาคม/องค์กรวิชาชีพ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการจัดการประชุมและสัมมนาทางวิชาการในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง					
7.17) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษา เข้าร่วมในกิจกรรมการประชุมวิชาการและการแสดง ผลงานวิชาการ งานวิจัย วิชาชีพ ในระดับชาติภูมิภาคและนานาชาติ					
7.18) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาหน่วยผลิตที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาควรมีหน้าที่บทบาทในการส่งเสริมพัฒนาความสามารถนักกีฬาระดับอุดมศึกษา และนักกีฬาระดับความเป็นเลิศ					
ประเด็นที่ 8 ด้านการควบคุมคุณภาพ					
8.1) สถาบันอุดมศึกษา สมาคม/สภาวิชาชีพ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรร่วมมือกันพัฒนา มาตรฐาน คุณวุฒิอุดมศึกษา สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ครอบคลุมสาขาและระดับคุณวุฒิ					
8.2) คณะและสาขาวิชาควรพัฒนารายละเอียดหลักสูตร กำหนดมาตรฐาน คุณลักษณะของผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ มีทักษะปัญญา มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะเฉพาะวิชาชีพ และมีสุขภาพดี					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
8.3) ในกลุ่มวิชาชีพที่ไม่ใช่วิชาชีพครู สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาที่ทำหน้าที่ผลิตควรร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรวิชาชีพ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานหลักสูตร และ มาตรฐานบัณฑิต					
8.4) ในกลุ่มวิชาชีพที่ไม่ใช่วิชาชีพครู สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาที่ทำหน้าที่ผลิตควรร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรวิชาชีพ พัฒนาระบบ และกระบวนการทำให้การรับรองหลักสูตร (accreditation)					
8.5) คณะและสาขาวิชา ดำเนินกิจการตามพันธกิจในการจัดการศึกษา วิจัย บริการวิชาการ และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยปฏิบัติตามวงจรคุณภาพ (PDCA) และพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพการศึกษากายนอก					
8.6) คณะและสาขาวิชา ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)					
ประเด็นที่ 9 ด้านการวิจัย					
9.1) ควรสร้างเครือข่ายการวิจัยในสาขาวิชาชีพระหว่างสถาบันอุดมศึกษาระหว่างประเทศและหรือสมาชิกประชาคมอาเซียน					
9.2) ควรจัดระบบการบริหารและสนับสนุนการวิจัยโดยมีการพัฒนานักวิจัย การดำเนินการวิจัย การบูรณาการงานวิจัยควบคู่กับการเรียนการสอนและการบริการวิชาการ					
9.3) มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นการขยายพรมแดนความรู้และทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมตามศักยภาพของประเภทสถาบัน					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
9.4) งานวิจัยของอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา ควรมีคุณภาพ และนำไปใช้เป็นประโยชน์กับสังคมได้จริง					
ประเด็นที่ 10 ด้านการทะนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม					
10.1) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ดำเนินกิจกรรม ส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสิ่งแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขาวิชาชีพ					
10.2) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา เป็นผู้นำในการ ศึกษาวิจัย เพื่อแก้ปัญหาหรือสนับสนุนการอนุรักษ์และทำนุบำรุง ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสิ่งแวดล้อม ในประเด็นที่ เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขาวิชาชีพ					
10.3) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรบูรณาการ ภารกิจด้านการอนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสิ่งแวดล้อม กับการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตวิชาชีพทุก หลักระดับและระดับปริญญา					
ประเด็นที่ 11 ด้านการบริการวิชาการและสังคม					
11.1) คณะและสาขาวิชาควรให้การบริการวิชาการที่เหมาะสม สอดคล้องกับสาขาวิชาชีพความเชี่ยวชาญ และความต้องการของ สังคมและผู้รับบริการ					
11.2) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาจัดให้มีบริการ การศึกษาต่อเนื่องในสาขาวิชาชีพแก่บุคลากรวิชาชีพและ ประชาชนทั่วไป					
11.3) คณะ สาขาวิชาและคณาจารย์นำความรู้และประสบการณ์ จากการบริการวิชาการมาใช้พัฒนาหรือบูรณาการเข้ากับการเรียน การสอนและการวิจัย					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
ประเด็นที่ 12 ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ					
12.1) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ การจัดการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศ					
12.2) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ การจัดการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกันกับสถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาในต่างประเทศ					
12.3) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาจะส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษาโดยสนับสนุนการถ่ายโอนหน่วยกิต ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนและนานาชาติ					
12.4) คณะ สาขาวิชา และบุคลากรของสถาบัน ควรมีบทบาทเป็นผู้นำในการสนับสนุนทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนการบริหารและดำเนินกิจกรรมขององค์กรหรือสมาคมวิชาการ/วิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา สุขภาพและนันทนาการ					
12.5) คณะ สาขาวิชา และบุคลากรของสถาบัน จะมีบทบาทเป็นผู้นำในการจัดตั้ง บริหาร และดำเนินสมาคมวิชาการ สมาคมวิชาชีพด้าน สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการระดับนานาชาติ					
12.6) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาแสวงหาและพัฒนาความร่วมมือด้านวิชาการกับมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ เพื่อตกลงร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาผลิตบุคลากรวิชาชีพพร้อมกัน					
12.7) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมวิชาการและการแสดงผลงานวิชาการ งานวิจัย วิชาชีพ ระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ					
12.8) ควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ในลักษณะศาสตราจารย์					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
อาคันตุกะ(Visiting Professor) กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ					
12.9) ควรมีการสื่อสารติดต่อและให้ความร่วมมือกับ สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงาน/องค์กรการศึกษาต่างประเทศ อย่างประจำสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง					
12.10) ควรมีการแลกเปลี่ยนอาจารย์และ นักศึกษาระหว่าง ประเทศเครือข่ายภูมิภาคอาเซียนผ่านเครือข่ายที่มีอยู่เช่น เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน ASEAN University Network (AUN) และ University Mobility in Asia and the Pacific (UMAP) เป็นต้น					
12.11) คณะและสาขาวิชาควรดำเนินการเพื่อขอการรับรอง มาตรฐานหลักสูตรและคุณวุฒิ Accreditation หรือ Certification จากองค์กร/สมาคมวิชาชีพระดับนานาชาติเช่น ICHPER-SD					
ประเด็นที่ 13 ด้านการประเมินผลหลักสูตรและการจัดการศึกษา					
13.1) คณะและสาขาวิชาจัดให้มีประเมินผลและรายงานผล การจัดการเรียนการสอนรายวิชา การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และ หลักสูตรอย่างครบถ้วนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ					
13.2) คณะและสาขาวิชาควรประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มี ต่อคุณภาพการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทุก รายวิชา					
13.3) คณาจารย์ควรพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์และเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ทุกรายวิชา ตามผลการ ประเมิน					
13.4) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรใช้ข้อมูล ย้อนกลับจากการประเมินผลให้บริการวิชาการและสังคมมาใช้ในการ การปรับปรุงการจัดการศึกษา					
13.5) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดให้มีการ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
ติดตามผลบัณฑิตและใช้ข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
13.6) ควรส่งเสริม สนับสนุน ร่วมมือและดำเนินการเทียบสมรรถนะ (Benchmarking) ด้านคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรวิชาชีพแต่ละสาขากับสถาบันอุดมศึกษาหรือกลุ่มสถาบันที่มีภารกิจและบริบทใกล้เคียงกัน					
ประเด็นที่ 14 ด้านผลผลิตและผลลัพธ์					
14.1) บัณฑิตที่จบการศึกษาตามหลักสูตรแล้วควรมีคุณลักษณะ ความรู้ ความสามารถและทักษะตามจุดมุ่งหมายของแต่ละหลักสูตร					
14.2) บัณฑิตมีงานทำในวิชาชีพที่ตรงหรือสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพ					
14.3) ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในความรู้ ความสามารถ และทักษะวิชาชีพในการทำงานของบัณฑิต					
14.4) รัฐควรสนับสนุน จัดสรรกรอบอัตรากำลังในการบรรจุครูสุขศึกษาและครูพลศึกษาที่มีคุณวุฒิตรงสาขา					
14.5) ประเทศไทยมีครูสุขศึกษาและพลศึกษาที่เก่ง ดี มีความสามารถสูง มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพในจำนวนมากเพียงพอต่อความต้องการที่จะพัฒนานักเรียนในทุกพื้นที่ของประเทศไทย					
14.6) ประเทศไทยมีบุคลากรด้านกีฬาและนันทนาการที่มีความสามารถ ช่วยพัฒนามาตรฐานการกีฬาของประเทศไทยให้มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง					
14.7) การดำเนินกิจกรรมทั้งปวงในระบบและกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรส่งผล					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
กระทบเชิงบวกต่อการพัฒนาสุขภาพ สมรรถนะ และคุณภาพชีวิต ของ คนไทยและสังคมไทย					

กราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายนพดล จิระบุญดิลก

นิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาพลศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามการวิจัยอนาคต (EDFR รอบ 3)

เรื่อง อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ
ของสถาบันอุดมศึกษาไทยใน พ.ศ. 2554 -2563

FUTURE SCENARIOS OF PROFESSIONAL PREPARATION IN HEALTH EDUCATION,
PHYSICAL EDUCATION, SPORTS, AND RECREATION OF THAI HIGHER EDUCATION
INSTITUTIONS BETWEEN B.E. 2554 AND B.E. 2563

.....

คำชี้แจง

วัตถุประสงค์ แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา “อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาไทยใน พ.ศ. 2554-2563”

ข้อมูลสำหรับการพิจารณา ในการพิจารณาแบบสอบถามฉบับนี้ มีข้อมูลเบื้องต้นสำหรับท่านผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1. แบบสอบถามฉบับนี้ได้รับการพัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสาระสำคัญในเรื่อง “อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาไทยในพ.ศ. 2554-2563” โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ รับผิดชอบเกี่ยวกับการสอนหรือ เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 17 คน และนำมาจัดทำเป็นข้อความวิเคราะห์รายชื่อ ปრაกฏค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) แสดงไว้ในแบบสอบถามรอบที่ 2 ฉบับนี้

2. สัญลักษณ์ที่ปรากฏในแบบสอบถาม แทนความหมาย ดังนี้

- หมายถึง ตำแหน่งของ ค่ามัธยฐาน (Median หรือ Mdn) ซึ่งมีจำนวนครึ่งหนึ่งของผู้ตอบอยู่ต่ำกว่าตำแหน่งนี้ และอีกครึ่งหนึ่งของผู้ตอบอยู่สูงกว่าตำแหน่งนี้

 หมายถึง ช่วงของระดับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่

- ▲ หมายถึง ตำแหน่งความคิดเห็นของท่านในการตอบรอบที่ 1 (Delphi)

3. ผู้วิจัยต้องการทราบความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสำหรับการตอบรอบที่ 2 ว่า ยืนยันตามคำตอบเดิมหรือมีการเปลี่ยนแปลงคำตอบ โดยให้ท่านได้โปรดพิจารณาระดับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งแสดงด้วยสัญลักษณ์อีกครั้ง โดยดำเนินการ ดังนี้

3.1 ในกรณีที่ท่านยืนยันระดับความคิดเห็นตามคำตอบเดิม ไม่ต้องทำเครื่องหมายใดๆลงในช่องระดับความคิดเห็น

3.2 ในกรณีที่ท่านประสงค์จะเปลี่ยนแปลงระดับความคิดเห็นใหม่โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ต้องการเปลี่ยนแปลงใหม่ พร้อมทั้งระบุเหตุผลในการเปลี่ยนแปลงคำตอบไว้ด้วย

สำหรับความคิดเห็นในการตอบแบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

- 5 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น มากที่สุด
 4 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น มาก
 3 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น ปานกลาง
 2 หมายถึง ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น มาก
 1 หมายถึง ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น มากที่สุด

ตัวอย่าง กรณีที่ผู้ตอบต้องการเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					เหตุผลที่เปลี่ยนคำตอบ
	5	4	3	2	1	
0.สถาบันอุดมศึกษาควรจะกำหนดยุทธศาสตร์ให้สามารถตอบสนองความต้องการทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ (Mdn = 5.00, Q.D.=0.50)	● ✓		▲			เป็นพันธกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา

4. ในกรณีที่ท่านมีข้อคิดเห็นอื่นใดที่ต้องการเสนอแนะหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมในแต่ละรายชื่อ โปรดระบุเพิ่มเติมไว้ในส่วนท้ายของแต่ละข้อ

5. ระดับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ผู้วิจัยจะนำไปบูรณาการเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ “อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาไทยในพ.ศ. 2554-2563” โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้เป็นสำคัญตามข้อความที่ท่านผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นพ้องกัน และจะนำไปดำเนินการจัด Focus Groups ให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในฐานะกลุ่มเป้าหมาย เพื่อรับการพิจารณาวิพากษ์และให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเป็นลำดับสุดท้าย ก่อนดำเนินการสรุปผล ต่อไป

แบบสอบถามวิจัยเรื่อง อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาไทยใน พ.ศ. 2554-2563

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยนคำตอบ
	5	4	3	2	1	

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
ประเด็นที่ 1 ด้านบริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการ						
1.1 การขับเคลื่อนผลักดันแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สุขภาพ กีฬา และนันทนาการ ของชาติจะกระตุ้นให้เกิดอุปสงค์ (Demands) ด้านบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ในตลาดแรงงานวิชาชีพ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 0.75)		●	▲			
1.2 การกระจายอำนาจให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบจะกระตุ้นให้เกิดความต้องการบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		▲ ●				
1.3 การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตคนไทยและสังคมไทยตามกระแส โลกาภิวัตน์จะกระตุ้นให้เกิดความต้องการบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		●	▲			
1.4 การตื่นตัวให้ความสนใจกับการกีฬา การออกกำลังกาย สุขภาพและการใช้เวลาว่างของคนไทยจะกระตุ้นให้เกิดความต้องการบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		▲ ●				
ประเด็นที่ 2 ด้านวิสัยทัศน์และ เป้าหมาย						
2.1) สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นผู้ผลิตบุคลากร	●		▲			

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
กลุ่มวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และ นันทนาการ มีเป้าประสงค์ร่วมกัน คือ การมี สุขภาพ สมรรถนะและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)						
2.2) สถาบันอุดมศึกษาไทยที่ทำหน้าที่ผลิต บุคลากรวิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการควรจะทำหนดวิสัยทัศน์และ ทิศทางการตลอดจนเป้าหมายในการผลิตร่วมกัน (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	▲ ●					
2.3) สถาบันอุดมศึกษาคณะและสาขาวิชาโดย การสนับสนุนจากหน่วยงาน/องค์กรภาครัฐและ เอกชนที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดทิศทางการ พัฒนาการผลิตบุคลากรวิชาชีพทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ ให้สอดคล้องกับความต้องการ กำลังคนของประเทศ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 0.00)	●	▲				
2.4) สถาบันอุดมศึกษาควรมีบทบาทและหน้าที่ สำคัญในการเป็นแหล่งอ้างอิงวิชาการด้าน สุขภาพ กีฬา การออกกำลังกายและ การส่งเสริม คุณภาพชีวิตสำหรับประเทศ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 0.00)	●	▲				
2.5) สถาบันอุดมศึกษาของไทยจะเป็นผู้นำการ ผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของภูมิภาคอาเซียน (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)	●		▲			
2.6) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรเป็นผู้ชี้นำสังคม โดยการชี้แนะ ป้อนกันและ	●	▲				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
แก้ไขปัญหาสังคม ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมสุขภาพ การออกกำลังกาย กีฬา และ นันทนาการ (Mdn.= 4.50, Q.D. = 1.00)						
2.7) สถาบันและหน่วยผลิตจะพัฒนาสู่การเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อศึกษา ค้นคว้า รวบรวม และเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการ วิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับ วิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	▲ ● ┌───┐ │ └───┘					
2.8) สถาบันอุดมศึกษาควรสนับสนุนการผลิต บุคลากรวิชาชีพด้านกีฬาและนันทนาการที่ไม่ใช่ สาขาวิชาชีพครู (Non-teaching Professions) เช่นนักวิทยาศาสตร์การกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา นัก บริหารกีฬา ผู้นำนันทนาการ นักธุรกิจกีฬา ผู้สื่อข่าวและนักสื่อสารการกีฬา เป็นต้นใน สัดส่วนที่มากขึ้น (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		▲ ● ┌───┐ │ └───┘				
2.9) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควร มุ่งเน้นการผลิตบุคลากรวิชาชีพในเชิงคุณภาพ มากกว่าปริมาณ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	● ┌───┐ │ └───┘		▲			
2.10) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควร ดำเนินกลยุทธ์ ด้านการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลสารสนเทศแก่เยาวชนและประชาชน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและเห็นคุณค่าของ วิชาชีพมากขึ้น (Mdn.= 5.00, Q.D. = 0.00)	● ┌───┐ │ └───┘	▲				
ประเด็นที่ 3 ด้านสถาบันผลิต						

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
3.1) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรมีบทบาทในการร่วมผลิตบุคลากรในสาขาวิชาชีพด้านกีฬาและนันทนาการเพิ่มขึ้น (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		▲ ●				
3.2) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรผลิตบุคลากรในสาขาวิชาที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับสาขาวิชาเดิม เช่น สาขาธุรกิจและการจัดการกีฬา นิเทศศาสตร์และการสื่อสารการกีฬา การสื่อสารสุขภาพ เป็นต้น (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		▲ ●				
3.3) สถาบันอุดมศึกษาของต่างประเทศอาจจะดำเนินการขยายสาขาในลักษณะของการจัดตั้งวิทยาเขต/สาขา(Off- shore campus) ในประเทศไทยเพื่อผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.75)		●	▲			
3.4) สถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศควรจัดการศึกษาทางไกลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตออนไลน์ ในสาขาวิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.75)		●	▲			
3.5) ควรจัดตั้งมหาวิทยาลัยพลศึกษาและกีฬาแห่งชาติเป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางทำหน้าที่หลักในการผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา นันทนาการ และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		●	▲			
3.6) ในแต่ละสถาบันอุดมศึกษาควรรวบรวมภาควิชาหรือสาขาวิชา ที่เกี่ยวข้องเช่น พลศึกษา		▲ ●				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
สุขศึกษา วิทยาศาสตร์การกีฬา และนันทนาการไว้ ในคณะเดียวกันกัน เพื่อความเป็นเอกภาพใน การบริหารและการจัดการ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)						
ประเด็นที่ 4 ด้านนักศึกษา						
4.1) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควร ดำเนินการร่วมกับภาคีความร่วมมือ (องค์กร/ สภาวิชาชีพ หน่วยงานราชการและเอกชนที่ เกี่ยวข้อง) ในการวิเคราะห์และกำหนดความ ต้องการบุคลากรวิชาชีพของตลาดแรงงานอาชีพ (Mdn.= 4.50, Q.D. = 1.00)		▲ ● ┌───┐				
4.2) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ร่วมกับภาคีความร่วมมือ (องค์กร/สภาวิชาชีพ หน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง) ควร กำหนดและจัดสรร จำนวนการผลิตที่สอดคล้อง กับศักยภาพและความพร้อมในการผลิตของแต่ละ หน่วยผลิตเพื่อควบคุมปริมาณและคุณภาพ การผลิต รวมทั้งป้องกันการผลิตเกินความ ต้องการ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲ ┌───┐				
4.3) สถาบันอุดมศึกษาและคณะหรือสาขาวิชา ควรจะศึกษา วิเคราะห์ ศักยภาพของตนเอง ใน การผลิต และจัดทำแผนการรับนิสิต/นักศึกษา (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲ ┌───┐				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
4.4) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรมีการรับสมัครผู้เรียนที่มีความถนัด หรือความสามารถพิเศษเฉพาะในแต่ละสาขาวิชาชีพ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
4.5) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรประสานร่วมมือร่วมสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการสรรหานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าศึกษา ระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาชีพสูงศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
4.6) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดหลักสูตรสำหรับนักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษเป็นการเฉพาะในระบบเร่งรัด (Fast track) และ/หรือหลักสูตรเกียรตินิยม (Honors program) (Mdn.= 4.00, Q.D. = 0.75)		▲ ●				
4.7) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา (ที่ไม่ใช่วิชาชีพครู) ควรจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนสำหรับกลุ่มบุคคลพิเศษ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 2.00)		●	▲			
4.8) คณะและสาขาวิชาที่มีแผนการรับ นักศึกษาต่างชาติในอัตราที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.75)		●	▲			

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
ประเด็นที่ 5 ด้านอาจารย์						
5.1) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชามีกลยุทธ์และแผนงานด้านบุคคลากรและอัตรากำลังเพื่อคัดเลือก สรรหา พัฒนาอาจารย์ให้มีปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานและความต้องการในการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งในปัจจุบันและอนาคต (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
5.2) คณาจารย์มีความรู้ ความสามารถและความมุ่งมั่นทางวิชาการ และการวิจัย ตลอดจนติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
5.3) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา กำหนดสัดส่วนอาจารย์ระดับปริญญาเอกให้สูงขึ้นสอดคล้องกับกรอบเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาอุดมศึกษาไทย (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
5.4) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา สนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับอาจารย์เพื่อศึกษาต่อในระดับระดับปริญญาเอกทั้งในประเทศ และต่างประเทศ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
5.5) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา สนับสนุนให้คณาจารย์ผลิตผลงานวิชาการ เพื่อให้มีจำนวนและ สัดส่วนผู้มีตำแหน่งวิชาการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์) ในสาขาวิชาชีพในอัตราส่วนที่สูงขึ้น (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●		▲			

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
5.6) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพด้านการสอน และวิจัยให้กับคณาจารย์อย่างต่อเนื่อง (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
5.7) คุณสมบัตินักวิชาการประจำหลักสูตร อาจารย์รับผิดชอบหลักสูตรควรให้เป็นไปตาม เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามประกาศของ คณะกรรมการการอุดมศึกษาทุกหลักสูตร (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
5.8) คณาจารย์ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย ทุน พัฒนาอาจารย์เพื่อผลิตงานวิจัยและเผยแพร่ ผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการและวารสาร ทางวิชาการในระดับนานาชาติ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
5.9) ควรสนับสนุน พัฒนาอาจารย์ให้มีทั้ง ความเป็นนักวิชาการและนักปฏิบัติการใน วิชาชีพในสาขาวิชา (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
5.10) คณาจารย์ควรสร้างผลงานวิชาการและ วิชาชีพที่มีคุณภาพ สามารถเผยแพร่และนำไปใช้ ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง(Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
5.11) คณาจารย์ควรเป็นนักวิชาชีพโดยการสมัครเป็นสมาชิก ขององค์กร/สมาคมวิชาชีพที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของตนเอง ทั้งในประเทศและนานาชาติ เช่น สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย สมาคมวิทยาศาสตร์ การกีฬาแห่งประเทศไทย สมาคมสุขศึกษาแห่งประเทศไทย และ ICHPER-SD เป็นต้น (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●		▲			
5.12) คณาจารย์เข้าร่วมในกิจกรรมวิชาการและวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
ประเด็นที่ 6 ด้านหลักสูตรการศึกษาและการบริหารหลักสูตร						
6.1) ควรมีหลักสูตรที่ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานวิชาชีพ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
6.2) ในแต่ละสถาบันการผลิตควรมีความโดดเด่นในการเป็นผู้นำการผลิตในสาขาวิชาเฉพาะ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
6.3) ควรให้มีการจัดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการเฉพาะสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กร หน่วยงาน ที่ทำหน้าที่ส่งเสริม การกีฬา การออกกำลังกาย และสันทนาการ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		▲	●			

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
6.4) ควรมีการพัฒนาหลักสูตรผลิตบุคลากร วิชาชีพสำหรับการส่งเสริม สนับสนุนและ ดำเนินการด้านการศึกษา กีฬา นันทนาการและ สุขภาพ สำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชนทั้งในและ นอกระบบโรงเรียน (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		▲ ●				
6.5) ควรมีการพัฒนาหลักสูตรผลิตบุคลากร วิชาชีพสำหรับการส่งเสริม สนับสนุนและ ดำเนินการด้านการศึกษา กีฬา นันทนาการและ สุขภาพสำหรับกลุ่มประชากรผู้มีความพิการและ กลุ่มพิเศษ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		●	▲			
6.6) ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่มีความ ยืดหยุ่นเป็นสหวิทยาการ (Multi-disciplinary) มากขึ้น (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		▲ ●				
6.7) หลักสูตรที่จะพัฒนาขึ้นใหม่ส่วนหนึ่งควร เป็นหลักสูตรที่ บูรณาการระหว่างวิชาชีพและ ศาสตร์ด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และ นันทนาการกับวิชาชีพและศาสตร์สาขาอื่นๆ เพื่อ สร้างนักวิชาชีพที่มีสมรรถนะบูรณาการข้าม ศาสตร์ เช่น เศรษฐศาสตร์การกีฬา เทคโนโลยี สารสนเทศการกีฬา นันทนาการและการพัฒนา ชุมชน เป็นต้น (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		●	▲			
6.8) ควรขยายเปิดหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพ ในระดับบัณฑิตศึกษาทั้งปริญญาโท และปริญญา เอก เพิ่มมากขึ้น โดยสอดคล้องกับศักยภาพความ พร้อมด้านอาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)		▲ ●				
6.9) ควรเปิดหลักสูตรเฉพาะทางด้าน กีฬาและ		▲				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
เน้นหนักการมากขึ้นเพื่อสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานอาชีพ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		●				
6.10) ควรพัฒนาหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือระหว่างคณะวิชา หรือสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศในลักษณะโปรแกรมปริญญา ร่วม (Joint degree program) หรือ โปรแกรมสองปริญญา (Dual degree program) เป็นต้น (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		▲ ●				
6.11) คณะและสาขาวิชาควรเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.75)		●	▲			
6.12) ควรมีการประเมินผลหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของสังคม (Mdn.= 5.00, Q.D. = 0.75)	●	▲				
6.13) หลักสูตรผลิตครูสุขศึกษาและพลศึกษา ควรจัดให้มีการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบริหารโปรแกรมกีฬา เน้นหนักการ และสุขภาพในโรงเรียน (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
ประเด็นที่ 7 ด้านการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล						
7.1) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา จัดระบบและกลไกการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
7.2) คณาจารย์จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง ด้วยรูปแบบเทคนิค และวิธีการที่หลากหลาย(Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●		▲			
7.3) การจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการควรมีรายวิชาหรือกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นการสำคัญ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
7.4) ควรจัดการศึกษาหรือรายวิชาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดจิตปัญญาศึกษา (Contemplative education) เพื่อให้เรียนรู้ด้วยใจอย่างใคร่ครวญ เน้นการพัฒนาด้านใน เกิดความตระหนักรู้ถึงคุณค่าของสิ่งต่างๆ มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม และสามารถเชื่อมโยงศาสตร์ต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างสมบูรณ์ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		▲ ●				
7.5) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยใช้ภาษาอังกฤษและหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถของนักศึกษา ให้สามารถใช้ในการสื่อสารและทำงานได้ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
7.6) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริม หลักสูตรเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการประกอบ วิชาชีพและการทำงานข้ามวัฒนธรรมของ บัณฑิต (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		▲ ● ┌───┐				
7.7) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริม หลักสูตรเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการเป็นผู้ ประกอบการธุรกิจในสาขาวิชาชีพ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		▲ ● ┌───┐				
7.8) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควร จัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อพัฒนาและเสริมสมรรถนะด้านการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็น เครื่องมือในการศึกษาและประกอบอาชีพ (Mdn.= 4.50, Q.D. = 1.00)		▲ ● ┌───┐				
7.9) สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีควรมี กลไกการตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนก่อนจบ การศึกษาเช่นการสอบรวบยอดก่อนจบ (Exit exam) หรือการเขียนสารนิพนธ์ หรือโครงการ สำหรับจบการศึกษา (Capstone project) ตาม ความเหมาะสมของแต่ละหลักสูตร (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		●	▲			

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
7.10) คณะและสาขาวิชาควรพัฒนาหลักสูตร วิชาชีพที่กำหนดให้มีการฝึกงานหรือฝึก ประสบการณ์วิชาชีพกับสถานประกอบการให้ เป็นหลักสูตรสหกิจศึกษา (Cooperative Education) เพื่อผสมผสานการศึกษากับ ประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพ (Mdn.= 4.50, Q.D. = 1.00)	● ┌───┐	▲				
7.11) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ร่วมกับองค์กรวิชาชีพในการกำหนดมาตรฐานขั้น ต่ำของทรัพยากร แหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ สนามฝึก และแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ที่ จำเป็นสำหรับแต่ละหลักสูตรสาขาวิชา/ กลุ่ม สาขาวิชา (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	● ┌───┐	▲				
7.12) สถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพ ควรปรับปรุง พัฒนา และจัดหา ทรัพยากรการ เรียนรู้ อาทิเช่น อาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ห้องปฏิบัติการ สนามฝึก เครื่องมือและ อุปกรณ์ต่างๆ ให้เหมาะสมเพียงพอ ทันสมัยกับ หลักสูตรและวิทยาการที่ก้าวหน้าเปลี่ยนแปลง (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	● ┌───┐	▲				
7.13) สถาบันอุดมศึกษา หรือคณะวิชา มีห้องสมุด หรือศูนย์วิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ เป็นแหล่ง รวบรวมข้อมูลทางวิชาการและวิชาชีพทั้งตำรา วารสาร งานวิจัย ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ ทั้งรูปแบบที่เป็นเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์ โดยมี สัดส่วนจำนวนเพียงพอแก่ผู้เรียนและคณาจารย์ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	● ┌───┐	▲				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
7.14) สนับสนุนให้คณาจารย์ผลิตสื่อการเรียนรู้ อิเล็กทรอนิกส์และใช้เทคนิคการสอนที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนวัตรกรรมการเรียนการสอนยุค วันตภาพ (Ubiquitous Era) และเอื้อให้ผู้เรียน สามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างสะดวก (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
7.15) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์และสร้าง ตระหนักในการเป็นพลเมืองประชาคมอาเซียน ให้กับนักศึกษา (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
7.16) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาเป็น เจ้าภาพหรือร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น สมาคม/องค์กรวิชาชีพ หน่วยงานภาครัฐและ เอกชนในการจัดการประชุมและสัมมนาทาง วิชาการในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
7.17) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควร ส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษา เข้าร่วมในกิจกรรมการ ประชุมวิชาการและการแสดงผลงานวิชาการงานวิจัย วิชาชีพ ในระดับชาติภูมิภาคและนานาชาติ(Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)		▲	●			
7.18) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา หน่วยผลิตที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิทยาศาสตร์การ กีฬาควรมีหน้าที่บทบาทในการส่งเสริมพัฒนา ความสามารถนักกีฬาระดับอุดมศึกษา และ นักกีฬาระดับความเป็นเลิศ (Mdn.= 4.50, Q.D. = 1.00)	●		▲			

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
ประเด็นที่ 8 ด้านการควบคุมคุณภาพ						
8.1) สถาบันอุดมศึกษา สมาคม/สภาวิชาชีพ และ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควร ร่วมมือกันพัฒนา มาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ครบทุกสาขาและระดับคุณวุฒิ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	● ┌───┐		▲			
8.2) คณะและสาขาวิชาควรพัฒนารายละเอียด หลักสูตร กำหนดมาตรฐาน คุณลักษณะของ ผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ มีทักษะ ปัญญา มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ มีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะ เฉพาะวิชาชีพ และมีสุขภาพดี (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	● ┌───┐	▲				
8.3) ในกลุ่มวิชาชีพที่ไม่ใช่วิชาชีพครู สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาที่ทำ หน้าที่ผลิตควรร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กร วิชาชีพกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐาน หลักสูตร และ มาตรฐานบัณฑิต (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)	┌───┐	●	▲			
8.4) ในกลุ่มวิชาชีพที่ไม่ใช่วิชาชีพครู สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาที่ทำ หน้าที่ผลิตควรร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กร วิชาชีพ พัฒนาระบบ และกระบวนการทำให้ การรับรองหลักสูตร (accreditation) (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)	┌───┐	▲ ●				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
8.5) คณะและสาขาวิชา ดำเนินกิจการตามพันธกิจในการจัดการศึกษา วิจัย บริการวิชาการ และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยปฏิบัติตามวงจรคุณภาพ (PDCA) และพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
8.6) คณะและสาขาวิชาได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (Mdn.= 4.50, Q.D. = 1.00)	●	▲				
ประเด็นที่ 9 ด้านการวิจัย						
9.1) ควรสร้างเครือข่ายการวิจัยในสาขาวิชาชีพระหว่างสถาบันอุดมศึกษาระหว่างประเทศและหรือสมาชิกประชาคมอาเซียน (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●		▲			
9.2) ควรจัดระบบการบริหารและสนับสนุนการวิจัยโดยมีการพัฒนานักวิจัย การดำเนินการวิจัย การบูรณาการงานวิจัยควบคู่กับการเรียนการสอนและการบริการวิชาการ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
9.3) มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมตามศักยภาพของประเภทสถาบัน (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●		▲			

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
9.4) งานวิจัยของอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา ควรมีคุณภาพและนำไปใช้เป็นประโยชน์กับสังคมได้ จริง (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		▲ ● ┌───┐				
ประเด็นที่ 10 ด้านการทะนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม						
10.1) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ดำเนินกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน อุดหนุนและ ทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และ สิ่งแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขาวิชาชีพ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲ ┌───┐				
10.2) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา เป็น ผู้นำในการศึกษาวิจัย เพื่อแก้ปัญหาหรือ สนับสนุนการอุดหนุนและทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสิ่งแวดล้อม ใน ประเด็นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขาวิชาชีพ (Mdn.= 4.50, Q.D. = 1.00)	●	▲ ● ┌───┐				
10.3) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรบูรณาการภารกิจด้านการอุดหนุนและทำนุ บำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และ สิ่งแวดล้อม กับการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิต วิชาชีพทุกหลักสูตรและระดับปริญญา (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)	●	▲ ● ┌───┐				
ประเด็นที่ 11 ด้านการบริการวิชาการและสังคม						
11.1) คณะและสาขาวิชาควรให้บริการ วิชาการที่เหมาะสม สอดคล้องกับสาขาวิชาชีพ ความเชี่ยวชาญ และความต้องการของสังคม	●	▲ ┌───┐				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
และผู้รับบริการ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)						
11.2) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาจัดให้มีบริการการศึกษาต่อเนื่องในสาขาวิชาชีพแก่บุคลากรวิชาชีพและประชาชนทั่วไป(Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
11.3) คณะ สาขาวิชาและคณาจารย์นำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนาหรือบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนและการวิจัย (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
ประเด็นที่ 12 ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ						
12.1) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ การจัดการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
12.2) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ การจัดการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกันกับสถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาในต่างประเทศ (Mdn.= 4.50, Q.D. = 1.00)	●	▲				
12.3) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาจะส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษาโดยสนับสนุนการถ่ายโอนหน่วยกิต ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนและนานาชาติ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
12.4) คณะ สาขาวิชา และบุคลากรของสถาบัน ควร มีบทบาทเป็นผู้นำในการสนับสนุนทรัพยากร สิ่ง อำนวยความสะดวก ตลอดจนการบริหารและดำเนิน กิจกรรมขององค์กรหรือสมาคมวิชาการ/วิชาชีพด้าน สู่ศึกษา พลศึกษา กีฬา สุขภาพและนันทนาการ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		▲ ●				
12.5) คณะ สาขาวิชา และบุคลากรของสถาบัน จะมีบทบาทเป็นผู้นำในการจัดตั้ง บริหาร และ ดำเนินสมาคมวิชาการ สมาคมวิชาชีพด้านสุข ศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการระดับ นานาชาติ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		▲ ●				
12.6) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา แสวงหาและพัฒนาความร่วมมือด้านวิชาการกับ มหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียงและ เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ เพื่อตกลงร่วมมือ ในการดำเนินการจัดการศึกษาผลิตบุคลากรวิชาชีพ ร่วมกัน (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		▲ ●				
12.7) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาเป็น เจ้าภาพจัดการประชุมวิชาการและการแสดงผลงาน วิชาการ งานวิจัย วิชาชีพ ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				
12.8) ควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ใน ลักษณะศาสตราจารย์อาคันตุกะ (Visiting Professor) กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ (Mdn.= 4.50, Q.D. = 1.00)	●		▲			

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
12.9) ควรมีการสื่อสารติดต่อและให้ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงาน/องค์กรการศึกษาต่างประเทศ อย่างประจำสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		●	▲			
12.10) ควรมีการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาระหว่างประเทศเครือข่ายภูมิภาคอาเซียนผ่านเครือข่ายที่มีอยู่เช่น เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน ASEAN University Network (AUN) และ University Mobility in Asia and the Pacific (UMAP) เป็นต้น (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		●	▲			
12.11) คณะและสาขาวิชาควรดำเนินการเพื่อขอการรับรองมาตรฐานหลักสูตรและคุณวุฒิ Accreditation หรือ Certification จากองค์กร/สมาคมวิชาชีพระดับนานาชาติเช่น ICHPER-SD (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)		●	▲			
ประเด็นที่ 13 ด้านการประเมินผลหลักสูตรและการจัดการศึกษา						
13.1) คณะและสาขาวิชาจัดให้มีประเมินผลและรายงานผล การจัดการเรียนการสอนรายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และหลักสูตรอย่างครบถ้วนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ (Mdn.= 4.50, Q.D. = 1.00)		●	▲			
13.2) คณะและสาขาวิชาควรประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทุกรายวิชา (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00)	●	▲				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
13.3) คณาจารย์ควรพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์และเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ทุกรายวิชา ตามผลการประเมิน (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00	●	▲				
13.4) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรใช้ข้อมูลย้อนกลับจากการประเมินผล ให้บริการวิชาการและสังคมมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการศึกษา (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00	●	▲				
13.5) สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดให้มีการติดตามผลบัณฑิตและใช้ข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00	●	▲				
13.6) ควรส่งเสริม สนับสนุน ร่วมมือและดำเนินการเทียบสมรรถนะ (Benchmarking) ด้านคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรวิชาชีพแต่ละสาขากับสถาบันอุดมศึกษาหรือกลุ่มสถาบันที่มีภารกิจและบริบทใกล้เคียงกัน (Mdn.= 4.50, Q.D. = 1.00	●	▲				
ประเด็นที่ 14 ด้านผลผลิตและผลลัพธ์						
14.1) บัณฑิตที่จบการศึกษาตามหลักสูตรแล้วควรมีคุณลักษณะ ความรู้ ความสามารถและทักษะตามจุดมุ่งหมายของแต่ละหลักสูตร (Mdn.= 5.00, Q.D. = 1.00	●	▲				
14.2) บัณฑิตมีงานทำในวิชาชีพที่ตรงหรือสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพ (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00	●	▲				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ โอกาสที่จะเป็นไปได้					เหตุผลที่เปลี่ยน คำตอบ
	5	4	3	2	1	
14.3) ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในความรู้ ความสามารถ และทักษะวิชาชีพในการทำงาน ของบัณฑิต (Mdn.= 4.50, Q.D. = 1.00)						
14.4) รัฐควรสนับสนุน จัดสรรกรอบอัตรากำลังใน การบรรจุครูผู้ศึกษาและครูพลศึกษาที่มีคุณวุฒิ ตรงสาขา (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)						
14.5) ประเทศไทยมีครูผู้ศึกษาและพลศึกษาที่ เก่ง ดี มีความสามารถสูง มีความเชี่ยวชาญใน วิชาชีพในจำนวนมากเพียงพอต่อความต้องการที่ จะพัฒนานักเรียนในทุกพื้นที่ของประเทศไทย (Mdn.= 4.00, Q.D. = 1.00)						
14.6) ประเทศไทยมีบุคลากรด้านกีฬาและ นันทนาการที่มีความสามารถ ช่วยพัฒนา มาตรฐานการกีฬาของประเทศไทยให้มีพัฒนาการ อย่างต่อเนื่อง (Mdn.= 4.50, Q.D. = 1.00)						
14.7) การดำเนินกิจกรรมทั้งปวงในระบบและ กระบวนการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรวิชาชีพ ผู้ศึกษา พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของ สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจะส่งผล กระทบเชิงบวกต่อการพัฒนาสุขภาพ สมรรถนะ และคุณภาพชีวิต ของคนไทยและสังคมไทย (Mdn.= 5.00, Q.D. = 0.00)						

กราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายพนพล จิรบุญดิลก

นิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาพลศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่มือสนทนากลุ่ม

เรื่อง อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ
ของสถาบันอุดมศึกษาไทยใน พ.ศ. 2554 -2563

คำชี้แจง

วัตถุประสงค์

การดำเนินงานในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาไทยใน พ.ศ. 2554 -2563

ความเป็นมา

รูปแบบอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬาและนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 เป็นรูปแบบเชิงข้อความ โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) ประกอบด้วยการสัมภาษณ์ 1 รอบ และการสอบถาม 2 รอบ กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์หรือรับผิดชอบงานด้านสุขภาพ พลศึกษา ทั้งด้านวิชาการและด้านปฏิบัติการในหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 18 คน

การดำเนินงาน

การดำเนินการสนทนากลุ่มในครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาความเป็นไปได้ของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาไทยใน พ.ศ. 2554-2563 ซึ่งจะเริ่มดำเนินการโดยผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มและผู้ร่วมสนทนากลุ่ม แนะนำตนเอง (ชื่อ-สกุล, สถานที่ทำงาน) จากนั้นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการสนทนากลุ่มแล้วจึงเริ่มดำเนินการสนทนากลุ่ม ในการนี้ผู้วิจัยขอให้ทุกท่านแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ เพราะความคิดเห็นของแต่ละท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาตัวท่านเอง นอกจากนี้ผู้วิจัยขออนุญาตบันทึกเทปและจดบันทึกโดยผู้วิจัยขอยืนยันว่าข้อมูลที่ได้จะเก็บไว้เป็นความลับ

เอกสารประกอบการสนทนากลุ่มนี้มี จำนวน 11 หน้า ประกอบด้วย คำชี้แจง และ รายละเอียดของอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษาไทยใน พ.ศ. 2554 -2563 ประกอบด้วย 14 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการ
2. ด้านวิสัยทัศน์ เป้าหมาย
3. ด้านสถาบันผลิต
4. ด้านนักศึกษา
5. ด้านอาจารย์
6. ด้านหลักสูตรการศึกษาและการบริหารหลักสูตร
7. ด้านการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล
8. ด้านการควบคุมคุณภาพ
9. ด้านการวิจัย
10. ด้านการทะนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม
11. ด้านการบริการวิชาการและสังคม
12. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
13. ด้านการประเมินผลหลักสูตรและการจัดการศึกษา
14. ด้านผลผลิตและผลลัพธ์

รายละเอียดขององค์ประกอบอนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการที่พึงประสงค์และมีความเป็นไปได้ของสถาบันอุดมศึกษาไทยใน พ.ศ. 2554 - 2563 มีดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับด้านบริบทสังคมและแนวโน้มความต้องการ (3 ข้อ)

14.8) การขับเคลื่อนผลักดันแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สุขภาพ กีฬา และนันทนาการ ของชาติจะกระตุ้นให้เกิดอุปสงค์ (Demands) ด้านบุคลากรวิชาชีพสุศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ในตลาดแรงงานวิชาชีพ

14.9) การกระจายอำนาจให้การบริหารส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบจะกระตุ้นให้เกิดความต้องการบุคลากรวิชาชีพสุศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ

14.10) การตื่นตัวให้ความสนใจกับการกีฬา การออกกำลังกาย สุขภาพและการใช้เวลาว่างของคนไทยจะกระตุ้นให้เกิดความต้องการบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ

2. แนวคิดด้านวิสัยทัศน์ เป้าหมาย (10 ข้อ)

2.1 สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นผู้ผลิตบุคลากรกลุ่มวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ มีเป้าประสงค์ร่วมกัน คือ การมีสุขภาพ สมรรถนะ และคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย

2.2 สถาบันอุดมศึกษาไทยที่ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการควรกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางตลอดจนเป้าหมายในการผลิตร่วมกัน

2.3 สถาบันอุดมศึกษาคณะและสาขาวิชาโดยการสนับสนุนจากหน่วยงาน/องค์กรภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาการผลิตบุคลากรวิชาชีพทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของประเทศ

2.4 สถาบันอุดมศึกษาควรมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการเป็นแหล่งอ้างอิงวิชาการด้านสุขภาพ กีฬา การออกกำลังกายและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสำหรับประเทศ

2.5 สถาบันอุดมศึกษาของไทยจะเป็นผู้นำการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของภูมิภาคอาเซียน

2.6 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรเป็นผู้ชี้แนะสังคมโดยการชี้แนะป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพ การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ

2.7 สถาบันและหน่วยผลิตจะพัฒนาสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อศึกษาค้นคว้า รวบรวม และเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการ วิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสุขภาพ พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ

2.8 สถาบันอุดมศึกษาควรสนับสนุนการผลิตบุคลากรวิชาชีพที่ไม่ใช่สาขาวิชาชีพครู (Non-teaching Professions) ด้านกีฬาและนันทนาการ เช่นนักวิทยาศาสตร์การกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา นักบริหารกีฬา ผู้นำนันทนาการ นักธุรกิจกีฬา ผู้สื่อข่าวและนักสื่อสารการกีฬา เป็นต้นในส่วนที่มากขึ้น

2.9 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรมุ่งเน้นการผลิตบุคลากรวิชาชีพในเชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณ

2.10 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรดำเนินกลยุทธ์ด้านการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลสารสนเทศแก่เยาวชนและประชาชนเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและ เห็นคุณค่าของวิชาชีพมากขึ้น

3. ด้านสถาบันการผลิต (4 ข้อ)

3.1 สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรมีบทบาทในการร่วมผลิตบุคลากรในสาขาวิชาชีพ ด้านกีฬา และนันทนาการเพิ่มขึ้น

3.2 สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรผลิตบุคลากรในสาขาวิชาที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับ สาขาวิชาเดิม เช่น สาขาธุรกิจและการจัดการกีฬา นิเทศศาสตร์และการสื่อสารการกีฬา การสื่อสารสุขภาพ เป็นต้น

3.3 การจัดตั้งมหาวิทยาลัยพลศึกษาและกีฬาแห่งชาติเป็นสถาบันอุดมศึกษา เฉพาะทางทำหน้าที่หลักในการผลิตบุคลากรวิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา นันทนาการ และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง

3.4 หน่วยงานระดับคณะวิชาควรรวบรวมภาควิชาหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น พลศึกษา สุขศึกษา วิทยาศาสตร์การกีฬา และนันทนาการไว้ด้วยกัน เพื่อความเป็นเอกภาพในการ บริหารและการจัดการ

4. ด้านนักศึกษา (6 ข้อ)

4.1 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรร่วมกับภาคีความร่วมมือ (องค์กร/สภา วิชาชีพ หน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง) ควรกำหนดความต้องการบุคลากรวิชาชีพสาขา ในตลาดแรงงานอาชีพ

4.2 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรร่วมกับภาคีความร่วมมือ (องค์กร/สภา วิชาชีพ หน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง) ควรกำหนดและจัดสรร จำนวนการผลิต ที่สอดคล้องกับศักยภาพและความพร้อมในการผลิตของแต่ละหน่วยผลิตเพื่อควบคุมปริมาณและ คุณภาพการผลิตป้องกันการผลิตเกินความต้องการ

4.3 สถาบันอุดมศึกษาและคณะหรือสาขาวิชา ควรจะศึกษา วิเคราะห์ ศักยภาพ ของตนเองในการผลิต และจัดทำแผนการรับนิสิต/นักศึกษา

4.4 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา (ที่ไม่ใช่วิชาชีพครู) ควรจัดหลักสูตรและ การเรียนการสอนสำหรับกลุ่มบุคคลพิเศษ

4.5 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรประสานร่วมมือร่วมสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานในการสรรหานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าศึกษา
ระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาซีพีสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ

4.6 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดหลักสูตรสำหรับนักเรียนกลุ่มที่
มีความสามารถพิเศษเป็นการเฉพาะในระบบเร่งรัด (Fast track) หรือหลักสูตรเกียรตินิยม
(Honors program)

5. ด้านอาจารย์ (12 ข้อ)

5.1 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาที่มีกลยุทธ์และแผนงานด้านบุคลากร
และอัตรากำลังเพื่อคัดเลือก สรรหา พัฒนาอาจารย์ให้มีปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับ
เกณฑ์มาตรฐานและความต้องการในการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งในปัจจุบันและอนาคต

5.2 คณาจารย์มีความรู้ ความสามารถและความมุ่งมั่นทางวิชาการ และการวิจัย

5.3 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชากำหนดสัดส่วนอาจารย์ระดับปริญญาโท
ปริญญาเอกให้สูงขึ้นสอดคล้องกับกรอบเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาอุดมศึกษาไทย

5.4 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา สนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับอาจารย์
เพื่อศึกษาต่อในระดับระดับปริญญาเอกทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

5.5 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาสนับสนุนให้คณาจารย์ผลิตผลงาน
วิชาการเพื่อให้มีจำนวนและ สัดส่วนผู้มีตำแหน่งวิชาการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์
และศาสตราจารย์) ในสาขาวิชาซีพีในอัตราส่วนที่สูงขึ้น

5.6 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพด้าน
การสอนและวิจัยให้กับคณาจารย์อย่างต่อเนื่อง

5.7 คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์รับผิดชอบหลักสูตรควรให้เป็นไป
ตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามประกาศของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทุกหลักสูตร

5.8 คณาจารย์ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย ทุนพัฒนาอาจารย์เพื่อผลิตงานวิจัยและ
เผยแพร่ผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการและวารสารทางวิชาการในระดับนานาชาติ

5.9 ควรสนับสนุน พัฒนาอาจารย์ให้มีความเป็นนักวิชาการและนักปฏิบัติการในวิชาชีพ

5.10 คณาจารย์ควรสร้างผลงานวิชาการและวิชาชีพที่มีคุณภาพ สามารถเผยแพร่
และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง

5.11 คณาจารย์ควรเป็นนักวิชาชีพโดยการสมัครเป็นสมาชิกขององค์กร/สมาคม
วิชาชีพที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของตนเองทั้งในประเทศและนานาชาติ เช่น สมาคม

สุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการแห่งประเทศไทย สมาคมวิทยาศาสตร์การกีฬา สมาคม
 สุขศึกษาแห่งประเทศไทย และ ICHPER-SD เป็นต้น

5.12 คณาจารย์เข้าร่วมในกิจกรรมวิชาการและวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ

6. ด้านหลักสูตรการศึกษาและการบริหารหลักสูตร (13 ข้อ)

6.1 ควรมีหลักสูตรที่ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานวิชาชีพ

6.2 ในแต่ละสถาบันการผลิตควรมีความโดดเด่นในการเป็นผู้นำการผลิต
 ในสาขาวิชาเฉพาะ

6.3 ควรให้มีการจัดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการเฉพาะสำหรับบุคลากร
 ที่ปฏิบัติงานในองค์กร หน่วยงาน ที่ทำหน้าที่ส่งเสริม การกีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการ

6.4 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพสำหรับการส่งเสริม สนับสนุน
 และดำเนินการด้านการศึกษา กีฬา นันทนาการและสุขภาพ สำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชนทั้งในและ
 นอกระบบโรงเรียน

6.5 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพสำหรับการส่งเสริม สนับสนุน
 และดำเนินการด้านการศึกษา กีฬา นันทนาการและสุขภาพสำหรับกลุ่มประชากรผู้มีความพิการ
 และกลุ่มพิเศษ

6.6 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นเป็นสหวิทยาการ (Multi-disciplinary)
 มากขึ้น

6.7 หลักสูตรที่จะพัฒนาขึ้นใหม่ส่วนหนึ่งควรเป็นหลักสูตรที่บูรณาการระหว่าง
 วิชาชีพและศาสตร์ด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการกับวิชาชีพและศาสตร์สาขาอื่นๆ
 เพื่อสร้างนักวิชาชีพที่มีสมรรถนะบูรณาการข้ามศาสตร์ เช่น เศรษฐศาสตร์การกีฬา เทคโนโลยี
 สารสนเทศการกีฬา นันทนาการและการพัฒนาชุมชน เป็นต้น

6.8 ควรขยายเปิดหลักสูตรผลิตบุคลากรวิชาชีพในระดับบัณฑิตศึกษาทั้งปริญญาโท
 และปริญญาเอก เพิ่มมากขึ้น โดยสอดคล้องกับศักยภาพความพร้อมด้านอาจารย์ผู้สอนและ
 ควบคุมวิทยานิพนธ์

6.9 ควรเปิดหลักสูตรเฉพาะทางด้าน กีฬาและนันทนาการมากขึ้นเพื่อสนองตอบ
 ความต้องการของตลาดแรงงานอาชีพ

6.10 ควรพัฒนาหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือระหว่างคณะวิชา หรือสถาบันอุดมศึกษา ทั้งใน
 และต่างประเทศในลักษณะโปรแกรมปริญญาร่วม (Joint degree program) หรือ โปรแกรมสองปริญญา
 (Dual degree program) เป็นต้น

6.11 คณะและสาขาวิชาควรเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ

6.12 ควรมีการประเมินผลหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของสังคม

6.13 หลักสูตรผลิตครูสุขศึกษาและพลศึกษาควรจัดให้มีการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบริหารโปรแกรมกีฬา นันทนาการ และ สุขภาพในโรงเรียน

7. ด้านการจัดการเรียนการสอนและประเมินผล (18 ข้อ)

7.1 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาจัดระบบและกลไกการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

7.2 คณาจารย์จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริงด้วยรูปแบบ เทคนิค และวิธีการที่หลากหลาย

7.3 การจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และ นันทนาการควร มีรายวิชาหรือกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นการสำคัญ

7.4 ควรจัดการศึกษาหรือรายวิชาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดจิตปัญญาศึกษา (Contemplative education) เพื่อให้เรียนรู้ด้วยใจอย่างใคร่ครวญ เน้นการพัฒนาในด้านใน เกิดความตระหนักรู้ถึงคุณค่าของสิ่งต่างๆ มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม และสามารถเชื่อมโยงศาสตร์ต่างๆมาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างสมบูรณ์

7.5 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยใช้ภาษาอังกฤษและหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถของนักศึกษาให้สามารถใช้ในการสื่อสารและทำงานได้

7.6 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการประกอบวิชาชีพและการทำงานข้ามวัฒนธรรมของบัณฑิต

7.7 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาและเสริมสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการศึกษาและประกอบอาชีพ

7.8 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการเป็น ผู้ประกอบธุรกิจในสาขาวิชาชีพ

7.9 สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีควรมีกลไกการตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนก่อนจบการศึกษาเช่นการสอบรวบยอดก่อนจบ (Exit exam) หรือการเขียนสารนิพนธ์ หรือโครงการสำหรับจบการศึกษา (Capstone project) ตามความเหมาะสมของแต่ละหลักสูตร

7.10 คณะและสาขาวิชาควรพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพที่กำหนดให้มีการฝึกงานหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพกับสถานประกอบการให้เป็นหลักสูตรสหกิจศึกษา (Cooperative Education) เพื่อผสมผสานการศึกษาวិชาการกับประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพ

7.11 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ร่วมกับองค์กรวิชาชีพในการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของทรัพยากร แหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ สนามฝึก และแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ที่จำเป็นสำหรับแต่ละหลักสูตรสาขาวิชา/กลุ่มสาขาวิชา

7.12 สถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพควรปรับปรุง พัฒนา และจัดหาทรัพยากรการเรียนรู้ อาทิเช่น อาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ห้องปฏิบัติการ สนามฝึก เครื่องมือและ อุปกรณ์ต่างๆ ให้เหมาะสม เพียงพอ ทันสมัยกับหลักสูตรและวิทยาการที่ก้าวหน้าเปลี่ยนแปลง

7.13 สถาบันอุดมศึกษา หรือคณะวิชา มีห้องสมุดหรือศูนย์วิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลทางวิชาการและวิชาชีพทั้งตำรา วารสาร งานวิจัย ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ ทั้งรูปแบบที่เป็นเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีสัดส่วนจำนวนเพียงพอกับผู้เรียนและคณาจารย์

7.14 สนับสนุนให้คณาจารย์ผลิตสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์และใช้เทคนิคการสอนที่ทันสมัยเพื่อสนับสนุนนวัตกรรมการเรียนการสอนยุคควันตภาพ (Ubiquitous Era) และเอื้อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างสะดวก

7.15 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์และสร้างความตระหนักในการเป็นพลเมืองประชาคมอาเซียนให้กับนักศึกษา

7.16 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาเป็นเจ้าภาพหรือร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น สมาคม/องค์กรวิชาชีพ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการจัดการประชุมและสัมมนาทางวิชาการในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

7.17 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมในกิจกรรมการประชุมวิชาการและการแสดงผลงานวิชาการ งานวิจัย วิชาชีพ ในระดับชาติ ภูมิภาคและนานาชาติ

7.18 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาหน่วยผลิตที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาควรมีหน้าที่บทบาทในการส่งเสริมพัฒนาความสามารถนักกีฬาระดับอุดมศึกษา และนักกีฬาระดับความเป็นเลิศ

8. ด้านการควบคุมคุณภาพ (6 ข้อ)

8.1 สถาบันอุดมศึกษา สมาคม/สภาวิชาชีพ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรร่วมมือกันพัฒนา มาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา สำหรับหลักสูตรวิชาชีพสูง ศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ครอบคลุมสาขาและระดับคุณวุฒิ

8.2 คณะและสาขาวิชาควรพัฒนารายละเอียดหลักสูตร กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ มีทักษะปัญญา มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะเฉพาะวิชาชีพ และมีสุขภาพดี

8.3 ในกลุ่มวิชาชีพที่ไม่ใช่วิชาชีพครู สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาที่ทำหน้าที่ผลิตควรร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรวิชาชีพกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานหลักสูตร และ มาตรฐานบัณฑิต

8.4 ในกลุ่มวิชาชีพที่ไม่ใช่วิชาชีพครู สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาที่ทำหน้าที่ผลิตควรร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรวิชาชีพ พัฒนาระบบและและกระบวนการให้การรับรองหลักสูตร (accreditation)

8.5 คณะและสาขาวิชา ดำเนินกิจการตามพันธกิจในการจัดการศึกษา วิจัย บริการวิชาการ และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยปฏิบัติตามวงจรคุณภาพ (PDCA) และพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก

8.6 คณะและสาขาวิชา ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

9. ด้านการวิจัย (4 ข้อ)

9.1 ควรสร้างเครือข่ายการวิจัยในสาขาวิชาชีพระหว่างสถาบันอุดมศึกษาระหว่างประเทศและหรือสมาชิกประชาคมอาเซียน

9.2 ควรจัดระบบการบริหารและสนับสนุนการวิจัยโดยมีการพัฒนานักวิชาการดำเนินการวิจัย การบูรณาการงานวิจัยควบคู่กับการเรียนการสอนและการบริการวิชาการ

9.3 มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นการขยายพรมแดนความรู้และทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ตามศักยภาพของประเภทสถาบัน

9.4 งานวิจัยของอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา ควรมีคุณภาพและนำไปใช้เป็นประโยชน์กับสังคมได้จริง

10. ด้านการทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม (3 ข้อ)

10.1 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ดำเนินกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนอนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาและสิ่งแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขาวิชาชีพ

10.2 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา เป็นผู้นำในการศึกษาวิจัย เพื่อแก้ปัญหาหรือสนับสนุนการอนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสิ่งแวดล้อม ในประเด็นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขาวิชาชีพ

10.3 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชา ควรบูรณาการภารกิจด้านการอนุรักษ์และทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสิ่งแวดล้อม กับการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตวิชาชีพทุกหลักสูตรและระดับปริญญา

11. ด้านการบริการวิชาการและสังคม (3 ข้อ)

11.1 คณะและสาขาวิชาควรมีให้บริการวิชาการที่เหมาะสม สอดคล้องกับสาขาวิชาชีพความเชี่ยวชาญ และความต้องการของสังคมและผู้รับบริการ

11.2 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาจัดให้มีบริการการศึกษาต่อเนื่องในสาขาวิชาชีพแก่บุคลากรวิชาชีพและประชาชนทั่วไป

11.3 คณะ สาขาวิชาและคณาจารย์นำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการมาใช้พัฒนาหรือบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนและการวิจัย

12. ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (11 ข้อ)

12.1 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ การจัดการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ภายในประเทศ

12.2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ การจัดการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกันกับสถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาในต่างประเทศ

12.3 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาจะส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษา โดยสนับสนุนการถ่ายโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนและนานาชาติ

12.4 คณะ สาขาวิชา และบุคลากรของสถาบัน ควรมีบทบาทเป็นผู้นำในการสนับสนุนทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนการบริหารและดำเนินกิจกรรมขององค์กร หรือสมาคมวิชาการ/วิชาชีพด้านสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา สุขภาพและนันทนาการ

12.5 คณะ สาขาวิชา และบุคลากรของสถาบัน จะมีบทบาทเป็นผู้นำในการจัดตั้ง บริหาร และดำเนินสมาคมวิชาการ สมาคมวิชาชีพด้าน สุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการระดับนานาชาติ

12.6 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาแสวงหาและพัฒนาความร่วมมือด้านวิชาการกับมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ เพื่อตกลงร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาผลิตบุคลากรวิชาชีพพร้อมกัน

12.7 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมวิชาการ และการแสดงผลงานวิชาการ งานวิจัย วิชาชีพ ระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ

12.8 ควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ในลักษณะศาสตราจารย์อาคันตุกะ (Visiting Professor) กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

12.9 ควรมีการสื่อสารติดต่อและให้ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงาน/องค์กรการศึกษาต่างประเทศ อย่างประจำสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง

12.10 ควรมีการแลกเปลี่ยนอาจารย์และ นักศึกษาระหว่างประเทศเครือข่ายภูมิภาคอาเซียนผ่านเครือข่ายที่มีอยู่เช่น เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน ASEAN University Network (AUN) และ University Mobility in Asia and the Pacific (UMAP) เป็นต้น

12.11 คณะและสาขาวิชาควรดำเนินการเพื่อขอการรับรองมาตรฐานหลักสูตร และคุณวุฒิ Accreditation หรือ Certification จากองค์กร/สมาคมวิชาชีพระดับนานาชาติเช่น ICHPER-SD

13. ด้านการประเมินหลักสูตรและการจัดการศึกษา (6 ข้อ)

13.1 คณะและสาขาวิชาจัดให้มีประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชา การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และหลักสูตรอย่างครบถ้วนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

13.2 คณะและสาขาวิชาควรประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทุกรายวิชา

13.3 คณาจารย์ควรพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์และเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ทุกรายวิชา ตามผลการประเมิน

13.4 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรใช้ข้อมูลย้อนกลับจากการประเมินผลให้บริการวิชาการและสังคมมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการศึกษา

13.5 สถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรจัดให้มีการติดตามผลบัณฑิตและใช้ข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

13.6 ควรส่งเสริม สนับสนุน ร่วมมือ และดำเนินการเทียบสมรรถนะ (Benchmarking) ด้านคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรวิชาชีพแต่ละสาขากับสถาบันอุดมศึกษาหรือกลุ่มสถาบันที่มีภารกิจและบริบทใกล้เคียงกัน

14. ด้านผลผลิตและผลลัพธ์

14.1 บัณฑิตที่จบการศึกษาตามหลักสูตรแล้วควรมีคุณลักษณะ ความรู้ ความสามารถและทักษะตามจุดมุ่งหมายของแต่ละหลักสูตร

14.2 บัณฑิตมีงานทำในวิชาชีพที่ตรงหรือสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพ

14.3 ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในความรู้ ความสามารถ และทักษะวิชาชีพในการทำงานของบัณฑิต

14.4 รัฐควรสนับสนุน จัดสรรกรอบอัตรากำลังในการบรรจุครูสุศึกษาและครูพลศึกษาที่มีคุณวุฒิตรงสาขา

14.5 ประเทศไทยมีครูสุศึกษาและพลศึกษาที่เก่ง ดี มีความสามารถสูง มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพในจำนวนมากเพียงพอต่อความต้องการที่จะพัฒนานักเรียนในทุกพื้นที่ของประเทศไทย

14.6 ประเทศไทยมีบุคลากรด้านกีฬาและนันทนาการที่มีความสามารถช่วยพัฒนามาตรฐานการกีฬาของประเทศไทยให้มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง

14.7 การดำเนินกิจกรรมทั้งปวงในระบบและกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรวิชาชีพสุศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ ของสถาบันอุดมศึกษา คณะและสาขาวิชาควรส่งผลกระทบต่อการพัฒนาสุขภาพ สมรรถนะ และคุณภาพชีวิต ของคนไทยและสังคมไทย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายพดล จิรบุญดิลก เกิดเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2497 ที่อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (พลศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2518 การศึกษามหาบัณฑิต (พลศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อปี พ.ศ. 2522 วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการศึกษาต่อเนื่องและอาชีวศึกษา เน้นด้านนันทนาการ มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน – เมดิสัน เมื่อปี พ.ศ. 2524 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2550 ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา